

**T.C.**  
**İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ**  
**SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**MECMÛ'A-İ EŞ'ÂR**  
**[NURUOSMANİYE KÜTÜPHANESİ 4960]**  
**(METİN-İNCELEME)**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ**  
**ABDULKADİR GÜMÜŞ**  
**121008004**

**Ana Bilim Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı**  
**Programı: Türk Dili ve Edebiyatı**  
**Tez Danışmanı: Prof. Dr. ÖMÜR CEYLAN**

**EKİM 2015**

**T.C.**  
**İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ**  
**SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**MECMÛ'A-İ EŞ'ÂR**  
**[NURUOSMANİYE KÜTÜPHANESİ 4960]**  
**(METİN-İNCELEME)**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ**  
**ABDULKADİR GÜMÜŞ**  
**1210080004**

**Tez Danışmanı: Prof. Dr. Ömür CEYLAN**  
**Jüri Üyeleri: Pof. Dr. Hacı Ömer KARPUZ**  
**Doç. Dr. Ozan YILMAZ**

**EKİM 2015**

## ÖNSÖZ

Türk kültüründe ve bilhassa edebiyat çalışmalarında mecmuaların konumu ve katkısı son zamanlarda daha da önemli hale gelmiştir. Bu eserler birer antoloji mahiyetinde olup yazıldıkları ve okundukları çağlarda şiir severlerin başucu kitapları olduğu gibi bünyelerinde bulundurdukları bilgilerle de edebiyat araştırmacıları için değerli kaynaklardan olmuşlardır. Mecmualar, yazılmaya başlandıkları yüzyıllardan beri yalnız edebiyat sahasına değil diğer ilgili dallara da çok büyük faydalar sağlamışlardır.

Bu çalışmamızda Nuruosmâniye Kütüphanesi'nde 4960 numaraya kayıtlı bulunan şiir mecmuasını ele aldık. Giriş bölümünde mecmua kavramının tanımı, günümüz Türkçesinde ne anlama geldiği ve özellikle klasik edebiyatımızdaki karşılığı üzerinde durduktan sonra şiir mecmualarının sınıflandırılması ve edebiyat alanındaki önemine değindik. Akabinde ele aldığımız şiir mecmuasının genel özellikleri ve muhtevası üzerinde durduk. Dolayısıyla mecmuanın bulunduğu kütüphane, şair kadrosu, şiirlerin nazım şekillerine göre tasnifini yapmaya çalıştık. Sonrasında mecmuanın edebi açıdan değerlendirmesini yapmak suretiyle edebiyatımızdaki yerini belirlemeye gayret ettik.

Mecmualar, edebiyat tarihimizde çok önemli bir yer teşkil etmektedir. Bu noktadan hareketle üzerinde çalıştığımız mecmuayı keşfetmeyi ve onun niteliğini ortaya koymayı hedefledik. Ümidimiz şiir mecmuaları konusuna bir nebze de olsa katkı sağlayabilmektir.

Keyif ile zorluğu bir arada yaşatan bu süreçte, yardımlarını benden esirgemeyen aileme, iş arkadaşlarıma ve özellikle bilgileriyle bana yol gösteren çok kıymetli hocam Prof. Dr. Ömür CEYLAN'a sonsuz teşekkür ederim.

Abdulkadir GÜMÜŞ

Haziran 2015

## İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	i
İÇİNDEKİLER .....	ii
KISALTMALAR .....	iv
TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ.....	v
ÖZET.....	vi
ABSTRACT .....	vii
1.GİRİŞ .....	1
1.1.Mecmua .....	2
1.2. Mecmuaların Önemi .....	2
1.3. Mecmuaların Tasnifi.....	3
1.4. Klasik Türk Edebiyatında Şiir Mecmuaları .....	4
1.4.1. Nazire Mecmuaları.....	4
1.4.2. Şiir Mecmuaları.....	4
2. NURUOSMANİYE KÜTÜPHANESİ 4960 NUMARALI ŞİİR MECMUASININ TANITIMI .....	5

<b>2.1. Mecmuanın Genel Nitelikleri .....</b>	<b>6</b>
<b>2.2. Mecmuanın Muhteva Nitelikleri .....</b>	<b>6</b>
<b>2.3. Mecmuadaki Şair Kadrosu ve Kısa Biyografileri .....</b>	<b>12</b>
<b>2.4. Mecmuanın Edebî Açından Değerlendirilmesi .....</b>	<b>37</b>
<b>2.4.1. Yayınlanmış/Tez Olarak Hazırlanmış Divan Neşirlerinde</b>	
<b>Bulunmayan Şiirler .....</b>	<b>57</b>
<b>2.4.2. Yayınlanmış/Tez Olarak Hazırlanmış Divan Neşirlerinde</b>	
<b>Bulunmayan Beyitler .....</b>	<b>58</b>
<b>2.4.3. Müteradif Kelime Tercihlerindeki Farklar .....</b>	<b>59</b>
<b>2.4.4. Kelime Tercihi ve/veya Dizilimindeki Farklar .....</b>	<b>61</b>
<b>2.4.5. İmla ve Terkip Farklılıkları .....</b>	<b>68</b>
<b>2.4.5.1. Atf Vav'ı Farkları .....</b>	<b>68</b>
<b>2.4.5.2. Terkip/Atf Vav'ı Farkları.....</b>	<b>68</b>
<b>2.4.5.3. Terkip Farkları.....</b>	<b>69</b>
<b>3. MECMÛ'A-İ EŞ'ÂR (TRANSKRİPSİYONLU METİN) .....</b>	<b>70</b>
<b>SONUÇ.....</b>	<b>245</b>
<b>KAYNAKÇA .....</b>	<b>246</b>
<b>TIPKIBASIM .....</b>	<b>251</b>

## KISALTMALAR

BD: Bākī Divanı	SD: Sun'ī Divanı
BHD: Behiştī Divanı	SND: Seyyīd Nesīmī Divanı
BRD: Bağdadlı Rūhī Divanı	ŞD: Şeyhī Divanı
C.: Cilt	ŞMD: Şem'î Divanı
CD: Cevrī Divanı	ŞSD: Şemsī Divanı
d.: Doğum	ŞYD: Şeyhülislam Yahyā Divanı
D: Divan	TDK: Türk Dil Kurumu
ED: Emrī Divanı	TDV: Türk Diyanet Vakfı
FD: Fuzūlī Divanı	UD: Ulvī Divanı
FZD: Fāyizī Divanı	ÜD: Ümīdī Divanı
GAD: Gelibolulu 'Ālī Divanı	V. N.: Varak No
HD: Hayretī Divanı	VD: Vasfī Divanı
HŞD: Hāşimī Divanı	Yay.: Yayınları
HYD: Hayālī Divanı	YBD: Yahyā Bey Divanı
İD: İshāk Divanı	ZD: Zātī Divanı
KD: Kabūlī Divanı	
KPD: Kemalpaşazade Divanı	*: Divan kısaltmaları Kaynakça'daki ilgili yayına işaret etmektedir.
KTB: Kültür ve Turizm Bakanlığı	
M: Mecmua	
MD: Muhibbī Divanı	
MRD: Murādī Divanı	
MEB: Milli Eğitim Bakanlığı	
NAD: Nev'izāde Atāyī Divanı	
NCD: Necātī Divanı	
ND: Nef'ī Divanı	
NVD: Nev'ī Divanı	
ö : Ölüm	
RD: Rahmī Divanı	
s.: Sayfa	
S: Sayı	

## TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ

ا (إ)	a, ā	ص	ş
ا (أ)	a, e, ı, i, u, ü	ض	ž, đ
ب	b, p	ط	t
پ	p	ظ	z
ت	t	ع	‘
ث	ṯ	غ	ğ
ج	c, ç	ف	f
چ	ç	ق	ķ
ح	ḥ	ك	k, g, (ñ)
خ	ḫ	ك	ñ
د	d	ل	l
ذ	z, d	م	m
ر	r	ن	n
ز	z	و	v, u, ū, ü, o, ö
ژ	j	ه	h, a, e
س	s	لا	la, lā
ش	ş	ی	y, ı, i, ī
		ء	’

<b>Enstitüsü</b>	<b>: Sosyal Bilimler Enstitüsü</b>
<b>Dalı</b>	<b>: Türk Dili ve Edebiyatı</b>
<b>Programı</b>	<b>: Türk Dili ve Edebiyatı</b>
<b>Tez Danışmanı</b>	<b>: Prof. Dr. Ömür CEYLAN</b>
<b>Tez Türü ve Tarihi</b>	<b>: Yüksek Lisans - Haziran</b>

### **KISA ÖZET**

**MECMÛ' A-İ EŞ'ÂR [ NURUOSMANİYE KÜTÜPHANESİ 4960]**

**Abdulkadir Gümüş**

Klasik Türk edebiyatının önemli kaynaklarından olan seçme şiir mecmuaları, edebiyat alanındaki akademik çalışmalar bakımından oldukça önemli eserler arasındadır. Bu mecmualar aynı zamanda bir seçki özelliği taşıyıp hazırlayıcısının şahsi sanat zevkini ve düşünce anlayışını da göz önüne serer. Bunun yanında mecmualar, kaleme alındığı çağın edebi zevk ve anlayışı ile dönemin sosyokültürel yapısını aksettirmesi bakımından da son derece önemlidir. Bu eserler vesilesiyle hem Türk edebiyatı hem de dönemin Türk kültürü ve tarihi yapısı hakkında malumat sahibi olunabilir.

Bu çalışma Nuruosmâniye Kütüphanesi'nin 4960 numaraya kayıtlı mecmuası üzerine yapılmıştır. Çalışma mecmuanın transkripsiyon harflerine çevirisi üzerine oluşturulmuştur. Edebiyatımız açısından mecmualar ve şiir mecmualarının önemine değinilip çalışması yapılan mecmuanın genel bir tanıtımı yapılmıştır. Sonrasında transkripsiyon harflerine çevirdiğimiz şiirlerin, şairlerinin biyografileri verildikten sonra, metin farklı yönlerden incelenmiş ve sayısal tablolar halinde gösterilmiştir.

Anahtar sözcükler: Mecmua, Şiir Mecmuaları, Klasik Türk Edebiyatı, Metin-İnceleme

Bilim Dalı Sayısal Kodu: 4.011



**University** : **Istanbul Kültür University**  
**Institute** : **Institute of Social Sciences**  
**Department** : **Turkish Language and Literature**  
**Programme** : **Turkish Language and Literature**  
**Supervisor** : **Prof. Dr. Ömür Ceylan**  
**Degree Awarded and Date** : **MA – June 2013**

## **ABSTRACT**

**MECMÛ‘A-İ EŞ‘ÂR [NURUOSMANİYE LIBRARY 4960]**

**(TEXT-ANALYSIS)**

Selected poem Mecmua, which are some of the sources of Turkish literature, are relatively important works of art on literature. These Mecmuas also have some characteristic of anthology and reflect the idea and art taste of their designer. Furthermore these Mecmua are highly valuable, because they mirror the taste and comprehension of the era and give some hints about the sociocultural structure of the period they written. The information about Turkish literature and Turkish culture and history of the period can be get thanks to these Mecmuas.

This work has been made onto the Mecmua which is now recorded at Nuruosmaniye library by the number 4960. This work has been constituted by translating Mecmua by Latin letters. In this work, the importance of Mecmuas have been emphasized, especially poem Mecmuas on our literature and we have defined basically the Mecmua that we have worked. Afterword, we have listed the biographies the authors whose poems have been translated then we have moved on the translation which was the main subjects of the work.

**Key Words:** Mecmua, Poem Mecmua, Classical Turkish Literature, Text and Analysis.

**Science Code:** 4011

## **1.GİRİŞ**

## 1.1.Mecmua

Mecmua, Arapça cem‘ kökünden gelen bir kelimedir<sup>1</sup>. Cem‘ sözcüğü ‘toplama, yığma’ anlamlarında kullanılır. Mef‘ûl bâbında müennes bir kelime olan mecmua ise ‘toplanıp biriktirilmiş şeylerin hepsi, seçilmiş yazılardan meydana getirilmiş yazma kitap’ demektir<sup>2</sup>. Günümüz Türkçesinde ise daha çok dergi anlamında kullanılan mecmua, edebiyat, sanat, fikir gibi konularda bilgi veren ve (haftalık, aylık, üç aylık, yıllık vb.) belli periyotlarla yayınlanan yazıları kapsamaktadır.

Klasik Türk edebiyatı sahasında mecmua kavramının karşılığı çok daha farklıdır. Bu anlamda mecmuayı; “farklı kişilere ait metinlerin metin parçalarının bir araya getirildiği eserler bütünü” olarak tarif etmek mümkündür<sup>3</sup>. Dolayısıyla bize göre mecmua, bir edebiyat tutkunu tarafından derlenip onun şahsi zevk ve ilgisini yansıtan seçki koleksiyonudur.

## 1.2. Mecmuaların Önemi

Mecmualar, Klasik Türk edebiyatı araştırmalarına ve el yazması yapıtları uğraş alanı olarak görenlere birçok açıdan fayda sağlayan seçkilerdir. Bu seçkilerle edebiyat tarihimizin en önemli kaynaklarından olan tezkirelerde yer almayan şairler ve bilinmeyen şiirlerine ulaşmamız mümkündür. Ayrıca ünlü şairlerin hali hazırda divanlarında bulunmayan şiirlerine de rastlayabilmekteyiz.

Mecmualar, derlendikleri dönemin edebî zevkini ve eğilimini yansıtmalarının yanında edebiyat geleneğimizin aydınlatılmamış bazı karanlık noktalarına ışık tutan,

---

<sup>1</sup> Ferit Devellioğlu, *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Aydın Kitabevi, Ankara, 2007

<sup>2</sup> Günay Kut, “Mecmua” *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi (Devirler, İsimler, Eserler, Terimler)* C.6, s.170-172, Dergâh Yay., İstanbul, 1986.

<sup>3</sup> M.Fatih Köksal, “*Mecmua: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*” *Çalıştay*, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, 3 Mayıs 2011.

edebî geleneğe katkı sağlayan malzeme niteliği de taşımaktadır<sup>4</sup>. Bu bağlamda mecmualar kaleme alındığı çağın ekonomik, sosyal, kültürel, dini yaşantısı ve dünya görüşü hakkında önemli malumat verir.

Bir edebiyat tutkunu tarafından yazılan mecmuaların düzenleniş biçimi, derleyicisinin zevki, ilgisi ve tercihi doğrultusunda şekillenmektedir. Bir mecmua, yalnız bir konu hakkında olabildiği gibi değişik konuları da içinde bulundurabilir. Bir dilde olduğu gibi değişik dillerde de yazıya aktarılabilir. Dolayısıyla Günay Kut'a göre mecmualara sadece edebî bir yapıt olarak değil, aynı zamanda tarihi bir belge olarak yaklaşmak daha doğru olur<sup>5</sup>.

### 1.3. Mecmuaların Tasnifi

Ekseriyeti bir tür el kitabı mahiyetinde olduğundan çok rağbet gören ve iddialı bir isim taşımadığı için kitap yazmaktan kaçınan derleyiciler tarafından tercih edilen mecmua, bu sebeple Osmanlı dünyasında çok yaygınlaşmış ve bazı türlere ayrılmıştır. Tefsir, hadis, fıkıh-hukuk, fetva, feraiz, tasavvuf: şiir, divan nazire, kasîde, gazel: tarih, münşeât-inşâ, vefeyât vs<sup>6</sup>.

Mecmuaları birkaç örnekle birlikte şöyle tasnif edebiliriz:

**a. Nazire Mecmuaları:** Mecmuatü'n-nezâir, Câmiü'n Nezâir, Mecmaü'n nezâir, Pervane Bey Mecmuası, Metâliü'n-nezâir. **b. Seçme Şiir Mecmuları:** Mecmû'a-i eş'âr (Mecmû'atü'l-eş'âr), Mecmû'a-i devâvîn (Mecmû'atü'd-devâvîn). **c. Aynı Konu ile İlgili Eserlerin Bir Araya Gelmesi ile Oluşan Mecmualar:** Eş'arnâme-i müstezad, Mecmû'a-i tevârîh, Menâhicü'l-inşâ, Mecmûa-ı münşe'âtü's-selâtîn. **d. Karışık Mecmualar:** Câmi'ü'l-me'âni. **e. Tanınmış Kişilerce veya Derleyeni Belli Kişilerce Hazırlanmış Mecmualar:** Müstakimzâde Mecmuası, Ayvansarayî Mecmuası, Süleyman Faik Efendi Mecmuası, Fasih Ahmed Dede Mecmuası, Hattat Hüseyin ve Salih Namık Mecmuası.<sup>7</sup>

<sup>4</sup> Yasemin Ertek Morkoç, "İzmir Millî Kütüphanesi'nde Kayıtlı Bulunan(1467/14) Bir Mecmua-i Eş'âr'ın Düşündürdükleri" s.268, Ankara, 2013.

<sup>5</sup> Günay Kut, a.g.e., s.170.

<sup>6</sup> Mustafa Uzun, "Mecmua" *İslam Ansiklopedisi*, TDV, C. 28, s. 268. Ankara, 2003.

<sup>7</sup> Günay Kut, a.g.e., s.170-173.

## 1.4. Klasik Türk Edebiyatında Şiir Mecmuaları

Türk edebi geleneğinde mecmuaların öneminden ve sınıflandırılmasından söz etmiştik. Bu bağlamda “nazire mecmuaları” ve “şiir mecmuaları” çalışmamızın ana konusunu oluşturan kısımdır.

### 1.4.1. Nazire Mecmuaları

Mecmualar içeriklerine göre adlandırıldığından dolayı nazirelerin mevcut olduğu derlemelere nazire mecmuası denir<sup>8</sup>. Günay Kut’a göre “genel itibariyle bir şairin kaside veya gazeline aynı vezin ve kafiyede nazire yazan şairlerin şiirlerini toplayan şiir mecmualarıdır<sup>9</sup>”.

Ömer bin Mezid tarafından 1437’de derlenen “Mecmuatü’n-nezâir” isimli eser, Türk edebiyatında ilk nazire mecmuasıdır<sup>10</sup>.

### 1.4.2. Şiir Mecmuaları

Şiir mecmuaları, genellikle seçme şiirleri içeren mecmualar olup bunlar kim tarafından derlendiği belli olmayan eserler olarak tanımlanır. Nitekim bu tür mecmualara her koleksiyonda rastlamak mümkündür<sup>11</sup>.

Şiir mecmualarında sadece gazel veya kaside türü şiirlere değil aynı zamanda mesnevi tarzında kaleme alınmış şiirlere de rastlamak mümkündür<sup>12</sup>.

---

<sup>8</sup> İskender Pala, *Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü*, Kapı Yayınları, İstanbul, 2004

<sup>9</sup> Günay Kut, a.g.e., s.170

<sup>10</sup> Mustafa Canpolat, *Mecmû’âtü’n-nezâir*, TDK Yay., Ankara, 1995.

<sup>11</sup> İskender Pala, a.g.e.

<sup>12</sup> Günay Kut, a.g.e., s.172

**2. NURUOSMANIYE KÜTÜPHANESİ 4960 NUMARALI  
ŞİİR MECMUASININ TANITIMI**

## 2.1. Mecmuanın Genel Nitelikleri

Çalışmamızın konusu, İstanbul'un Fatih ilçesinin tarihi Nuruosmâniye Kütüphanesi'nde bulunan 4960 numaralı şiir mecmuasıdır.

Eser toplam 58 varaktan oluşmaktadır. Fakat eserin yazıları harekeli olup siyah ve kırmızı mürekkep kullanılmıştır. Şiir başlıkları ve tekrarlanan beyitler kırmızı mürekkeple yazılmıştır. Eserin kim tarafından kaleme alındığı konusunda elimizde kesin bir bilgi bulunmamaktadır. Kütüphane kaynaklarında ve eserin içerisinde de eserin sahibi hakkında ipucu oluşturabilecek hiçbir ize rastlanmamıştır.

Eserin yazılış tarihi hakkında da kesin bir sonuca varmamız olanaksızdır. Bütün bunların sonucunda eserin yazılış tarihini saptamada, yapıtın tamamının çevrilip şairlerin yaşadığı dönemden hareket ederek bir veri sağlanabilir. Eserde şiirleri bulunan şairler genel itibariyle 16. ve 17. yüzyıl şairleridir.

## 2.2. Mecmuanın Muhteva Nitelikleri

Mecmuada 4'ü mahlassız toplam 214 şiir mevcuttur. Bunlardan 2 tanesi mükerrer olduğu için şiir sayısı 212'ye düşmektedir. Şiirlerin büyük bir bölümü gazel türündedir. Diğer şiir türleri de mecmuada bulunmaktadır. Mecmua, Nef'î'nin

Ḥabbezâ bâğçe-i pâdişeh-i rûy-ı zemîn

Görse Rızvân ider üstâdına yüzbiñ taḥsîn

beytiyle başlamaktadır. Mecmuada kısmî bir düzenleniş şekli olsa da belirli bir düzen yoktur. Bazen aynı şaire ait şiirlerin ve aynı nazım şeklindeki şiirlerin arka arkaya sıralandığı görülse de bu durum mecmuanın tamamına yansımamıştır. Aşağıdaki tabloda, mecmuadaki şiirlerin nazım şekillerine göre dizilişini görebilirsiniz.

### Mecmuada yer alan şiiirlerin nazım şekillerine göre dizilimi

Mecmuada şiiirleri var olan 98 şairin arasında en fazla gazele sahip şair, 15 şiiirle Bağdadlı Rūhī'dir. Nef'ī, 4 adet kasidesiyle en fazla kasidesi olan şairdir. Mecmuada 15 farklı nazım şekline ait örnekler bulunmaktadır.

Şairler ve mecmuada bulunan şiiirleri, nazım şekilleri ile birlikte aşağıda gösterilmiştir.

Nazım Şekli	Mecmuadaki Sayısı
Gazel	142
Beyt	15
Kıt'a	13
Kaside	7
Tesdis	7
Müfred	7
Tahmis	6
Matla'	5
Muhammes	3
Mesnevi	2
Müseddes	2
Mu'aşşer	1
Rubai	1
Müsemmen	1
Müsebba'	1
Nazm	1



Mecmuada yer alan şairler, şiir sayıları ve nazım şekilleri

	Şair Adı	G	K	M	R	K	T	T	M	M	M	M	M	M	N	B
		a	a	e	u	t	a	e	u	u	u	u	a	ü	a	e
		z	s	s	b	a	h	s	a	h	s	s	t	f		
		e														
		l														
1.	Āgehī	1														
2.	Āhī															1
3.	Ahmed Pāšā	1														
4.	‘Aklī	1						1								1
5.	‘Ālī El-Gelibolevī	6				1			1	1						
6.	Ānī															1
7.	‘Āşık	1														
8.	Bahşī															1
9.	Bākī	3												1		
10.	Behiştī	2														1
11.	Beyānī	1					1									
12.	Celāl Beg	1														
13.	Cemālī												1			
14.	Cenābī Beg	1														
15.	Cevrī	1						1								
16.	Dānişī	1														
17.	Derviş Hayretī	1													1	
18.	Derviş Semā‘ī					1										
19.	Emrī	3														
20.	Enverī	1														
21.	Fehmī	1														
22.	Feridī	2														
23.	Fevrī						1									
24.	Feyzī	1														
25.	Fuzulī	5													1	
26.	Gazālī															1
27.	Gubārī	1														1
28.	Hāfız	1														
29.	Halīlī	1							1							
30.	Hāşimī	2														
31.	Hayālī	1					1									
32.	Hevāyī															1
33.	Hilalī															1

34.	Huṣū'ī	3																	
35.	Huzūrī						1												
36.	Hüdāyī									1									
37.	‘Aṣkī	1																1	
38.	İshakī	1																	
39.	İ‘tizār					1													
40.	İzārī	1																	
41.	Kabūlī	1 3																	
42.	Kafzāde Fāyizī	1																	
43.	Kemal Pāṣāzāde					1													
44.	Kınalızāde	1																	
45.	Kurbī	2				1													
46.	Lebībī						1												
47.	Levendī																1		
48.	Likā’ī																1		
49.	Lisānī	1																	
50.	Livāyī																		1
51.	Makālī	2								1									1
52.	Ma‘rūf Efendi					1													
53.	Mecdī	1																	
54.	Medhī	1																	
55.	Meylī										1								
56.	Misālī	1																	
57.	Muhibbī	1																	
58.	Muhyī	1																	
59.	Murādī	1				1													
60.	Necātī	2																	
61.	Nef‘ī	2	4	1		1		1										2	
62.	Nev‘ī	3																	
63.	Nevizāde Atāyī	1																	
64.	Nihānī	2																	
65.	Ni‘metī	1																	
66.	Niyāzī	1																	
67.	Nizārī																		1
68.	Rāhī	1																	
69.	Rahmī	1						1											
70.	Remzī	1																	
71.	Rūh-i Bağdādī	1 5																1	
72.	Rızāyī	2																	
73.	Sādık	1						1											

74.	Sā'ī	1						1										
75.	Sadrī	2																
76.	Sebātī																	1
77.	Seyyid Nesīmī	4															1	
78.	Siyāhī	1																
79.	Su'ālī							1										
80.	Su'ūdī	1																
81.	Sun'ī	1																
82.	Süleyman		1															
83.	Sülūkī																	1
84.	Şemsī Pāşā	1				1												
85.	Şem'ī	1																
86.	Şeyhī		1															
87.	Şeyhülislam Yahya	2	1	1			1										1	
88.	Tav'ī-i 'Acem	3																
89.	Tevānī	1																
90.	'Ulvī	6								1			1					
91.	Ümīdī	1																
92.	Vasfī	2																
93.	Veysī	1					1											1
94.	Yahyā Beg	3															1	
95.	Yümnī	2																
96.	Zātī	1																
97.	Zihnī	1																
98.	Zīnetī	2																
99.	Mahlassız						4											

Şiirlerin sıralanışında tam olarak belli bir düzenden bahsetmek mümkün değildir. Bazen benzer nazım şekilleri, bazense aynı şaire ait şiirler veya aynı vezinde yazılmış şiirlerin arka arkaya dizildiğini görmekteyiz. Fakat bu diziliş daima gözetilmemiştir. Mecmuadaki şiirlerin nazım şekillerine göre vezin dağılımı aşağıdaki gibidir.

Mecmuadaki şiirlerin vezinlerine göre dağılımı.

VEZİNLER	G a z e l	K a s i d e	M e s n e v i	R u b a i	K ı t a	T a h m i s	T e s d i s	M u a ş ş e r	M u h a m m e s	M ü s e b b a	M ü s e d d e s	M ü s e m m e n	M a t l a	M ü f r e d	N a z m	B e y t
{++ __/++ __/++ __/++ __}	37	2	-	-			2						3	2		
{_+ __/_+ __/_+ __/_+ __}	25		-	1	-	4	-		1	-	2	-	-	2	-	-
{+ ___/+ ___/+ ___/+ ___}	10		-	-	-		4	1	1	-	-	1	1			
{__ +/+ __ +/+ __ +/+ __}	11		1	-	-	1	1		-	-	-	-	-	1	-	-
{__ +/_+ __ +/_+ __ +/_+ __}	17	-	-	-	2			-	-	-	-	-	-	-	1	-
{++ __/++ __/++ __}	2	-		-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
{__ +/+ __/_+ __/_+ __/_+ __}	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
{++ __/++ __/++ __}	10	1	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
{__ +/_+ __/_+ __/_+ __/_+ __}	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
{+ __ +/_+ __ +/_+ __ +/_+ __}	3	-	-		1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
{+ ___/_+ ___/_+ ___/_+ ___}	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
{_+ __/_+ __/_+ __/_+ __/_+ __}	3		-	-	-					1		-	-	-	-	-
{_+ __/_+ __/_+ __/_+ __/_+ __}	2		-	-	1					-	-	-	-	1	-	-
{+ ___/_+ ___/_+ ___/_+ ___}	7	2	-	-	-					-	-	-	-	-	-	15
{_+ __/++ __/++ __/++ __}	4		-		1				1							
{_+ __/++ __/++ __/_+ __}	1		-		-											
{_++ __/++ __/++ __/_+ __}	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
{+ __/_+ __/_+ __/_+ __/_+ __}	1		1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

### 2.3. Mecmuadaki Şair Kadrosu ve Kısa Biyografileri

Mecmuada şiirleri tespit edilen 98 şair bulunmaktadır. Bunlardan divanları elde olmayan; dolayısıyla çağdaş ve mahlastaş şairler arasından hangisi olduğu tespit edilemeyen çok sayıda şair bulunmaktadır. Mecmuada yer alan bir miktar manzumenin ise adı geçen şairlerin divanlarında veya haklarında yapılmış çalışmalarda da bulunduğu tespit edilmiştir. Bu şiirlerin şairlerine ait kısa biyografiler aşağıda sunulmuştur.

#### **Ahmed Paşa (d. ?- ö. 1497)<sup>13</sup>**

Doğum tarihi tam bilinmemektedir. Doğum yeri konusunda da ihtilaf olmasına karşın kuvvetle muhtemel Edirne'de doğmuştur. Ömrünü Bursa'da geçirmesi ve orada ölmesinden dolayı Bursalı olarak bilinir. Babası II. Murad'ın kazaskerlerinden Veliyüddin Efendi'dir.

Kuvvetli bir medrese eğitimi gördükten sonra babasının da nüfuzuyla Bursa Muradiye Medresesi'nde müderris olarak ilk görevine başladı. Ardından Molla Hüsrev'in yerine Edirne'ye kadı olarak tayin edildi. Fatih'in dikkatini çekmesiyle önce kazasker, akabinde padişaha musâhib ve hoca oldu. Fatih'e takdim ettiği kasideler ve özellikle bir devlet adamı sıfatıyla elde ettiği başarılarla vezirlik makamına kadar yükselmiştir. Ancak bu kadar padişah teveccühü, beraberinde birçok insanın haset ve gıpta damarını kabartmıştır. Ahmed Paşa, dedikodu ve iftiralarla padişahın hışmına uğramış, önce hapse atılmış sonra padişaha gönderdiği "kerem" redifli kasidesi ile kendini affettirmiş, ama neticede saraydan uzaklaştırılmıştır.

---

<sup>13</sup> Ali Nihad Tarlan, *Ahmed Paşa Divanı*, MEB Yay., İstanbul, 1966 ; Günay Kut, "Ahmed Paşa", *İslam Ansiklopedisi*, TDV, İstanbul, 1989, C. 2, s.111-112.

Hapisten sonra Bursa'da Orhan ve Muradiye medreseleri mütevelliliğine tayin edilmiştir. II. Bayezid döneminde Bursa'ya sancak beyi oldu ve burada öldü. Muradiye Medresesi yakınına yaptırdığı türbeye gömüldü.

Ahmed Paşa devrinde "sultānū 'ş-şuara" unvanına layık görülmüştür. Şair, Ali Şîr Nevā'î'nin şiirlerine nazireler yazmıştır. Bazı İran şairlerinin etkisinde kalmış hatta bazılarını aynen tercüme etmiştir. Ahmed Paşa'ya ait bir *Dîvan* vardır.

### Bākî (d. 1526-27 - ö. 1600)<sup>14</sup>

16. asrın en büyük şairlerinden olup asıl ismi Mahmud Abdülbākî'dir. Babası Mehmed Efendi(ö. 1566) adında bir zat olup dönemin Fatih Camii müezzinlerindendi. Bākî, gençliğinde o zamanlar rağbette olan saraç çıraklığı veya bir görüşe göre cami kandilleri yakma işi olan "serrâc" çıraklığında bulunsa da tabiatındaki okuma ve öğrenme iştiyakı onu medreseye sevk eder. Kısa zamanda üstün başarılarıyla dikkat çeken şair, medrese yıllarında "Ahaveyn" lakabıyla bilinen Karamanlı Mehmed ve Ahmed Efendi'lerin rahle-i tedarislerinden geçmiştir. Bu eğitim süresince Nev'î, Hoca Sadeddin, Karamanlı Muhyiddin, Edirneli Mecdî, Üsküplü Vâlihî gibi isimler ders arkadaşlarıdır. Bu arada şiirle de ilgilenen Bākî, büyük şairlerin eserlerine nazireler yazıyor ve bu şiirleri sık sık dükkanına gittiği Zâtî'ye gösteriyordu. Çok takdir ettiği Bākî'nin :

Kaddümi çeng eşkümi rûd eyledün

Cismüm âteş cânımı 'ūd eyledün

<sup>14</sup> Sabahattin Küçük, *Bākî ve Dîvânından Seçmeler*, KTB Yay., Ankara, 1988, s.1; Mehmet Çavuşoğlu, *Bākî ve Dîvânından Örnekler*, Kitabevi Yay., İstanbul,2001, s.7;Ahmet Atilla Şentürk,"Bākî",*Osmanlı Şiiri Antolojisi*, YKY Yay., İstanbul, 1999, s.439; Haluk İpeken, *Bākî:Hayatı, Edebî Kişiliği ve Bazı Şiirlerinin Açıklamaları*, Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Yay., Erzurum,1988, s.1; Sadeddin Nüzhet Ergun, *Bākî:Hayatı veŞiirleri*, Sühulet Kitap Yurdu, İstanbul, 1935,s.7; Abdülbâki Gölpınarlı, *Bākî: Edebî Şahsiyeti,Bākî'deTasavvuf, Müntehab Parçalar*, Türk Neşriyat Yurdu, İstanbul, 1932, s.7.

matla‘ını tamamlayarak gazel haline getirmiştir. Nitekim hocası Karamānlı Mehmed Efendi için yazdığı ‘sünbül’ redifli kaside, şöhretini daha da artırmıştır.

Bākī, Süleymaniye Medresesi'nin faaliyete geçmesiyle buraya müderrisliğe getirilen Kadızāde Şemseddin Ahmed Efendi'den ders aldı. Onu himayesine alan hocası, tayinin Halep'e çıkması üzerine Bākī'yi de beraberinde götürür. Birkaç yıl sonra İstanbul'a döner. 1561'de danışment, 1564'te ise Murad Paşa medresesine müderris olarak atanır.

Bākī, Kanuni Sultan Süleyman'a sunduğu kasideler ve padişahın gönderdiği gazellere yazdığı nazirelerle edebi şöhretini arttırmıştır. Bu durum ona maddi-manevi iltifat olarak geri dönmüştür. Kanuni'nin 1566 yılında vefat etmesi üzerine kaleme aldığı ünlü mersiyesinde derin üzüntüsünü dile getirmiştir. Ayrıca yeni sultan II. Selim'e bir "Cülüsiyye" sunsa da beklediği takdiri alamamış hatta görevde olduğu Murad Paşa Medresesi'nden azledilmiştir. 1569 yılında tekrar Murad Paşa Medresesi'ne ve 1571'de Eyüp müderrisliğine getirilir. Sokullu Mehmed Paşa'nın himayesini Münşeat sahibi Feridun Bey vasıtası ile kazanmayı başaran Bākī, 1573'te Sahn müderrisi oldu. II. Selim'in yerine geçen III. Murad'a cülüs sundu. 1575 Ekim'inde Süleymaniye müderrisliğine yükseltilmiştir.

İnsanoğlunun yaradılışında mevcut olan kıskançlık ve gıpta damarı, Bākī'nin de peşini bırakmaz. Rivayete göre, Nāmī'ye ait bir beyit Bākī'ye isnat edilerek padişah tarafından vazifesinden azledilir. Fakat sevenleri ve hamileri sayesinde gerçek anlaşılır ve padişah kendisini affeder. 1576 Kasım'ında Edirne'de Selimiye müderrisliğine gönderildi, akabinde 1579 yılında Mekke kadılığına tayin edildi. 1582 yılında İstanbul'a döndü. Mekke'de vazifeli iken Mekke tarihini içeren '*el-ilām fi ahvāli beledi'llāhi'l-harām*' isimli tercüme eserini padişaha sunması üzerine Molla Ahmed Efendi'nin yerine İstanbul kadılığına getirilir. Ama bir yıl sonra azledilerek Üsküdar'da ikamet etmesi emrolundu. 1586'da tekrar İstanbul kadısı, bir süre sonra

da terfi ederek Anadolu kazaskeri oldu. İki yıl sonra bu görevden alındı. 1591'de ikinci kere Anadolu kazaskerliğine getirildi ve bir yıl sonra Rumeli Kazaskeri oldu. Fakat aynı yıl içinde emekliliğe ayrıldı. III. Mehmed'in tahta çıkması üzerine sunduğu cülûsiyye karşılığında tekrar Rumeli Kazaskerliğine getirildi. Şairin gönlündeki makam ise şeyhülislamlıktır. Şeyhülislam Bostanzâde'nin vefatı üzerine bu makama atanmayı beklese de, bu vazifeye bir zamanlar medrese arkadaşı olan Hoca Sadeddin Efendi getirildi. İki yıl sonra vefat eden bu medrese arkadaşının yerine göreve Sun'ullah Efendi'nin getirilmesiyle hayal-i inkisara uğrayan Bâkî, bünyesindeki hastalıkların nüksetmesiyle de 1600 senesinde öldü. Namazını Fatih Camii'nde Şeyhülislam Sun'ullah Efendi kıldırıldı ve şaire ait şu mısraları okudu:

Kadrini seng-i musallâda bilip ey Bâkî  
Durup el bağlayalar karşına yârân sâf sâf

Bâkî'nin eserleri şunlardır: *Divân*, *Fezâilü'l-cihâd*, *Maâlimü'l-yakîn fi sîreti seyidi'l-mürselîn*, *Fezâil-i Mekke*, *Hadîs-i Erbaîn Tercemesi*.

#### **Behiştî ( d. ?- ö. 1571-72)<sup>15</sup>**

Asıl adı Ramazan'dır. Doğum tarihi tam olarak bilinmemektedir. Şair Vize'de doğmuştur. İstanbul'a gelmiş ve burada medrese tahsili almıştır. Fen ilimlerinin yanı sıra tasavvuf dersleri de görmüştür. Halvetî halifesi olarak Çorlu'ya yerleşmiş ve burada yerleşik kalmıştır.

Behiştî şiirlerinde oldukça sade bir dil kullanmış, atasözü ve deyimlere başvurmuş, çok az terkip kullanarak halk söyleyişlerine yer vermiştir. Özellikle şiirlerinde kullandığı rediflerin tamamına yakını Türkçe rediflerden oluşmaktadır. Şaire ait bir *Divan* vardır.

---

<sup>15</sup> Yaşar Aydemir, *Behiştî Dîvânı*, MEB Yay., Ankara, 2000.



### Cevrî (d. 1595 - ö. 1654)<sup>16</sup>

Asıl ismi İbrahim Çelebi olan Cevrî, 1595'te İstanbul'da doğmuştur. Kaynaklara göre iyi eğitim alan Cevrî aynı zamanda iyi bir hattattır. Şair mevlevîlik tarikatine intisap etmiş bir şairdir. Nitekim şiirlerinde bunun izleri de görülmektedir.

1654'te vefat eden Cevrî'ye ait eserler şunlardır: *Divân*, *Selîmnâme*, *Hilye-i Çihâr Yâr-ı Güzîn*, *Hall-i Tahkîkât*, *Aynü'l-Füyûz*, *Melhame*, *Nazm-ı Niyâz*.

### Dânişî ( d. ?- ö. 1561)<sup>17</sup>

Doğum tarihi bilinmeyen şair, Kayseri'de dünyaya gelmiştir. Tezkirelerde ismi tam olarak Süleymanegîzâde Pîrî Çelebi şeklinde yer almaktadır. İyi bir tahsil gören Dânişî, Hasan Bey'den mülâzım olmuştur. Çeşitli medreselerde müderrislik vazifesi yapmıştır. Daha sonra kadı olarak tayin edildiği Mısır'a giderken gemilerinin batması üzerine boğularak vefat etmiştir. Kaynaklar onun ilim ve şiirdeki üstünlüğünden bahsetmektedir.

### Emrî (d. ?- ö. 1575)<sup>18</sup>

16. yy Divan şairlerinden olan Emrî'nin asıl adı Emrullah'tır. Kaynaklarda Emrî Çelebi ve Emrullah Çelebi olarak geçen şair, Edirne'de doğup büyümüştür. Önceleri katiplik vazifesiyle iştigal etmiştir. Kınalızade Ali Çelebi'nin Edirne kadısı olmasından sonra onun himayesiyle Yıldırım Bayezid Medresesi'nin tevliyet hizmetinde bulunmuştur.

Tezkire sahiplerinin yakından tanıdığı Emrî, hayatını İstanbul ve Edirne arasında tevliyet göreviyle geçirmiştir. Fakat Emrî, Riyâzî'nin deyimiyle "kemâl-i istiğnâsı"ndan dolayı memurluk vazifesinde yükselememiştir. Bu bağlamda onun bu tercihi hayatı boyunca maddi yoksunluk çekmesine mal olmuştur.

<sup>16</sup> Hüseyin Ayan, *Cevrî (Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Divanının Tenkidli Metni)*, Atatürk Üniversitesi Yay., Erzurum, 1981.

<sup>17</sup> Şerife Ördök, Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, 17.09.2015, <http://www.turkedebiyatiiisimlersozlugu.com/index.php?sayfa=detay&detay=4699>.

<sup>18</sup> M. A. Yekta Saraç, *Emrî Divânı*, Eren Yay., Yayınlanmış Doktora Tezi, İstanbul, 2002.

Emrî'nin ömrünün sonlarına doğru şuurunu kaybettiği belirtilmektedir. Emrî, 1575'te vefat etmiştir.

Emrî'nin günümüze kadar ulaşan Divanı ve muammaları bulunmaktadır. Aynı zamanda muamma alanında Divan edebiyatının en önde gelen ismi olarak kabul edilmektedir.

### **Kafzâde Fâ'izî ( d.1589? - ö.1622)<sup>19</sup>**

Asıl adı Abdülhay'dır. Soylu bir aileye mensup olan Kafzâde Fâizî, İstanbul'da doğmuştur. Doğum tarihi 1589 olarak kabul edilmektedir. İlk eğitimini babasından almış, akabinde dönemin önde gelen bilginlerinden ders görmüştür. Müderrislik, kadılık yapmıştır.

17. yüzyıl şairi olan Fâizî, eserlerinde Farsça tamlamalar, uzun terkipler, süslü ifadeler yer vermiştir. Şairliği kadar çok iyi ve süslü bir nesir yazarıdır. Genç yaşta vefat eden şaire ait bir *Divan* bulunmaktadır.

### **Fuzûlî (d. 1483 - ö.1556)<sup>20</sup>**

Asıl adı Mehmed, babasının adı Süleyman'dır. Doğum tarihi kesin bilinmemekle beraber kendi sözü olan "menşe' ve mevlidim Irak" ifadesinin ebce karşılığı h.888/m. 1483 tarihi kabul görmektedir. Irak'ta yaşayan Akkoyunlu Türkmenleri'dendir. Doğum yeri hakkında kaynaklarda Kerbelâ, Hille ve Necef şehirleri anılır.

Rivayetlere göre Hille müftüsü olan babasından ilk eğitimini almış sonrasında Rahmetullah isimli bir hocayla tahsilini sürdürmüştür. Arapça ve Farsça'yı bu dillerde şiir yazabilecek kadar iyi öğrenmiştir. Matematik, tasavvuf ve felsefenin yanı sıra hadis, kelam ve tefsir gibi Kur'an ilimlerinde de uzmanlaşmıştır.

<sup>19</sup> Halil İbrahim Okatan, *Kafzâde Fâ'izî Hayatı Eserleri Sanatı- Tenkitli Divan Metni*, Ege Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir, 1995.

<sup>20</sup> Abdülbâki Gölpınarlı, *Fuzûlî Dîvânı*, İnkılap Kitabevi, İstanbul, 1961 ; Ahmet Atilla Şentürk, "Fuzûlî", *Osmanlı Şiiri Antolojisi*, YKY, İstanbul, 1999, s.281 ; Ahmet Kabaklı, *Türk Edebiyatı*, TEV Yay., İstanbul, 1973, C. 2, s. 317-323.

Bağdat'ın Şah İsmail tarafından ele geçirilmesinden sonra *Beng ü Bāde* eserini ona takdim etti. Şair Kanunî'ye beş kaside sunmuştur. Ayrıca himayelerine girmek için, Kazasker Abdülkadir Çelebi'ye, Sadrazam İbrahim Paşa'ya ve Nişancı Celālzāde Mustafa Çelebi'ye de kasideler takdim etmiştir. Şair, vaad edilen maaş dokuz akçeyle sınırlı kalınca *Şikayetnâme*'sini kaleme aldı.

Mezhebi konusunda uzun tartışmalar olmuştur. Abdülbâki Gölpinarlı, onun mezhebi hakkında fazla söz söylemeyi lüzumsuz bulup bariz bir biçimde Şîa inanişında olduğunu beyan etmiştir.

Eserlerini Arapça, Farsça ve Türkçe ile yazmıştır. Bu yönüyle çok meşhur bir şairdir. Kaleme aldığı Türkçe eserlerinde doğup büyüdüğü coğrafyanın etkisinden olacak ki Azerî Türkçesi'ni kullanmıştır.

Şair, *aşk* ile hem var olmuştur hem de bu kaynakla güç bulmuştur. Özellikle beşerî aşk görünümlü İlahî aşkıyla, varlığın en ince sırlarını terennüm etmiştir. Mecazî ve hakikî aşk yolunda çok ciddi mesafeler katetmiş biridir. İlk bakışta sadeliğinden ötürü kolayca anlaşılacağı sanılan şiirleri, mükemmel sehlümünden en güzel örneklerini bizlere sunmuştur.

Fuzulî, aşkın hem sefasından hem de cefasından memnuniyet duymaktadır. Esasında o, aşk çilesiyle manen gıdalanmıştır. Hatta aşk ıstırabının sona ermesi onun için felaketlerin en büyüğüdür. Onun dizelerinde sevgiliye dolayısıyla Yaradan'a bu cefaların sürmesi için bir yakarış vardır:

Merhem koyup onarma sinemde kanlı dağı

Söndürme öz elünle yandurduğun çerağı

Fuzulî'nin eserleri şunlardır: *Türkçe Dīvānı*, *Farsça Dīvānı*, *Arapça Dīvānı*, *Leylā vü Mecnūn*, *Hadikatü's Süedā*, *Beng ü Bāde*, *Heft Cām Rind ü Zāhid*, *Hüsn ü Aşk*, *Şikāyetnâme*, *Hādis-i Erbā' in Tercümesi*.

## Gelibolulu Mustafa Ālī (d. 1541 - ö. 1600)<sup>21</sup>

Mustafa Ālī, 1541 yılında Gelibolu'da doğdu. Ālī, Ālī Çelebi, Gelibolulu Mustafa Ālī adlarıyla anıldı. Babası ticaretle işigal eden Hoca Ahmed'dir. Altı yaşında tahsil hayatı başlayan şair, Habib-i Hamidī ve Sürurī'den fıkıh ile tefsir dersleri aldı. On altı yaşında İstanbul'a giderek Rüstem Paşa, Hasekī ve Semaniyen medreselerine devam etti. İlk zamanlar Çeşmī mahlasını kullanmış daha sonra Ālī mahlasıyla şiirler yazmıştır.

Şehzade II. Selim, Kütahya valisiyken şairi yirmi yaşında divan kâtipliğine aldı. Bir kış günü ava çıkan şehzade, at üstünde ve kolunda da şahini var iken şairden bir matla ile kendisini tasvir etmesini isteyince Ālī şunu dedi:

Şāhbāz-ı himmetin destinde olsun ber-karār

Olur elbette hümā-yı saltanat bir gün şikār

Şehzade tarafından çok sevilen şair, özellikle Selim'in lalası Tütünsüz Hüseyin Bey tarafından hiç sevilmedi. Bunun üzerine Şam beylerbeyi Lala Mustafa Paşa'nın davetiyle önce Halep'e akabinde Şam'a gitti ve orada altı yıl divan kâtipliği yaptı. Lala Mustafa Paşa'nın Yemen serdarı olmasıyla onunla Mısır'a gitti. Mustafa Paşa serdarlıktan azledilince İstanbul'a döndü. Ancak burada umduğu iltifatı bulamadı. Bosna beylerbeyi Ferhat Paşa'nın yanına gönderildi. Bosna'da sekiz yıl kaldı.

III. Murad tahta geçince İstanbul'a döndü ve ona *Zübdetü 't-tevārīh* isimli eserini sunduysa da beklediği ilgiyi görmedi. 1577'de Lala Mustafa Paşa Gürcistan, Azerbaycan ve Şirvan'a *serdar-ı ekrem* olunca yine onun himayesine girdi. Hayatı bir hayli hareketli geçen şair, Halep, Erzurum, Bağdat ve Sivas defterdarlığına atandı. Ama bu vazifelerden genellikle kısa bir süre sonra azledildi.

III. Mehmed sultan olunca ona hitaben güzel bir cülusiye yazdı ve Kühü 'l-Ahbār adlı eserini bitirebilmek için Mısır defterdarlığını istedi. Fakat bu kabul

<sup>21</sup> Kudret Altun, *Gelibolulu Mustafa Ālī ve Dīvānı*, Özlem Kitabevi, Niğde, 1999 ; İ.Hakkı Aksoyak, *Gelibolulu Mustafa Ālī Tuhfetü 'l-Uşşāk* Metin-İnceleme, MEB Yay., İstanbul, 2003.

görmedi. Son görev yeri ise Cidde sancak beyliğidir. 1600 yılında Cidde'de vefat etti. Birçok eseri vardır:

**Tarihi Eserleri:** *Kühü'l-Ahbâr, Menâkıb-ı Hünerverân, Heft Meclis, Nusretnâme, Fursatnâme, Hâlâtü'l-Kâhire mine'l-Âdati'z-Zâhire, Zübdetü't-Tevârih, Mirkâtü'l-Cihâd, Fusûlü'l-Hall ve'l-Akd fî Usûli'l-harc ve'n-Nakd, Mir'âtü'l-'Avâlim, Nâdirü'l-Mehârib.*

### **Hâşimî (d.? - ö.1627?)<sup>22</sup>**

Asıl ismi Mehmed Çelebi'dir. Doğum tarihi belli olmayan şair, Bursa'da dünyaya gelmiştir. Peygamber soyundan geldiği için Haşimi mahlasını kullanmıştır. Osmanlı sultanlarından iltifat görmüştür.

Haşimi devrine göre sade dil kullanmayı tercih etmiş bir şairdir. 16. yüzyılın sonları ile 17. yüzyılın başlarında yaşamış olan şair, devrinin önde gelen usta şairlerine göre ikinci planda kalmış biridir. Ancak sanatlı tarih manzumeleri yazmakta oldukça başarılıdır. Bir *Divan*'ı vardır.

### **Hayâlî (d. ? - ö. 1557)<sup>23</sup>**

Asıl ismi Mehmet, lâkabı Bekâr Memi'dir. Selânik vilayetinin 43 kilometre doğusunda Yenice gölünün doğu sahilinde yer alan Vardar Yenicesi'nde doğmuştur. Doğum tarihi tam olarak bilinmemektedir.

İlk tahsilini, memleketi ve dönemin küçük ilim ve edebiyat merkezlerinden biri olan Vardar Yenicesi'nde yapmıştır. Ancak kuvvetli bir medrese eğitimi almamıştır. Gençliğinde Baba Ali Mest-i Acemî adlı bir kalenderî mürşidi dervişleriyle birlikte Yenice'ye geldi. Bu şeyhin ve talebelerinin cezbesine kapılarak onlarla seyahatlere başladı. Bu şeyhten tasavvuf bilgilerini öğrenmişti. İstanbul'a gelişlerinin birinde İstanbul kadısı Sarı Gürz Nureddin Efendi onu fark ederek

<sup>22</sup> Oktay Selim Karaca, *Hâşimî Divânı(Hayati, Sanatı, Eserleri ve Divanının Karşılaştırmalı Metni)*, Erciyes Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kayseri, 1995.

<sup>23</sup> Ali Nihad Tarlan, *Hayâlî Bey Divânı*, Akçağ Yay., Ankara, 1992; Cemal Kurnaz, *Hayâlî Bey Divânı : Tahlîli*, KTB Yay., Ankara, 1987; Mehmed Çavuşoğlu, *Hayâlî Bey ve Divânı'ndan Örnekler*, KTB Yay., Ankara, 1987.

kendisini Kalenderilerden ayırıp şehir muhtesibi Uzun Ali'ye teslim etti. Burada daha iyi bir eğitim imkanı elde etti.

Şiirleriyle dikkat çeken Hayālî önce Defterdar İskender Çelebi'nin sonrasında Sadrazam İbrahim Paşa'nın himayesine girdi. Daha sonra da Kanunî'nin himayesine giren şair, çok büyük iltifatlara mazhar olmuştur. Padişaha ve devlet ricaline sunduğu kasideler beğenildi ve şöhreti günden güne arttı. Tımar sahibi yapılarak kendisine 'Bey' unvanı da verilmiştir. Ancak Defterdar İskender Çelebi ve Sadrazam İbrahim Paşa'nın idamlarıyla eski ilgisini kaybetti.

1557'de Edirne'de vefat eden şairin bir *Dīvān'ı* vardır.

#### **Hayreti(d.? - ö.1535)<sup>24</sup>**

Asıl ismi Mehmed olup Mehmed Şah ve Mehmed Çelebi diyerek de anılmıştır. Vardar Yenicesi'ndendir. Rivayetlere göre mesleği sipahiliktir. Düzenli bir tahsil hayatına sahip olduğu söylenemez.

İstanbulda iken İbrahim Paşa'ya sunduğu kasidelerle onun dikkatini çekmiş ve Paşa ona ihsanda bulunmuştur. Ancak hemşehrisi Hayālî'nin onun hakkında tok gözlü ve kimsenin önünde eğilmeyen bir yapıya sahip demesinden dolayı küçük bir tımarla geçiştirilmiştir. Umduğu ilgiyi İstanbul'da göremeyen Hayretî, Rumeli'ye geçmiştir. Yahyalı beylerinin himayesine girmiştir.

Hayretî anlaşılması kolay, halkın zevkine uygun, anlaşılır ve âşıkâne şiirler yazmayı başarmıştır. Nitekim divanı beğenilmiş ve halk arasında şiirleriyle dikkat çekmiştir. Bunların yanında tasavvuf deyimlerine vakıf olup dervişâne bir edayla derinliği olan şiirler de yazmıştır. Divanı halk arasında fal açmada bile kullanılmıştır.

1535'te vefat eden şairin bilinen tek eseri *Divan'dır*.

#### **İbn Kemāl ( d.1468-69 - ö.)<sup>25</sup>**

---

<sup>24</sup> Mehmed Çavuşoğlu, M. Ali Tanyeri, *Hayretî Dīvan Tenkidli Basım*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., İstanbul, 1981.

Asıl ismi Şemseddin Ahmed olup 1468-69'da Tokat'ta doğdu. İbn Kemal diye anılması dedesi Kemal Paşa'ya atıftır. İyi bir eğitim gören şair, hayata asker olarak atıldı. Daha sonra ilmiye sınıfına geçti. Gerekli icazeti aldıktan sonra Edirne'ye müderris olarak tayin edildi. Çeşitli medreselerde bu görevi devam ettirdi. Kanuni zamanında şeyhülislamlığa kadar yükseldi.

Arapça ve Farsça'ya hakim olan şair, tefsir, kelim ve hadis ilimlerinin yanı sıra edebiyat ve tarihle de meşgul olmuştur. 1534'te vefat eden İbn Kemal'e ait bir *Divan* vardır.

### İshak Çelebi (d. 1464 - ö.1537)<sup>26</sup>

Osmanlı'nın Rumeli'deki devrin ilim ve kültür merkezlerinden olan Üsküp'te 1464 yılında doğmuştur. Üsküp'te başladığı eğitimini nerede tamamladığı tam olarak bilinmemektedir. Kaynaklara göre Kara Bali Efendi'den mülâzım olmuştur. Serez, Edirne ve Üsküp'te müderrisliklerde bulunmuştur.

Yavuz'un tahta çıktığı yıllarda İstanbul'un edebî çevrelerinde tanınan biri olan şair, padişahın tahta oturuşu münasebetiyle ona bir kaside sunmuştur. Ayrıca Yavuz'un tahta çıkış olayını tasvir ettiği *Selinnâme* adlı eseri, hem Osmanlı tarihçilerine hem de Hoca Sadeddin Efendi'ye baş kaynak olmuştur. Kasidelerinin çoğunu Yavuz için ve Farsça yazmıştır.

Üsküp'ten sonra Bursa'da da çeşitli müderrisliklerde bulunmuştur. 1526-27'de ona yüksek bir paye olan Edirne'deki Dârü'l-Hadîs Medresesi müderrisliğine atanmıştır. Daha sonra kendi isteğiyle kadı olarak Şam'a gider. İshak Çelebi kendi devrinin önde gelen edebiyatçılar ve bilginleri arasında gösterilir. Şair Şam'a yerleştikten sonra hastalanır ve ömrünün sayılı olduğunu sezip şu beyiti söylemiştir:

Gelicek hâlet-i nez'e didi târîhini İshak

Yöneldüm cânib-i Hakka başı açık yalın ayak

<sup>25</sup> Mustafa Demirel, *İbn-i Kemâl Dîvan Tenkidli Metin*, Marmara Üniversitesi Yay., İstanbul, 1996.

<sup>26</sup> Mehmed Çavuşoğlu, M. Ali Tanyeri, *Üsküblü İshak Çelebi Divanı(Tenkidli Basım)*, Mimar Sinan Üniversitesi Yay., İstanbul, 1989.

1537'de vefat eden İshak Çelebi'nin *Dīvān*'ından başka *Selīm-nāme*, *Keşfü'z-Zünûn*, *Terceme-i Şakâ-yık* ve *Risâle-i İmtihāniyye* adlı eserleri vardır.

### **Kabûlî (d. 1523-51524 ö.1829?)<sup>27</sup>**

Asıl ismi İbrahim olan şairin mahlası Kabûlî'dir. Kaynaklarda doğum tarihiyle ilgili kesin bir bilgi olmamakla beraber 1523-1524'te dünyaya gelmiştir. Kabûlî'nin doğum yeri Kütahya'nın Gediz ilçesidir. Gediz'i çok seven şair burası için bir medhiye bile yazmıştır.

İlk tahsil hayatına Gediz'de başlamış ve akabinde her ilim aşığı gibi, devrin bilim ve cazibe merkezi olan İstanbul'a gitmiş ve burada medrese tahsilini devam ettirmiştir. Tezkirelere göre Nâzır-zâde Efendi'den ders alıp mülazım olmuştur. Şairin Divan'ındaki Arapça ve Farsça şiirlerinden hareketle iyi derecede Arapça ve Farsça bildiği anlaşılmaktadır.

Tahsilini tamamladıktan sonra kadı olmuştur. Hayatının sonraki döneminde Ferhad Paşa veya Osman Paşa'ya yazdığı bir methiyenin sonunda kendisine defterdarlık verilmesini beklemektedir. Fakat şairin ömrünün ilgili kayıtlarında bu vazifeye getirildiğine dair bir malumat bulunmamaktadır.

Lâyık-ı himmet gülâmuñdur Kabûlî-i hâķîr

Vaķtidür ihsân olursa aña defterdârlık

Beklediği mansıbı alamayan Kabûlî bazı eserlerinde Osmanlı devlet teşkilatındaki tayinlerle ilgili sert eleştiriler yapmıştır.

Kaynaklara göre Kabûlî'nin dört eseri bulunmaktadır. Bunlar;"*Dīvān*"; tasavvufila ilgili risalesi "*Kenzü'l-Esrar*", "*Mūsiletü'l-Hidāye*" ve Farsça lügatı "*Müşkil-küşā*"dır

<sup>27</sup> Mustafa Erdoğan, *Kabûlî İbrahim Efendi, Hayatı, Edebi Kişiliği ve Divanı (İnceleme-Tenkitledi Metin-Dizin)*, Gazi Üni., SBE, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara 2008.



### **Meylî ( d.1540? - ö.?)<sup>28</sup>**

Asıl ismi Mehmed'dir. Kosova hudutlarında yer alan Novaberde'de tahminen 1540 yıllarında doğmuştur. Āşık Çelebi, şairin aşırı zeki ve marifet tahsil etmeye meyilli olması nedeniyle mahlasının Meylî olduğunu söylemiştir.

Kendi devrinin başarılı isimlerinden olan şair, gazellerinde manadan ziyade içtenliğe ile ön plandadır. Duygularını beyitlere aktarırken oldukça samimidir. Meylî'ye ait bir *Divan* mevcuttur.

### **Muhibbî ( d. 14945- ö. 1566)<sup>29</sup>**

Osmanlı Devleti'nin onuncu hükümdarı olan Kanûnî, II. Murad ile başlayan şair Osmanlı padişahlarındandır. Babası Yavuz ve dedeleri gibi o da şiirle ilgilenmiştir. Kanûnî devrinde fen, ilim, sanat ve edebiyat en üst seviyeye ulaşmıştır. Türk şiirinin en görkemli çağı da bu dönemde olmuştur.

Kanûnî, en çok şiir kaleme almış hükümdardır. Kullandığı dil sadedir. Şiirlerinde Arapça ve Farsça terkiplere çok yer vermemiştir. Aynı anlama gelen farklı kelimeleri kullanmaya çalışmıştır. Kanûnî'nin eserleri: *Türkçe Divan* ve *Farsça Divan*'dır.

### **Muradî ( d. 1546 - ö. 1574-75)<sup>30</sup>**

Sultan şairlerden olan III. Murad, 1546 yılında Manisa'da doğdu. Özel bir eğitimle yetiştirildi. Şiirlerinde çoğu zaman Muradî bazen de Murad mahlasını kullanmıştır. Diğer Osmanlı sultanları gibi edebiyat ve sanata değer veren bir hükümdardır.Şiirin yanında hattatlıkla da ilgilenen III. Murad'ın yazdığı levhalar günümüze kadar ulaşmıştır.

---

<sup>28</sup> Özer Şenödeyici, Ahmet Akdağ, *Ulu Çınarın Gölgesinde Bir Şair Meyli ve Şiirleri*, Gece Kitaplığı Yay., Ankara, 2014.

<sup>29</sup> Coşkun Ak, *Muhibbî Divânı (İzahlı Metin- Kanûnî Sultan Süleyman)*, KTB Yay., Ankara, 1987.

<sup>30</sup> H. Ahmet Kırkkılıç, *Sultan III. Murad (Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Divânının Tenkidli Metni)*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Erzurum, 1985.

Sultan Murad, duygularını yalın bir dille dizelere aktarmış ve şiirlerinin çoğunu sofice bir eda ile kaleme almıştır. Osmanlı hükümdarları arasında Kanuni'den sonra en hacimli *Divan*'a sahiptir.

### Necâtî (d. ?- ö. 1509)<sup>31</sup>

Doğum tarihi bilinmiyor. Asıl adı, Sehî, Latîfî ve Āşık Çelebi'de *İsa*; Hasan Çelebi tezkiresinde ise *Nuh* olarak geçmektedir. Tezkirelere göre şair Edirne doğumludur ve ihtiyar bir hanım tarafından evlatlık edinilmiştir. Kabiliyetini fark eden şair Sailî de ona iyi bir eğitim sağlamıştır. Sultan II. Bayezid'in şehzadesi Abdullah Han'a divan katibi olmuş ve onunla Karaman'a gitmiştir. Şehzadenin ölümünden sonra İstanbul'a dönmüş ve Müeyyedzâde Abdurrahman Çelebi ile dost olmuştur. Onun vasıtasıyla Manisa valiliğine atanan Sultan Mahmud'a nişancı olmuştur.

Necâtî Bey, İran edebiyatına çok özenildiği bir dönemde Ahmed Paşa ve Şeyhî ile birlikte Türkçe duyuş ve söyleyişe çok önem vermiştir. Dönemin en büyük şairi olarak kabul edilmektedir. Türkçe'nin sadeliğini ve canlılığını muhafaza ederek aruz vezni ile şiirler yazmayı başarmıştır. Necâtî hem kendi asrında hem de sonrasında örnek alınmış bir divan şairidir. Bu bağlamda Hasan Çelebi'nin babası Ali Çelebi şair için şu beyti söyler:

Ĥaşre dek şâir ü kâmil diseler şî' r ü ğazel

Gelmeye kimse Necâtî gibi mâhir fi 'l-meşel

Necâtî'ye ait bir *Divan* vardır.

---

<sup>31</sup> Ali Nihat Tarlan, "Necâtî", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi (Devirler, İsimler, Eserler, Terimler)* C.6, s.548-550, Dergâh Yay., İstanbul, 1998 ; Ali Nihat Tarlan, *Necâtî Divânı*, Akçağ Yay., Ankara, 1992.

## Nef'î (d. 1572 - ö. 1635)<sup>32</sup>

Kaynaklarda "Ömer Bey, Nef'î Ömer Efendi" şeklinde geçen şair, Erzurum'un Pasinler(Hasankale) ilçesinde tahminen 1572 yılında doğmuştur. Tahsil hayatına Pasinler'de başlamış Erzurum'da devam etmiştir. Şiire genç yaşta başlayıp Arap ve Fars edebiyatlarıyla ilgilenen Nef'î o dönemde kaside ustaları olan Urfî ve Enverî'yi örnek almıştır.

Mükemmel bir medrese eğitimi almıştır. 1585-1588 yıllarında defterdarlık vazifesiyle Erzurum'da bulunan Gelibolulu Âlî'nin Nef'î'nin eğitiminde büyük payı vardır. İlk mahlası "Darri" olan şairin "Nef'î" mahlası, kendisine bizzat Gelibolulu Âlî tarafından verilmiştir. Bunu Âlî'ye "suhen" redifli şiirinden anlamaktayız:

Eyledin mahlas-ı Nef'î ile kadrîm efzûn

Zihn-i pâkimde görüp kuvvet-i iz'ân-ı suhen

Nef'î'nin, babası aracılığıyla Kırım Hanı Canbeg Giray, Kuyucu Murad Paşa ve tarihçi Âlî sayesinde İstanbul'a gelmesinin önü açılmıştır. Devlet kapısında ilk vazifesi, Divan-ı Hümayun'da Maden Mukâta' acılığıdır.

Dört ayrı padişahın hükümdarlığına şahitlik eden Nef'î, bu sultanların üçünün şair oluşu nedeniyle çok ilgi görmüştür. Sultan Ahmed'e sekiz kaside sunan Nef'î, daha sonra tahta çıkan Sultan Mustafa'ya ise kaside yazmamıştır. Akabinde tahta geçen Genç Osman'a dört kaside sunan Nef'î, sanatının ve şöhretinin zirvesine Sultan Murad döneminde ulaşmıştır. Sadece sultanlarla değil devrin ileri gelenleriyle çok iyi iletişim kurmuştur. Kaleme aldığı kasideler ve şiir sanatıyla devlet ricalinin de teveccühünü elde etmiştir.

Sanatıyla gelen şöhret ve üstün başarıya rağmen Nef'î, çevresiyle sürekli barışık olamayan biridir. Çünkü o, insanların şahsiyetlerini rencide edici sövgüye varan taşlamalarda bulunur, en yakınıdakileri sık sık hicveder ve devlet erkanının

<sup>32</sup> Metin Akkuş, *Nef'î Dîvânı*, Akçağ Yay., Ankara, 1993 ; Ahmet Atilla Şentürk, "Nef'î", *Osmanlı Şiiri Antolojisi*, YKY, İstanbul, 1999, s.513.

izzetini hiçe sayar. Bu aşırılıklarının yanı sıra şöhretinin kıskançlıklara neden olması da onun için ayrı bir sıkıntı kaynağı oluşturur.

Naima'ya göre, padişah IV. Murad sarayda Nefî'nin *Sihâm-ı Kazâ* adlı eserini okurken taht yakınına yıldırım isabet etmesini uğursuzluk olarak yorumlamıştır. Bunun üzerine padişah, Nefî'ye hicvi yasaklayıp onu görevinden azl etmiştir.

Nefî'nin ölümü Bayram Paşa'yı hicvettiği için, padişaktan alınan fermanla olur. Ölüm tarihi hakkında kesin bilgi yoktur. Ocak 1635 şairin ölüm tarihi olarak kabul edilmiştir. Ölümü üzerine düşülen tarihlerden bazıları şunlardır:

Katline oldı sebep hicvi hele Nefî'nin

Nāgehān geldi bir eksükli dedi tārīhin

Ah kim kıydı felek Nefî gibi üstāde

Divan edebiyatımızın en büyük hiciv şairi olarak kabul edilen Nefî'nin bilinen 3 eseri vardır. Bunlar; *Türkçe Divan*, *Farsça Divan* ve *Sihâm-ı Kazâ* dır.

### Nesîmî (d. ? - ö. 1417?)<sup>33</sup>

Kaynaklarda Seyyid Nesîmî hakkında verilen bilgiler çelişkili ve yetersizdir. Doğum tarihi ve yeri tam olarak bilinmemektedir. Neredeyse tüm kaynaklarda "Seyyid" unvanı adıyla birlikte kullanılmaktadır. İyi bir eğitim aldığı ve genç yaşta tasavvufa adım atarak Fazlullāh-ı Hurūfî'nin yanında Şirvan ve Bakü'de bir süre yaşamıştır. Hurūfiliğin en önemli temsilcilerinden biridir.

Gerçek şöhretini Fazlullāh-ı Hurūfî'nin halifesi olmasından ve onun Timur tarafından idam edilmesinden sonra elde etmiştir. Hocasının öldürülmesi üzerine

---

<sup>33</sup> A. Azmi Bilgin, "Nesîmî", *İslam Ansiklopedisi*, TDV, İstanbul, 2007, C. 33, s. 3-5 ; Hüseyin Ayan, *Nesîmî Dīvānı*, Akçağ Yay., Ankara, 1990 ; Kemal Edip Kürkçüoğlu, *Seyyid Nesîmî Dīvānı'ndan Seçmeler*, KTB Yay., Ankara, 1985.

Anadolu'ya gelmiştir. Hurûfîlik düşüncelerinden dolayı hüsn-i kabul görmemiştir. Bu sebeple Hurûfîler'in en önemli merkezi olan Halep'e gitti.

Nesîmî şiiri fikirlerini yaymada araç olarak kullandı. "Tanrı'nın insan yüzünde tecelli etmesi" ve "vücudun bütün organlarını harflerle izah" gibi görüşleri Sünnî çevrelerde hiç de hoş karşılanmadı. Dönemin Halep uleması düşüncelerini dine aykırı bulup onun uluhiyet idda ettiğini öne sürerek idamı için fetva verdi. Memlûk Sultanı el-Melikü 'l-Müeyyed Şeyh el-Mahmudî'nin tasdikini alan saltanat nâibi Emîr Yeşbek tarafından boynu vurulup derisi yüzüldü.

Fuzûlî'den önce Azerî Türkçesi'ni kullanan en büyük şair kabul edilir. Şiirlerinde Azerî Türkçesi özellikleri hakim olsa da Nesîmî, Oğuz Türkçesi ile oluşmaya başlayan klasik şiir dilinin kuruluşunda ciddi paya sahiptir. Sade, samimi, lirik ve âhenkli bir dili vardır. Tasavvuf ve Hurûfîlik alanında Türk edebiyatında birçok şaire tesir etmiştir.

Nesîmî'nin bir Türkçe *Dīvân*, bir Farsça *Dīvân* ve Türkçe mensur *Mukaddimetü 'l-Hakaik* olmak üzere üç tane eseri vardır.

#### **Nev'î Efendi (d. 1533 - ö. 1599)<sup>34</sup>**

Asıl ismi Yahya olan şair, 1533'te Malkara'da dünyaya gelmiştir. Babası, İbrahim Gülşenî ve Şeyh Bayezid-i Rûmî'ye intisap etmiş Halvetî şeyhi Pîr Ali'dir. İlk öğrenimini babasından alan Nev'î,1550'de İstanbul'a giderek medrese tahsiline başlamıştır. Davutpaşa Medresesi'nde"Ahaveyn lakaplı iki kardeşten, Karamanlı Ahîzâde Ahmed ve Mehmed Efendi'den ders almıştır. Bu medresede Bâkî, Mecdî, Cevrî, Hoca Sadeddin, Üsküplü Vâlihî, Karamanlı Muhyiddin gibi şairler de vardır.

Nev'î, öğrenimini tamamladıktan sonra Gelibolu ve İstanbul'daki medreselerde müderrislik vazifesi yapmıştır. Çınarlı Medresesi'nde görevliyken

---

<sup>34</sup> Abdülkadir Karahan, "Nev'î", *İslam Ansiklopedisi*, TDV, Ankara, 2003, C. 9, s. 424-426; Mustafa Nejat Sefercioğlu, *Nev'î Divanının Tahlili*, Akçağ Yay., Ankara, 2001 ; Mertol Tulum, M. Ali Tanyeri, *Nev'î Divan (Tenkidli Basım)*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., İstanbul 1977.

Bağdat kadılığına atanmışsa da Şehzade Mustafa'nın hocalığına III. Murad tarafından getirildiği için Bağdat'a gidememiştir.

Nev'î 1599'da ruhunun ufkuna yürümüş ve Vefa haziresinde Şeyh Şaban Efendi'nin yanına gömülmüştür. Nev'î'nin ölümüne Manastırlı Keşfi:

Yerin cennât ola Nev'î Efendi (1007)

tarihini düşürmüştür.

Nev'izâde Atâyi, babası Nev'î'ye ait kelâm, tasavvuf, akâid, fıkıh, tefsir, mantık vb. alanlarda otuzdan fazla eser olduğunu bildirmektedir. En önemli eseri *Divan*'dır.

### **Nev'izâde Atâi (d. 1582 - ö. 1635)<sup>35</sup>**

Şairin asıl ismi Atâullahtır. 1582'de İstanbul'da doğmuştur. 16. yüzyıl divan şiirinin önemli temsilcilerinden Nev'î'nin oğludur. Öğrenim hayatına babasından ders alarak başlamıştır. Daha sonra Kafzâde Feyzullah ve Abdülhalim Efendi'den ders görmüştür. Şair on beş veya on yedi yaşındayken babasını kaybetmiştir. Babasının vefatından sonra dönemin ileri gelenlerince himaye edilmiştir.

Nev'izâde Atâi, 1605 'te İstanbul Canbaziye Medresesi'ne atanarak vazifeye başlar. 1608 senesinde Lofça kadılığına getirilir. 1610'da ise Babaeski kadılığına atanır. Memuriyeti Rumeli'de geçen Nev'izâde Atâi sırasıyla, Varna, Rusçuk, Silistre, Tekfurdağı, Hezargrad, Tırnova, Tırhala, Manastır, Üsküp kadılığı da yapmıştır.

1635'te Üsküp kadılığından azledilince İstanbul'a dönmüştür. Aynı yıl içinde burada vefat eden şair, Şeyh Vefa Türbesi avlusunda babasının yanına defnedilmiştir.

Nev'izâde Atâi Divan'ı ile birlikte *Hamse* sahibi şairlerdendir. *Sâkinâme*, *Nefhatü 'Ezhâr*, *Sohbetü 'l-Ebkâr*, *Heft Hân*, *Hilyetü 'l-Efkâr* Hamse'yi oluşturan mesnevilerdir. Bunların yanında irili ufaklı mensur eserleri de vardır.

<sup>35</sup> Saadet Karaköse, *Nev'izâde Atâyi Dîvânı : Kısmî Tahlil-Metin*, İnönü Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 1994 ; Muhammet Yelten, *Nev'izâde Atâyi Sohbetü 'l-Ebkâr*, İstanbul Üniversitesi Yay., İstanbul, 1998.

### **Rahmi ( d.1516-17 - ö. 1567-68)<sup>36</sup>**

Asıl ismi Pir Muhammed olup kaynaklarda Bursalı Rahmî, Rahmî Çelebi, Rahmî gibi farklı şekillerde anılmıştır. Tezkirelere göre Bursalı'dır. Doğum tam olarak bilinmemekle birlikte 1516-1518'de doğduğu tahmin edilmektedir. Daha küçük yaşlardayken edebiyat ve sanat şehri olan İstanbul'a gelmiştir.

16. asırda yazılan tezkirelerde şairin şiirlerinden övgüyle söz edilmiştir. 1567-68'de vefat eden Rahmî'nin bir *Divan*'ı vardır.

### **Rûhî (d.? - ö. 1605-1606)<sup>37</sup>**

Doğum yeri Bağdad olan Rûhî'nin doğum tarihi bilinmemektedir. Babası Bağdat'a Ayas Paşa maiyetinde giderek orada yerleşen gönüllü bir Türk'tü. Şairin asıl adı Osman'dır. "Bağdadî" diye şöhret yapmış biriydi. Esrar Dede'ye göre kendisi bir Mevelevî'dir. Seyahat etmeyi seven Rûhî, İstanbul'a gitmiş ve bir süre Galata Mevlevîhânesi'nde kalmıştır. Akabinde Mevlânâ Türbesi'ni ziyaret edip oradan Hicaz'a sonra Şam'a gitmiş ve Şam'da (1605-1606) vefat etmiştir. Buhûrîzâde Mustafa İtrî Efendi, "Gitti Rûhî adem iklimine âh" mısraını şairin ölümü üzerine (1014) tarih düşürmüştür.

Arapça ve Farsça'yı şiir kaleme alabilecek kadar iyi bilir. Güzel şiirler yazmayı gaye edinmiş ve dîvân tekniği çerçevesinde dönemini ve dönem olaylarını, yaşadığı muhiti şiirlerine konu etmiştir.

Mümkün mertebe tercihini sadelikten yana kullanmış, atasözlerini, halk deyimlerini kullanmıştır. Şiirleri, yalnlık, samimiyet ve coşkunluk edası taşır. Bilhassa devrinin aksayan taraflarını, toplumun kokuşmuş yönlerini tespit etmiş, dünya hırsını yeren özgün bir dille meramını dile getirmiştir.

Şiirlerinde tercih ettiği yalnlık kendini vezin kullanımında da göstermektedir. Vezni çok iyi bilen Rûhî, aruzun karışık kalıplarını çok kullanmamıştır. Şiirlerinde

<sup>36</sup> Mustafa Erdoğan, *Bursalı Rahmî Dîvânı*, KTB Yayınları, Kültür Eserleri 503, 2012.

<sup>37</sup> Coşkun Ak, *Bağdadlı Rûhî Dîvânı: Karşılaştırmalı Metin*, Uludağ Üni. Basımevi, Bursa, 2001 ; Ahmet Kabaklı, "Bağdatlı Rûhî", *Türk Edebiyatı*, TEV Yay., İstanbul, 1973, C. 2, s. 356-357.

zengin kafiyyeye sıkça başvurmuştur. Kelimelerin redif olduğu birçok gazeli mevcuttur.

Fuzûlî, kendisini etkilemiş şairlerin başında gelmektedir. Aynı çevrede yaşamışlık, çekilen eziyetlerin benzerliği Rûhî'yi Fuzûlî'ye yakın kılmıştır. Nitekim "su" redifli gazeli Fuzûlî etkisini açıkça göstermektedir. Bazı şiirlerde Hurufilik etkisi de görülmektedir. Bu etki, şairin Hurufî ekolünün başı konumundaki Nesimî'ye yakınlığı hissi uyandırmaktadır.

Bağdadlı Rûhî'nin şaheseri şüphesiz Terkîb-i Bendi'dir. Bu eseri Cevrî, Sâmi, Fehim, Sünbülzâde Vehbî, Abdî, Râşid Efendi, Şeyh Galib, Leylâ Hanım, Ziyâ Paşa, Kâzım Paşa ve Muallim Nâci gibi şairlere örnek olmuştur.

Bağdadlı Rûhî'ye ait bir *Dîvân* vardır.

### **Sun'î (d. 1485- ö. 1534-1535)<sup>38</sup>**

Asıl adı Mehmed'dir. 1485'te Gelibolu'da doğmuştur. Hemşehrisi Gelibolulu Âlî'ye göre Sultâne isminde şarap satıcısı bir kadına âşık olmuş ve tahsilini yarıda bırakmıştır. Onun hakkında pek çok şiir yazan Sun'î, onun uğruna meyhanelere düşmüştür.

Tezkire yazarlarına göre bazı eminlikler ve nezaretlerde kâtiplik vazifelerinde bulunmuştur. Kaynaklar Sun'î'nin kabiliyetli biri olduğu halde kendisine hamilik eden olmadığı için onun hak ettiği değeri göremediğinden bahseder. Nitekim hayatı fakr u zaruret içinde geçmiştir.

Divan şiirinde idealize edilen insan tipi siyah saçlı, beyaz tenli, kara kaşlı, siyah gözlü vs. şeklindedir. Sun'î 10 beyitlik bir gazelinde bunun dışına çıkmış ve sarı kaşlı, sarı saçlı bir şahıs hakkında yeni bir tasvir denemesinde bulunmuştur. Ayrıca gündelik hayatta karşılaşılabilecek her objeyi şiirlerinde kullanmıştır.

Sun'î'ye ait bir *Divan* vardır.

---

<sup>38</sup> Halil İbrahim Yakar, *Gelibolulu Sun'î Dîvânı ve Tahlîli*, İstanbul Üniversitesi SBE, Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 2002; Ahmet Atilla Şentürk, "Sun'î", *Osmanlı Şiiri Antolojisi*, YKY, İstanbul, 1999.



### Şem'î (d. ? - ö. 1529-30)<sup>39</sup>

Üsküp civarında Prizren kasabasında doğmuştur. Tezkirelere göre Prizren'den Edirne'ye, oradan da İstanbul'a gitmiştir. Şeyh ibni Vefa dervişlerinden mutasavvıf mevlevî bir şairdi. Edirne'de oan Şeyh Muslihüddin Zaviye'sinde şeyh olduğu bilinmektedir. Fakirane bir hayat yaşayan şaire Piri Paşa hamilik etmiştir.

Genç yaşlarında ağırlıklı olarak aşk şiirleri yazan şair, daha sonraları şiirlerinde dinî konulara yer vermeyi tercih etmeye başlamıştır. Hac dönüşünde bu eğilimi daha da artmıştır. Mevlana Celaleddin Rûmî'ye derin saygı ve sevgisi vardır.

Zayıf bünyeli biri olan Şem'î, hassas bir ruha sahiptir. 1529-30'da vefat eden şair için Nazmî şu tarih mısramını söylemiştir:

Meskenüñ nûr ide Şem'î ol Ehad

### Şemsi Paşa ( d.? - ö.1580)<sup>40</sup>

Küçük yaşında Enderun'a alınan Şemsi'nin doğum tarihi belli değildir. Soyu Hz. Halid Bin Velid'e dayanmaktadır. Kânunî'nin himayesine girmiş ve sultanların yakınında olmayı başarmıştır. Anadolu ve Rumeli Beylerbeyliği yapmış, II. Sultan Selim döneminde vezirliğe kadar yükselmiştir.

İyi bir eğitim almıştır. Şiire büyük önem vermiş ve özgün şiirler yazmaya gayret göstermiştir. Şiirlerinde hislerini tam bir lirizmle ifade etmiş, muğlak ifadelerden kaçınarak atasözü ve halk deyimlerini kullanmıştır. Kendisine ait bir *Divan* vardır.

---

<sup>39</sup> Murat A. Karavelioğlu, *Şem'i Divanı*, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yay. : 27, İstanbul, 2014; Ali Nihad Tarlan, *Şiir Mecmualarında XVI ve XVII. Asır Divan Şiiri : Ubeydî, Aşkî Şem'î, İşretî*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., C. 2, İstanbul, 1948; Ümran Âşıkferkî, *Şem'î Divanı*, Balkan Türkoloji Araştırmaları Merkezi Yayınları: 12 Edebiyat Dizisi: 4, Ankara, 2006.

<sup>40</sup> Mehmet Akkaya, *Şemsi Paşa Divânı(İnceleme-Edisyon Kritikli Metin)*, İstanbul Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul, 1992.

### **Şeyhî (d. 1371-76? - ö. 1431?)<sup>41</sup>**

Asıl ismi Yusuf Sinaneddin'dir. Kütahya'da doğmuştur. Eğitim hayatına memleketinde başlayan şair, eğitimine İran'da devam etti. Burada tıp, tasavvuf ve edebiyat tahsil etti. Tıp sahasında oldukça başarılı biriydi.

Türk edebiyatında birçok Husrev ü Şirin yazarı vardır. Araştırmacılara göre en başarılı *Husrev ü Şirin* Şeyhi'nin kaleme aldığıdır. Nitekim asıl ününü sağlayan da bu eseridir. Bunun yanında hiciv edebiyatımızın ilk şaheseri olan 126 beyitlik *Harnâme*'si de önemlidir. Şeyhi'ye ait bir *Divan* bulunmaktadır.

### **Şeyhülislam Yahya (d.1552 - ö.1644)<sup>42</sup>**

17. yüzyıl Klasik Türk edebiyatının önde gelen gazel şairlerinden ve büyük din âlimi Şeyhülislam Yahya Efendi, 1552'de İstanbul'da doğmuştur. Soylu bir aileye mensup Yahya Efendi'nin babası III. Mehmed devri şeyhülislamlarından biridir. İlk eğitimini babasından aldıktan sonra Abdulcebbarzâde Derviş Mehmed Efendi'nin derslerine devam etmiştir.

1586 senesinde babasıyla hacca gitmiştir. Kutsal topraklardan dönüşünde sırasıyla Atik Ali Paşa, Şehzade ve Üsküdar Valide Medreselerine müderris olmuştur. Daha sonrasında kadılığa geçmiş ve 1596'da Halep, 1597'de Şam kadılığına atanmıştır. Akabinde sırasıyla Mısır, İstanbul, Bursa ve Edirne kadılıklarında bulunmuş; 1604'te Anadolu ve altı ay sonrasında Rumeli Kadılığına tayin edilmiştir. Yahya Efendi, Rumeli Kadılığına ve şeyhülislam makamına üçer defa atanmıştır. En son görevi 1634'ten ölümüne kadar(1644) şeyhülislamlık olmuştur.

Şeyhülislam Yahya Efendi sekiz padişah devri görmüş ve şiirleriyle hayranlık uyandırmış bir şairdir. 18. yüzyılın usta şairi Nedim, ona hayranlığını;

<sup>41</sup> Mustafa İsen, Cemal Kurnaz, *Şeyhî Divanı*, Akçağ Yay., Ankara, 1990.

<sup>42</sup> Rekin Ertem, *Şeyhülislam Yahyâ Divanı*, Akçağ Yay., Ankara, 1995.

Nef î vādî-i kasâidde suhan-perdâzdır

Olamaz ammâ gazelde Bâkî vü Yahyâ gibi

şeklinde belirtmiştir. 15. asırda başlayan mahallileşme akımının 17. yüzyıldaki önde gelen ismi olmuştur. Herkesin rehber edindiği İran ve Hint şairlerini taklit etmemiştir. Şair, duygu ve düşüncelerini yeni fikir ve hayallerle söylemeye çalışmıştır. Şeyhülislam Yahya'nın bir *Divan*'ı vardır.

‘Ulvî (d. ? - ö. 1585)<sup>43</sup>

Mustafa Efendi'nin büyük kardeşidir. Ulvî, Muallimzâde Manisa müftüsü olduğunda ona danışman olmuştur. Ardından Celâl Çelebi sayesinde II. Selim'e intisap etmiştir. II. Selim'e şehzadeliği zamanında intisap eden ve ona defterdar olan Durak Çelebi, Ulvî'ye himayelik etmiştir.

Ulvî, şiir anlayışını bakir manalar ve meseller bakımından Necati'ye benzetmiştir:

Nazm-ı ‘Ulvî'ye nola dersem Necâtî tarzıdır

Besler oldı bîkr ma' nîler bulup nice meşel

Ahir ömründe şaraba düşkün hale gelmiş ve meyhaneden çıkmaz olmuştur. 1585 senesinde vefat eden şairin *Divanı* mevcuttur.

Ümîdî (d. ? - ö. 1571)<sup>44</sup>

Asıl ismi Ahmed'dir. Doğum tarihi bilinmeyen şair, İstanbul'da dünyaya gelmiştir. Tahsil hayatına Bostan Efendi'nin yanında başlayan Ümîdî, Kadızâde'den mülazım olmuştur. Önceleri Sıdkî mahlasını kullanan şair, kaynaklara göre bünyesi hastalıklı biridir.

<sup>43</sup> İsmail Çetin, *Derzi-zâde Ulvî (Hayatı, Edebi Şahsiyeti ve Divanının Tenkitli Metni)*, Fırat Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ, 1993.

<sup>44</sup> İbrahim Etem Buyruk, *Ümîdî Ahmed Divânı (İnceleme-Metin-Özel Adlar Dizini)*, Hacettepe Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2009.

1571'de İstanbul'da vefat eden şaire ait bir *Divan* bulunmaktadır.

#### Vasfî( d.? - ö.?)<sup>45</sup>

16. yüzyıl şairlerinden olan Vasfî'nin doğum tarihi belli değildir. Sehi Bey'e göre Serez'in Temür Hisar kasabasında dünyaya gelmiştir. Şair, Sadrazam Hadım Ali Paşa'dan himaye görmüş ve yine onun aracılığıyla Serez'e kadı olmuştur.

Kaynaklara göre Vasfî dindar bir kimliğe sahiptir ve dünya malına ehemmiyet vermeyen biridir. Latîfî tezkiresinde şairin şiirlerinin Necâî Bey'in şiirleri gibi çok okunduğunu bildirmektedir.

#### Yahya Bey ( d. ? - ö. 1582)<sup>46</sup>

Taşlıcalı Yahyâ lakabıyla tanınan Yahyâ Bey, çocukluğunda devşirme olarak Acemioğlanlar Ocağı'na verildi. Devrin ünlü bilginlerinden Kemal Paşazâde ve Kadri Efendi'den iyi eğitim almıştır. Özellikle Hayâlî Bey ile sürtüşmelerinden dolayı çok ilgi görmüş, şiir ve edebiyat mahfillerinde ismi daima anılmıştır.

*Hamse* sahibi şairlerinden olan Taşlıcalı Yahyâ'nın bu eserini Kanuni'ye takdim etmiştir. Bu çok değerli eserinin yanında bir de *Divan*'ı da vardır.

#### Zâtî (d. 1471 - ö. 1546)<sup>47</sup>

Asıl adı Kınalızade, Latîfî ve Sehî'ye göre Bahşî, Āşık Çelebi'ye göre Satılmış ve halk arasında kısaltılmış şekli olan Satı olup sonradan bu ismi Zâtî şeklinde mahlas edinmiştir. Ama şair bazı gazellerde ismini İvaz olarak yazmıştır.

Gençliğinde geçimini Balıkesir'de baba mesleği olan çizmecilikle sağladı. II. Bayezid zamanında İstanbul'a geldi. Münecimzâde'den remil kaidelerini öğrenen şair için remallık, onun şairliğinin yanında maişetini temin eden ikinci mesleği oldu.

---

<sup>45</sup> Mehmed Çavuşoğlu, *Vasfî Dîvan Tenkidli Basım*, İstanbul Üniversitesi Yay., İstanbul, 1980.

<sup>46</sup> Mehmed Çavuşoğlu, *Yahyâ Bey Dîvan Tenkidli Basım*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., İstanbul, 1977 ; Ahmet Atilla Şentürk, "Taşlıcalı Yahya", *Osmanlı Şiiri Antolojisi*, YKY, İstanbul, 1999, s.391.

<sup>47</sup> Ali Nihad Tarlan, *Zâtî Dîvânı*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., İstanbul, 1967; Ahmet Atilla Şentürk, "Zâtî", *Osmanlı Şiiri Antolojisi*, YKY, İstanbul, 1999, s.235-236.

Özellikle Ali Paşa aracılığı ile padişaha ve devlet büyüklerine kasideler sundu. Yavuz'un tahta geçmesi üzerine yazdığı cülûsiye karşılığında Balıkesir ve Bursa'da iki köyün gelirleri kendisine bağlandı.

Yaşlılık yıllarında Bayezid Camii avlusunda remilci dükkanı açtı. Bu dükkanın en dikkat çeken yanı zamanın şairlerinin ve özellikle Bâkî gibi şiir tutkuncularının uğrak yeri olmasıydı. Birçok şair şiirlerini değerlendirmesi için Zâtî'nin mekanına uğruyor ve ondan nasihatlar alıyordu. Bu bağlamda bu remilci dükkanı o devrin önemli şiir mahfillerinden biriydi.

Hakkında yazılanlara göre büyük burunlu, sağır, çiçek bozuğu tenli son demlerinde özlük kullanan çirkin biri olduğunu anlamaktayız. Bir o kadar hazırcı, nüktedan, hoşsohbet tabiatlı biridir. Daha önce hiç söylenmemiş hayelleri kullanma gayreti şiirlerinin en dikkat çeken yönüdür.

1546 yılında vefat eden şaire ait bir *Dīvān* vardır.

#### **2.4. Mecmuanın Edebi Açından Değerlendirilmesi:**

Üzerinde çalıştığımız mecmua, 16-17. yüzyıllar divan şiirinin önde gelen temsilcileri ile yaşadığı asırda şöhret bulmuş fakat günümüze bu şöhretini taşıyamamış 100'e yakın şairi bir araya getirmektedir. Seçilen şiirler, mecmua musannifinin birikimli ve yüksek zevk sahibi olduğunu ispatlar niteliktedir. Müstensihin de olabildiğince ehil bir kalem sahibi olduğu söylenebilir. Mevcut bilgilerimize göre, mecmuada yer alan şairlerin bir kısmı divan sahibi olmakla beraber önemli bir kısmınınsa divanı yok veya varsa da bugüne ulaşmamıştır. Bugün için divanından mahrum olduğumuz şairlerin varlığını ve edebi değerlerini bu ve benzer şiir mecmuaları aracılığıyla öğrenmekteyiz. Mecmuanın şiir ve şair dökümü, MESTAP (Mecmuaların Sistemik Tasnifi Projesi) tablosu kullanılarak aşağıda verilmiştir.

Yer Nu.: Mecnu' a-i Eş'âr [Nuruosmaniye Kütüphanesi 4960]							
V. N.	Mahlas	Matla' beyti/bendi	Makta' beyti/bendi	Nazım şekli/birimi	N.T.	Vezin	Açıklamalar
1b	Nef'î	Habbezâ bâğçe-i pâdişeh-i rûy-ı zemîn Görse Rızvân ider üstâdına yüzbiñ taḥsîn		Kaside/41 Beyit		..--/..--/..--/..--	
2b	Nef'î	Aḥsente zehî ḥaṭṭ-ı hümâyün-ı mübârek El-ḳudretü lillâhi te'âlâ vü tebârek		Mesnevi/22 Beyit		--./--./--./--	
3b	Nef'î	Ḥazret-i Ḥân Murâd kim 'ömri Ola dâmân-ı rûzgâra tırâz		Kıt'a/10 Beyit		..--/..--/..--	
4b	Nef'î	Ḥazret-i Sulṭân Murâd-ı dâdger Kim odur şâhenşeh-i mâlik-riḳâb		Müfred		-.--/-.--/-.--	
5a	Nef'î	'Âlem-efrûz âfitâb-ı âsumân-ı 'izz ü câh Mesned-ârâ tâcdâr-ı taḥtgâh-ı 'adl ü dâd		Kaside/37 Beyit		..--/..--/..--/..--	Bir önceki varak eksik olduğu için Nef'î'nin "Der-Medh-i Sultân Murâd" başlıklı bu kasidesi, 16. beyitten başlamaktadır.
6a	Nef'î	Âh u feryâd ile dil her ne zamân dâd ister Ḳahramân-ı nigeḥi ḥışm ile cellâd ister		Gazel/7 Beyit		..--/..--/..--/..--	
6b	Su'âlî	Yine naḳḳâş-ı ezel naḳş-ı ruḥuñ sâde ḳodı Yüzüñe karşı gönül murğını feryâda ḳodı Beni gözyaşı gibi bir ulu deryâda ḳodı Seni cân gülşenine serv-veş âzâde ḳodı <i>Kimini sevdi Ḥudâ kimini sevdâda ḳodı</i> <i>Gülü ârâyiş idüp bülbülü ğavgâda ḳodı</i>		Tesdis/5 Bend		..--/..--/..--/..--	
6b	'Âlî	Süzülsün çeşm-i mestûñ devlet-i bîdârı görsünler Bozulsun bend-i zülfün bendeler dîdârı görsünler Çözülsün dügmeler mir'ât-ı pür-envârı görsünler Çıkar pîrâhenüñ tâ kudret-i Settâr'ı görsünler Meded rûḥ-ı muşavver nic'olurmuş bâri görsünler		Muhammes/1 Bend		..--/..--/..--/..--	
7a	Beyânî	Kâruñda dilâ eyliyegör fikr-i firâvân		Tahmis/2 Bend		--./--./--./--	

		Bir işe çalış k'olmayasın sonra peşimân Seyr eyle şığışmaz burada cāhil u nādān Sultān-ı cihān meclisidür şohbet-i cānān Ādāb budur bunda ki yābāna bakılmaz				
7a	Bākī	Bākiyā tarz-ı şî' r böyle gerek Hem zarīfāne hem levendāne		Müfred		..--/..-/..-
7a	Nev' ī	Bākma nādān olana hüsrev-i devrān ise de Nazar it ehl-i dile hāk-ile yeksān ise de		Gazel/5 Beyit		..--/..--/..--/..-
7a	Nihānī	Sevme şehri güzeli ger meh-i tābān ise de Virme hercāyīye dil mihr-i dirahşān ise de		Gazel/5 Beyit		..--/..--/..--/..-
7b	Tav' ī Acem	Sevme her mübtezeli hüsni-ile mümtāz ise de Pāke olsun nazaruñ şu' bede-perdāz ise de		Gazel/5 Beyit		..--/..--/..--/..-
7b	Halīlī	Cān dirīg itme dilā yār vefādār olıcağ Ne kadar hūb ise terk eyle cefākār olıcağ		Gazel/5 Beyit		..--/..--/..--/..-
7b	Makālī	Dilīr oldur ki dilde dāğ uyara Er odur yağa bir cerāğ uyara		Gazel/5 Beyit		..--/..-/..-
8a	Kabūlī	Cism-i pākin görmek istersen şoyup hāmmāma koy Olmaz ol sīmīn-beden gibi efendi pāk şoy		Gazel/5 Beyit		-.--/-.--/-.--/-.-
8a	Kabūlī	Beni gördükçe müjeñ ey kaşı yā tīr çeker Hışm idüp gānzelerūñ üstüme şemşīr çeker		Gazel/5 Beyit		..--/..--/..--/..-
8a	Kabūlī	İñleden murğ-ı dili seyr-i gül-i rüyūñdur Bāğlayan göñlimizi bāğçe-yi kūyuñdur		Gazel/5 Beyit		..--/..--/..--/..-
8b	Acem	Bi-hāmdillāh görüñdi necm-i devlet burc-ı rif' atda Zuhūr itdi yine mihr-i sa' ādet evc-i ' izzetde Görüñdi hüsni u hulğ-ı dilber ol serv-ķāmetde Muhaşşal hīç tereddüd ķalmadı ' avn u ' ināyetde Bi-hāmdillāh cemāl-i yāri gördüm şāhn-ı şihhatde Yine ol gözleri bīmārī seyr itdüm selāmetde		Tesdīs/5 Bend		..--/..--/..--/..--
8b	Mahlassız	Niçün iy serv-ķāmetüm böyle Alçağa saye gibi māyilsin		Kıt' a/ 2 Beyit		..--/..-/..-



9a	Muhyî	Meh cebînüñ dilberâ mey-ḥâne şeklin bağlamış La‘l-i gül-gün-ı terûñ peymâne şeklin bağlamış		Gazel/5 Beyit		-.--/-.--/-.--/-.--	
9a	Rahmî	Mey şafaḳ devr-i felek mey-ḥâne şeklin bağlamış Hâle içre mâh-ı nev peymâne şeklin bağlamış		Gazel/5 Beyit		-.--/-.--/-.--/-.--	
9a	Sadrî	Ḳayd-ı la‘lünle gönül mey-ḥâne şeklin bağlamış Kan-ile ṭolmış gözüm peymâne şeklin bağlamış		Gazel/5 Beyit		-.--/-.--/-.--/-.--	
9b	Gubârî	Nihâl-ı hoş-ḥırâm-ı yâre irmek kâbil olmaz mı Ümîdüm nahli ber virmez murâdum ḥâşıl olmaz mı		Gazel/5 Beyit		..--/..--/..--/..--	
9b	Yahyâ Beg	Gözümün nûrî gönülümün sürürî ‘ömrümün varı Bizimle dost olmazsañ ‘adâvet eyleme bâri		Gazel/5 Beyit		..--/..--/..--/..--	
9b	Yahyâ Beg	Ol şanem ‘âşîḳ-perest olam deyu ḳorḳar müdâm Anuñ için kimseye bâş egmeyüp virmez selâm		Gazel/5 Beyit		-.--/-.--/-.--/-.--	
10a	‘Âlî	Dil-rübâlardan degüldür böyle giryân olduğum Devr elindendür benüm ḥâṭır-perîşân olduğum		Gazel/5 Beyit		-.--/-.--/-.--/-.--	
10a	Murâdî	Öpülse sîne-i simîni ḥusninde bahâ artar Bu rüşendir ki âyîne açıldıḳça ziyâ artar		Gazel/5 Beyit		..--/..--/..--/..--	Bu gazel MRD’de yoktur.
10a	Ahmed	Reşküm oldur nâmede nâmuñla mestür olmasun Kim oḳuyup ḡayri dil ismünle mezkûr olmasun		Gazel/5 Beyit		-.--/-.--/-.--/-.--	
10b	‘Âlî	Yine bir serv-i bâlâya ḳul oldum ihtiyârumla Görinmez derde düşdüm dîde-i gevher-nişârumla Ṭuyurdum râz-ı pinhânım cihâna âh u zârumla ‘Adû oldum dil-i dîvâne gibi yâr-ı ḡârumla Müyesser olmadı hem-bezm olam şabr u ḳarârımla Gönül bir yaña gitdi ḳaldı cân eism-i nizârumla Barışmaz yıldızum ḡayfâ o mihr-i tâbdârumla ‘Aceb halüm n’ola yâ Râb benüm bu intizârumla <i>Eger ḡaşr olmaz isem ol ḳıyâmet-kad nigârumla</i> <i>Gezem maḡşerde göḡsüm döḡerek seng-i mezârumla</i>		Mu‘aşşer/5 Bend		..--/..--/..--/..--	
11a	‘Âlî	Girince ḳoyunına bir nâzenîn-i sim-endâm		Gazel/5 Beyit		..-./..-./..-./..-	

		Hezâr bâr boşaldur hazînesin hammâm				
11b	Celâlî	Baňa ayrık dime zâhid bâde-i hamrâyı ço Buncılayın sözi dağı söyleme ğavgâyı ço		Gazel/5 Beyit		-.--/-.--/-.--/-.--
11b	Hayretî	Vahdet isterseñ ferâgat eyle hûy u hâyı ço Keşret-i dünyâdan el çek iy gönül ğavgâyı ço		Gazel/7 Beyit		-.--/-.--/-.--/-.--
11b	Hayretî	Hayretî gerçi hüner çokdur velî ‘ayb olmasun Görmedüm ben kimse ‘aybın görmemek gibi hüner		Müfred		-.--/-.--/-.--/-.--
12a	Hayâlî	Dâm-ı ‘ışkuñagöñül murğı düşüp âh didi Ne qarâ günlere uğramışam eyvâh didi		Gazel/5 Beyit		..--/..--/..--/..--
12a	‘Ulvi	Biz Hudâ’dan ğayrıya hiç ‘arz-ı hâcât itmezüz Qâziyü’l-hâcâtdan ğayre münâcât itmezüz		Gazel/5 Beyit		-.--/-.--/-.--/-.--
12a	‘Ulvi	Ey dil hikâyet-i ğamı nâ-dna söyleme Mecnûn-ı ‘ışk iseñ n’ola yâbâna söyleme		Gazel/5 Beyit		---/-.--/-.--/-.--
12b	‘Ulvi	Büs itmege la‘l-i leb-i cânâne bahâne Ey sâkî olur arada peymâne bahâne		Gazel/5 Beyit		---/-.--/-.--/-.--
12b	‘Ulvi	Baňa hodlâzım olan cân idi virmek yoluña Sen saña lâyıkı mı eyle efendi kuluña		Gazel/5 Beyit		..--/..--/..--/..--
12b	‘Ulvi	Haṭṭı geldükde vefâ eyledi ol yâr saña Ey gönül Hızır yetişdi ḥaṭ-ı dildâr saña		Gazel/5 Beyit		..--/..--/..--/..--
13a	Zinetî	Meylûñ ey dil dâyim ol ğisû-yi kâfir-kışedür İtdüğün iy ‘aklı yok miskîn ‘aceb endişedür		Gazel/5 Beyit		-.--/-.--/-.--/-.--
13a	Zinetî	Kühken Şirin’e şir aqıtmadın kuhsârda Gözlerüm lâ‘l aqıdurdı âsitân-ı yârda		Gazel/5 Beyit		-.--/-.--/-.--/-.--
13a	Ni‘metî	Seyriderken câm-ı la‘l-i dilberi Kim anâr âyine-i İskender’i		Gazel/5 Beyit		-.--/-.--/-.--/-.--
13b	Vasfî	Yine ey âhû-yı vahşî kime yâr olmuşsın Kimün ağına düşüp kime şikâr olmuşsın		Gazel/5 Beyit		..--/..--/..--/..--
13b	Niyâzî	Yok baňa mihrün âh ki meylûñ yabânedür Bu devr böyle qalmaz eyyâme zemânedür		Gazel/5 Beyit		---/-.--/-.--/-.--

13b	Sadrî	Bu deñlü ‘izz u nâzile tolaydı Güzellerde vefâ âyîn olaydı		Gazel/5 Beyit		..---/---/..--	
15a	Remzî	Çaşd-ile gönül sevdüğüni yâre tıyurma Tığ-ı ğam-ile sineñi yar yâre tıyurma		Gazel/5 Beyit		---/..--/..---/..-.	
15a	Emrî	Ruĥuña beñzedüğüñ gül-i âl Eli üstinde tutar anı nihâl		Gazel/5 Beyit		..---/..---/..-	
15a	Emrî	Ey meh şu‘ â‘ şanma ki ĥüsnüñden âfitâb Parmakların yüzine tutar eyleyüp ĥicâb		Gazel/5 Beyit		---/..-./..---/..-.	
15b	Mecdî	Bağrımün başı benüm şanma gönül kaç degil Ki ciger pârelerümdür dökilen yaş degil		Gazel/5 Beyit		..---/..---/..---/..-	
15b	İshâk	İsterim zâd-ı ğamuñ dilde firâvân olsun Ki cihândan sefer itmek baña âsân olsun		Gazel/5 Beyit		..---/..---/..---/..-	
15b	Rızâyî	Çâldum diyâr-ı ğamda bir âşına belürmez Esmez nesîm-i küyuñ båd-ı şabâ belürmez		Gazel/5 Beyit		---/..---/..---/..--	
16a	Nihânî	‘Arşa-i çeşmimi kılsun ço yaşum seyli ĥarâb Tâ karar idemeye anda begüm ‘ asker-i ĥâb		Gazel/5 Beyit		..---/..---/..---/..-	
16a	Râhî	La‘ l-i cân-baĥşuña öykindi meger kim mey-i nâb İçdiler döne döne kanımı anuñ aĥbâb		Gazel/5 Beyit		..---/..---/..---/..-	
16a	Fehmî	Derd ile kan ağıdur dide-i pür-hün-i ĥabâb Seyr iden anı şanur sâğar-ı şahbâda şarâb		Gazel/5 Beyit		..---/..---/..---/..-	
16b	Hasan	Şanma kim eyledi gül-gün ruĥını câm-ı şarâb Perde-i âl-ile çekdi yüzine yâr niĥâb		Gazel/5 Beyit		..---/..---/..---/..-	
16b	Vasfî	Rüy-i zibâsına zülf-ile kaçan çekse niĥâb Ebrden şanki güneş yüzine eylerdi ĥicâb		Gazel/5 Beyit		..---/..---/..---/..-	Bu gazel VD'de yoktur.
16b	‘Âlî	Cân zeĥan çâhına dil turre-i tarrâra fedâ Derd-mendün biri zindâna biri dâra fedâ		Gazel/5 Beyit		..---/..---/..---/..-	
18a	Lisânî	Medĥ-i ruĥı mecmû‘ a-i cânâna yaĥışdı Evşâf-ı ĥaṭı defter u dîvâna yaĥışdı		Gazel/5 Beyit		---/..-./..---/..-.	
18a	Bâkî	Serv-kâmetler iki yanın alurlar yoluñ Râh-ı gülzâre döner yolları İstanbul’uñ		Gazel/5 Beyit		..---/..---/..---/..-	

18a	Şemsi	Yine bir ħuba gönül düşdi yüzi gül ruħı al Ķāmeti serv bili ince teni penbe-mişāl		Gazel/5 Beyit		..--/..--/..--/..-	
18b	Nef ī	Nev-bāhar oldu hevā gāliye-sāy oldu yine Nefes-i bād-ı şabā nāfe-güşāy oldu yine		Gazel/9 Beyit		..--/..--/..--/..-	
18b	Nef ī	Levh-i maĥfuz-ı suĥandür dil-i pāk-i Nef ī Ṭab'-ı yārān gibi dükkānçe-i şaĥĥāf degil		Müfred		..--/..--/..--/..-	
18b	Behiştī	Şāhlar zīnet için tāca ki gevher qorlar Ĥāne-i dīni ĥarāb itmege aĥker qorlar		Gazel/5 Beyit		..--/..--/..--/..-	
20a	Hāfiz	‘ Āşık-laruz belā-zedeler mübtelālaruz ‘ Ālemde bir muĥabbete ħalmış gedālaruz		Gazel/5 Beyit		--/-.-/..--/..-	
20a	Sun‘ ī	Devlet şarābınıñ k’ola keyfiyyeti ĥurūr Anuñ ĥumārı merg degil mi neye ĥurūr		Gazel/5 Beyit		--/-.-/..--/..-	
20a	Nev‘ ī	Kimisi ĥamdan ider ĥazrı kimi şādiden Zevĥ alur ehl-i fenā her biri bir vādiden		Gazel/5 Beyit		..--/..--/..--/..-	
20b	Hüdāyī	Ey ruĥı bāĥ-ı leṭāfetde gül-i ĥandānum Ṭutdı bülbül gibi dünā yüzini efĥānum Az ĥalupdur ki çıĥa burc-ı bedenden cānum Ey lebi derd-i dile ĥikmet ile Loĥmānum Şerbet-i vaşlūñ-ile eyle benüm dermānum Düşmesün boynuña hicrūñ-ile ölürsem ĥanum		Müseddes/5 Bend		-.--/-.--/-.--/..-	Başlıkta "Tesdis-i Hüdāyī Çelebi El-İstanbulī" yazmaktadır.
20b	Mahlassız	Āh kim dehr içinde ‘ uşşākuñ Ĥāli bir nesneden mükedderdür		Kıt‘ a/2 Beyit		..--/..--/..-	
21a	Meylī	Ĥalk-ı ‘ ālem düşmen olup zemm iderse dem-be-dem Boynına alur benüm cürmüm ider luĥ u kerem Medĥ iderse kendüsünüñ eylügidür lā-cerem İy disünler kem disünler çekmezem ĥaṭ‘ ā elem <i>Dost medĥinden ne aşşı zemm-i düşmenden ne ĥam</i> <i>Fārīĥ u āzādeyem birdür yanumda medĥ ü zem</i>		Müseddes/6 Bend		-.--/-.--/-.--/..-	Başlıkta "Tesdis-i Meylī" yazmaktadır.
21b	Kurbī	Cānumuz āteş-i mihr-i ruĥ-ı cānāne yaĥar Şem‘ -i tābām bilürsin niçe pervāne yaĥar		Gazel/5 Beyit		-.--/-.--/-.--/..-	

21b	Şem'î	Niçün iy gönlümün rüşen çerâğı Urursın ğayre merhem bize dâğı		Gazel/5 Beyit		.---/---/..--	
21b	Kurbî	Mest olup şöhetde dilber gögsini Açdı 'uşşâkıını nâlân eyledi		Kıt'a/6 Beyit		-.--/-.--/-.--	
22a	Muhibbî	Gül yüzünde zâhir oldı çünki hattıñ mür-veş Çarğ elinden inler isem tañ midur tanbür-veş		Gazel/5 Beyit		-.--/-.--/-.--/-.--	
22a	Tevânî	Çaddümüz tîr-i ğamuñla niçe bir yâ kıılırız Yâ niçe âteş-i hicrûñle yanup yağıılırız		Gazel/5 Beyit		..--/..--/..--/..--	
22a	Kurbî	Sâye şaldı ruhuñ'iy serv-i sehî-kad kâkül Fî'l-meşel oldı bugün ebr-i Muħammed kâkül		Gazel/5 Beyit		-.--/..--/..--/..--	
22b	Necâtî	Mest olur murğ-ı çemen dil yağalar çâk eyler 'Ârif-i vahdet olanlar bunı idrâk eyler		Gazel/5 Beyit		..--/..--/..--/..--	
22b	Necâtî	Ĥatt-ı reyhân-ile ol zibâ 'izâr Şanasın muşhafdur âyet ber-kenâr		Gazel/5 Beyit		-.--/-.--/-.--	
22b	Zâtî	Nice germ olmasun billâhi ĥammâm Seni koyınına koyar iy gül-endâm		Gazel/5 Beyit		.---/---/..--	
23a	Hayâlî	Gül güler gülşende saña ağlamak olmuş naşîb Ağlayup feryâd idersin her nefes iy 'andelîb Derde mi düşdüñ ki dermân idemez hergiz tabîb Ĝonçeñe yoğsa rağîb-i ĥâr mı oldı qarîb Ĥâr-ile hem-sâye olmuş vird-i ĥandânuñ mı var		Tahmîs/3 Bend		-.--/-.--/-.--/-.--	
23a	Rahmî	Vaqt-i gülzâr irdi bülbül oldı güyâ bir yaña Şâlinub ra' nâlanur her serv-i bâlâ bir yaña Ehl-i diller kıldılar gül-geşt-i şahrâ bir yaña Ĥalk-ı 'âlem bir yaña bî-çâre tenhâ bir yaña Cennet-i küyuñ komazam olsa dünyâ bir yaña		Tahmîs/5 Bend		-.--/-.--/-.--/-.--	
23b	Sâdik	Yâd olan bir mâh-rûdan âşinâyı n'eylesün Seyr-i şahrâyı vü gül-geşt-i fezâyı n'eylesün Yârsız ĥâtîr-dem-i zevk ü şafâyı n'eylesün Dil giriftâr-ı belâ dil-ber hevâyî n'eylesün		Tahmîs/5 Bend		-.--/-.--/-.--/-.--	

		Dāma düşmez yerlere konmaz hümāyı n'eylesün				
24a	Fevrî	Dilâ ne hicr-ile maḥzûn ne vaşla maḡrûr ol Ne bâde-i ğam-ile mest olup ne maḥmûr ol Ne ḡurb-i yâre heves eyle vü ne ḡod dūr ol Ne vuşlat eyle ṭaleb yârdan ne mehcûr ol Ne bâr-ı ḡahr-ile ğam çek ne luṭfa mesrûr ol		Tahmîs/5 Bend		.-./.-./.-./.-/
24b	Makâlî	Ey sa' âdet taḡtınıñ şâh-ı hümâyun-maḡdemi V'ey selâṭîn-i zevi'l-ḡadrûñ e' azz ü ekremi Gerçi kim gördi niçe Efrâsiyâb ü Rüstem'i Görmedi çeşm-i felek sen deñlü şâh-ı a' zâmı Ḥüsrev-i mülk-i' Acem bir çâkerûñdür a' cemî Saña şunuldı Süleymân-ı nebînüñ ḡâtemi Ṭañ mı râm olsa saña hep vaḡş ü ṭayr ü âdemî		Müsebbâ/5 Bend		.-./.-./.-./.-/
25a	Emrî	Kullanur zevrak-ı meyi sâkî Çekdürür rûzigâra ḡatlanmaz		Gazel/3 Beyit		..-/.-./.-/
25a	Bâkî	Dil reh-i ğamda cāna ḡatlanmaz Cân ten-i nâ-tüvâna ḡatlanmaz		Gazel/7 Beyit		..-/.-./.-/
25a	Kabûlî	İtmez ümîd-i şıḡḡat cân-ı ḡazîn ü ḡaste Ten pây-mâl-i miḡnet cân ḡaste ser şikeste		Gazel/5 Beyit		..-/.-./.-/
25b	'Atâyî	Gönderdi ḡaber bâġa lebûñ ḡonce-i terle Şebnem nola pür itse dehânımı ḡüherle		Gazel/5 Beyit		..-/.-./.-/
25b	Yümnî	Ḥasret-i la'l-i lebûñ baġrımı pür-ḡün eyler Şevḡ-i şeb-dîz-i ḡaṭuñ yaşımı ḡül-ḡün eyler		Gazel/5 Beyit		..-/.-./.-/
25b	Yümnî	El vîrse yâre vuşlat cānumı râḡat itsem Ol serv-ḡad cevâna ḡâlüm ḡikâyet itsem		Gazel/5 Beyit		..-/.-./.-/
26a	Su'üdî	Ḥüsnuñ cihâna ey şeh-i 'âlî-cenâb bes		Gazel/5 Beyit		..-/.-./.-/

		Dünyâyı rüşen itmege bir âfitâb bes					
26a	Ümidî	Cânlar fedâ kıılır saña ‘ aşık seri degil Da‘ vâ-y-ı ‘ ışık ehl-i dile serserî degil		Gazel/5 Beyit		--./-./.-./-.-	
26a	Ferîdî	Baňa vişâline va‘ d itdi cevri idüp ğayre Henüz açdı dağı yâr ağzını ğayre		Gazel/5 Beyit		..-./..-./.-./..-	
26b	Ferîdî	Ey sitemger dil-i sengînüñe inşâf inşâf Ħânümân-sûz olan âyînüñe inşâf inşâf		Gazel/5 Beyit		..-./..-./.-./..-	
26b	‘Âlî	Şüh-ı nev-ĥağ gibidür baňa kitâb Aña hicrânı revâ görmeyeler		Kıt‘ a/5 Beyit		..-./..-./..-	
26b	Kemâl	Yatup ĥuzûr idecek küşe idi kabrüh içi Kişiyi itdügi cürmüh ‘ azâbın itmeseler		Kıt‘ a/5 Beyit		..-./..-./.-./..-	Bu kıt‘ a KPD’de yoktur.
27a	Hâşimî	Dile cevri eylemek ağyâra maĥşüş Müselmâna cefâ küffâra maĥşüş		Gazel/5 Beyit		..-./..-./.-./..-	
27a	Hâşimî	Buĥûr-ı nazma yaraşur çü âşinâ elfâz Biri birine muvâfiğ gerek edâ elfâz		Gazel/5 Beyit		..-./..-./.-./..-	
27a	‘Âlî	Herkes mey-i ‘ ışkuñla mestâne midür cânâ Başdan başa bunlar hep dîvâne midür cânâ		Gazel/5 Beyit		--./.-./.-./.-.	
27b	Veysi	‘ Âlem kırılır ĥançer-i bürrânüñ ucından Âdemler ölür kâkül-i fettânüñ ucından		Gazel/5 Beyit		--./.-./.-./.-.	
27b	Kabûlî	Âh alursın güzelüm ‘ aşıkâ cevri eyleme çok Girü dönmez şağın iy kaşı kemân atılan oğ		Gazel/5 Beyit		..-./..-./.-./..-	
27b	Kabûlî	Maĥabbet cânâ kâr itdi be-ğayet ‘ İnâyet eyle suţânüm ‘ inâyet		Gazel/5 Beyit		..-./..-./.-./..-	
28a	Kabûlî	Tiğüñ ne revâdür k’idesin cânâ ĥavâle Şanur mısın itdüklerüñi yanuña ħala		Gazel/5 Beyit		--./.-./.-./.-.	
28a	Kabûlî	Beni gördükçe müjeñ ey kaşı yâ tîr çeker Ħışm idüp ğamzelerüh üstüme şemşîr çeker		Gazel/5 Beyit		..-./..-./.-./..-	
28a	Kabûlî	Cism-i pâkin görmek isterseñ soyup ĥammâma koy Olmaz ol sîmîn-beden gibi efendi pâk-şoy		Gazel/5 Beyit		..-./..-./.-./..-	

28b	Fāyizi	Mest olan sāgar-ı ‘ işkuñ mey-i raḥşānından Şormaz erbāb-ı ğamuñ çāk-ı girībānından		Gazel/5 Beyit		..-./..-./..-./..-	Bu gazel FD'de yoktur.
28b	Rūhī	Māyilüz duḡter-i rez şoḡbetine girmez ele Geliñüz hū diyelüm şāyed ayaġıyla gele		Gazel/5 Beyit		..-./..-./..-./..-	
28b	Rūhī	Yārdan şanmañuz cefāmuz var ‘ Ayn-ı vuşlatdayuz şafamuz var		Gazel/5 Beyit		..-./..-./..-	
30a	Rūhī	[Vuş]latuñ teşneleri āb nedür bilmezler Devr-i la‘ lūñde mey-i nāb nedür bilmezler		Gazel/7 Beyit		..-./..-./..-./..-	
30a	Rūhī	Geşt idüp ‘ ālemi cennet diyü geldükŞām’a Āh kim murġ-ı dil-i zārī düşürdük dāma		Gazel/8 Beyit		..-./..-./..-./..-	
30b	Rūhī	Zülfüne bend eyledüñ evvel dil-i meyyālūmi Eyledüñ zülfüñ gibi āḡir perişān ḡālūmi		Gazel/5 Beyit		..-./..-./..-./..-	
30b	Rūhī	Sīnesin ‘ arz ider ki kudreti gör Bizi öldürmek ister āfeti gör		Gazel/8 Beyit		..-./..-./..-	
30b	Rūhī	Nedür eksüklüġimiz bunca cefā vü cevre Ki getürdüñ bizi Yārab bu muḡālif devre		Gazel/7 Beyit		..-./..-./..-./..-	
31a	Rūhī	Keşret-i ġamdan niçe bir izdiḡām Gelse bahār olsa gönül şād-kām		Gazel/5 Beyit		..-./..-./..-	
31a	Rūhī	Nüş idüp cām-ı ‘ işkı yatduġ biz ‘ Ālemi bir ḡuzūra şatduġ biz		Gazel/5 Beyit		..-./..-./..-	
31b	Rūhī	Hū deyüp olsak demidür sīne-çāk Hāy meded ġam bizi kıldı helāk		Gazel/5 Beyit		..-./..-./..-	
31b	Rūhī	Bezmimiz küşe-i ġam hem-demimiz derd ü melāl Bāde-i miḡnet-ile sāgarumuz mālāmāl		Gazel/5 Beyit		..-./..-./..-./..-	
31b	Rūhī	Alduġ vefā ḡaberlerin ey dil ḡābīnden Ölmezseñ intikām alursın raḡībden		Gazel/5 Beyit		..-./..-./..-./..-	
32a	Rūhī	ġayr idemez nükte bize şā‘ irüz Nükte-serālīġda ‘ aceb māhirüz		Gazel/6 Beyit		..-./..-./..-	
32a	Rūhī	Kıldı serīr-i ḡüsne o Yūsuf-liġā cülūs ‘ Uşşāk muntazır k’ola fermān-ı ḡāk-būs		Gazel/7 Beyit		..-./..-./..-./..-	



32a	Rühî	Kimi ğam-nāk bu ħalkuñ kimi ‘ ayyāş nedür Kiminüñ bālîni aţlas kiminüñ taş nedür		Gazel/6 Beyit		..--/..--/..--/..-	
32b	Rühî	Kim kaçar yoluña cân virmeden ey rüh-ı revân Tek hemân Rühî-i dil-ĥasteye fermân olsun		Müfred		..--/..--/..--/..-	
32b	‘Ālî	‘Āşıkuñ ħadrin bilen maĥbûba mâyıldür gönül Ĥüsn-i ĥod-râya ne mâyıldür ne kâyıldür gönül		Gazel/5 Beyit		-.--/-.--/-.--/-.-	
32b	‘Ālî	Bu reng ü rüy sende nedür gül misin nesin Söz yoĥ kelâm-ı paküñe bülbül misin nesin		Gazel/5 Beyit		--./-.-./--./-.-	
33a	Nev‘î	Güzel göz güzel el güzellik maĥal Nazîrûñ bulunmaz güzelsin güzel		Gazel/5 Beyit		..-./..-./..-./..-	
33a	Cevrî	Ĥûn-i dil mâye-i ma‘âşumdur Ĝam mühim-sâz-ı intî‘âşumdur		Gazel/7 Beyit		..--/..-./..-	
33a	Mahlassız	Ķasdum budur ki ĥükm-i ħazâyâ rızâ virüp Ĝam irdügünce ğuşşa çeküp olmiyam melûl		Kıt‘ a/2 Beyit		--./-.-./--./-.-	
33a	Yahyâ	Cürmine i‘tirâf iden miskîn Yegdür andan kim ola tâ‘at-bîn		Matla/1 Beyit		..--/..-./..-	
33b	Fuzûlî	Yâ men aĥâta ‘ilmüke'l-esyâe külleĥâ Ne ibtidâ saña mutaşavver ne intihâ		Gazel/7 Beyit		--./-.-./--./-.-	
33b	Fuzûlî	Yâ Rab hemîşe lütfuñu ħıl reh-nümâ bana Gösterme ol tarîĥi ki gitmez saña baña		Gazel/8 Beyit		--./-.-./--./-.-	
35a	Fuzûlî	Vaşluñ baña ĥayat verir firĥatin memât Subĥâne ĥâlîĥi ĥalaĥa‘l-mevti ve‘l-ĥayât		Gazel/7 Beyit		--./-.-./--./-.-	
35a	Fuzûlî	Cihân içre her ne fiten k‘ola ĥâdiş Aña serv-i ħaddüñ olur elbette bâ‘iş		Gazel/7 Beyit		..--/..-./..--	
35a	Fuzûlî	Luţf eyle Fuzûlî benim aĥvâlîmi ‘arz it Ol serve ki söyletmege ħoymadı mecâlüm		Müfred		--./-.-./--./-.-	
35b	Huşû‘î	Şâne-veş biz zülf-i ‘anber-fâma girmiş çıĥmışuz Murĝ-ı vaĥşî yüz ki ğüyâ dâma girmiş çıĥmışuz		Gazel/5 Beyit		-.--/-.--/-.--/-.-	
35b	Huşû‘î	Ķâkül-i ĥoş-bûña rûzî olmadı bir kerre lems Geçdi bu sevdâda sultânüm niĥe imrûz ü ems		Gazel/5 Beyit		-.--/-.--/-.--/-.-	

35b	Huşû'î	Sehâ vü cûd esâsında ne ğam kalmazsa muh[k]emlik Ki zîrâ yok mürüvvetsiz benî-âdemde âdemlik		Gazel/6 Beyit		.---/---/---/---	
36a	Tav'î	Gencine-i nazm içre ki bir nadire-sencem Şarrâf-ı nuķûd-ı güher u mâlik-i gencem		Gazel/5 Beyit		--./--./--./--	
36a	Tav'î	Kûh-ı âlâm-ı 'anâdur görinen baş degil Ser-nüviştümdür efendi kararar kaç degil		Gazel/5 Beyit		-.---/-.---/-.---/-.-	
36a	Siyâhî	Mihr-i hüsün kim o mâh-ı 'alem-ârâ gösterür Kâmetin 'arz eylese a' ladan a' lâ gösterür		Gazel/5 Beyit		-.---/-.---/-.---/-.-	
36b	Feyzî	Biñ dil-i zâr eylemişdür her ser-i müyında câ Kimsenün gönlüñ perîşân itme ey bād-ı şabâ		Gazel/5 Beyit		-.---/-.---/-.---/-.-	
36b	Āgehî	Nigârâ gitdi hicrânun velî âh u fiġân gitmez Bu rüşendür ki âteş maħv olur ammâ duġân [gitmez]		Gazel/5 Beyit		.---/---/---/---	
36b	'Āşık	Dilümde dâġ-ı ğam dâġumda sûzımdan duġân gitmez Ki er başında buñ vü dâġ başından hiç ġumân [gitmez]		Gazel/5 Beyit		.---/---/---/---	
37a	'İzârî	Baña ta' n itseler 'âşık diyü dilden fiġân gitmez Tıķındınķça ceresden nâle zîrâ bir zamân gitmez		Gazel/5 Beyit		.---/---/---/---	
37a	Dânişî	Nişân olmayıcaķ tîr-i belâ-yı yâre cân gitmez Ne vâr nâ-çîz ise 'âşık cihândan bî- nişân [gitmez]		Gazel/5 Beyit		.---/---/---/---	
37a	Rızâyî	Beni koyup şeb-i firķatde böyle nâ-tüvân gitmez Ĥayâlün ey meh anuñçün gözümden her zamân [gitmez]		Gazel/5 Beyit		.---/---/---/---	
37b	'Ulvi	Felekler güm güm ölse yiridür âh u fiġânımdan Zemîni ġarķ-ı ġün itsem n'ola eşk-i revânımdan 'Alevler zâhir olsa sînedede sûz-ı nihânımdan Ciger-ġün oldu aķdı geldi çeşm-i ġün-feşânımdan Devâsız derde uğradım uşândım tatlu cânımdan 'Aceb mi kalmazsa hergiz eşer nâm u nişânımdan <i>Diyâr-ı ġurbete ġitdüm cüdâ oldum mekânımdan</i> <i>Ġarîb illerde kaldım ayru düşdüm nev-civânımdan</i>		Müsemmen/5 Bend		.---/---/---/---	
38a	Sa'î	Ĥübân-ile ġülşende gehî dest-be-destüz		Tesdis/ 5 Bend		--./--./--./--	

		Sāgar gibi gāhī kadem-i humda ŧikestüz Geh vāleh ü hayrān u gehī bāde-perestüz Şanmañ bizi kim şadr-ı edānī gibi pestüz <i>Biz küşe-nişnān-ı ħārabāt-ı elestüz</i> <i>Turduqca cihān bŷy-ı mey-i 'ıŧk-ıla mestüz</i>					
38b	Misālī	Sākiyā meclis müheyyā ħazır u āmāde mey Gel yetiŧ sensiz ħarām oldı dil-i nā-şāda mey		Gazel/5 Beyit		-.--/-.--/-.--/-.--	
38b	Sādk	La' liñe sāķī geçerken 'āŧk-ı üftāde mey Ħāke düŧdi cür' a-veŧ oldı 'aceb dil-dāde [mey]		Gazel/5 Beyit		-.--/-.--/-.--/-.--	
38b	Sā'ı	Yār tekliŧ itse sāķī-āşināya bāde mey Ħırmen-i şabrın virür erbāb-ı 'ıŧkuñ bāda mey		Gazel/5 Beyit		-.--/-.--/-.--/-.--	
39a	Nesimī	Kim aydur kim yüzüñ gül-nāra beñzer Ki yüzüñ nūra vü gül nāra beñzer		Gazel/14 Beyit		..--/..--/..--	
39a	Nesimī	Öldi 'ıŧkuñdan Nesimī işte dünyādan gider Sen murād ŷzre cihānda ħal yaŧa yā ney-şeker		Müfred		-.--/-.--/-.--/-.--	
39b	Nesimī	Her kiŧinüñ ŧorma aŧlın 'izzetinden bellüdür Şoħbet-i 'irfān görenler ħidmetinden bellüdür		Gazel/5 Beyit		-.--/-.--/-.--/-.--	Bu gazel SND'de yoktur.
39b	Nesimī	Yüzünde ŧüret-i imān[ı] gördüm Ħaşınđa ħāf ve'l-Ħur'ān[ı] gördüm		Gazel/10 Beyit		..--/..--/..--/..--	
40a	Nesimī	Baña sensiz cihān ey cān gerekmez Vişālün var iken hicrān gerekmez		Gazel/11 Beyit		..--/..--/..--/..--	
40a	'Aŧki	Küyuñ gedāsi cennet-i me'vāyı neylesün Ħaddün esiri sāye-i Tübā'yı neylesün		Nazm/2 Beyit		--/-.--/-.--/-.--	
40a	Mahlassız	Ħıblem kapuñı Ka'be-i 'ulyāya virmez Küyuñ riyyāz-ı cennet-i me'vāya virmez		Kıt' a/2 Beyit		--/-.--/-.--/-.--	
40b	Makālī	Dil ħānesin ħam-ı ruħ-ı cānān açar ħapar Ħalvet-sarāy-ı ħāşşını sultān açar ħapar		Gazel/6 Beyit		--/-.--/-.--/-.--	
40b	Kabŷlī	Gel naŧ'-ı maħabbatde ŧehā bir sen ü bir ben Şaŧranc oyunın oynayalum māt ola düŧmen		Gazel/5 Beyit		--/-.--/-.--/-.--	
40b	Medhī	İzüñ tozına tuħfe için dīde-i terden		Gazel/5 Beyit		--/-.--/-.--/-.--	

		Her ne ki gelür iki gözüm sürme nazardan				
41a	Behiştî	Maḥabbet kaşırnuñ zerrîn hîştî Za'îf u zerd ya' nî Behiştî		Beyt/1 Beyit		.---/.---/.--
41a	Makālî	Belâ vâdisinüñ âşüfte-ḥâli Ser-i ehl-i vefâ a' nî Maḳâlî		Beyt/1 Beyit		.---/.---/.--
41a	Veysî	Belâ vâdisinüñ âşüfte Ḳays'ı Şaçı Leylâlar'uñ Mecnûn'ı Veysî		Beyt/1 Beyit		.---/.---/.--
41a	Sülükî	Belâ iḳlîminüñ fahrû'l-mülûki Reh-i ğam sâliki a' nî Sülükî		Beyt/1 Beyit		.---/.---/.--
41a	Bahşî	Süren meydân-ı 'ışķı şimdi raḥşî Güzeller mübtelâsı a' nî Bahşî		Beyt/1 Beyit		.---/.---/.--
41a	'Akî	Ṭutar esrâr-ı 'ışķı dilde şaklı Belâ-keş mübtelâ bî-çâre 'Aḳî		Beyt/1 Beyit		.---/.---/.--
41a	Gubârî	Reh-i küy-ı vefânüñ ḥâk-sârı Ayaḳlar toprâğı ya' nî Gubârî		Beyt/1 Beyit		.---/.---/.--
41a	Sebâtî	Belâğat Mısrı'nuñ ḳand u nebâtı Feşâḥat ṭuṭîsi ya' nî Şebâtî		Beyt/1 Beyit		.---/.---/.--
41a	Tevâyî	Vefâ bustânınüñ destân-serâyı Melâmet bülbülü ya' ni Tevâyî		Beyt/1 Beyit		.---/.---/.--
41a	Hilâlî	Fenâ gülzârınüñ pejmürde-ḥâli Kemîne bende-i kemter Hilâlî		Beyt/1 Beyit		.---/.---/.--
41a	Nizârî	Belâ bezminüñ olmuş ḥâr u zârı Gözi yaşlu olan ya' ni Nizârî		Beyt/1 Beyit		.---/.---/.--
41a	Ânî	Yaḳupdur 'ışķ odına cism u cânı Ki ya' ni 'âşîḳ-ı âşufte Ânî		Beyt/1 Beyit		.---/.---/.--
41a	Âhî	Belâlu dillerüñ düd-ı siyâhı Firâḳ odına yanmış ya' ni Âhî		Beyt/1 Beyit		.---/.---/.--
41a	Hevâyî	İden 'âşîḳlar içre âh u vâyı Hevâyî'dür Hevâyî'dür Hevâyî		Beyt/1 Beyit		.---/.---/.--

41a	Gazālī	Gözi āhūlaruñ āşufte-ḥālī Hevā şūrīdesi miskīn Ğazālī		Beyt/1 Beyit		.---/---/..--	
41b	Halīlī	Ḥüzn-ile döndi bu dem şehruñ içi zindāna Çekmez oldı ğam-ıla ḥātırımız seyrāne Bunu dir her kişi ḥod yalvaruban Sübhān'a Feth-i bāb ola mı yā Rab yine ḳahve-ḥāne Sebeb olurdu gehī encümen-i yārāna		Muhammes/6 Bend		---/...-/--/...-	
43a	Nef'ī	Bañā gerekmez kerem-i rüzgār Olmasa tek dilde ğam-ı rüzgār		Kaside/46 Beyit		...-/--/...-	
44b	Şeyhī	Geçdi kılıçdan fiten-i rüzgār Dest-i 'Alī'den çekilüp Zü'l-fiḳār		Kaside/40 Beyit		...-/--/...-	Bu kaside ŞD'de yoktur.
45b	Ş. Yahyā	Mihr-i 'ālem-tābdan güller çerāğ efrūzdu Nağmesi bülbüllerüñ ol şevḳ-ile pür-sūzdu Künc-i ḥalvetden bürüz eyler bu da bir rūzdu <i>Ey gönül gül devridür vaḳt-i nev-i nev-rūzdu</i> <i>Cān bağışlar ādeme bu dem dem-i firūzdu</i>		Tahmis/5 Bend		...-/--/...-/--	
46a	Murādī	Ḥamdülillāh kim bahār ile gelüp nev-rūzumuz Gül gibi güldi açıldı ḫālī' -i firūzumuz Ey Murādī diñlerüz biz her şehir bülbülleri Nağme-i murğān olupdu şimdi sāz u sūzumuz		Rubai		...-/--/...-/--	
46a	Ş. Yahyā	Ṭal' atūñdur ḥüsrevā mihr-i cihān-efrūzumuz Ḳadr u baḫtuñdur cihānda 'idümüz nev-rūzumuz		Gazel/5 Beyit		...-/--/...-/--	
46b	Ş. Yahyā	Gel ey neşve-dār-ı şarāb-ı elest Belā küçesi içre ezkār-ı mest		Mesnevī/77 Beyit	Sakin ame	...-/--/...-/--	
49a	'Ulvi	Āteş-i ḥasretle yanup sīne büryān oldıgum Sāye-veş ḳaddūñ ğamından ḥāke yeksān oldıgum Şem'-veş her dem ruḫuñ şevḳiyle giryān o[ldıgum] Şubḫ olunca her gice ḳāpuñda nālān oldıgum <i>Hep senūñ-çündür benüm yolunda ḳurbān oldıgum</i>		Muhammes/5 Bend		...-/--/...-/--	
49b	Ma' ruf	Ḥayr u şer her ne gelür Ḥaḳ'dandur		Kıt' a/2 Beyit		...-/--/...-	

		Birleyen kendi bînleyin kendi					
49b	Semâ'î	‘ İşk u hüsn ara yirde şüretdür Sevilen kendi sevdüren kendi		Kıt‘ a/4 Beyit		..-/.-./..-	
49b	İ‘tizâr	Gâhî dūr olduğum efendi şağın Şanma hüdmetden ictinâb iderüz		Kıt‘ a/2 Beyit		..-/.-./..-	
49b	Veysî	Vuşlatuñ câmesini sulţânım Kullanılmağ olursa bir çalaca		Kıt‘ a/2 Beyit		..-/.-./..-	
49b	Levendî	Al câmeyle gören dir bugün ol mâh-veşi Şafağ-ı şubh-ı sa‘ âdet kuşadupdur güneşi		Matla		..-/.-./..-./..-	
49b	Cemâlî	Çanda aḥşamladı âyâ diyü ol mâh-veşi Şehre şaldım seherî hâne-be-hâne güneşi		Matla		..-/.-./..-./..-	
49b	Likâ‘î	Çocagör ol şanemi câme ile toyınca Âdemüñ cāmı çıkâr câmesini şoyınca		Matla		..-/.-./..-./..-	
49b	Şemsî	Sîneye çekdüm idi tıfl iken ağladı nigâr Çoyuna girdi ‘ aceb mi kuzıcağdur melese		Kıt‘ a/2 Beyit		-.-/..-./..-./..-	Bu kıt‘a ŞSD’de yoktur.
50a	Zihnî	Sâde-dil şâf-derün pâk güherdür kılıcuñ Gâlibâ âyine-i feth u zaferdür kılıcuñ		Gazel/5 Beyit		-.-/..-./..-./..-	
50a	Cenâbî	Sen serv-kâmetüñ güzelim hâk-râhıyuz Mülk-i gamuñ egerçi ki biz pâdişâhıyuz		Gazel/5 Beyit		--./-./..-./..-	
50a	Ş. Yahyâ	Gösterdi yine sâkî-i meclis yed-i beyzâ Zerrinçadehi aldı eline gül-i ra‘ nâ		Gazel/5 Beyit		--./-./..-./..-	
50b	Süleyman	Ruḥuñ âyine-i ‘ âlem-nümâdur Cebînüñ pertev-i nūr-ı Hüdâ’ dur		Kaside/14 Beyit	Na‘ t	..-/.-./..-./..-	
51a	Enverî	Teslîm-i kazâ idene inkâr yağışmaz Âzâdelere dağdağa-i kâr yağışmaz		Gazel/5 Beyit		--./-./..-./..-	
51a	‘Ulvi	Bezmümüz gülşen oldu sâkî gül Câm-ı mey lâle bülbüle bülbül		Gazel/5 Beyit		..-/.-./..-	Bu gazel UD’de yoktur.
51a	Behiştî	Vaşluña hânümân gerekmez mi Büseñe nağd-i cân gerekmez mi		Gazel/5 Beyit		..-/.-./..-	Bu gazel BHD’de yoktur.
51b	Nef î	Te‘ âlallah zihî hırz-ı mükerrerem		Kaside/47 Beyit		..-/.-./..-	

		Muhabbet-nâme-i düstür-1 ekrem					
53a	Nefî	Ne hikmetdür bu kim dil olmayınca mest-i rüsvâyî Ta' aqkûl idemem 'âlemde her pinhân u peydâyî Ne deñlü ' aql u fikr eylerse tekli'f-i temâşâyî Gözüm dünyâyî görmez görmesem cām-ı muşaffâyî <i>Getür âyîne-i 'âlem-nümâ-yı cām-ı şahbâyî</i> <i>Benüm de sâkiyâ görsün gözüm bir pâre dünyâyî</i>	Tesdis/5 Bend			..-./..-./..-./..-	
53b	Ş. Yahyâ	Ey cemâlûñle Yeşrib ü Baḥâ Reşk-i Firdevs ü Cennetü'l-me'vâ	Kaside/9 Beyit	Na't		..-./..-./..-	
53b	Ş. Yahyâ	Ruḥ-ı dil-dârı rengin vaşf idersin ey dil-i şeydâ ' Acebdür sözleründen reng almazsa gül-i ra' nâ	Matla			..-./..-./..-./..-	
53b	Beyânî	Biz kim bu ṭab' -ı pāk-ile Selmân-ı şāñiyüz Meydân-ı nazm erenlerinüñ pehlivānıyuz	Gazel/5 Beyit			..-./..-./..-./..-	
54a	Kabûlî	Bir nev-cüvāna ' aşıq-ı dīdār olam gibi Bir pâdişāha bende-i fermān olam gibi	Gazel/5 Beyit			..-./..-./..-./..-	
54a	Kabûlî	Dağlar tende bî-şümār oldı Seyr-i gülzāra gel bahār oldı	Gazel/5 Beyit			..-./..-./..-	
54a	Kabûlî	Rişte-i nazmum bıraḫdı içine ḫalkuñ igi Görelüm bāzāra çıksun her kişinüñ ipliği	Gazel/5 Beyit			..-./..-./..-./..-	
54b	' Aşkî	Merḫabâ itmez iseñ bir niçe eyyāma degin Çekeyin rûze-i hicrānuñı bayrāma degin	Gazel/5 Beyit			..-./..-./..-./..-	
54b	' Aklî	Ey ṭabībim derd-i ' ışka bir devā bilmez misin Yoḫsa ben dil-ḫastenüñ derdin şehā bilmez misin	Gazel/5 Beyit			..-./..-./..-./..-	
54b	Bākî	' Âlemi tâze bahār itdi ruḥ-ı zībâsı Virdi afāka ziyâ ṭal' at-i meh-simâsı	Gazel/5 Beyit			..-./..-./..-./..-	
56b	Cevrî	Dâne-i eşki şaçup rāh-ı muhabbetde müdām İderin sen gözi şeh-bāzı şikāre içdām N'ola vaḫşiligi terk eyleyüp olsañ bañā rām Kafes-i sīnemi kılsam yeridür saña maḫām <i>Ḥalka-i çeşmi şayyād-ı ezel ideli dām</i>	Tesdis/5 Bend			..-./..-./..-./..-	

		<i>Hūblarda seni tutdı gözüm ey kebk-ḥırām</i>				
56b	Huzūrī	Saḥa ḥicrān belāsı hep bu çarḥ-ı bī-vefānuḥdur Şefā‘at merḥamet şefkat resūl-i kibriyānuḥdur ‘Aṭā vü lütf u baḥşış ḥālīḳ-ı kevn ü mekānuḥdur Dilā beyhūde zann itme bu söz bir nükte-dānuḥdur <i>Erenlerden ümīdüñ kesme himmet evliyānuḥdur</i> <i>Tevekkül kıl vişāl-i yāre çün virmek Ḥudā’nuḥdur</i>		Tesdis/5 Bend		.---/.---/.---/.---
57a	Lebibī	Şitā eyyāmı geçdi şimdi nevbet nev-bahāruḥdur Olupdur yemyeşil baḥr-ile bir ‘ālem kenāruḥdur Salın deryā-yı ‘ışḳa çünki ol māhī şikāruḥdur Tevekkül-ber-Ḥudā eyle ‘ināyet Kirdgār’uḥdur <i>Vücūduñ zevraḳın şal baḥr-ı ‘ışḳa rüz kāruḥdur</i> <i>Ḥudā’nuḥdur oñarmaḳ şanma ey dil rüzīgāruḥdur</i>		Tesdis/5 Bend		.---/.---/.---/.---
57b	Fuzūlī	Beni cāndan uşandırdı cefādan yar uşanmaz mı Felekler yandı āhumdan murādum şem‘i yanmaz mı		Gazel/5 Beyit		.---/.---/.---/.---
57b	YahyāBeg	Vuşlat sarāyı kim niçe yılda binā olur Bir demde nār-ı firḳat-ile hep hebā olur		Gazel/5 Beyit		--./-./-./-./-.-



Mecmuanın edebiyat araştırmalarına diğer büyük katkısı ise divanı bilinen ve üzerinde çalışmalar yapılan şairlerin, yeni şiirlerine ya da beyitlerine ulaşılmasını sağlaması veya daha önce neşredilmiş şiirlere imla, kelime tercihi vb. açılardan yeni açılımlar kazandırmasıdır. Mecmuada yer alan şiirlerin şairlerine ait yayınlanmış yahut tez olarak hazırlanmış çalışmaların karşılaştırılması sonucu ulaşılan bulgular, aşağıda tablolar halinde gösterilmiştir. Tablolardaki Divan sütunları, ilgili şairlerin Kaynakça'da verilen divan neşirlerine işaret etmektedir.

#### 2.4.1. Yayınlanmış/Tez Olarak Hazırlanmış Divan Neşirlerinde Bulunmayan

##### Şiirler:

V. N.	Matla' Beyti	Nazım Şekli	Divan
10a	Öpülse sîne-i sîmîni hüsünde bahâ artar Bu rûşendir ki âyîne açıldukça ziyâ artar	Gazel	Murâdî
16b	Rûy-i zîbâsına zülf-ile kaçan çekse niķâb Ebrden şanki güneş yüzine eylerdi hicâb	Gazel	Vaşfî
26b	Yatup huzûr idecek kûşe idi ķabrûñ içi Kişiyे itdügi cürmûñ ' azâbın itmeseler	Kıt' a	Kemalpâşâzâde
28b	Mest olan sâġar-ı ' ışķuñ mey-i raķşânından Şormaz erbâb-ı ġamuñ çâk-ı ġirbânından	Gazel	Fâyizî
39b	Her kişinûñ şorma aşlın ' izzetinden bellüdur Şoġbet-i ' irfân ġörenler ġidmetinden bellüdur	Gazel	Nesimî
44b	Geçdi ķılıçdan fiten-i rûzgâr Dest-i ' Alî'den çekilüp Zü'l-fikâr	Kaside	Şeyġî
49b	Sîneye çekdüm idi tıfl iken ağladı nigâr Ķoyuna ġirdi ' aceb mi ķuzıcaķdur melese	Kıt' a	Şemsî
51a	Bezmümüz ġülşen oldu sâķî ġül Câm-ı mey lâle bülbüle bülbül	Gazel	' Ulvî
51a	Vaşluña ġânımân gerekmez mi Büseñe naķd-i cân gerekmez mi	Gazel	Behiştî

#### 2.4.2. Yayınlanmış/Tez Olarak Hazırlanmış Divan Neşirlerinde Bulunmayan

Beyitler:

V.N	Şiirlerde olmayan beyitler	Nazım Şekli	Divan
33b	Oldur baña murād ki oldur saña murād Hıaşā ki senden özge ola müdde‘ ā baña	Gazel	Fuzūlî
44a	Dādgerā nāmverā dāverā Ey hıalef-i muhterem-i rüzgār	Kaside	Nef‘ î
52a	Vezîr-i nükte-dān düstür-ı hoş-zāt Kerîm-i kām-rān Pāşā-yı ekrem	Kaside	Nef‘ î

### 2.4.3. Müteradif Kelime Tercihlerindeki Farklar:

V. N.	Mecmua	Divan	Şair
5a	Böyle isti‘ dâda mâlik bir şeh-i merdüm- <b>nijâd</b>	Böyle isti‘ dâda mâlik bir şeh-i merdüm- <b>nihâd</b>	Nef‘î
5b	Saňa şimden <b>girü</b> yokdur hîç bir emr-i muhâl	Saňa şimden <b>sonra</b> yokdur hîç bir emr-i muhâl	Nef‘î
6a	Başla şimden <b>girü</b> iy <b>Nef‘î</b> du‘âya sıdık ile	Başla şimden <b>sonra</b> iy <b>Nef‘î</b> du‘âya sıdık ile	Nef‘î
8a	Kim dürür dirseñ işigüñde Qabûlî-i <b>hâkîr</b>	Kim dürür dirseñ işigüñde Qabûlî-i <b>faķîr</b>	Kabûlî
8b	Bîñ kez işitsem <b>daħi bir kerre</b> şormaq isterem	Bîñ kez işitsem <b>girü bir daħi</b> şormaq isterem	Yaħyâ Beg
10b	Bu ğamdan hâk olursam <b>sînim içre çün çıka</b> cânım	Bu ğamdan hâk olursam <b>ayrulursa sîneden</b> cânım	‘Âlî
10b	Mezârum <b>sengine</b> naķş eylesün bu beyti yârânum	Mezârum <b>üstine</b> naķş eylesün bu beyti yârânum	‘Âlî
11a	Qulından şermsâr <b>olmazsa</b> havf idüp Hudâ’sından	Qulından şermsâr <b>itmezse</b> havf idüp Hudâ’sından	‘Âlî
11a	Zebânum bir nefes <b>depretmezin</b> feryâd ü efgâna	Zebânum bir nefes <b>yâd itmezin</b> feryâd ü efgâna	‘Âlî
11b	Gel bu ğün öldür <b>yolında</b> öldüğüm ferdâyı қо	Gel bu ğün öldür <b>öninde</b> öldüğüm ferdâyı қо	Ėayâlî
12a	<b>Güş iden</b> kışşa-i Mecnûn’ı ne kûtâh didi	<b>İşitip</b> kışşa-i Mecnûn’ı ne kûtâh didi	Ėayâlî
12a	Dirler ki söz <b>güher durur</b> eyle bu pendi güş	Dirler ki söz <b>güherdür</b> eyle bu pendi güş	‘Ulvî
12b	<b>Baňa hod</b> lâzım olan cân idi virmek yoluña	<b>Ben baňa</b> lâzım olan cân idi virmek yoluña	‘Ulvî
12b	<b>İllere</b> dağ yaķup ben kuluña virmedüñ âh	<b>Ėayriye</b> dağ yaķup ben kuluña virmedüñ âh	‘Ulvî
13b	Ėârlar dâmenüñe gül gibi <b>dest</b> urmuşlar	Ėârlar dâmenüñe gül gibi <b>el</b> urmuşlar	Vaşfi
18a	<b>Ėağlar</b> kesmede añdurmaz idüm Ferhâd’ı	<b>Ėaşlar</b> kesmede añdurmaz idüm Ferhâd’ı	Şemsî Pâşâ
18b	Nev-bâhar <b>oldı</b> hevâ ğâliye-sây oldı yine	Nev-bâhar <b>erdi</b> hevâ ğâliye-sây oldı yine	Nef‘î
18b	Tâze cân buldı cihân <b>esdi</b> nesîm-i nevrüz	Tâze cân buldı cihân <b>erdi</b> nesîm-i nevrüz	Nef‘î
20a	Zevķ alur ehl-i <b>fenâ</b> her biri bir vâdiden	Zevķ alur ehl-i <b>cünün</b> her biri bir vâdiden	Nev‘î
20a	Geçdiler ehl-i <b>cünün</b> ğuşşa ile şâdiden	Geçdiler ehl-i <b>fenâ</b> ğuşşa ile şâdiden	Nev‘î
22b	Çeşm-i âhü dağ-ı ğasret <b>görinür</b>	Çeşm-i âhü dağ-ı ğasret <b>gibidir</b>	Necâfî
22b	Bir <b>ğün</b> öñdin olığör hâk-i kadem	Bir <b>il</b> öñdin olığör hâk-i kadem	Necâfî
23a	Yoluma cân <b>virme</b> itmezsin didi hâşâ didüm	Yoluma cân <b>terkin</b> itmezsin didi hâşâ didüm	Ėayâlî
23a	Fâ’ide itmez ne lâzım bu <b>dil</b> -i şeydâya pend	Fâ’ide itmez ne lâzım bu <b>‘aşık</b> -ı şeydâya pend	Rahmî
23b	Ėonçeler dem-beste kaldı <b>güş idüp</b> ğüftârıñı	Ėonçeler dem-beste kaldı <b>işüdüp</b> ğüftârıñı	Rahmî
24a	Ne <b>nâr-ı dehr</b> -ile ğam çek ne <b>luţfa</b> mesrûr ol	Ne <b>derd-i hecr</b> ile ğam çek ne <b>vaşla</b> mesrûr ol	Nev‘î
25a	Ten pây-mâl-i miñnet <b>cân</b> haste ser şikeste	Ten pây-mâl-i miñnet <b>dil</b> haste ser şikeste	Qabûlî
27a	Saňa musaħħar <b>olaldan</b> bu pür-şafâ elfâz	Saňa musaħħar-ı <b>evvelden</b> bu pür-şafâ elfâz	Hâşimî
27a	Başdan başa <b>bunlar hep dîvâne</b> midür cânâ	Başdan başa <b>bu ‘âlem vîrâne</b> midür cânâ	‘Âlî
27a	‘Âlî gibi her <b>âdem</b> bîğâne midür cânâ	‘Âlî gibi her <b>‘âlem</b> bîğâne midür cânâ	‘Âlî
28b	<b>Geliñüz</b> hû <b>diyelüm</b> şâyed ayağıyla gele	<b>Sâķiyâ</b> hû <b>çekelüm</b> şâyed ayağıyla gele	Rûhî
28b	Yine almış kılıcın ğamze-i <b>ķattâlî</b> ele	Yine almış kılıcın ğamze-i <b>hün-rîzi</b> ele	Rûhî

31a	Ola bir yirde ki <b>nā-ehl</b> otura çepçevre	Ola bir yirde ki <b>nādān</b> otura çepçevre	Rūhī
31a	Sālik olduñ yine bir <b>tarz</b> -ı neve ey Rūhī	Sālik olduñ yine bir <b>tavr</b> -ı neve ey Rūhī	Rūhī
31a	Aralıqdan getürdük <b>ağyārı</b>	Aralıqdan getürdük <b>a' dāyı</b>	Rūhī
31b	Āhır olur <b>menzilümüz</b> zīr-i hāk	Āhır olur <b>çün yerimüz</b> zīr-i hāk	Rūhī
31b	Niçe <b>derd ü elemler</b> ' arz ideyin hıdmetüñe	Niçe <b>hāl ü dilümi</b> ' arz ideyin hıdmetüñe	Rūhī
31b	' Arz-ı hāle <b>şanemā</b> olmayıcağ bende mecāl	' Arz-ı hāle <b>güzelüm</b> olmayıcağ bende mecāl	Rūhī
31b	Vāy eger <b>olmaz</b> ise luţf-ı Hüdā-yı müte' āl	Vāy eger <b>irmez</b> ise luţf-ı Hüdā-yı müte' āl	Rūhī
35a	' İzār u lebūñ vaşfın <b>ider</b> Fuzūlī	' İzār u lebūñ vaşfın <b>eyler</b> Fuzūlī	Fuzūlī
37b	Felekler güm güm ölse yiridür āh u <b>figānumdan</b>	Felekler güm güm ölse yiridür āh u <b>zārumdan</b>	' Ulvī
37b	Ciger- <b>hūn</b> oldu ağıdı geldi çeşm-i hūn feşānumdan	Ciger <b>kan</b> oldu geldi çeşm-i hūnfeşānumdan	' Ulvī
38a	' Aceb kimlerle seyrān eyler ol hūlq-ı <b>hasen</b> şimdi	' Aceb kimlerle seyrān eyler ol hūlq-ı <b>hūsn</b> şimdi	' Ulvī
39a	<b>Size nisbet</b> cihānda kimse yoğdur	<b>Sañā beñzer</b> cihānda kimse yoğdur	Nesīmī
39a	Güneş beñzer didüm <b>ol māha</b> heyhāt	Güneş beñzer didüm <b>şol aya</b> heyhāt	Nesīmī
39a	Nesīmī <b>küntü kenzūn</b> <b>gevheridür</b>	Nesīmī <b>küntü kenzūn</b> <b>ma' denidür</b>	Nesīmī
39b	Gönül <b>gözünü ırmazam</b> yüzüñden	Gönül <b>gözün ayırmazam</b> yüzüñden	Nesīmī
40b	Leclāc ise de lec iderüz naţ' -ı <b>felekde</b>	Leclāc ise de lec iderüz naţ' -ı <b>cihānda</b>	Qabūlī
44a	' Ömrü olunca yazamaz <b>vaşfını</b>	' Ömrü olunca yazamaz <b>medhını</b>	Nef' ī
44a	<b>Belki</b> iderdüm güher-i vaşfını	<b>Yoksa</b> iderdüm güher-i vaşfını	Nef' ī
46b	Qomaz zerrece anda gerd-i <b>sivā</b>	Qomaz zerrece anda gerd-i <b>hevā</b>	Ş.Yahyā
48a	Ki her <b>zerresi</b> ola çün āfitāb	Ki her <b>katresi</b> ola çün āfitāb	Ş.Yahyā
48b	<b>Hayāt ābına</b> tālib-i mürdedir	<b>Hayāt-ı ebed</b> tālib-i mürdedir	Ş.Yahyā
48b	Demidür şurāhī <b>ide gūlgule</b>	Demidür şurāhī <b>kıla kūlkule</b>	Ş.Yahyā
49a	Dest-i ğamdan toğınan seng-i <b>belālar</b> başıma	Dest-i ğamdan toğınup seng-i <b>cefālar</b> başıma	' Ulvī
49a	Qavs-i miñnetden yağan tīr-i <b>kazālar</b> başıma	Qavs-i miñnetden yağan tīr-i <b>belālar</b> başıma	' Ulvī
49a	Cevr-i <b>düşmeden</b> gelen bunca <b>belālar</b> başıma	Cevr-i <b>ā' dādan</b> gelen bunca <b>kazālar</b> başıma	' Ulvī
53a	Çerāğ-ı <b>cānum</b> olsa āsumān-ı devltün māhı	Çerāğ-ı <b>hānem</b> olsa āsumān-ı devltün māhı	Nef' ī
57b	<b>Eyitsem</b> bī-vefā bilmen inanur mı inanmaz mı	<b>Desem ol</b> bī-vefā bilmen inanur mı inanmaz mı	Fuzūlī
57b	Ağladuğum bu ki baña <b>cevr</b> ider disem	Ağladuğum bu ki baña <b>zulm</b> ider disem	Yahyā Beg

#### 2.4.4. Kelime Tercihi ve/veya Dizilimindeki Farklar:

V. N.	Mecmua	Divan	Şair
1b	Ne dem-i ürd-i behişt ü ne <b>dem</b> -i ferverdîn	Ne dem-i ürd-i behişt ü ne <b>reh</b> -i ferverdîn	Nef'î
1b	<b>Bu</b> letâfetde eger cennet olaydı ta' yîn	<b>Bir</b> letâfetde eger cennet olaydı ta' yîn	Nef'î
2a	Kim ider mâ-melekin <b>harc</b> -ı reh-i devlet ü dîn	Kim ider mâ-melekin <b>çarh</b> -ı reh-i devlet ü dîn	Nef'î
2a	Dâverâ böyle mi eylerdüm edâ vaşfını <b>hem</b>	Dâverâ böyle mi eylerdüm edâ vaşfını <b>ben</b>	Nef'î
2b	Söz tamâm oldu <b>ko lâf [u] suhanı ey Nef'î</b>	Söz tamâm oldu <b>hemân şıdık ile durma Nef'î</b>	Nef'î
2b	Ola bî-çün u çerâ mesned-i ' <b>izzetde</b> mekîn	Ola bî-çün u çerâ mesned-i <b>devletde</b> mekîn	Nef'î
2b	Sefer itdükçe müyesser <b>ola bir</b> fetih-i mübîn	Sefer itdükçe müyesser <b>ide Hâk</b> fetih-i mübîn	Nef'î
2b	Ahşente zehî <b>hatt</b> -ı hümayün-ı mübârek	Ahşentü zehî <b>hatt</b> -ı hümayün-ı mübârek	Nef'î
2b	Hâf mı bu yâ pîrâye-i <b>divânçe</b> -i kudret	Hâf mı bu yâ pîrâye-i <b>dibâce</b> -i kudret	Nef'î
3a	Añmaz giderek kimse dağı <b>Hâce</b> ' İmâd'ı	Añmaz giderek kimse dağı <b>Mir</b> ' İmâd'ı	Nef'î
3a	Ol <b>mertebede</b> râst çeker ' aksine yâyı	Ol <b>mertebe</b> râst çeker ' aksine yâyı	Nef'î
3b	Oğ atarken o şâh-ı <b>tir-endâz</b>	Oğ atarken o şâh-ı <b>bende-nevâz</b>	Nef'î
5a	<b>Kim ider dergâhına şâhân-ı ' âlem istinâd</b>	<b>Salânat-pîrâ-yı ' âlem hazret-i Sultân Murâd</b>	Nef'î
5b	Bir gâzâ itdün ki memnün <b>eyledi</b> peygamberi	Bir gâzâ itdün ki memnün <b>eyledün</b> peygamberi	Nef'î
5b	İkisiniñ dağı katli <b>ber</b> -sebîl-i ' adl ü dâd	İkisiniñ dağı katli <b>bir</b> sebîl-i ' ittîrâd	Nef'î
5b	Ne ' adü bâc u <b>harâcın</b> virmede eyler ' inâd	Ne ' adü bâc u <b>harâcı</b> virmede eyler ' inâd	Nef'î
6a	Devlete <b>lâyık</b> umûr oldu tamâm illâ hemân	Devlete <b>lâzım</b> umûr oldu tamâm illâ hemân	Nef'î
6a	Tâ ki burcından ide bir <b>yire</b> taḥvîl âfitâb	Tâ ki burcından ide bir <b>burca</b> taḥvîl âfitâb	Nef'î
6a	Âh u feryâd ile dil her <b>ne</b> zamân dâd ister	Âh u feryâd ile dil her zamân dâd ister	Nef'î
6b	Çıkar pîrâhenün tâ kudret-i <b>Settâr</b> 'ı görsünler	Çıkar pîrâhenün tâ kudret-i <b>seyyârı</b> görsünler	' Âlî
7a	<b>Bize</b> rindâne gelüp la' lüñi iḥsân eyle	<b>Bezm-i</b> rindâne gelüp la' lüñi iḥsân eyle	Nev'î
8a	Hâşiye yazdı ḥaṭuñ metn-i kitâb-ı ' <b>ışka</b>	Hâşiye yazdı ḥaṭuñ metn-i kitâb-ı <b>hüsne</b>	Ḳabûlî
8a	Cây-gîr olmasa dilde n'ola <b>hatt</b> -ı tedbîr	Cây-gîr olmasa dilde n'ola <b>harf</b> -ı tedbîr	Ḳabûlî
8a	Dest-i taḳdîr aña <b>çün</b> ḥâme-i tağyîr çeker	Dest-i taḳdîr aña ḥâme-i tağyîr çeker	Ḳabûlî
8a	<b>Dedeler zevk</b> ider ammâ elemin pîr çeker	<b>Zevki dervîş</b> ider ammâ elemin pîr çeker	Ḳabûlî
9b	Şefâ' at ıssı sultânunñ ne var olsam <b>harîdârı</b>	Şefâ' at ıssı sultânunñ ne var olsam <b>günehkârı</b>	Yaḥyâ Beg
9b	Sen aña ḥâlünü ' <b>arz idesin</b> yalvârı [yalvârı]	Sen aña ḥâlünü <b>ağlayasın</b> yalvârı yalvârı	Yaḥyâ Beg
9b	Şuçum bâğışlıya şâyed öpem <b>ben</b> dest-i dildârı	Şuçum bâğışlıya şâyed <b>ki</b> öpem dest-i dildârı	Yaḥyâ Beg
9b	Göñlüm eglersin benüm <b>çünkü</b> bu miḥnet-ḥânedede	Göñlüm eglersin benüm <b>çün kim</b> bu miḥnet-ḥânedede	Yaḥyâ Beg
9b	Gün gibi ' <b>ışkuñ ile</b> meşhûr-ı âfâk olmuşuz	Gün gibi ' <b>ışkıyla</b> biz meşhûr-ı âfâk olmuşuz	Yaḥyâ Beg

10a	Halka rüsvây olduğum <b>illerde</b> destân olduğum	Halka rüsvây olduğum <b>âfâka</b> destân olduğum	‘Âlî
10b	‘ <b>Adû</b> oldum dil-i dîvâne gibi yâr-ı gârumla	<b>Dem-â-dem</b> hâtrum mahzûn kıaldum inkisârumla	‘Âlî
10b	‘Aceb halüm <b>n’ola yâ Râb</b> benüm bu intizârumla	‘Aceb halüm <b>ne olur âhîr</b> benüm bu intizârumla	‘Âlî
10b	Eger haşr olmaz isem ol <b>kıyâmet</b> -kad nigârumla	Eger haşr olmaz isem ol <b>kıymâmet</b> -kad nigârumla	‘Âlî
10b	Niçe bir <b>hâk</b> -ı miñnet <b>içre</b> şad-çâk ola dâmânım	Niçe bir <b>hâr</b> -ı miñnet <b>birle</b> şad-çâk ola dâmânım	‘Âlî
10b	Ne maşşud idinürseñ <b> tâlî’ üñde</b> ehl-i himmet yok	Ne maşşud idinürseñ <b> mâni’ ün çok</b> ehl-i himmet yok	‘Âlî
10b	Hele ben bildüğüm <b>bu</b> kim firâka hîç nihâyet yok	Hele ben bildüğüm <b>bir</b> kim firâka hîç nihâyet yok	‘Âlî
11a	Ferâgat <b>itmesün bâri</b> bu ben hâke ezâsından	Ferâgat <b>eylemezmüş çünki</b> ben hâke ezâsından	‘Âlî
11a	<b>Ziyân irgüre</b> mihr-i vaşl-ı dilber şâm-ı hicrâna	<b>Ziyâ virmezse</b> mihr-i vaşl-ı dilber şâm-ı hicrâna	‘Âlî
11a	Niçe <b>bir</b> zaħm irişşün bir dem içre cism-i ‘uryâna	Niçe <b>biñ</b> zaħm irişşün bir dem içre cism-i ‘uryâna	‘Âlî
12a	Dâm-ı <b>ışkuña</b> gönül murğı düşüp âh didi	Dâm-ı <b>zülfüñe</b> gönül murğı düşüp âh didi	Hayâlî
12a	İstedüm h[â]n-ı <b>vişâlin kapusunda</b> bâş açup	İstedüm hân-ı <b>vişâli kapusından</b> bâş açup	Hayâlî
12a	Yürü derviş <b>yoluña</b> [kim] vire Allâh didi	Yürü derviş <b>yoluñu</b> kim vire Allâh didi	Hayâlî
12a	Ser-güzeştüm <b>işidüp</b> Leyli saçuñ şevkiyle	Ser-güzeştüm <b>işiten</b> Leyli saçuñ şevkiyle	Hayâlî
12a	İtdi yolında <b>Hayâlî dil u cân naqdini şarf</b>	İtdi yoluna dil ü cân nûrunu <b>hâre</b>	Hayâlî
12a	Şuretâ <b>câhil bizi bâtil</b> taşavvur eyleme	Şuretâ <b>zâhid bizi câhil</b> taşavvur eyleme	‘Ulvî
12a	Her gâzel kim <b>söylerüz pür-süzdür</b> ‘Ulvî velî	Her gâzel kim <b>dise vezir-i sözdür</b> ‘Ulvî velî	‘Ulvî
12a	Yûsuf mişâl <b>vâkı’ añ</b> ihvâna söyleme	Yûsuf mişâl <b>vâk’ añ</b> ihvâna söyleme	‘Ulvî
12b	Sensin iki ‘âlemde cihân halkına <b>maşşud</b>	Sensin iki ‘âlemde cihân halkına <b>ma’ bûd</b>	‘Ulvî
12b	‘Ulvî gâzelin itdi bahâneyle <b>müreddef</b>	‘Ulvî gâzelin itdi bahâneyle <b>müreddeb</b>	‘Ulvî
12b	Sen saña lâyıķını eyle <b>efendi</b> kuluña	Sen saña lâyıķını eyle <b>efendüm</b> kuluña	‘Ulvî
12b	Tek hemân gerdenüme sâ’ id-i <b>simînüñ</b> şal	Tek hemân gerdenüme sâ’ id-i <b>simîni</b> şal	‘Ulvî
12b	Bâzû-bend eyleyin <b>iy</b> merdüm-i çeşmim koluña	Bâzû-bend eyleyin merdüm-i <b>çeşmi</b> koluña	‘Ulvî
12b	Âferinler ola ol ‘âşık-ı mey- <b>hâreye</b> [kim]	Âferinler ola ol ‘âşık-ı mey- <b>hârna</b> kim	‘Ulvî
12b	Degmedük nerd-i muħabbetde senüñ <b>bir puluña</b>	Degmedük nerd-i muħabbetde senüñ <b>yoluña</b>	‘Ulvî
13b	Bildüm ey gönçe seni hemdem-i hâr olmuşsın	Bildüm ey gönca- <b>dehen</b> hemdem-i hâr olmuşsın	Vaşfi
13b	<b>Yine bülbül gibi efgân-ıla</b> zâr olmuşsın	<b>Gül idüñ sen yine bülbül gibi</b> zâr olmuşsın	Vaşfi
13b	Eşk-i <b>çeşmim</b> gibi bî-şabr u qarâr olmuşsın	Eşk-i <b>çeşmüñ</b> gibi bî-şabr u qarâr olmuşsın	Vaşfi
15a	<b>Leblerüñ</b> vaşfını işitti meger	<b>Lebleri</b> vaşfını işitti meger	Emrî
15a	Ağladı ağladı <b>cânım</b> çıkarup	Ağladı ağladı <b>yaşum</b> çıkarup	Emrî
15b	Çomaduñ sinede tîrünü <b>eyâ</b> kaşı kemân	Çomaduñ sinede <b>çün</b> tîrünü <b>ey</b> kaşı kemân	İşhâk
15b	Lebin öpdüm uyanup nâz ile dilber <b>didi kim</b>	Lebin öpdüm uyanup nâz ile <b>dildâr didi</b>	İşhâk

18a	Nice vaşf eyleyeyin ‘aqlın alur her <b>görenüñ</b>	Nice vaşf eyleyeyin ‘aqlın alur her <b>gözümüñ</b>	Şemsi Pâşâ
18a	Gözi cādū şacı sünbül yüzi <b>gül</b> kaşı hilâl	Gözi cādū şacı sünbül yüzi <b>gün</b> kaşı hilâl	Şemsi Pâşâ
18a	<b>O</b> cefâ-pîşe benüm itdi elif kıaddümi dâl	<b>Şol</b> cefâ-pîşe benüm itdi elif kıaddümi dâl	Şemsi Pâşâ
18b	Feyz-i Rûhü’l-Kudüs’ü eyledi <b>Nef’i icrâ</b>	Feyz-i Rûhü’l-Kudüs’ü eyledi <b>icrâ Nef’i</b>	Nef’i
18b	Şâhlar zînet için <b>tâca ki</b> gevher qorlar	Şâhlar zînet için <b>tâcına</b> gevher qorlar	Behiştî
18b	Pâdişâh oldun-ısa zulmi gider kim <b>şâhum</b>	Pâdişâh oldun-ısa zulmi gider kim <b>yarın</b>	Behiştî
18b	Lehb-i düzañuñ <b>adını</b> zehebler qorlar	Lehb-i düzañuñ <b>altına</b> zehebler qorlar	Behiştî
20a	Fâş itdi vaşş ü tayra figân-ile <b>zârumı</b>	Fâş itdi vaşş ü tayra figân-ile ‘ <b>ışkuñı</b>	Sun’i
21b	Ayağun <b>toprağından yüz çevirme</b> <b>Kim olur</b> hâke mâyl gül budâğı	Ayağun <b>tozına ser-keşlik itme</b> <b>Olur çün</b> hâke mâyl gül budâğı	Şem’i
22a	Gül yüzünde <b>zâhir oldı çünki hañtuñ</b> mür-veş	Gül yüzünde <b>çünki hañtuñ zâhir oldı</b> mür-veş	Muhibbî
22a	<b>Qaddüñi</b> çeng <b>eyledüñ</b> kânûna âheng <b>eyleyüp</b>	<b>Qaddümi</b> çeng <b>eyleyüp</b> kânûna âheng <b>eyledüñ</b>	Muhibbî
22a	Buralı <b>güşuñ</b> Muhibbî <b>bu felek</b> tanbür-veş	Buralı <b>güşum</b> Muhibbî <b>dest-i gâm</b> tanbür-veş	Muhibbî
22b	Yoğ hisâbindadur ağzuñla <b>bilüñ</b>	Yoğ hisâbindadur ağzuñla <b>beliñ</b>	Necâti
22b	Ağıza gelmiş şulu <b>şeftälüdür</b>	Ağıza gelmiş şulu <b>şeftalular</b>	Necâti
22b	Beni mât <b>eyledi</b> iller içinde	Beni mât <b>eyledüñ</b> iller içinde	Zâti
22b	‘Aceb mansübe <b>geçdi</b> iy dil-ârâm	‘Aceb mansübe <b>geçdüñ</b> iy dil-ârâm	Zâti
22b	Aña nisbet düğüne <b>varmaludur</b>	Aña nisbet düğüne <b>varmalu yâs</b>	Zâti
22b	Baña şöyle <b>olur</b> sensiz [bu] bayrâm	Baña şöyle <b>oldı kim</b> sensiz bu bayrâm	Zâti
23a	Derde mi düşdüñ ki dermân idemez <b>hergiz</b> tabîb	Derde mi düşdüñ ki dermân idemez <b>ona</b> tabîb	Hayâlî
23a	Yoluña <b>cânum revân</b> itsem gerek cânâ didüm	Yoluña <b>cânun revâ</b> itsem gerek cânâ didüm	Hayâlî
23a	<b>Yüzüme yüz hışm-ile bağıdı didi</b> cânuñ mı var	<b>Hışm ile bağıdı yüzüme dedi kim</b> cânuñ mı var	Hayâlî
23a	<b>Şâlinub ra’ nâlanur</b> her serv-i bâlâ bir yaña	<b>Şâlinur ra’ nâlanur</b> her serv-i bâlâ bir yaña	Rahmî
23a	Kimse karşı turmaz <b>ger</b> aqsa deryâ bir yaña	Kimsene karşı durmaz aqsa deryâ bir yaña	Rahmî
23b	Gerd-i miñnet eyledi mir’ât-ı <b>tab’ın</b> pür-gubâr	Gerd-i miñnet eyledi mir’ât-ı <b>kalbin</b> pür-gubâr	Rahmî
23b	‘ <b>Arızında</b> zâhir <b>olalı</b> bu hañt-ı müşk-bâr	‘ <b>Arızından</b> zâhir <b>olaldan</b> bu hañt-ı müşk-bâr	Rahmî
24a	Geçinme kelle <b>ki</b> ser <b>kellesi</b> şınar âhir	Geçinme kelle <b>ne</b> ser <b>kâsesi</b> şınar âhir	Nev’i
24a	Çü yoğ bu <b>fânî cihânuñ beğası</b> ey Nev’i	Çü yoğ <b>bağası bu fânî cihânuñ</b> ey Nev’i	Nev’i
25a	‘ <b>Adet</b> budur <b>kim</b> olmaz câm-ı şikeste beste	Olmaz budur <b>çü</b> ‘illet câm-ı şikeste beste	Qabûli
25a	Bimâr-ı haste-hâle <b>bir</b> küşe-i <b>selâmet</b>	Bimâr-ı haste-hâle <b>bes</b> küşe-i <b>ferâgat</b>	Qabûli
25b	Beñzer şu gubâra <b>k’ola</b> âlüde şekerle	Beñzer şu gubâra <b>ola</b> âlüde şekerle	‘Ağâyî
26a	Hürî görünmez oldı gözine <b>anuñ</b> perî degil	Hürî görünmez oldı gözine perî degil	Ümidî
27a	Biri birine muvâfık <b>gerek</b> edâ elfâz	Biri birine muvâfık <b>ger</b> edâ elfâz	Hâşimî
27a	Kelâm-ı <b>pâküm</b> olup nazm-ı <b>pâk</b> -i dendânuñ	Kelâm-ı <b>bâ kim</b> olup nazm-ı <b>vaşf</b> -i dendânuñ	Hâşimî
27a	Qılup nihâl-i kıaddüñ vaşfını bülend <b>edâ</b>	Qılup nihâl-i kıaddüñ vaşfını bülend <b>arâ</b>	Hâşimî



27a	Peymānesi gerdünuñ <b>kanıyla tolar</b> her dem	Peymānesi gerdünuñ <b>kanıyla tolu</b> her dem	‘Ālī
27b	<b>Nideyin</b> kuhl-ı Şıfahān’ı var al gözüne şoğ	<b>Nidelüm</b> kuhl-ı Şıfahān’ı var al gözüne şoğ	Ḳabūlī
27b	<b>Baňa ey hâce inanmazsañ eger ağzını koğ</b>	<b>Bizüm ile bile gitse gerek idi seyre</b>	Ḳabūlī
28a	Kim dirdi senüñ <b>ala</b> gözün <b>göñlümi</b> ala	Kim dirdi senüñ ħara gözün <b>ağlumuz</b> ala	Ḳabūlī
28a	Bize cānib-i ħaşmı idelüm <b>ħaşma</b> ħavāle	Bize cānib-i ħaşmı idelüm <b>ħaħka</b> ħavāle	Ḳabūlī
28a	<b>Şirk</b> -i ħayrı levħ-i dilden tıġ-ı ‘irfān ile yoy	<b>Nağş</b> -ı ħayrı levħ-i dilden tıġ-ı ‘irfān ile yoy	Ḳabūlī
28b	Gerçi var deşt-i maħabbette niçe <b>vahşī</b> ġazāl	Gerçi var deşt-i maħabbette niçe <b>çeşmi</b> ġazāl	Rūḫī
28b	Begi pāşası var ise <b>ġayruñ</b>	Begi pāşası var ise <b>ħalkuñ</b>	Rūḫī
28b	<b>Dergeh-i Ĥaħğ</b> ’adur <b>teveccühümüz</b>	<b>Dā’imā Ĥaħğ</b> ’adur <b>tevekkülümüz</b>	Rūḫī
28b	<b>Ġayrıya şanmañ</b> ricāmuz var	Ġayrıdan şanmañuz ricāmuz var	Rūḫī
30a	<b>[Vuş]latuñ</b> teşneleri āb nedür bilmezler	<b>Vaşlunuñ</b> teşneleri āb nedür bilmezler	Rūḫī
30a	Ey dil o şūħa <b>muħibdür</b> diyü çok yaklaşma	Ey dil o şūħa <b>muħibbüzdüyü</b> çok yaklaşma	Rūḫī
30a	Geşt idüp ‘ālemi cennet diyü <b>geldük</b> Şām’a	Geşt idüp ‘ālemi cennet diyü <b>düşdüñ</b> Şām’a	Rūḫī
30a	Her ser-i rāhda <b>bir</b> serv-i tavilü’l-ķāme	Her ser-i rāhda <b>biñ</b> serv-i tavilü’l-ķāme	Rūḫī
30a	<b>Yāre</b> aḫvālümüzi bu ġazel i’lām <b>eyler</b>	<b>Umarız</b> bu ġazel i’lām <b>ide</b> aḫvālümüzi	Rūḫī
30b	Dime <b>içdükçe</b> eylemez ħiddet	Dime <b>içdükde</b> eylemez ħiddet	Rūḫī
30b	Yitdi dūd-ı dili āfāka yeter yoğ ġadre	Yitdi dūd-ı dili āfāka yeter yoğ ġavre	Rūḫī
31a	<b>Nevr ü nūr</b> -ile firākuñda pür olsa yer ü gök	<b>Nūr u nevr</b> ile firākuñda pür olsa yer ü gök	Rūḫī
31a	Şalmaya ġam tā ki ayağdan <b>beni</b>	Şalmaya ġam tā ki ayağdan <b>seni</b>	Rūḫī
31a	Elde gerek cām-ı mey-i <b>lā’l-fām</b>	Elde gerek cām-ı mey-i <b>lā’le-fām</b>	Rūḫī
31b	Vāy <b>size</b> n’eyler o ħünide bāk	Vāy <b>sizi</b> n’eyler o ħünide bāk	Rūḫī
31b	Öldürürdi <b>beni</b> ġam küşe-i miñnetde eger	Öldürürdi <b>bizi</b> ġam küşe-i miñnetde eger	Rūḫī
31b	<b>Alduğ</b> vefā ħaberlerin ey dil ħabıbden	<b>Alduñ</b> vefā ħaberlerin ey dil ħabıbden	Rūḫī
32a	Kiminüñ <b>bālını</b> atlas kiminüñ taş nedür	Kiminüñ <b>bālışı</b> atlas kiminüñ taş nedür	Rūḫī
32b	Öldürenen ne eşer zāhir olandan ne <b>nişān</b>	Öldürenen ne eşer zāhir olandan ne <b>vücüd</b>	Rūḫī
32b	<b>Ser-i kūyında</b> pey-ā-pey kesilen baş nedür	<b>Reh-i ‘aşkuñda</b> pey-ā-pey kesilen baş nedür	Rūḫī
32b	Kāse-i <b>kelle-i Mecnūn’ı</b> şıyan taş nedür	Kāse-i <b>Ḳays-ı dil-fikarı</b> şıyan taş nedür	Rūḫī
32b	Germ iken bāzār-ı ‘ışğ olsun miyāncı der-kenār	Germ iken <b>deryā</b> -yı ‘ışğ olsun miyāncı der-kenār	‘Ālī
32b	<b>Sen-miyān</b> fikrin gider cān cāna vāşıldur gönül	<b>Mū-miyān</b> fikrin gider cān cāna vāşıldur gönül	‘Ālī
32b	Dürr-i vuşlat dem-be-dem <b>keffümde</b> ey ‘Ālī benüm	Dürr-i vuşlat dem-be-dem <b>keffümdür</b> ey ‘Ālī benüm	‘Ālī
32b	‘Ālī görince kanlu <b>kefen zann</b> ider seni	‘Ālī görince kanlu <b>tenin ta’ n</b> ider seni	‘Ālī
33b	Kim virse cān yoluñda bulur <b>ħāk olup maħām</b>	Kim virse cān yoluñda bulur <b>ħāk-i maħdemin</b>	Fuzūlī
33b	<b>Mūsā’yı genc-i ‘ilm ü</b> ‘asāsını ejdehā	<b>Mūsā’nın ‘ilm genci</b> ‘asāsını ejdehā	Fuzūlī
33b	Yā’ķüb’a oldı <b>neşve</b> -i şevķüñ ġam ü elem	Yā’ķüb’a oldı <b>nişāne</b> -i şevķüñ ġam ü elem	Fuzūlī

33b	Gösterme ol ʔarīki ki <b>gitmez</b> saña baña	Gösterme ol ʔarīki ki <b>yetmez</b> saña baña	Fuzūlī
33b	<b>Bu yolda</b> şābit it kadem-i iʔ tibārımı	<b>Bir yerde</b> şābit it kadem-i iʔ tibārımı	Fuzūlī
33b	Menʕ eyle virme her ne gerekmez <b>saña</b> baña	Menʕ eyle virme her ne gerekmez <b>baña</b> baña	Fuzūlī
35a	Ṭübā li men <b>yusāʕide hunnesri veʕ-ş-şebāt</b>	Ṭübā li men <b>erāde bihiʕl-fevzi veʕn-necāt</b>	Fuzūlī
35a	Cihān içre her <b>ne fiten kʕola</b> hādış	Cihān içre her <b>fitne kim olsa</b> hādış	Fuzūlī
35a	Aña serv-i <b>ḳaddūñ olur</b> elbette bāʕ iş	Aña serv-i <b>ḳaddiñdir</b> elbette bāʕ iş	Fuzūlī
35a	İki dīdesiz ʕ āleme <b>hem çün</b> Yūsuf	İki dīdesiz ʕ āleme <b>Yūsuf ü sen</b>	Fuzūlī
35a	Baña cemʕ olur ḳanda kim ola bir ğam	Baña cemʕ olur ḳanda kim <b>var</b> bir ğam	Fuzūlī
35a	Benem mülk-i <b>ğam</b> içre Mecnūnʕa vāriş	Benim mülk-i ʕ <b>aşḳ</b> içre Mecnūnʕa vāriş	Fuzūlī
37b	Devāsiz derde uğradum uşāndum <b>ṭatlu</b> cānumdan	Devāsiz derde uğradum uşāndum <b>kendü</b> cānumdan	ʕ Ulvī
37b	Diyār-ı ğurbete gitdüm cüdā <b>oldum mekānumdan</b>	Diyār-ı ğurbete gitdüm cüdā <b>düşdüm nigārumdan</b>	ʕ Ulvī
37b	<b>Yiridür serseri gezssem ne yār u</b> ne diyārum var	<b>Ğarīb ü bī-kesüm gerçi ne yārum</b> ne diyārum var	ʕ Ulvī
37b	<b>Ne göñlüm gibi derdüm dimege</b> bir ğam-ġüsārum var	<b>Göñül dirler bu illerde hele</b> bir ğam-ġüsārum var	ʕ Ulvī
37b	Ne künc-i ğamda ḫālüm <b>yanmaġa</b> bir yār-ı ġārum var	Ne künc-i ğamda ḫālüm <b>anmaġa</b> bir yār-ı ġārum var	ʕ Ulvī
37b	Ne bir yirde hevā-yı <b>zūlf-i yār-ile</b> ḳarārüm var	Ne bir yirde hevā-yı <b>büy-ı zūlfüñle</b> ḳarārüm var	ʕ Ulvī
37b	Şafā-yı ḫāṭırum <b>yok ġāyet-ile</b> inkisārum [var]	Şafā-yı ḫāṭırum <b>yokdur be- ġāyet</b> inkisārum [var]	ʕ Ulvī
37b	Ğarībüm ben ġarībe <b>ölse kimse</b> aşinā olmaz	Ğarībüm ben ġarībe <b>kimse hergiz</b> aşinā olmaz	ʕ Ulvī
39a	Ki yüzüñ nūra vü <b>ġül</b> nāra beñzer	Ki yüzüñ nūra vü <b>hem</b> nāra beñzer	Nesimī
39a	<b>Yüzüñ Allāh ü rahmān sūretidür</b>	<b>Yüzüñdür sūret-i Allah ü rahmān</b>	Nesimī
39a	<b>Kimi</b> aydur ki <b>ol</b> ruḫsāra beñzer	<b>Kim</b> aydur <b>kim anı</b> ruḫsāra beñzer	Nesimī
39a	Fakīh ādemden <b>özge</b> secde ḳılmaz	Fakīh ādemden <b>ürker</b> secde ḳılmaz	Nesimī
39a	<b>Fakīrün</b> ḫilḳati emmāre beñzer	<b>Bu divin</b> ḫilḳati emmāre beñzer	Nesimī
39a	Gel ey <b>Mūsī</b> vü terk eyle bu siḫri	Gel ey <b>sūfi</b> vü terk eyle bu siḫri	Nesimī
39a	<b>Göbegi nāfe-i Tātārʕe</b> beñzer	<b>Kaçan ol bedre her seyyāre</b> beñzer	Nesimī
39a	<b>Kim anuñ aḫşamı</b> envāra beñzer	<b>Ki aḫşamı anuñ</b> envāra beñzer	Nesimī
39b	Yüzüñde şūret-i <b>imān[1]</b> gördüm	Yüzüñde şūret-i <b>rahmānı</b> gördüm	Nesimī
39b	Cemālün <b>cenneti</b> ayrılıġından	Cemālün <b>ḫüsnüni</b> ayrılıġından	Nesimī
39b	<b>Şifā vü</b> çeşme-i ḫayvān[1] gördüm	<b>Sakādır</b> çeşme-i ḫayvān[1] gördüm	Nesimī
39b	<b>Koparur</b> ḳāmetüñ <b>devri</b> kıyāmet	<b>Kopardı</b> ḳāmetüñ <b>gördi</b> kıyāmet	Nesimī
39b	<b>Hemān</b> maḫşūdumuz <b>dīdaruñ oldı</b>	<b>Bizim</b> maḫşūdumuz <b>dīdaruñuzdır</b>	Nesimī
39b	<b>Ne cādüdür ki şol</b> fettān[1] gördüm	<b>Neçe div ile ol</b> fettān[1] gördüm	Nesimī
39b	Getürdi ʕ işḳuñā imān <b>şehādet</b>	Getürdi ʕ işḳuñā imān <b>Nesimī</b>	Nesimī
39b	<b>Nesimīʕden ben ol</b> imān[1] gördüm	<b>Yüzüñde nūr ile</b> imānı gördüm	Nesimī
40a	<b>Ḫayāt-ı</b> çeşme-i ḫayvān gerekmez	<b>Şarāb-ı</b> çeşme-i ḫayvān gerekmez	Nesimī

40a	Baňa <b>cân sensiz iy cânân</b> gerekmez	Baňa <b>sensiz gül ü bustân</b> gerekmez	Nesimî
40a	Ezelden <b>tutmuşam</b> ‘ışkuñla <b>peymân</b>	Ezelden <b>kılmışım peymân</b> <b>seninle</b>	Nesimî
40a	Bütün <b>peymân</b> şınık peymân gerekmez	Bütün ‘ <b>ahda</b> şınık peymân gerekmez	Nesimî
40a	Gözünnden <b>olduğı</b> pinhân gerekmez	Gözünnden <b>olduğun</b> pinhân gerekmez	Nesimî
40b	<b>Bir</b> lu‘b-ile <b>Rûhuñ alup</b> açmaz qodı ol Şâh	Lu‘b ile <b>rehun aluban</b> açmaz qodı ol Şâh	Qabûlî
45b	Künc-i hâlvetten <b>bürüz eyler</b> bu da bir rûzdur	Künc-i hâlvetten ‘ <b>urüc eyle</b> bu da bir rûzdur	Ş.Yahyâ
46a	<b>Bu</b> maqâmı gül-şenün hoşdur nevâ-yı murğla	<b>Her</b> maqâmı gül-şenün hoşdur nevâ-yı murğla	Ş.Yahyâ
46a	Eglenür <b>varan</b> nevâ-yı cân-fezâ-yı murğla	Eglenür <b>devrân</b> nevâ-yı cân-fezâ-yı murğla	Ş.Yahyâ
46a	Bâğ pür-âvâzedür <b>şit</b> u şadâ-yı murğla	Bâğ pür-âvâzedür <b>sıyt</b> u şadâ-yı murğla	Ş.Yahyâ
46a	Ġüyiyâ her küşede bir dürlü sâz u <b>süzdur</b>	Ġüyiyâ her küşede bir dürlü sâz u <b>sözdür</b>	Ş.Yahyâ
46a	Söyleme dil virdüğüñ dildârı [Yahyâ] <b>gizle</b> sen	Söyleme dil virdüğüñ dildârı Yahyâ sen	Ş.Yahyâ
46b	Belâ <b>küçesi</b> içre ezkâr-ı mest	Belâ <b>güşesi</b> içre ezkâr-ı mest	Ş.Yahyâ
46b	<b>Gözet</b> ‘ahd ü peymânı peymâne şun	<b>Görüp</b> ‘ahd ü peymânı peymâne şun	Ş.Yahyâ
46b	Niçe mest olmaya <b>hüş-yâr-ı</b> Hâk	Niçe mest olmaya <b>hüşâr-ı</b> Hâk	Ş.Yahyâ
46b	Anuñ mestidir gamze-i <b>fitne</b> -sâz	Anuñ mestidir gamze-i <b>sine</b> -sâz	Ş.Yahyâ
47a	Odur <b>nür</b> -bahş-ı zemîn ü zamân	Odur <b>süz</b> -bahş-ı zemîn ü zamân	Ş.Yahyâ
47a	Ki andan zühür itdi tāk-ı <b>rizâ</b>	Ki andan zühür itdi tāk-ı <b>fenâ</b>	Ş.Yahyâ
47a	Yedi baħr ile qanmayan <b>teşneler</b>	Yedi baħr ile qanmayan <b>teşne-ger</b>	Ş.Yahyâ
47a	Ne ħumdur <b>bu</b> ħum yâ ne müldür bu mül	Ne ħumdur <b>o</b> ħum yâ ne müldür bu mül	Ş.Yahyâ
47b	Yine rüy-ı <b>yâr</b> oldu gül gül yine	Yine rüy-ı <b>bâğ</b> oldu gül gül yine	Ş.Yahyâ
47b	Ruħ-ı <b>zerdümi</b> eyleye tâb-nâk	Ruħ-ı <b>zerdimiz</b> eyleye tâb-nâk	Ş.Yahyâ
48a	Şu <b>hâletle</b> baħsan geçer mey-perest	Şu <b>hâliyle</b> baħsan geçer mey-perest	Ş.Yahyâ
48a	Olur sürħî ħaclet-dih-i <b>rüzgâr</b>	Olur sürħî ħaclet-dih-i <b>rüy-ı kâr</b>	Ş.Yahyâ
48a	O meyle vücüdüm <b>ola</b> meygede	O meyle vücüdüm <b>olup</b> meygede	Ş.Yahyâ
48a	O meyħänenin ola <b>nuql</b> -ı deri	O meyħänenin ola <b>kufl</b> -ı deri	Ş.Yahyâ
48b	<b>Bulunmazsa da</b> sâğar-ı Cem hele	<b>Bulunmaz ise</b> sâğar-ı Cem hele	Ş.Yahyâ
49a	Melek <b>nağmeyi istimâ</b> ‘ eylesün	Melek <b>nağmeni istimâ</b> ‘ eylesün	Ş.Yahyâ
49a	Âteş-i ħasretle <b>yanup</b> sîne büryân olduğum	Âteş-i ħasretle <b>yakup</b> sîne büryân olduğum	‘Ulvî
49a	<b>Şem</b> ‘-veş her dem ruħuñ şevkiyle giryân o[ldüğüm]	‘ <b>Iyd-ı azħâ-yı</b> ruħuñ şevkiyle giryân olduğum	‘Ulvî
49a	Şâğ esen ol deyu her <b>gice</b> du‘â kıldıklarum	Şâğ esen ol deyu her <b>lahza</b> du‘â kıldıklarum	‘Ulvî
49a	‘Aşık-ı <b>âvârelerde</b> sîne-i şad-pâreler	‘Aşık-ı <b>âvârelerle</b> sîne-i şad-pâreler	‘Ulvî
49a	Sîne-i şad-pârelerde <b>şerħa şerħa</b> yâreler	Sîne-i şad- <b>pârelerle şerħalarla</b> yâreler	‘Ulvî
49a	<b>Şerħa şerħa yârelerde</b> nâle-i biçâreler	<b>Şerħalarla yârelerle</b> nâle-i biçâreler	‘Ulvî
49a	‘ <b>Işk-ile</b> meydân-ı gamda başı ħaltân olduğı	<b>Küy-veş</b> meydân-ı gamda başı ħaltân olduğı	‘Ulvî

49a	Hançer-i <b>hicrin</b> -ile çäk-ı girîbân olduğı	Hançer-i <b>hicrân</b> ile çäk-ı girîbân olduğı	‘Ulvî
50a	Zerrînkadehi <b>aldı eline</b> gül-i ra‘nâ	Zerrînkadehi <b>itdi elinde</b> gül-i ra‘nâ	Ş.Yahyâ
50a	Her <b>bir ham-ı zülfi ki</b> bir âyine ruğında	Her <b>halqa-i zülf oldu</b> bir âyine ruğında	Ş.Yahyâ
52a	<b>Şarîr</b> -i kilik-i çâlâkinde müdgam	<b>Harîr</b> -i kilik-i çâlâkinde müdgam	Nef’î
52a	Şerâr-ı âteş-i Mûsâ-yı ‘ <b>İmrân</b>	Şerâr-ı âteş-i Mûsâ-yı ‘ <b>umrân</b>	Nef’î
53a	Ta‘ağkıl idemem ‘âlemde her <b>pinhân</b> u peydâyı	Ta‘ağkıl idemem ‘âlemde her <b>pinân</b> u peydâyı	Nef’î
53a	Gözüm dünyâyı görmez <b>görmesem</b> câm-ı muşaffâyı	Gözüm dünyâyı görmez <b>görmesen</b> câm-ı muşaffâyı	Nef’î
53a	Belâ-yı ‘ışık-ile <b>kıldum</b> ne çâre eyleyem bilmem	Belâ-yı ‘ışık ile <b>kıldım</b> ne çâre eyleyem bilmem	Nef’î
53a	İçüp mest olmayınca baña teng <b>olur bütün</b> ‘âlem	İçüp mest olmayınca baña teng <b>ü dâr olur</b> ‘âlem	Nef’î
53a	<b>Tahayyürde</b> nedür hiç kendü de bilmez sebep gönülüm	<b>Tecerrüd de</b> nedür hiç kendü de bilmez sebep gönülüm	Nef’î
53a	Riyâ-yı mağz olur anuñ şafâsın bilmemek <b>el-hağ</b>	Riyâ-yı mağz olur anuñ şafâsın bilmemek <b>ancağ</b>	Nef’î
54a	Bir nev-cüvâna ‘âşık-ı <b>dîdâr</b> olam gibi	Bir nev-cüvâna ‘âşık-ı <b>nâlân</b> olam gibi	Kabûlî
54a	Büse <b>cerr itse Kabûlî tañ</b> degil eksüklidür	Büse <b>isterse Kabûlî gam</b> degil eksüklidür	Kabûlî
54b	‘Âşık-ı <b>hasteleri</b> öldürür istiğnası	‘Âşık-ı <b>haste-dili</b> öldürür istiğnası	Bâkî
54b	Çutlu gündür o gün ammâ katı çok <b>gavgâsı</b>	Çutlu gündür o gün ammâ katı çok <b>ferdâsı</b>	Bâkî
56b	Şâh-bâz-ı nazarı gayriye şalmam <b>aşla</b>	Şâh-bâz-ı nazarı gayriye şalmam <b>zirâ</b>	Cevrî
56b	Baňa râm ol diyü itsem ne ‘aceb <b>saña niyâz</b>	Baňa râm ol diyü itsem ne ‘aceb <b>süz u güdâz</b>	Cevrî
57b	Saňa ta‘n eyleyen gâfil seni <b>görcek</b> utanmaz mı	Saňa ta‘n eyleyen gâfil seni <b>görgeç</b> utanmaz mı	Fuzûlî

## 2.4.5. İmla ve Terkip Farklılıkları

### 2.4.5.1. Atıf Vav'ı Farkları

V. N.	Mecmua	Divan	Şair
1b	Ṭurra-i ṭāḡ [u] revāḡı per-i Cibril-i emīn	Ṭurra-i ṭāḡ <b>u</b> revāḡı per-i Cibril-i emīn	Nef'î
3b	Görđi çün zūr-ı dest [ü] bāzūsın	Görđi çün zūr-ı dest <b>ü</b> bāzūsın	Nef'î
18a	Ḳāmeti serv bili ince teni penbe-mişāl	Ḳāmeti serv <b>ü</b> bili ince teni penbe-menāl	Şemsî Pāşā
18b	Ne ḡazāne ne şehinşāh ne ' asker ḡorlar	Ne ḡazāne ne şehinşāh <b>u</b> ne ' asker ḡorlar	Behiştî
23a	Kār <b>u</b> bārı terk idüp bürün melāmet şālını	Kār-bārı terk idüp bürün melāmet şālını	Raḡmî
53a	Ṭotalum 'ālem olmış şād <b>u</b> 'ālemḡalkı hep ḡurrem	Ṭotalum 'ālem olmış şād 'ālem ḡalkı hep ḡurrem	Nef'î
53b	Zülf ü ḡāl <b>ü</b> cemāl-i baḡtuñdur	Zülf ü ḡāl cemāl-i baḡtuñdur	Ş. Yaḡyā

### 2.4.5.2. Terkip/Atıf Vav'ı Farkları:

V. N.	Mecmua	Divan	Şair
5a	Ol şehinşāh-ı bülend-iḡbāl-i 'ālî-mertebe	Ol şehinşāh-ı bülend-iḡbāl <b>ü</b> 'ālî-himem	Nef'î
5b	Bir de ol 'ifrît-i kāfir-kîş <b>ü</b> küfr-endiş kim	Bir de ol 'ifrît-i küfr-endiş- <b>i</b> kāfir-kîş kim	Nef'î
6a	Dāyimā cevri <b>ü</b> cefā çekmege mu' tād ister	Dāyimā bend-i belā çekmege mu' tād ister	Nef'î
18b	Ḥān Murād ol şeh-i Cem-cāh <b>ü</b> kerimü's-şān kim	Ḥān Murād ol şeh-i Cem-cāh- <b>ı</b> kerimü's-şān kim	Nef'î
23a	Yoḡdur iy Hızr <b>u</b> Sikender saña ben hem-tā didüm	Yoḡdur ey Hızr- <b>ı</b> Sikender-leb saña hem-tā dedim	Ḥayālî
24a	Ḳanā' at eyle ṭama' ḡılma şevket <b>ü</b> cāha	Ḳanā' at eyle ṭama' ḡılma şevket- <b>i</b> cāha	Nev'î
32a	Sen mest-i ḡāb <b>u</b> 'ālemi ṭutmuş şadā-yı kūs	Sen mest-i ḡāb- <b>ı</b> 'ālemi ṭutmuş şadā-yı kūs	Rūḡî
32b	Bu reng <b>ü</b> rüy sende nedür ḡül misin nesin	Bu reng- <b>i</b> rüy sende nedür ḡül misin nesin	'Ālî
33b	Lüṭfuñ vire beşāret-i 'afv <b>ü</b> 'aṭā baña	Lüṭfuñ vire beşāret-i 'afv- <b>i</b> ḡaṭā baña	Fuzülî
46a	Cān mezāḡına sözin ḡand <b>u</b> nebāt eyler velî	Cān mezāḡına sözin ḡand- <b>ı</b> nebāt eyler velî	Ş. Yaḡyā
48b	Sürüd- <b>ı</b> şafānuñ 'aceb vaḡtidir	Sürüd <b>u</b> şafānuñ 'aceb vaḡtidir	Ş. Yaḡyā
53a	Kemāl- <b>i</b> cāh u iḡbāl-ile olsam 'ālemüñ şāhı	Kemāl <b>u</b> cāh u iḡbāl-ile olsam 'ālemüñ şāhı	Nef'î
56b	Ḥāşılı şaydḡeh-i 'işt <b>u</b> maḡabbetde benüm	Ḥāşılı şaydḡeh-i deşt- <b>i</b> maḡabbetde benüm	Cevri
56b	Görmedi sencileyin dilber-i şūḡ <b>u</b> mümtāz	Görmedi sencileyin dilber-i şūḡ- <b>ı</b> mümtāz	Cevri

### 2.4.5.3. Terkip Farkları:

V. N.	Mecmua	Divan	Şair Adı
3a	Hem pâdişeh-i şüret ü hem hüsrev-i ma' nâ	Hem pâdişeh-şüret ü hem hüsrev-i ma' nâ	Nef'î
3b	Hîç tîr ü kemâna dest dırâz	Hîç tîr ü kemâna dest-i dırâz	Nef'î
11a	Çıyardı tâb-1 harâretle sîm-i sîmâsı	Çıyardı tâb-1 harâretle sîm sîmâsı	'Âlî
11a	Derûn-1 pütêde kâl oldı şanki nuqre-i hâm	Dün pütêde kâl oldı şanki nuqre-i hâm	'Âlî
11b	Hayretî gerçi hüner çokdur velî ' ayb olmasun	Hayretî <b>ehl-i</b> hüner çokdur velî ' ayb olmasun	Hayretî
20a	Muħkem olmağda daħı şimdi binâ-yı ' ışkuñ	Muħkem olmağda daħı şimdi binâsı ' ışkuñ	Nev'î
22a	Çın seher bu gözlerüm yaşın döker yağmür-veş	Çin-i seher bu gözlerüm yaşın döker yağmür-veş	Muħibbî
27a	Olur Mesîh-i lebüñ zikri cân-fezâ elfâz	Olur Mesîhlebüñ zikri cân-fezâ elfâz	Hâşimî
31a	Âhîr-kâr çü tefrîka düşer terkîbüñ	Âhîr-1 kâr tefrîde düşer terkîbüñ	Rûhî
31a	Sâkiyâ turma getür câm-1 şarâbı devre	Sâkiyâ turma getür câm-1 şarâb-1 devre	Rûhî
31a	Râstî ol gün olur <b>ehle</b> ' azâb-1 düzağ	Râsıtı ol gün olur <b>ehl-i</b> ' azâba düzağ	Rûhî
33a	Âb-1 rüy-1 hîred cününumdur	Âb-rüy-1 hîred cününumdur	Cevrî
33b	Müsâ'yı genc-i ' ilm ü ' aşasını ejdehâ	Müsâ'nın ' ilm genci ' asasını ejdehâ	Fuzûlî
33b	Yûsuf'da neşve nağdi durur behcet ü behâ	Yûsuf'da neş'e-i nazârın behcet ü behâ	Fuzûlî
37b	' Alevler zâhir olsa sîne sîz-1 nihânumdan	' Alevler zâhir olsa sîne-i sîz-1 nihânumdan	'Ulvî
37b	Isız iller durur bunda gönül dârü's-şifâ olmaz	Isız iller durur bunda gönül dâr-1 şifâ olmaz	'Ulvî
46a	Esdî çün bād-1 bahâr-1 iltifât-1 şehriyâr	Esdî çün bād-1 bahâr iltifât-1 şehriyâr	Ş.Yahyâ
47a	Olur şemse itlâk dest-i sipih	Olur şemse-i tāk u sağf-1 sipih	Ş.Yahyâ
53a	Bulurken bezm-i dil tâb-1 şarâb-1 nâbile revnağ	Bulurken bezm ol tâb-1 şarâb-1 nâb-ile revnağ	Nef'î

### **3.MECMUA-İ EŞ'ÂR (TRANSKRİPSİYONLU METİN)**

[1b]

KAŞİDE-İ NEF'İ DER-TA'RİF-İ BÂĞÇE-İ PÂDİŞAH-I CEM-CÂH<sup>48</sup>

{+ + \_ \_ /+ + \_ \_ /+ + \_ \_ /+ + \_ }

1. Hâbbezâ bâğçe-i pâdişeh-i rüy-ı zemîn  
Görse Rızvân ider üstâdına yüzbiñ taşsîn
2. Ferşi dîbâ-yı Hıttâyî gibi pür-naķ ş [ü] nigâr  
Târhı revnaķ-şiken-i ravza-i firdevs-i berîn
3. Yaz u kış açılur ezhârı tefâvüt itmez  
Ne dem-i ürd-i behişt ü ne dem<sup>49</sup>-i ferverdîn
4. Dâyimâ hurrem ü şâd-âb u müferrih çemeni  
Tutsa nergisleri elde n'ola câm-ı zerrîn
5. Bülbüli ' aşık-ı ser-mest-i gâzel-hân gibi şüh  
Gülleri dilber-i ra' nâ gibi pür-çîn-i cebîn
6. Reng-i ruhsâr-ı gül ü lâlesi bir mertebe kim  
Medhîni fikr idenüñ olur edâsı rengîn
7. Lâlesi hâl-i rübâyende-i rüy-ı dilber  
Sünbülü bâc-ı sitânende-i zülf-i müşgîn
8. Dâmen-i çarhı mu' attar ider esdikçe nesîm  
Nükhet-i yâsemen ü sünbül ü bûy-ı nesrîn

---

<sup>48</sup> ND, s. 200-202.

<sup>49</sup> dem-i: meh-i ND



9. Cennet altında yâ üstinde dimek câ'iz idi  
Bu<sup>50</sup> le'âfetde eger cennet olaydı ta'yîn
10. Cennet olmuş tütalım var mı 'aceb cennetde  
Böyle bir kaçır-ı şafâ-güster-i turfa-âyîn
11. Böyle bir kaçır-ı zer-ender-zer-i pür-san'at kim  
Reşk ider hâme-i nakkâşına sûret-ger-i Çîn
12. Tarh-ı ma'bü'ına reşk itmemege çâre mi var  
Beyt-i ma'mûr-ı felek Ka'be-i 'ulyâ-yı zemîn
13. Hindû-yı bâm u deri merdüm-i çeşm-i hürşid  
Turra-i tāk [u] revākı per-i Cibrîl-i emîn
14. Açılur gönli temâşa idenüñ elbetde  
Ne kadar olsa ğam-ı dehr ile dil-teng ü hâzîn
15. Bu ma'halde 'aceb evşâfına çeşbân görünür  
N'ola bu beytini Bākî'nüñ idersem tazmîn
- [2a]
16. Def'-i Ye'cûc-ı ğama işigidür sedd-i sedîd  
Men'-i ceş-i eleme dergehidür hışn-ı hâşîn
17. Dil-i 'âşık gibi 'işretgede-i rûhânî  
Beyt-i şâ'ir gibi rindâne vü mevzûn ü metîn

---

<sup>50</sup> Bu: Bir ND

18. Nedür ol mermer-i berrâk ile ol havz-ı laţif  
Nedür ol şemse-i şeffâf ile ol şâh-nişîn
19. Nice şâyeste-i Sulţân-ı cihân olmaz kim  
Bezl-i maqđür ide icâdına ol şadr-ı güzîn
20. Mâlik-i baħr-ı kerem ħazret-i Ca<sup>ç</sup> fer Pâşâ  
Kim ider mâ-melekin ħarc<sup>51</sup>-ı reh-i devlet ü dîn
21. Ħaħ mu<sup>ç</sup> in ola hemân özge kerâmetdür bu  
Yoħsa bu himmete mümkin degil aşlâ taħmîn
22. Yapdura pâdişeh-i <sup>ç</sup> âleme bir böyle sarây  
Hem ŋonanma çıkara ide cihânı tezyîn
23. Böyle düstür-ı ħavî-himmet ü zîşân olamaz  
Şarf ider ħayr işe balsa niçe biñ genc-i defîn
24. Ħarc ider vârimı deryâ gibi deprenmez hiç  
Bârekallâh zihî âşaf-ı şâhib-temkîn
25. Bilse ħîrâţ ile ħadrin n'ola Sulţân [Murâd]  
Olur iħsân-ı Ħudâ şâhlara böyle ħarîn
26. Fikri ma<sup>ç</sup> ħül ü sözi puħte vü mi<sup>ç</sup> yârı dürüst  
Dâniş ü bînişi ber-kâ<sup>ç</sup> ide vü re'yi rezîn

---

<sup>51</sup> ħarc-ı: çarħ-ı ND

27. Ol kadar ʿāqıl ü dānā-dil ü dānişver kim  
Fitne-i ʿālemi maʿkūl ile eyler teskīn

28. ʿAdli bir kişver-i pür-şūra nigehbān olsa  
İder āhū bere zānū-yı pelengi bālīn

29. Māda āhū ile şīr-i ner olur hem-ḡābe  
Heves-i şayd-ı kebūterle per açmaz şāhīn

30. Dāverā böyle mi eylerdüm edā vaşfiñi ben<sup>52</sup>  
Olmasam ger sitem-i çarḡ ile ḡāyet ḡamḡīn

[2b]

31. Benüm ol rind-i belā-dīde-i āzāde-nihād  
Kim ider қаşduma her kūşede biñ fitne kemīn

32. Ḡam degil kām-revā olmaz isem ʿālemde  
Rūzgārın tek olaydım şer ü şūrundan emīn

33. Bu kadar nazma da kim cūrʿet iderdi ḡālā  
İtmese ṭabʿuma ilhām-ı İlāhī telḡīn

34. Hele maʿzūr ola medḡiñde olan taḡşīrüm  
İnkisār ile dinen sözde olur ḡaşş ü şemīn

35. İnşāallāh eger olursa şafā-yı ḡātır  
İdeyim nüşḡa-i evşāfiñi başḡa tedvīn

---

<sup>52</sup> ben: hem ND

36. Ne aşıde ne azel nazm ideyin medh nde

Kim ola her birisi bir dizi l 'l -y1 Őem n

37. S z tam m oldu o l f [u] suanı ey<sup>53</sup> **Nef  **

Bir du    it ki diye ehl-i haıat  m n

38. T  ki ma  m r ola bu köhne sar y-ı    lem

T  ki devr ide felekde meh   mihr   perv n

39. D yim     t fet-i Ő h-ı cih n-d ver ile

Ola b - n u er  mesned-i   izzetde<sup>54</sup> mek n

40. adri  a  l  bile gitdike Şeh-i d niŐver

Her ne müşkil işi düŐse ola All h mu   n

41. Bula Őiat ile sar yında Őaf -y1 haır

Sefer itd ke müyesser ola bir<sup>55</sup> fet-i m b n

**DER-TA  R F-  H A-I H M Y N-I SA   DET-MAR N-I  
P D Ő H-I   AD LET-N M N M N G FT R-I NEF   -I ZEB N<sup>56</sup>**

{ \_ \_ +/+ \_ \_ +/+ \_ \_ +/+ \_ \_ }

1. Asente<sup>57</sup> zeh  ha-ı h m y n-ı m b rek

El-udret  lill hi te   l  v  teb rek

<sup>53</sup> o l f [u] suanı ey: hem n Őıd ile durma ND

<sup>54</sup>   izzetde: devletde ND

<sup>55</sup> ola bir: ide H a ND

<sup>56</sup> ND, s. 264-265.

<sup>57</sup> Asente: Asent  ND

2. Hatt mı bu yâ pîrâye-i dîvânçe<sup>58</sup>-i kudret  
Hatt mı bu yâ sermâye-i dükkânçe-i fıtrat

3. Hatt mı bu yâ ser-nâme-i 'unvân-ı İlahî  
Taḥkîk idemez sırrını endîşe kemâhî

[3a]

4. Bu hatt ile yazılsa eger seb' -i meşânî  
Reşk eyler idi rütbe-i elfâza ma'ânî

5. Bu hatt-ı dilâşüb ile bir nâme-i mergüb  
Dildârdan olaydı eger 'âşika mektüb

6. Çekmezdi gam-ı hattını yârûñ daḥi aşlâ  
Añlardı anuñla dil-i bî-tâbını tenhâ

7. Tayy oldu ise 'ömri eger Mîr 'İmâd'uñ  
Haḫḫ 'ömrini efzûn ide Sulṭân [Murâd'uñ]

8. Virdi o kadar hükmini ta' lîḫ-ı celînüñ  
Nesh eyledi hep kıt'aların Mîr 'Alî'nüñ

9. Añmaz giderek kimse daḥi Hâce<sup>59</sup> 'İmâd'ı  
Gerçi aña mahşûş idi devrinde bu vâdî

10. Nevk-i kalemi ol kadar i' câz-nümâdür  
Güyâ hatt-ı ta' lîḫ degil şun' -ı Hudâ'dur

---

<sup>58</sup> dîvânçe-i: dîbâce-i ND

<sup>59</sup> Hâce: Mîr ND

11. Ser çeşme-i Hızır olmasa ger çāh-ı devāti  
Mümkin mi idi hīç hurūfuñ harekāti
12. Ol mertebede<sup>60</sup> rāst çeker ‘ aksine yāyı  
Ma‘ kūs dimek olur aña yāve-derāyī
13. Var kilik-i bedī‘ inde o miq̄dār nezāket  
Terkīb-i hurūfunda hem ol deñlü metānet
14. Taqlīd idemez itse qalır şerm ile mebhūt  
Elmāsdan olursa eger hūame-i Yāqūt
15. Bir silsilede görmedik işitmedik aqlā  
Şāhenşeh-i ta‘ līq-nüvīs ü suhan-ārā
16. Maḥşūşdur ancak bu hūner Hān Murād’a  
Zīrā ne selāṭinde var ne hulefāda
17. Ser-tā-ḳadem ārāste aḳsām-ı hūnerle  
Bir naḥl-i muraşşa‘ gibi envā‘ -ı güherle
18. Vechinde nümāyān eşer-i pertev-i ma‘ nā  
Hem pādīşeh-i şūret<sup>61</sup> ü hem husrev-i ma‘ nā
- [3b]<sup>62</sup>
19. Eṭvārı pesendīde her aḥvāl u her işde  
Himmetde huşūşā reviş-i dād u dihişde

---

<sup>60</sup> mertebede: mertebe ND

<sup>61</sup> pādīşeh-i şūret: pādīşeh-şūret ND

<sup>62</sup> Mesnevī bitmediği halde “tetimme” ibaresi vardır.

20. ul itdi beni t  o adar h l-ı ker mi  
Y d eylemez oldum daı Sul n Sel m'ı
21. Ta' b r idemem s ye-i lufında af muz  
D yim budur All h bilür a na du'  muz
22. Turdua cih n devlet ile ola ehen h  
Günden güne efz n ide ib lini All h

**DER-TA'R F-  T R H-  T R-END HTEN-  H ZRET-   
P D  H-I CEM-C H<sup>63</sup>**

{++\_ \_/+\_ \_/++\_ }

1. H zret-i H n Mur d kim '  mri  
Ola d m n-ı r zg ra ır z
2. Ne adar var ise cih nda hüner  
Eyledi bir bir anı hep ir z
3. ehs v r-ı dil r   ı' a-n v s  
Hem suan-fehm   hem suan-perd z
4. Her h nerde ser- med ill  kim  
Cümlesinden o atmada m mt z
5. R stem ne kem na unsa elin  
Z r-ı b z da gösterir i' c z

---

<sup>63</sup> ND, s. 274.

6. Yaraşur ger felekde nâvekinde  
Hedef olsa hilâl-i dâyire-sâz
7. Şaşt-ı destin göreymi Toz Kıpıran  
Dergehine sürerdi rûy-ı niyâz
8. Tevbe eylerdi daği etmemeye  
Hiç tîr ü kemâna dest<sup>64</sup> dırâz
9. Atmadı böyle bir uzak menzil  
Daği bir pehlevân-ı ser-efrâz
10. Görđi çün zûr-ı dest [ü] bâzûsın  
Oğ atarken o şâh-ı tîr-endâz<sup>65</sup>

[4a-b]<sup>66</sup>

{ \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ + \_ }

Ĥazret-i Sulţân Murâd-ı dâdger

Kim odur şâhenşeh-i mâlik-riğâb

[5a]<sup>67</sup>

{ + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ }

16. ‘ Âlem-efrûz âfitâb-ı âsumân-ı ‘ izz ü câh  
Mesned-ârâ tâcdâr-ı tahtgâh-ı ‘ adl ü dâd

17. Kâmkâr-ı pür-kerem şâhenşeh-i ‘ âlî-himem  
Salţanat-pîrâ-yı ‘ âlem ĥazret-i Sulţân Murâd

---

<sup>64</sup> dest: dest-i ND

<sup>65</sup> tîr-endâz: bende-nevâz ND

<sup>66</sup> 4. varak, “Bu sayfa kırık olduğundan çekilemedi.” kütüphane kaydıyla boş bırakılmıştır. Yaprığın kurtarılabilen ve metne iliştirilen parçasında aşağıdaki beyit yer almaktadır. Beyitten anlaşıldığı kadarıyla, eksik yaprakta yer alan manzumelerden biri, Nef’î’nin, “Der-Ta’rîf ü Târîh-i Kasr-ı Pâdişâh-ı Cem-câh Sultân Murâd” serlevhalı kıt’asıdır.

<sup>67</sup> Bir önceki varak eksik olduğu için Nef’î’nin “Der-Medh-i Sultân Murâd” başlıklı bu kasidesi, 16. beyitten başlamaktadır. ND, s.127-129.



18. Ol ŧehensāh-ı bülend-iqbāl-i ‘ālī-mertebe<sup>68</sup>  
Kim ider dergāhına ŧāhān-ı ‘ālem istinād<sup>69</sup>
19. Ol cihānbān-ı ‘azīmü’ŧ-ŧān ki lāyıkdur eger  
Olsa cārūb-ı deri perr-i külāh-ı Keyķubād
20. Ol ħudāvend-i suħan-ver kim sözin fehmi eylemez  
Bulsa ruħŧat meclis-i ħāŧŧına ‘akl-ı müstefād
21. Ķudsiyān olurdı naķd-i cān ile hep müŧteri  
‘İkd-ı mürvārīd-i nazmın ger felek itse mezād
22. Olsa bīkr-i fikri ger meŧŧāta-i mülk-i cihān  
Rūzgāra ħamzeler eylerdi taŧvīr-i cemād
23. Görmedi iŧitmedi bu ana dek kimse daħı  
Böyle isti‘ dāda mālīk bir ŧeh-i merdüm-nijād<sup>70</sup>
24. Cān virür gūŧ itse Ĥallāķ-ı Ma‘ānī ŧi‘ rine  
Reŧk ider görse ħaķ-ı ta‘līķını rūh-ı ‘İmād
25. Nūkhet-i ħulķı mu‘aħķar eylese ger ‘ālemi  
Ĥāķ ile yeksān olurdı kıymet-i mūŧķ ü zebād
26. Virse ŧab‘-ı āteŧe ger nūr-ı re‘yi terbiyet  
Tūtīyā-yı dīde-i ħurŧīd olur gerd-i remād

---

<sup>68</sup>bülend-iqbāl-i ‘ālī-mertebe: bülend-iqbāl ü ‘ālī-himem

<sup>69</sup>Kim ider dergāhına ŧāhān-ı ‘ālem istinād: Salħanat-pīrā-yı ‘ālem ħazret-i Sulħān Murād

<sup>70</sup>merdüm-nijād: merdüm-nihād ND

27. Ol kadar rûşen ki gâhî yazduğımca vaşfını  
Mâh-ı Neḥşeb gibi berķ urur devât içre midâd
28. Çarḫ urur berķ-i ḫazân gibi felekde şâbitât  
Ḳuvvet-i ḳahrıyla ger çıķsa hevâya gird-bâd
29. Dâd-güster dâverâ Şâhenshâ dîn-perverâ  
İy Ḥudâvend-i ‘Ömer-‘ adl ü Ebübekr-i‘ tiķâd
30. Niçe beñzer saña tarz-ı pâdişâhân-ı selef  
Bir midür pervâz-ı ‘ anķâyile pervâz-ı cerâd
- [5b]<sup>71</sup>
31. Sen tamâm aḫvâl-i dîn ü devlete virdüñ niżâm  
Eyledüñ ḫaḳķâ umûr-ı salṭanatda ictihâd
32. Bir ğazâ itdüñ ki hiç etmiş degil bir pâdişâh  
İşidüb olsa n’ola Sulṭân Selîm’üñ rûhı şâd
33. Bir ğazâ itdüñ ki taḫsîn eyledi ‘ âlem saña  
Âferîn ey Ḥusrev-i ğâzî *ġazâ ferḫunde bād*
34. Bir ğazâ itdüñ ki memnûn eyledi<sup>72</sup> peyğamberi  
Belki Cibrîl’i daḫî vallâhu a‘ lem bi’r-reşâd
35. Ḳatl idüp ol fâsidi bozduñ tılısm-ı fitneyi  
Buldı bâzâr-ı fesâd icrâ-yı hükmüñle kesâd

<sup>71</sup> Kaside bitmediği halde “tetimme-i ḳaşîde” ibaresi vardır.

<sup>72</sup> eyledi: eyledüñ ND

36. İki hāyin idi bunlar kim işābet oldu pek  
İkisiniñ daḫī atli ber-sebīl-i  adl ü dād<sup>73</sup>
37. Biri bu iblīsi pūr-telbīs-i fettān kim mūdām  
İtmedeydi fitne vü āşūba tertīb-i mevād
38. Bir de ol  ifrīt-i kāfir-kīş ü küfr-endīş kim<sup>74</sup>  
Aña mensūb idi hep erbāb-ı baḡy ü irtidād
39. İkisi de tīḡ-ı ahruña cezāsın buldılar  
oluña uvvet ola günden güne  ömrün ziyād
40. Fitne bir yerde daḫi baş gösterir mi gör niçe  
amze-i dilber gibi pinhān olur ehl-i fesād
41. Belki dil-berler alur cümle aṭ-āver olmadan  
Ol adar rāh-ı zühūr-ı fitne bulur insidād
42. Ne memālikde olur hiç iḫtimāl-ı iḫtilāl  
Ne  adū bāc u arācın<sup>75</sup> virmede eyler  inād
43.  Arşā āş şimdengerü şemşīr-i cevher-dāruñı  
Anı ta līk itmege lāyık degil *seb-i şidād*<sup>76</sup>
44. Düşdi gerçi avf-ı tīḡuñla ulūba tefrikā  
İtdi ammā dīn ü devlet birbiriyle ittiḫād

---

<sup>73</sup> ber-sebīl-i  adl ü dād: bir sebīl-i  iṭtirād ND

<sup>74</sup> kāfir-kīş ü küfr-endīş: küfr-endīş-i kāfir-kīş ND

<sup>75</sup> arācın: arācı ND

<sup>76</sup> Ve beneynā fevkahüm seban şidādā: *Ve üzerine saḡlam saḡlam yedi gök (binā) ettik* (Nebe 12).

45. Saña şimden girü<sup>77</sup> yokdur hîç bir emr-i muḥāl  
Bulduñ i' lâ zabt u rabt-ı memleketde i' tiyād

[6a]

46. Devlete lâyıķ<sup>78</sup> umūr oldu tamām illā hemān  
Ḳaldı erbāb-ı ṭarīķ-ı ' ilmi itmek intiķād

47. Aña da kāfīdür ednā iltifāt-ı himmetüñ  
Ne murād eyler ki olmaz sendeki rüşd ü sedād

48. Başla şimden girü<sup>79</sup> ey **Nef' i** du' āya sıdķ ile  
Tā ḳabül ide du' āñı Ḥazret-i Rabbü'l-' ibād

49. Tā ki burcından ide bir yire<sup>80</sup> taḥvīl āfitāb  
Rüz u şeb gāhī bula noķşān u gāhī izdiyād

50. Ola devletle serīr-i salṭanatda ber-ḳarār  
İde ' adl ü dād ile dünyāyı mesrūrü'l-fü 'ād

51. Geh Sitanbül ola gāhī Edrine cevläñgehi  
Geh çeküb a' dāya şemşīr eyleye ' azm-i cihād

52. Ḳaplaya başdan başa dünyāyı nūr-ı kevkebi  
Göstere fermānına şāhān-ı ' ālem inķıyād

---

<sup>77</sup> girü: sonra ND

<sup>78</sup> lâyıķ: lâzım ND

<sup>79</sup> girü: sonra ND

<sup>80</sup> yire: burca ND

MÜZEYYEL ĞAZEL-İ NEF'İ-İ Bİ-PERVÂ DER-ĦAĦĦ-I YAĦYÂ  
EFENDİ EL-MÜFTİ {SELLEMEHULLÂHU TE'ÂLÂ}<sup>81</sup>

{+ + \_ \_ /+ + \_ \_ /+ + \_ \_ /+ + \_ }

1. Āh u feryâd ile dil her ne<sup>82</sup> zamân dâd ister  
Ħahramân-ı nigeħi ĦıŖm ile cellâd ister
2. Olmaz ol ğamze-i cellâd gibi bir âfet  
Ki ne tîĝ-ı müje ne Ħançer-i pûlâd ister
3. Dil ise bend-i Ħam-ı silsile-i zülfinde  
Ne döyer miĦnete ne cânını âzâd ister
4. O sitemkâr-ı dil-âŖûb ise dil-dâdesini  
Dâyimâ cevr ü cefâ<sup>83</sup> çekmege mu' tâd ister
5. Kimse taĦlîd idemez sözde saña iy **Nef'î**  
Böyle pâkîze-ĝazel Ħab' -ı Ħudâ-dâd ister
6. Kimsede Ħab' -ı Ħudâ-dâd bulunmazsa eger  
Kilk-i 'allâme-i 'âlem gibi üstâd ister
7. Müftî-i mu' cize-perdâz ki idrâkinden  
'AĦl-ı kül vâdî-i endîŖede imdâd ister

---

<sup>81</sup> ND, s.297-298.

<sup>82</sup> her ne: her ND

<sup>83</sup> cevr ü cefâ: bend-i belâ ND

[6b]

## TESDİS-İ SU'ALİ

{+ + \_ \_ /+ + \_ \_ /+ + \_ \_ /+ + \_ }

1. Yine nakkâş-ı ezel nakş-ı ruhuñ sâde kodı  
Yüzüñe karşı gönül murgını feryâda kodı  
Beni gözyaşı gibi bir ulu deryâda kodı  
Seni cân gülşenine serv-veş âzâde kodı  
*Kimini sevdi Hudâ kimini sevdâda kodı*  
*Güli ârâyiş idüp bülbüli gavgâda kodı*
2. N'ola yoluñda çekersem elem ü derd ü gamı  
Dünyede kimse mi var çekmeye işbu elemi  
Hele sen zevk u şafa ile süregör bu demi  
Kim ezel kâtibi bu resme çeküpdür raşamı  
*Kimini sevdi Hudâ kimini sevdâda kodı*  
*Güli ârâyiş idüp bülbüli gavgâda kodı*
3. İşigün yasdanuban ben iderem derd-ile zâr  
Şakınuram ki zafer bulmaya tâ sen güle hâr  
Dehenün fikri ile oldu cihân başuma dar  
Saña gülmek ş anemâ ağlamak oldu baña kâr  
*Kimini sevdi Hudâ kimini sevdâda kodı*  
*Güli ârâyiş idüp bülbüli gavgâda kodı*
4. N'ola ağlarsa gözüm gül gibi sen gül ş anemâ  
Yiridür bülbül-i dil eyleye gulgul ş anemâ  
Ola bezmünde gözüm sāgar-ı pür-mül ş anemâ  
Seni gül kıldı beni sen güle bülbül ş anemâ  
*Kimini sevdi Hudâ kimini sevdâda kodı*  
*Güli ârâyiş idüp bülbüli gavgâda kodı*

5. Göreli sen güli dīdem gibi  an oldu yürek  
Göge yer yer dikilür āh-ı du ānumla direk  
Na ar it hāl-i **Su'ālī**'ye gel ey  atı yürek  
Beni alatma didüm didi o dil-ber gülerek  
*Kimini sevdi udā kimini sevdāda odı*  
*Güli ārāyi idüp bülbüli avāda odı*

#### MUAMMES-İ ' ĀLĪ ED-DEFTERĪ<sup>84</sup>

{+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ \_ }

Süzülsün çem-i mestüñ devlet-i bīdārı görsünler  
Bozulsun bend-i zülfüñ bendeler dīdārı görsünler  
Çözülsün dügmeler mir'āt-i pür-envārı görsünler  
Çıkar pīrāhenüñ tā kudret-i Settār'<sup>85</sup> görsünler  
Meded rū-ı muavver nic'olurmuş bārı görsünler

[7a]<sup>86</sup>

{ \_ \_ +/+ \_ \_ +/+ \_ \_ +/+ \_ \_ }

1. Kāruñda dilā eyleyigör fikr-i firāvān  
Bir ie alı k'olmayasın soñra peimān  
Seyr eyle ıımaz burada cāhil u nādān  
Sulān-ı cihān meclisidür ohbet-i cānān  
Ādāb budur bunda ki yābāna bakılmaz
2. Ebyāt-ı dürer-bāruñ ' aceb inceden ince  
imdi oldu **Beyānī** revıüñ rāst yolunca  
Yer almadı ab' ehline ' ālemde yerince  
Elfāz-ı afā-bauñı ey ' **Ulvī** görünce  
arz-ı asan u ıve-i Selmān'a bakılmaz

<sup>84</sup> GAD, s. 201

<sup>85</sup> Settārı: seyyārı GAD

<sup>86</sup> Eksik varak veya varaklar bulunmaktadır. Buradan sonra balayan iir, Ulvī'nin gazeline Beyānī'nin yazdıı bir tahmistir.

## BĀĶĪ<sup>87</sup>

{ + + \_ \_ / + \_ + \_ / + + \_ }

Bāḳiyā ʔarż-ı ſi' r böyle gerek

Hem ẓarīfāne hem levendāne

## NEV'Ī EFENDĪ<sup>88</sup>

{ + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ }

1. Bākma nādān olana ḥüsrev-i devrān ise de  
Naẓar it ehl-i dile ḥāk-ile yeksān ise de
2. Bize rindāne<sup>89</sup> gelüp la' lüni iḥsān eyle  
Ne dilerlerse dirīġ itme eger cān ise de
3. Ursa dendān-ı ʔama' leblerüñe cām-ı ſarāb  
O günāhı bize bāġıſla eger ẓan ise de
4. Saña ' uſſāḳ hevāsın ſu ki terk eyle diye  
Olma dem-sāz aña Dāvud-ı ḥoſ-elḥān ise de
5. Ḥāne-i ẓalbini yap luṭfuñ ile Nev'ī'nüñ  
Maḥzen-i sırr-ı Ḥudā'dur n'ola vīrān ise de

## NAZĪRE-İ NĪHĀNĪ

{ + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ }

1. Sevme ſehrī güzeli ger meh-i tābān ise de  
Virme hercāyīye dil mihr-i dıraḥſān ise de

---

<sup>87</sup> BD, s. 393.

<sup>88</sup> ND, s. 466.

<sup>89</sup> Bize rindāne: Bezm-i rindāna ND



2. Saña serkeşlik idüp ğayriye mâyl olanuñ  
Geç hevâsından eger serv-i hırâmân ise de
3. Hâra hem-dem oluban baĝruñı pür-ğün idenüñ  
Güle bakma yüzine bir gül-i ħandân ise de
4. Seni bîmâr idüp el derdine dermân idenüñ  
Hastesi olma eger âfet-i devrân ise de
5. Ey **Nihânî** ruĝı her cem<sup>ç</sup> i münevver idenüñ  
Olma pervânesi ger şem<sup>ç</sup> -i şebistân ise de

[7b]

#### ṬAV<sup>ç</sup> İ-İ<sup>ç</sup> ACEM

{ + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ }

1. Sevme her mübtezeli ħüsn-ile mümtâz ise de  
Pâke olsun nazaruñ şu<sup>ç</sup> bede-perdâz ise de
2. Hatt-ı nefsiyle şu kim eyleye saña nazarı  
Hem-ser olma aña ger <sup>ç</sup>âşık-ı ser-bâz ise de
3. Kağı şehrüñ ki ola ħübları sengîn-dil  
Varma ol şehre eger ħıttâ-i Şîrâz ise de
4. Cânı cânâne için beslemeyen eblehdür  
Ṭotalum her sözi kânün-ı şifâ-sâz ise de
5. Vuşlatuñ fırsatını aña ĝanîmet **Ṭav<sup>ç</sup> İ**  
Felek-i bî-ser ü bün tefrika-endâz ise de

## ḤALİLİ

{ + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ }

1. Cān dirīg itme dilā yār vefādār olıcağ  
Ne kadar hūb ise terk eyle cefākār olıcağ
2. Ḥalk-ı ‘ālem kamu ağıyār u raķīb olur ise  
Ey gönül ğam yeme gel yār saña yār olıcağ
3. Dil-i bī-çāreye gīsūlaruñ uzun görünür  
Gice bir yılca gelür kişiye bīmar olıcağ
4. Ḥāl-i zārumı bilesin hele ey ğonce-dehen  
Sen daħi bencileyin ‘aşқа giriftār olıcağ
5. N’ola sevdıyse Ḥalīlī dil u cān-ile seni  
Kāfir olmaz a begüm kişi günehkār olıcağ

## MAḤĀLİ

{ + + \_ \_ / + \_ + \_ / + + \_ }

1. Dilber oldur ki dilde dāğ uyara  
Er odur yağa bir çerāğ uyara
2. Sīnemüñ āteşin fūrūzān it  
Ḥayra gir sen de bir ocāğ uyar a
3. Niçe cān kırtaram ki ḥāl u müjeñ  
Ṭırmaz urur dile budāğ oyar a

4. Mümteni‘dür ki çeşm-i fettānuñ  
Halkı zinde uyuda sağ uyara

5. Bülbül-āsā **Maḳālī** nāleyi қо  
Ki mebādā hezār-ı zāğ uyara

[8a]

### ḲABŪLĪ<sup>90</sup>

{ \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ + \_ }

1. Cism-i pākin görmek isterseñ soyup ḥammāma қоy  
Olmaz ol sīmīn-beden gibi efendi pāk şoy
2. Tañ mı pest olsa nazarda serv-i bālā-yı çemen  
Ḳadd-i yāre uymadı başka başına çekdi boy<sup>91</sup>
3. Ol tezerv-i ḥoş-ḥırāmūñ şimdi ey şeh-bāz-ı dil  
Şaydınūñ eyyāmıdur zīrā raḳībi daḥı toy<sup>92</sup>
4. Āb-ı istiğfār ile çirk-i günāh-ı cismi yu  
Naḳş-ı ğayrı levḥ-i dilden tīğ-ı ‘irfān ile yoy
5. Ḥazret-i ‘İsā da olsañ yaramazsın düşmene  
İy **ḲabŪlī** sūzen-i zerle gerekse gözin oy

### ḲABŪLĪ<sup>93</sup>

{ + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ }

1. Beni gördükçe müjeñ ey қаşı yā tīr çeker  
Hışm idüp ğamzelerūñ üstüme şemşīr çeker

<sup>90</sup> KD, s. 738.

<sup>91</sup> Bu beyit KD'de 3. sıradadır.

<sup>92</sup> Bu beyit KD'de 2. sıradadır.

<sup>93</sup> KD, s. 581.

2. Hâşiye yazdı haţuñ metn-i kitâb-ı ışka<sup>94</sup>  
Kıl kalemle saçuñ eţrâfına taħrîr çeker
3. Dil-i dîvâne esîrûndür esirge şâhum  
Niçe yıldur ğam-ı ğîsûñ ile zencîr çeker
4. Cây-gîr olmasa dilde n'ola haţı<sup>95</sup>-ı tedbîr  
Dest-i taqđîr aña çün<sup>96</sup> hâme-i tağyîr çeker
5. Dîde ağardı bükâyile **Ķabûlî** dil şâd  
Dedeler zevk<sup>97</sup> ider ammâ elemin pîr çeker<sup>98</sup>

### ĶABÛLÎ<sup>99</sup>

{ + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ }

1. İñleden murĝ-ı dîli seyr-i ğül-i rûyuñdur  
Baĝlayan ğöñlimizi baĝçe-i kûyuñdur
2. Sihr-ile ı aĝlım alan dîde-i fettânuñdur  
Dili dîvâne kılan silsile-i müyuñdur
3. Tâb-ı mülden kızarup n'ola ı araĝ-rîz olsañ  
Derlemek bâde iderken ezeli huyuñdur
4. Cûy iden yâşumızı nârven-i Ķaddüñdür  
Nâz-ile diller alan Ķâmet-i dil-cûyuñdur

<sup>94</sup> ı ŝka: hûsne KD

<sup>95</sup> haţı-ı: harf-i KD

<sup>96</sup> aña çün: aña KD

<sup>97</sup> dedeler zevk: Zevki dervîş KD

<sup>98</sup> Bu beyit KD'de 7. sıradadır.

<sup>99</sup> KD, s. 581-582 (KD'de gazelin beyit ve mısra dizilimi farklıdır.)

5. Kim durur dirseñ işigüñde **Ḳabūlī-i ḥaḳīr**<sup>100</sup>  
Dā'ī-i devletüñ ol eski du'ā-güyuñdur

[8b]

### TESDİS-İ 'AQLİ

{+ \_\_\_/ + \_\_\_/ + \_\_\_/ + \_\_\_ }

1. Bi-ḥamdillāh görüñdi necm-i devlet burc-ı rif' atda  
Zuhūr itdi yine mihr-i sa'ādet evc-i 'izzetde  
Görüñdi ḥüsn u ḥulḳ-ı dilber ol serv-ḳāmetde  
Muḥaşşal hīç tereddüd ḳalmadı 'avn u 'ināyetde  
*Bi-ḥamdillāh cemāl-i yāri gördüm şahn-ı şihḥatde*  
*Yine ol gözleri bīmāri seyr itdüm selāmetde*
2. Ḥalās oldı yine mir'āt-ı ḥātır jeng tutmaḳdan  
Göñül açıldı cām-ı bāde-i gül-reng tutmaḳdan  
Geçüp dil kūh-ı ḡam Ferhād'ına āheng tutmaḳdan  
Açıldı gönçe-i bahtum geçüp dilteng tutmaḳdan  
*Bi-ḥamdillāh cemāl-i yāri gördüm şahn-ı şihḥatde*  
*Yine ol gözleri bīmāri seyr itdüm selāmetde*
3. Şalā cām-ı muḥabbet birle ḳalbin şāf iden gelsün  
Görüp ol i'tidāl-i ḳāmeti inşāf iden [gelsün]  
Leb-i la'line yāruñ dīdesin şarrāf iden gelsün  
Benümle vādī-i 'ışḳında yāruñ lāf iden gelsün  
*Bi-ḥamdillāh cemāl-i yāri gördüm şahn-ı şihḥatde*  
*Yine ol gözleri bīmāri seyr itdüm selāmetde*
4. Gerekmez bāḡ u rāḡuñ sünbül ü servi temāşası  
Yeter gülzār-ı dilde ḥüsn ilinüñ naḥl-i zībāsı

<sup>100</sup> ḥaḳīr: faḳīr KD

Nihāl-ı kaddi serv ü ruḥları gül-berg-i ra' nāsı  
Bu ğarrā maṭla' ı vird eylesün 'uṣṣāk-ı şeydāsı  
*Bi-ḥamdillāh cemāl-i yāri gördüm ṣaḥn-ı ṣiḥḥatde*  
*Yine ol gözleri bīmāri seyr itdüm selāmetde*

5. Ne ḥāşıl dehr-i dūnuñ dergeh-i şāh u gedāsından  
N'olur her nāzenīnūñ derd-i 'ıṣṣıkında devāsından  
Cefāsı yeg gelür ğayrı cevānānuñ [cefā]sından  
Murādum ḥāşıl oldı 'Aklıyā Ḥaḳḳ' uñ 'aṭāsından  
*Bi-ḥamdillāh cemāl-i yāri gördüm ṣaḥn-ı ṣiḥḥatde*  
*Yine ol gözleri bīmāri seyr itdüm selāmetde*

### KİT' A-İ MERĠŪB

{ + + \_ \_ / + \_ + \_ / + + \_ }

1. Niçün iy serv-kāmetüm böyle  
Alçağa saye gibi māyilsin
2. Gerçi a' lā güzelsin ammā kim  
N'eyleyim māyil-i erāzilsin

[9a]

### MUḤYĪ

{ \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ + \_ }

1. Meh cebīnūñ dilberā mey-ḥāne şeklin bağlamış  
La' l-i gül-gūn-ı terūñ peymāne şeklin bağlamış
2. Murġ-ı dil āvāre olmuş ṭurmadın feryād ider  
Anı sayd itmege ḥālūñ dāne şeklin bağlamış
3. Ḥüsnūñi görmüş güneş çarḥ içre gel gör ḥālını  
Boynuna zencīr ṭaḳup dīvāne şeklin bağlamış

4. Dil-rübâlar bu dil-i vîrâneme naşş olalı  
Zeyn olup aşnâm ile büt-hâne şeklin bağlamış
5. **Muhyî**'yi fikr-i lebûñ gör nice hayrân itdi kim  
La' lûñ ağzın'almadın mestâne şeklin bağlamış

### NAZİRE-İ RAHMÎ

{ \_ + \_ / \_ + \_ / \_ + \_ / \_ + \_ }

1. Mey şafağ devr-i felek mey-hâne şeklin bağlamış  
Hâle içre mâh-ı nev peymâne şeklin bağlamış
2. Ser-fürû gördüm çemen bezminde nâgeh lâleyi  
Elde câmın kec tutar mestâne şeklin bağlamış
3. Bir perîdür her biri bâğ-ı İrem'den geldiler  
Şem' üñe per yâğmağa pervâne şeklin bağlamış
4. Şem' -i meclis göricek cânâ müselsel kâkülûñ  
Dûddan zenciri var dîvâne şeklin bağlamış
5. Her büt-i Ferhâr rengin dilde naşş itdi hayâl  
**Rahmiyâ** gönülûñ senûñ büt-hâne şeklin bağlamış

### NAZİRE-İ ŞADRÎ

{ \_ + \_ / \_ + \_ / \_ + \_ / \_ + \_ }

1. Kayd-ı la' lûñle gönül mey-hâne şeklin bağlamış  
Kan-ile tolmış gözüm peymâne şeklin bağlamış
2. Murğ-ı cânum iy gözi şâhîn şikârundañ senûñ  
Dâm resmin zülf ü hâlûñ dâne şeklin bağlamış

3. Pây-mâl olmuş saçuñ fikriyle ‘ ışk içre gönül  
Yolda zencîrin sürür dîvâne şeklin bağlamış
4. Pîr-i gerdün ‘ ışk zünnârın kuşatmış bilüme  
Nağş-ı aşnâm-ile dil büthâne şeklin bağlamış
5. **Şadrî**’yi esrâr-ı zülfüñ gör ne hayrân itdi kim  
İçmedin şâfi ‘ arak mestâne şeklin bağlamış

[9b]

### ĞUBĀRĪ-İ ĶADĪM

{+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ \_ }

1. Nihâl-ı hoş-ıırâm-ı yâre irmek kâbil olmaz mı  
Ümîdüm nahli ber virmez murâdum hâşıl olmaz mı
2. Yir itmez mi hayâli küşe-i ‘ aynımda cânânuñ  
‘ Aceb seyr-i kenâr-ı cüy-bâra mâyil olmaz mı
3. Nesîm-i şubh esmez sünbülü bâğuñ açılmaz mı  
Meşâm-ı câna büy-ı zülf-i müşgîn vâşıl olmaz mı
4. Dimiş haşr olmasunlar sen kıyâmet-ğadd-ile vâ‘ iz  
Niçün yâbâna söyler yoğsa haşre kâyil olmaz mı
5. **Ğubârî** niçe bir jengâr-ı ģamdan olasın muğber  
Gönül ayinesinden gerd-i miğnet zâyil olmaz mı



## YAḤYĀ BEG<sup>101</sup>

{ + \_ \_ \_ / + \_ \_ \_ / + \_ \_ \_ / + \_ \_ \_ }

1. Gözümün nûrı gönümün sürûrı ‘ömrümün varı  
Bizimle dost olmazsañ ‘adâvet eyleme bâri
2. Yanuñda iy kerem kânı muḥabbet bir günâh ancak  
Şefâ‘ at ıssı sulṭānuñ ne var olsam ḥarîdârı<sup>102</sup>
3. Zihî devlet ki cânānuñ saña hışm-ile söylerken  
Sen aña ḥâlünüñ ‘arz idesin<sup>103</sup> yalvârı [yalvârı]
4. Yolında âh idüp küstâhlık itmek diler gönüm  
Suçum bâğışlıya şâyed öpem ben dest-i dildârı<sup>104</sup>
5. Edâ-yı ḥubla güyâ ğazel baḥrinde **Yaḥyâ**’nuñ  
Niķâb-ı şâhid-i mâ‘ nîdür elfâz-ı dürer-bârı

## Velehu<sup>105</sup>

{ \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ + \_ }

1. Ol şanem ‘âşık-perest olam deyu kırkâr müdâm  
Anuñ için kimseye bâş egmeyüp virmez selâm
2. Bîñ kez işitsem daḥi bir kerre<sup>106</sup> şormağ isterem  
Yāruñ ağızından rivāyet olsa bâña bir kelâm

---

<sup>101</sup> YBD, s. 572.

<sup>102</sup> ḥarîdârı: günehkârı YBD

<sup>103</sup> ‘arz idesin: ağlayasın YBD

<sup>104</sup> şâyed öpem ben dest-i dildârı: şâyed ki öpem dest-i dildârı YBD

<sup>105</sup> YBD, s. 438.

<sup>106</sup> daḥi bir kerre: girü bir daḥi YBD

3. Gönlüm eglersin benüm çünkü<sup>107</sup> bu miḥnet-ḥānede  
Ey ğam-ı dilber hemīşe müstedām ol müstedām
4. Gün gibi ʿışkuñ ile<sup>108</sup> meşhūr-ı āfāk olmuşuz  
N'ola bilmezlik yüzinden toĝsa ol bedr-i tamām
5. Mā-hüve'l-maḫşūd olan ū' rümden iy **Yahyā** benüm  
Ḥālīmi ʿarz eylemekdür yāre bākī ve's-selām

[10a]

ʿĀLĪ ED-DEFTERĪ<sup>109</sup>

{ \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ + \_ }

1. Dil-rübālardan degüldür böyle giryān olduğum  
Devr elindendür benüm ḥātır-perīşān olduğum
2. Ğālibā raḥm itmeyüp cevri itdügündendür senüñ  
Günde yüz biñ kerre ʿışkuñdan peşīmān olduğum
3. Ağlamaklar inlemekler yanmalar yaqılmalar  
Hep senüñçündür benüm yoluñda ḳurbān olduğum
4. ʿIşk cāmından mıdur bilmem cünūnumdan mıdur  
Geh girībān-çāk ü geh ālūde-dāmān olduğum
5. Rind-i bī-bāk olduğumdandır hep iy ʿĀlī benüm  
Ḥalkā rüsvāy olduğum illerde<sup>110</sup> destān olduğum

<sup>107</sup> çünkü: çün kim YBD

<sup>108</sup> ʿışkuñ ile: ʿışkıyla biz YBD

<sup>109</sup> GAD, s. 398-399.

<sup>110</sup> illerde: āfāka GAD

## ĠAZEL-İ MERĤŪM SULTĀN MURĀD

{+ \_ \_ \_ / + \_ \_ \_ / + \_ \_ \_ / + \_ \_ \_ }

1. Öpülse sîne-i sîmîni ĥüsninde bahâ artar  
Bu rûşendir ki âyîne açıldıķça ziyâ artar
2. Niçe teşbîh idem ben mâha rûyuñ ey hilâl-ebrû  
Meh eksilmekde günden güne ĥüsnünde ziyâ artar
3. Güzellendükçe sen iy Mışr-ı dilde Yûsuf-ı şânî  
Bu Ken'ân-ı ĥazende cism-i Ya'ķûb'a belâ artar
4. Mişâl-i ķumrî ' uşşâķuñ du'â-ı subĥgâhından  
Olur ser-sebz ü tâze nahl-i ķaddüñ dâyimâ artar
5. Nihân oldukça 'ıřķı fâş iden yaşum nedür çâre  
Ziyâd oldukça âteş iy **Murâdî** dilde mâ artar

## AĤMED PAŞA

{ \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ + \_ }

1. Reřķüm oldur nâmede nâmuñla meşķur olmasun  
Kim okuyup ĥayrı dil ismüñle mezkur olmasun
2. İtlerine ĥıdmet eylerken beni redditdi yâr  
Devlet-i dünyâ-yı duna kimse maĥrur olmasun
3. Senden ayru ĥûba kim eylerse 'âlemde naşar  
Yâ İlahî dîdesi 'âlemde pür-nur olmasun

4. Çünkü zâhid kânde baksañ *semme vechullâh* imiş  
Gördüğü maḥbûba gönlüm nice manzûr olmasun
5. Görse bir maḥbûb kalmâz ihtiyârı zerrece  
Yâ İlâhî kimse **Aḥmed** gibi mecbûr olmasun

[10b]

### MU‘AŞŞER-İ ‘ÂLÎ<sup>111</sup>

{+ \_\_\_/ + \_\_\_/ + \_\_\_/ + \_\_\_ }

1. Yine bir serv-i bâlâya kûl oldum ihtiyârumla  
Görinmez derde düşdüm dîde-i gevher-nişârumla  
Tuyurdum râz-ı pinhânum cihâna âh u zârumla  
‘Adû oldum dil-i dîvâne gibi yâr-ı gârumla<sup>112</sup>  
Müyesser olmadı hem-bezm olam şabr u karârumla  
Göñül bir yaña gitdi kaldı cân cism-i nizârumla  
Barışmaz yıldızum hayfâ o mihr-i tâbdârumla  
‘Aceb halüm n’ola yâ Râb<sup>113</sup> benüm bu intizârumla  
*Eger haşr olmaz isem ol kıyâmet-kad<sup>114</sup> nigârumla*  
*Gezem maḥşerde gögsüm döğerek seng-i mezârumla<sup>115</sup>*
2. Niçün ser-keşlik eyler bilmem ol serv-i hırâmânım  
Ne kanlar dökdüğün görmez mi her dem çeşm-i giryânım  
Niçe bir hâk<sup>116</sup>-ı miḥnet içre<sup>117</sup> şad-çâk ola dâmânım  
Alınmaz mı ölince dest-i miḥnetden girîbânım

<sup>111</sup> GAD, s. 166-168.

<sup>112</sup> ‘Adû oldum dil-i dîvâne gibi yâr-ı gârumla: Dem-â-dem hâtırum maḥzûn kaldım inkisârumla  
GAD

<sup>113</sup> n’ola yâ Râb: n’olur âḥir GAD

<sup>114</sup> kıyâmet-kad : kıymâmet-kad GAD

<sup>115</sup> Bu bendin mısra dizilimi GAD’de farklıdır.

<sup>116</sup> hâk-ı: ḥâr-ı GAD

<sup>117</sup> içre: birle GAD

İşitmez mi ‘aceb şeb-tâ-şeh̄er feryād u efgānum  
Yaḥud görmez mi āh itdükçe dūd-ı āteş-efşānum  
Bu ğamdan ḥāk olursam sīnim içre çün çıka<sup>118</sup> cānum  
Mezārūm sengine<sup>119</sup> naqş eylesün bu beyti yārānum  
*Eger ḥaşr olmaz isem ol kıyāmet-kad<sup>120</sup> nigārumla*  
*Gezem maḥşerde gögsüm döğerek seng-i mezārūmla*

3. Şeb-i hicrān-ı yāre hergiz ey dil ḥadd ü ğāyet yoḡ  
O meh-rū saña yār olmağa baḥtuñda ‘ ināyet yoḡ  
Ne kevkebdür bu kevkeb kim nuḥūset var sa‘ ādet yoḡ  
Ne maqşūd idinürseñ ṭālī‘ ünde<sup>121</sup> ehl-i himmet yoḡ  
Ser-i kem-baḥtuñı ur ṭaşa kim başuñda devlet yoḡ  
İhānet kaşd ider aġyār u yārüñden ri‘ āyet yoḡ  
Hele ben bildüğüm bu<sup>122</sup> kim firāka hīç nihāyet yoḡ  
Ölürsem şimdilik ḥātırda bundan ğayrı fikret yoḡ  
*Eger ḥaşr olmaz isem ol kıyāmet-kad<sup>123</sup> nigārumla*  
*Gezem maḥşerde gögsüm döğerek seng-i mezārūmla*

[11a]

4. Usanmaz mı ‘ aceb ol bī-vefā cevr ü cefāsından  
Ḥicāb itmez mi haqqūñ maḥzarında mübtelāsından  
Dehānı gibi hergiz bir ‘ alāmet yoḡ vefāsından  
Tutalum şāh imiş lāyık mı ‘ ar itmek gedāsından  
Ḳulından şermsār olmazsa<sup>124</sup> ḥavf idüp Ḥudā’sından  
Ḥalāş itsün dil-i dīvānemi hicrān belāsından  
Ferāġat itmesün bāri bu<sup>125</sup> ben ḥāke ezāsından

<sup>118</sup> sīnim içre çün çıka: ayrılırsa sīneden GAD

<sup>119</sup> sengine: üstine GAD

<sup>120</sup> kıyāmet-kaç: kıymāmet-kaç GAD

<sup>121</sup> ṭālī‘ ünde: māni‘ üñ çok GAD

<sup>122</sup> bu: bir GAD

<sup>123</sup> kıyāmet-kaç : kıymāmet-kaç GAD

<sup>124</sup> olmazsa: itmezse GAD

Şakınsun ehl-i maḥşer eşk-i çeşmüm mâ-cerâsından  
Eger ḥaşr olmaz isem ol kıyâmet-kad<sup>126</sup> nigârumla  
Gezem maḥşerde göğsüm dögerek seng-i mezârumla

5. Gören rûyın o mâhuñ mâ 'il olmaz ḥûr u ğilmâna  
Rızâsın gözleyen baqmaz riyâz-ı ḥuld-ı Rızvân'a  
Eger dünyâda derd-i fûrḳati irmezse pâyâna  
Ziyân irgüre<sup>127</sup> mihr-i vaşl-ı dilber şâm-ı hicrâna  
Zebânüm bir nefes depretmezin<sup>128</sup> feryâd ü efgâna  
Su 'âl itsün melekler çekdügüm âlâmı mîzâna  
Niçe bir<sup>129</sup> zaḥm irişsün bir dem içre cism-i 'uryâna  
Benüm bu 'ahdüm ey 'Âlî irişdür cümle yârâna  
Eger ḥaşr olmaz isem ol kıyâmet-kad<sup>130</sup> nigârumla  
Gezem maḥşerde göğsüm dögerek seng-i mezârumla

### 'ÂLÎ EFENDİ<sup>131</sup>

{+ \_ + \_ / + + \_ \_ / + \_ + \_ / + + \_ }

1. Girince ḳoynına bir nâzenîn-i sîm-endâm  
Hezâr bâr boşaldur ḥazînesin ḥammâm
2. Ḳızardı tâb-ı harâretle sîm-i sîmâsı<sup>132</sup>  
Derûn<sup>133</sup>-ı pütede ḳâl oldu şanki nuḳre-i ḥâm

<sup>125</sup> itmesün bâri bu: eylemezmiş çünki GAD

<sup>126</sup> kıyâmet-ḳad : kıymâmet-ḳad GAD

<sup>127</sup> Ziyân irgüre: Ziyâ virmezse GAD

<sup>128</sup> depretmezin: yâd itmezin GAD

<sup>129</sup> bir: biñ GAD

<sup>130</sup> kıyâmet-ḳad : kıymâmet-ḳad GAD

<sup>131</sup> GAD, s. 392.

<sup>132</sup> sîm-i sîmâsı: sîm sîmâsı GAD

<sup>133</sup> Derûn-ı: Dün GAD

3. Ğanīleri odı dellāk-veş tehi-kīse  
Faıre el mi virür hi o sīm-sāk-ı benām
4. Be řūfi eřme-i ayvāna dōndi źulmetde  
Derūn-ı fūtedeki nıřf-ile o bedr-i tamām
5. Ara degil dōkilen ol perī-veřūñ Ālī  
arāretin eker alar hemīře dīde-i cām  
[11b]

### MUSĀĦĪB CELĀL BEĒ

{ \_+ \_/\_+ \_/\_+ \_/\_+ \_ }

1. Baa ayru dime zāhid bāde-i amrāyı o  
Buncılayın sōzi daı sōyleme avāyı o
2. Āřıuñ yānında kŭfr-ile berāberdŭr bu sōz  
Kim diyesin aa her dem dilber-i ra nāyı o
3. Tālibā malubuı bugŭn bulagōr cehd idŭp  
Furřatuñ fevt eyleme bir dem yŭri ferdāyı o
4. Kendŭ cehlŭñ ilme tebdīl eyle sen zāhid yŭri  
Kŭfrin īmān eylemiřdŭr merdŭm-i dānāyı o
5. Gŭl yŭzŭñ şevine cānā her seer bŭlbŭl gibi  
Zārlıqlar eylesŭn bu āřı-ı řeydāyı o<sup>134</sup>
6. Zŭlf-i yarŭñ kaydına dolaşma zinhar iy gōnŭl  
Bařuñ andan kurtarıgōr bu kurı sevdayı o

<sup>134</sup> Gazel bitmediği halde “tetimme” ibaresi vardır.

7. Faḫr ile faḫr it **Celālī** sunma destüñ nākese  
Mühmil olma seg gibi gel cīfe-i dünyāyı ḳo

### DERVİŞ ḤAYRETİ<sup>135</sup>

{ \_+ \_/\_+ \_/\_+ \_/\_+ \_ }

1. Vahdet isterseñ ferāḡat eyle hūy u hāyı ḳo  
Keşret-i dünyādan el çek iy göñül ḡavḡayı ḳo
2. Gözüñ aç olma gözi aç yime ḡam<sup>136</sup> dünyā için  
Ḡāv-ı ten-perver gibi endīşe-i mer' āyı ḳo
3. Ma' nī-i rengīne bak aldanma sūret naḳşına  
Vech-i zībāya nazar ḳıl cāme-i dībāyı ḳo
4. Pāye-i 'ālī dilerseñ ḡāk-i pāy-ı dilber ol  
Kalduñ ayaklarda fikr-i manşıb-ı a' lāyı ḳo
5. Dir imişsin yarın öldürsem gerekdür anı ben  
Gel bu gün öldür yolında<sup>137</sup> öldüğüm ferdāyı ḳo
6. Didüm oldı dil şaçıñ zencīrinüñ dīvānesi  
Nāz ile güldi didi al bunı da bağlayı ḳo
7. **Ḥayretī** bī-çāre de bir derdmendüñdür senüñ  
Ḳıl nazar aḡvāline luḡf eyle istignāyı ḳo

---

<sup>135</sup> HD, s. 373.

<sup>136</sup> yime ḡam: ḡam yime HD

<sup>137</sup> yolında: öninde HD



## Velehu<sup>138</sup>

{ \_+ \_ \_/\_+ \_ \_/\_+ \_ \_/\_+ \_ \_ }

1. **Ḥayretī** gerçi<sup>139</sup> hüner çokdur velī ʿ ayb olmasun  
Görmedüm ben kimse ʿ aybın görmemek gibi hüner

[12a]

## ḤAYĀLĪ<sup>140</sup>

{ ++ \_ \_/\_++ \_ \_/\_++ \_ \_/\_++ }

1. Dām-ı ʿ ışkuña<sup>141</sup> gönül murğı düşüp āh didi  
Ne qarā günlere uğramışam eyvāh didi
2. Gördi ebrūnı kaçan maṭlaʿ -ı ḥüsnünde hilāl  
Ḥaddini iki büküp yāricuñ Allāh didi<sup>142</sup>
3. İstedüm ḥ[ā]n-ı vişālin ḫapusında<sup>143</sup> bāş açup  
Yürü derviş yoluña<sup>144</sup> [kim] vire Allāh didi<sup>145</sup>
4. Ser-güzeştüm işidüp<sup>146</sup> Leyli saçuñ şevkiyle  
Güş iden<sup>147</sup> kışşa-i Mecnūn'ı ne kūtāh didi<sup>148</sup>
5. İtdi yolında **Ḥayālī** dil u cān naḫdini şarf<sup>149</sup>  
Küllema yemlikühü ʿl-ʿ abdü li-mülāh didi

<sup>138</sup> HD, s. 174.

<sup>139</sup> gerçi: ehl-i HD

<sup>140</sup> HYD, s. 314.

<sup>141</sup> Dām-ı ʿ ışkuña: Dām-ı zülfüñe HYD

<sup>142</sup> Bu beyit HYD'de 3. sıradadır.

<sup>143</sup> vişālin ḫapusında: vişāli ḫapusından HYD

<sup>144</sup> yoluña: yoluñu HYD

<sup>145</sup> Bu beyit HYD'de 4. sıradadır.

<sup>146</sup> işidüp: işiten HYD

<sup>147</sup> Güş iden: İşitip HYD

<sup>148</sup> Bu beyit HYD'de 2. sıradadır.

<sup>149</sup> yolında Ḥayālī dil u cān naḫdini şarf: yoluna dil ü cān nūrunu ḫare HYD

## ‘ULVĪ<sup>150</sup>

{ \_+ \_/\_+ \_/\_+ \_/\_+ \_ }

1. Biz Hudā’dan ğayrıya hîç ‘arz-ı hâcât itmezüz  
    Ğâziyü’l-hâcâtdan ğayra münâcât itmezüz
2. Bir ‘abâ yeter bize fâhir libâsı n’eylerüz  
    ‘Ârifüz ehl-i dilüz biz meyl-i dârât itmezüz
3. Yâr kaçmaz la‘lin öpmekden velî mümkün degül  
    Anuñ için biz de teklîf-i muhâlât itmezüz
4. Şûretâ câhil bizi bâtıl<sup>151</sup> taşavvur eyleme  
    Degme bir nâdâna biz ‘arz-ı kemâlât itmezüz
5. Her ğazel kim söylerüz pür-süzdür<sup>152</sup> ‘Ulvi velî  
    Tumturâķ elfâz-ıla muğlâķ ‘ibârât itmezüz

## ‘ULVĪ<sup>153</sup>

{ \_+/\_+ \_+/\_+ \_+/\_+ }

1. Ey dil hikâyet-i ğamı nâ-dâna söyleme  
    Mecnün-ı ‘ışķ iseñ n’ola yabana söyleme
2. Dirler ki söz güher durur<sup>154</sup> eyle bu pendî güş  
    Hem-râz diyü sırruñı yârâna söyleme

<sup>150</sup> UD, s. 315-316.

<sup>151</sup> câhil bizi bâtıl: zâhid bizi câhil UD

<sup>152</sup> söylerüz pür-süzdür: dise vezîr-i sözdür UD

<sup>153</sup> UD, s. 530-531.

<sup>154</sup> güher durur: güherdür UD

3. Çäh-1 nedâmet içre alursın gönül şaın  
Yûsuf -mişâl vâı<sup>155</sup> añ ihvâna söyleme
4. ıl âşinâ kelâmuñı bar-1 ma<sup> </sup> âniye  
Fikr-ile söyle her sözi bîgâne söyleme
5. Şi<sup> </sup> rûnde añma ışsa-i Ferhâd'1 <sup> </sup>Ulviyâ  
Nazm eyle ser-güzeřtûñi efsâne söyleme

[12b]

<sup> </sup>ULVÎ<sup>156</sup>

{ \_ \_ + /+ \_ \_ +/+ \_ \_ +/+ \_ \_ }

1. Bûs itmege la<sup> </sup> l-i leb-i cânâne bahâne  
Ey sâî olur arada peymâne bahâne
2. Cevr itmege yüz tutmaz idi bâña güzeller  
Âşüftelügüm olmasa şâhâne bahâne
3. Dünyâ olusı mâlüm olursa daı yetmez  
Bilsem <sup> </sup>aceb ol Yûsuf-1 Ken<sup> </sup> ân'a bahâ ne
4. Sensin iki <sup> </sup>âlemde cihân alına maşûd<sup>157</sup>  
Arada hemân Ka<sup> </sup> be vü puhâne bahâne
5. <sup> </sup>Ulvî azelin itdi bahâneyle müreddef<sup>158</sup>  
Her beyti olursa n'ola ihsâna bahâne

<sup>155</sup> vâı<sup> </sup> añ: vâ<sup> </sup> añ UD

<sup>156</sup> UD, s.534.

<sup>157</sup> maşûd: ma<sup> </sup> bûd UD

<sup>158</sup> müreddef: müreddeb UD

## ‘ULVĪ<sup>159</sup>

{ ++ \_ \_ / ++ \_ \_ / ++ \_ \_ / ++ \_ }

1. Baña hod<sup>160</sup> lâzım olan cān idi virmek yoluña  
Sen saña lâyıķını eyle efendi<sup>161</sup> ķuluña
2. Tek hemān gerdenüme sâ‘ id-i sīmīnūñ<sup>162</sup> şal  
Bāzū-bend eyleyin iy merdüm-i çeşmim<sup>163</sup> ķoluña
3. Āferīnler ola ol ‘āşık-ı mey-ķāreye<sup>164</sup> [kim]  
Gire meydāna taħammül ide dāyim ıoluña
4. İllere<sup>165</sup> dāğ yaķup ben ķuluña virmedüñ āh  
Degmedük nerd-i muħabbetde senüñ bir puluña<sup>166</sup>
5. Şarķ ü ğarb içre añıldum deyü öğünme şaķın  
‘Ulviyā bir nazār eyle hele şāğ u şoluña

## ‘ULVĪ<sup>167</sup>

{ ++ \_ \_ / ++ \_ \_ / ++ \_ \_ / ++ \_ }

1. Ğaııı geldükde vefā eyledi ol yār saña  
Ey ğönül Hızır yetişdi ğaıı-ı dildār saña
2. ‘Ālemüñ zevķini ķısmet idelüm ey ğāce  
Vuşlat-ı yār baña dirhem u dīnār saña

---

<sup>159</sup> UD, s. 519.

<sup>160</sup> Baña hod: Ben baña UD

<sup>161</sup> efendi: efendüm UD

<sup>162</sup> sīmīnūñ: sīmīnini UD

<sup>163</sup> eyleyin iy merdüm-i çeşmim: eyleyeyin merdüm-i çeşmi UD

<sup>164</sup> mey-ķāreye: mey-ķārma UD

<sup>165</sup> İllere: Ğayriye UD

<sup>166</sup> nerd-i muħabbetde senüñ bir puluña: maħabbetde senüñ bir yoluña UD

<sup>167</sup> UD, s.203.

3. Vā' izā ' ışık-ıla ' uryān olana ʔa' n itme  
Görelüm n'itse gerek cübbe vü destār saña
4. Bir yaña ben gideyin bir yaña sen iy bülbül  
Küy-ı dildār baña küşe-i gülzār saña
5. 'Ulviyā burc-i sa' ādetde ʔomaz kevkebūñi  
Cevr ider yār gibi ʔarḥ-ı sitemkār saña

[13a]

### ZĪNETĪ

{ \_+ \_ \_/+\_ \_/\_+ \_ \_/\_+ \_ }

1. Meylūñ ey dil dāyim ol gīsū-yi kāfir-kīşedür  
İtdügūñ iy ' aklı yok miskīn ' aceb endişedür
2. Tīr-i müjgānuñla ey ḥūnī o ʔeşm-i cān-şikār  
Beñzer ol āhūya kim ārāmgāhı mīşedür
3. Ḥüsrevā gūyā sipihr üzre şafaḥda māh-ı nev  
Farḥ-ı ḥūn-ālūd-ı Ferhād'a gömülmiş tīşedür
4. ʔeşm-i mestūñ destine ebrularuñdan tiğ alup  
Dem-be-dem ʔaşdı o ḥūn-rizūñ bu ben dil-rīşedür
5. Saḥt rū ' arz itme sırsun **Zineti**'nūñ göñlini  
ʔalb-i şā' ir ey dil-i sengīn nāzük şīşedür

## ZİNETİ

{ \_+ \_ \_/\_+ \_ \_/\_+ \_ \_/\_+ \_ }

1. Kūhken Şīrīn'e şīr aqıtmadın kuhsārda  
Gözlerüm lā' l aqıdurdı āsitān-ı yārda
2. Kāse-i Mecnūn'ı Leylī daḡi şındırmazdın öñ  
Cām-ı hūşı ben şımışdum ḡāne-i ḡammārda
3. Şu gibi yüz sürmedüm gitdi o servüñ pāyına  
Çok süründüm rāstī bu çarḡ-ı kec-reftārda
4. Dil vişālin ārzū eyler velī mānend-i ḡāl  
Merdüm-i çeşmim hemān ḡalmışdurur dīdārda
5. Üşmüş evrāk-ı güle şān niçe zünbūr-ı siyāh  
ḡāller kim **Zineti** ḡonmış rūḡ-ı dildārda

## Nİ' METİ EŞ-ŞOFYEVİ

{ \_+ \_ \_/\_+ \_ \_/\_+ \_ }

1. Seyriderken cām-ı la' l-i dilberi  
Kim añar āyīne-i İskender'i
2. Hem-ser iken ol ḡaşı Leylā bana  
ḡays şāḡrāda yelerdi serserī
3. Yegdür olmaḡ merde ḡayruñ ' avreti  
İşbu Zāl-i dehrüñ olmaḡdan eri

4. Geh gözüm<sup>168</sup> geh ağızum deyü ider  
Adım âdem-zâde bilmez ol perî
5. Tâli‘i yok Ni‘metî’nün n’eyesün  
Tutalum gökde güneşdür aḥteri


[13b]

### VAŞFÎ<sup>169</sup>

{ ++ \_ \_ / ++ \_ \_ / ++ \_ \_ / ++ \_ }

1. Yine ey âhû-yı vaḥşî kime yâr olmuşsın  
Kimüñ ağına düşüp kime şikâr olmuşsın
2. Gül gibi dâmenüñün her tarafı çâk olmuş  
Bildüm ey gönçe seni<sup>170</sup> hemdem-i ḥâr olmuşsın
3. Ḥârlar dâmenüñe gül gibi dest<sup>171</sup> urmuşlar  
Yine bülbül gibi efgân-ıla<sup>172</sup> zâr olmuşsın
4. Ben belâ bahri miyânında idüm şubḥa deḡin  
Sen varup bir iki nâdâna kenâr olmuşsın
5. Yâruñ aḡyâr ile yâr olmuş âniñçün Vaşfi  
Eşk-i çeşmim<sup>173</sup> gibi bî-şabr u qarâr olmuşsın

---

<sup>168</sup> gözüm: 

<sup>169</sup> VD, s. 113.

<sup>170</sup> gönçe seni: gonca-dehen VD

<sup>171</sup> dest: el VD

<sup>172</sup> Yine bülbül gibi efgân-ıla: Gül idüñ sen yine bülbül gibi VD

<sup>173</sup> çeşmim: çeşmüñ VD

## NİYAZİ

{ \_ \_ + / \_ + \_ + / + \_ \_ + / \_ + \_ }

1. Yoq baña mihrũñ ah ki meylũñ yabānedür  
Bu devr böyle qalmaz eyyāme zemānedür
2. Sūz-ı dilüm irürse göge ey kamer n'ola  
Yağdı derũn-ı sīnemi ' ışquñ nişānedür
3. Bu oñmaduq başum benüm ey qaşları kemān  
Burc-ı bedende tīr-i belāya nişānedür
4. Yoq kıl u qāl zerrece ağızıyla biline  
Gün yüzlüleri içinde o meh bī-bahānedür
5. Yāruñ cemāli vaşfını dilden gidermedi  
Şi' r-i Niyāzī anuñ için ' āşıkānedür

## ŞADRİ

{ + \_ \_ \_ / + \_ \_ \_ / + \_ \_ }

1. Bu deñlü ' izz u nāzile nolaydı  
Güzellerde vefā āyīn olaydı
2. Haquñ olmaya idi turrañ-ile  
Şaçun gibi başa varmaq kolaydı
3. Lebi nūşındaki āb-ı zülāli  
Hızır nūş itse hażzından öleydi



4. Lebünden ise bir buse alayduk  
Neñ eksilürdi ger sāgar ʔolaydı
5. Mu<sup>ç</sup> anber zülfüne öykündügiçün  
Şaçın sünbüllerüñ Şadrī yolaydı

[14a-b]<sup>174</sup>

[15a]

### REMZİ

{ \_ \_ +/+ \_ \_ +/+ \_ \_ +/+ \_ \_ }

1. ʔaşd-ile gönül sevdüğüñi yâre ʔuyurma  
Tığ-ı ğam-ile sineñi yar yâre ʔuyurma
2. Fâş itme saña itleri ürdüğini halka  
Yârân haberidür anı ağıyâre ʔuyurma
3. Zıkr eyleme şüfile keyfiyyet-i <sup>ç</sup>ışkı  
Zevķ-i mey-i pür-hâleti huşyâre ʔuyurma
4. Ey sâķī-i devr eyle içür <sup>ç</sup>ışķ meyın kim  
Hicrân elemin bu dil-i ğam-hâre ʔuyurma
5. **Remzī** şaķın ol ğamzesine rāzıñı açma  
Esrâruñı ol mest-i dil-âzâre ʔuyurma

---

<sup>174</sup> 14. varak, “Bu sayfa kırık olduğundan çekilemedi.” kütüphane kaydıyla boş bırakılmıştır.

## EMRĪ<sup>175</sup>

{+\_+\_/\_+\_/\_+\_ }

1. Ruḥuña beñzedügiçün gül-i āl  
Eli üstinde tutar anı nihāl
2. Leblerüñ<sup>176</sup> vaşfını işitdi meger  
Kendüsinden şovudı āb-ı zülāl<sup>177</sup>
3. Ağladı ağladı cānum<sup>178</sup> çıkarup  
Kondı dil ḥānesine şāh-ı ḥayāl
4. Boynın eğmezdi gelüp karşında  
‘Āşık olmasa ger ebrüña hilāl<sup>179</sup>
5. Öykünürmiş lebine iy **Emrī**  
Bulıcağ cām-ı şarabı ele al

## EMRĪ<sup>180</sup>

{\_+\_/\_+\_/\_+\_ }

1. Ey meh şu‘ā‘ şanma ki ḥüsünüñden āfitāb  
Parmakların yüzine tutar eyleyüp ḥicāb
2. Gördi ğamuñda derd-i serüm dīde-i sefid  
Ruḥsārüm üzre penbe ile ağıdur gül-āb

---

<sup>175</sup> ED, s. 178-179.

<sup>176</sup> Leblerüñ: Lebleri ED

<sup>177</sup> Bu beyit divanda 4. sıradadır.

<sup>178</sup> cānüm: yaşum ED

<sup>179</sup> Bu beyit ED'de 2. sıradadır.

<sup>180</sup> ED, s. 52.

3. Pür-hûn göze hayâl-i lebûñ hoş gelür müdâm  
Çeşm-i remed-girifteye nâfi‘ durur şarâb
4. Gel girme âhum ile sipihrün arasına  
Od ile penbenûñ oyunu yoğdur iy şehâb
5. Bir tîz aķarsudur o şehûñ tîgi **Emriyâ**  
Memlû hevâ ile ser-i âvâredür ĥabâb

[15b]

### MECDÎ

{ \_ + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ }

1. Bađrîmuñ başı benüm şanma gönül kaç degil  
Ki ciger pârelerümdür dökilen yaş degil
2. Zaĥmına tîşe-i minķâr-ı kelâğ-ı elemûñ  
Niçe şabr eyleyeyin kim yüregüm taş degil
3. Giydürüp tās-ı ġamı bâşuma cellâd-ı felek  
Yağduğı yiri karardı görinen kaç degil
4. Dökülüp ġaldı reh-i ġamda yaşum n’eyleyeyim  
Ki ciger kûşelerüm bâna ayâğdaş degil
5. Kâse-i kellesini bezm-i belâda **Mecdî**  
Câm-ı erbâb-ı fenâ itmeyen evbâş degil

## İŞHAK-I ÜSKÜBİDÜR<sup>181</sup>

{ + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ }

1. İsterim zād-ı ğamuñ dilde firāvān olsun  
Ki cihāndan sefer itmek baña āsān olsun
2. Gele iy ğam bu gice şoĥbet-i hāşş eyleyelüm  
Bir sen ol bir de hemān dīde-i giryān olsun
3. Gitdi şimden girü benden saña ħul oldı gönül  
Elümüzden ne gelür başına sulţān olsun
4. Ķomaduñ sīnede tīrūñi eyā<sup>182</sup> ħaşı kemān  
Bārī peykānı ħo bir derdüme dermān olsun
5. Lebin öpdüm uyanup nāz ile dilber didi kim<sup>183</sup>  
Hele **İshāk** saña bu daĥi iĥsān olsun<sup>184</sup>

## RİZÂYİ

{ \_ \_ + / \_ + \_ \_ / \_ \_ + / \_ + \_ }

1. Ķāldum diyār-ı ğamda bir āşına belürmez  
Esmez nesīm-i kūyuñ bād-ı şabā belürmez
2. Gerçi şeb-i belāda seyyārelerdür eşküm  
Benden sitāresüz yoĥ ol mehliħā belürmez
3. Gül yüzlüler yaħası çendān delikdür<sup>185</sup> ammā  
Ey ğonce sende hergiz bŷy-i vefā belürmez

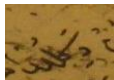
<sup>181</sup> İD, s. 257-258.

<sup>182</sup> tīrūni eyā: çün tīrūni ey İD

<sup>183</sup> dilber didi kim: dildār didi İD

<sup>184</sup> Bu beyit İD'de 7. sıradadır.

<sup>185</sup> delikdür:



4. Gerd-i küdüret ile hâtır mükedder oldı  
Mir'ât-1 dilde şimdi rûy-1 şafâ belürmez
5. Kıddüm kemāna döndi derd okı geçdi cāna  
Şabr it **Rızāyī** dirler geçen belā belürmez

[16a]

### NIHĀNĪ

{++\_/\_/++\_/\_/++\_/\_/++\_ }

1. 'Arşa-i çeşmimi kılsun ço yaşum seyli hārāb  
Tā karar idemeye anda begüm 'asker-i hāb
2. Kanlu yaşumla şebātı nice olsun çarhuñ  
Hiç mey üzre dem-ā-dem turabilsün mi habāb
3. [Nār-1] miñnetle pişen yüregüme meclisde  
Mezedür öykünür ise aña iy sākī kebāb
4. Vaşfuñı yazar iken [secdeye] vardı gerdün  
Düşdi zer hāmesi destinden anuñ şanma şihāb
5. Dūd-i āhuñ baña kār eyleyimez dirdi o mäh  
Ey **Nihānī** yüzine haç gelicek itdi hiçāb

### NAZİRE-İ RĀHĪ

{\_+\_/\_/+\_/\_/+\_/\_/+\_ }

1. La'1-i cān-bağşuña öykindi meger kim mey-i nāb  
İçdiler döne döne kanını anuñ aħbāb

2. Sâkıyâ olmasa başında hevâ-yı la' lüñ  
Düşüp ayaklara olmaz idi âvâre habâb
3. ' Ārızuñ fikri ile cüş ideli cüy-ı sirişk  
Didede vardı harâba güzelüm hâne-i hâb
4. Çeşmim etrâfına yir yir müjeler olmasa sed  
Hâne-i cismimi eylerdi yaşum seyli harâb
5. Şu' arâ zümresine şimdi Nihânî begdür  
**Râhiyâ** vâr olıgör ayağı altında türâb

### NAZİRE-İ FEHMİ

{ + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ }

1. Derd ile kan ağıdur dide-i pür-hün-ı habâb  
Seyr iden anı şanur sâgar-ı şahbâda şarâb
2. Sür' at itdükçe o hünî seni öldürmek-içün  
Yanına düş ki ider ' ömr-i girân-mâye şitâb
3. Niçe bir kan ağıda bezm-i firâkuñda gözüm  
Nice bir ola ciger âteş-i hicrûñle kebâb
4. Rûyuñ üzre kıoma gördükçe beni haclet elin  
İtme iy gönçe-i bâğ-ı dil u cân böyle hiçâb
5. **Fehmiyâ** kanımı ânuñ dökeyin cür' a-şifat  
Öykünürse leb-i renginine yârûñ mey-i nâb

[16b]

## ḲINALİZÂDE ḤASAN EFENDİ

{+ + \_ \_ /+ + \_ \_ /+ + \_ \_ /+ + \_ }

1. Şanma kim eyledi gül-gün ruḥını cām-ı şarāb  
Perde-i āl-ile çekdi yüzine yār niḳāb
2. Tāb-ı ruḥsāruña ḥāyil olımaz ḥaṭṭ-ı siyāh  
Hîç olur mı ki ola hāle meh-i bedre ḥicāb
3. Bir ‘aceb meşrebi var kimseye ḥürmet itmez  
Bir ṭutar pīr u cevān şāh u gedāyı mey-i nāb
4. Kāfir olur mı seni sevmek ile ‘āşık-ı zār  
Ey şanem ṭurmaz idersin baña biñ dürlü ‘azāb
5. N’ola naḳş itse sirişküm der-i dildārı **Ḥasan**  
Yazılır sürḥ ile ‘ādet durur ebvāb-ı kitāb

## NAZİRE-İ VAŞFİ<sup>186</sup>

{+ + \_ \_ /+ + \_ \_ /+ + \_ \_ /+ + \_ }

1. Rūy-i zībāsına zülf-ile kaçan çekse niḳāb  
Ebrden şanki güneş yüzine eylerdi ḥicāb
2. Ḥalk raġbetler idüp elde ṭutardı ammā  
Devr-i la‘lünde senüñ ayaġa düşdi mey-i nāb
3. Ḳanlı yaş içre benüm merdümek-i dīdelerüm  
Şuña beñzer ki olā cām-ı mey üstinde ḥabāb
4. Saña lāyık mıdur iy pādīşeh-i devrānum  
Āteş-i hicrūñ-ile yana yürek ola kebāb

<sup>186</sup> Bu gazel VD’de yoktur.

5. N'ola an aqlar isem dem-be-dem iy **Vaşfi** kim  
Devr-i la'linde baa h n-ı ciger ola şar b

### ‘  Lİ EFENDİ

{ + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ }

1. C n zean  hına dil urre-i arr ra fed   
Derd-mend n biri zind na biri d ra fed 
2. H ten  h ları urb n iki nergisler ne  
Sidre  v sı nih l ndeki reft ra fed 
3. Yaralar h ncer ne h l diliyle diyeler  
anımız saa v  biz ti-ı dil- z ra fed 
4. Demidür gel beni şad-p re ıl iy ti-ı az   
Eyle her p remi bir püresi- n y ra fed 
5. Yaş döküp vechini her arede peyd  eyle  
‘  liy  ol nice yüzden o sitemk ra fed 

[17a-b]<sup>187</sup>

[18a]

### NAZİRE-İ LİS Nİ

{ \_ \_ +/+ \_ \_ +/+ \_ \_ +/+ \_ \_ }

1. Medh-i ruı mecm ' a-i c n na yaışdı  
Evş f-ı haı defter   d v na yaışdı
2. Perv ne yaup b l u perin itdi yaınlu  
Meclisde gice şem' -i şebist na yaışdı

<sup>187</sup> 17. varak, “Bu sayfa kırık olduundan ekilemedi.” kütüphane kaydıyla boş bırakılmıştır



3. Kuhl eyledigüm hāk-i rehūñ didi görenler  
İy nūr-ı bařar dīde-i giryāna yaqıřdı
4. Rez duşterini şıkmağ-ıla ehl-i ĥarābāt  
Ser-keşlik iderken hele mestāna yaqışdı
5. Ol ğonçe-dehen řevķe gelüp yāķduđı dāđı  
Gül gibi **Lisānī** ten-i ‘uryāna yaqışdı

### BĀĶĪ EFENDĪ<sup>188</sup>

{+ + \_ \_ /+ + \_ \_ /+ + \_ \_ /+ + \_ }

1. Serv-kāmetler iki yanın alurlar yoluñ  
Rāh-ı gülzāre döner yolları İstanbul’uñ
2. Ne ‘aceb dāđlaruñ işler ise ey dil-i zār  
Çürümüř nerd-i muĥabbetde bir iki puluñ
3. Devr-i gamzeñde senüñ kimseye ĥançer çekmez  
Boynuma alurın ey řūĥ-ı dil-ārā řoluñ
4. Kad-i bālāya göre şive-i reftār gerek  
Ey řanavber bize ‘arz itme iñen de tūluñ
5. Añlamaz dehr-i denī merdüm-i dānā ĥadrin  
**Bākiyā** çekmeyelüm minnetini her gūluñ

---

<sup>188</sup> BD, s. 264.

## ŞEMSİ PÂŞÂ<sup>189</sup>

{ + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ }

1. Yine bir ħuba gönül düşdi yüzi gül ruĥı al  
Ķâmeti serv<sup>190</sup> bili ince teni penbe-mişâl<sup>191</sup>
2. Nice vaşf eyleyeyin   aĥlın alır her görenüñ<sup>192</sup>  
Gözi cādū şaçı sünbül yüzi gül<sup>193</sup> Ķaşı hilâl
3. OĶ gibi toĶru iken bükdi kemân-veş bilümi  
O<sup>194</sup> cefâ-pîşe benüm itdi elif Ķaddümi dâl
4. TâĶlar<sup>195</sup> kesmede aņdurmaz idüm Ferhād'ı  
N'ideyin ol lebi Şîrîn Ķomadı tende mecâl
5. Şemsiyâ şöyle sürür ile oĶursın Ķazeli  
Yine şî' ründe senüñ vār gibi bir ince Ķayâl

[18b]

## MÜZEYYEL ĶAZEL-İ NEF' İ DER-ĶAĶĶ-I PÂDİŞÂH-I CEM-CÂH SULTÂN

### MURÂD ĶÂN<sup>196</sup>

{ + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ }

1. Nev-bâhar oldu<sup>197</sup> hevâ Ķâliye-sây oldu yine  
Nefes-i bād-ı şabâ nâfe-Ķüşây oldu yine

---

<sup>189</sup> ŞSD, s. 443.

<sup>190</sup> serv: serv ü ŞSD

<sup>191</sup> mişâl: menâl ŞSD

<sup>192</sup> görenüñ: gözüümüñ ŞSD

<sup>193</sup> gül: gün ŞSD

<sup>194</sup> O: Şol ŞSD

<sup>195</sup> TâĶlar: Tâşlar ŞSD

<sup>196</sup> ND, s.332-333.

<sup>197</sup> oldu: erdi ND

2. Tāze cān buldı cihān esdi<sup>198</sup> nesīm-i nevrūz  
Feyz-i enfās-ı seher rūḡ-fezāy oldı yine
3. Başladı cilveye nāz ile ‘arūsān-ı bahār  
Perdeden şāhid-i gül çehre-nümāy oldı yine
4. Açılıp gonçe n’ola çāk-ı girībān itse  
‘Andelībān-ı çemen nağme-serāy oldı yine
5. Niçe şūrīdelük el virmesün ehl-i ‘ışka  
Heves-i dilber ü mey hūş-rübāy oldı yine<sup>199</sup>
6. Hāk-i mestāne gibi başladı keşf-i rāza  
Āb-ı dīvāne gibi silsile-ḡāy oldı yine
7. Feyz-i Rūḡü’l-Kudūs’ü eyledi Nef’i icrā<sup>200</sup>  
Meryem-āsā ḡalemi nādire-zāy oldı yine
8. Gün gibi başı göge irse ‘aceb mi şimdi  
Mazhar-ı ‘ātıfet-i zıll-ı Ḥudāy oldı yine
9. Ḥān Murād ol şeh-i Cem-cāh ü<sup>201</sup> kerīmü’ş-şān kim  
Devr-i cūdunda cihān kām-revāy oldı yine

### Velehu<sup>202</sup>

{ ++ \_ \_/++ \_ \_/++ \_ \_/++ \_ }

Levh-i maḡfūz-ı suḡandür dil-i pāk-i Nef’i

<sup>198</sup> esdi: erdi ND

<sup>199</sup> Gazel bitmediği halde “tetimme” ibaresi vardır.

<sup>200</sup> Nef’i icrā: icrā Nef’i ND

<sup>201</sup> Cem-cāh ü: Cem-cāh-ı

<sup>202</sup> ND, s. 315.

Ṭab'-ı yārān gibi dükkānçe-i şahhāf degil

### BEHİŞTİ EL-VÂ'İZ<sup>203</sup>

{ ++ \_ \_ / ++ \_ \_ / ++ \_ \_ / ++ \_ }

1. Şāhlar zīnet için tāca ki<sup>204</sup> gevher qorlar  
Hāne-i dīni hārāb itmege aḥker qorlar
2. Ger hücūm eyler ise bir gün ecel yağıları  
Ne hāzīne ne şehinşāh<sup>205</sup> ne ' asker qorlar<sup>206</sup>
3. Pādişāh oldun-ısa zulmi gider kim şāhum<sup>207</sup>  
Haq huzūrunda iki haşmı berāber qorlar<sup>208</sup>
4. Naqd-i ' ömrün neye şarf oldu hisāb eyle deyü  
Rūz-i maḥşerde şehā öñüñe defter qorlar<sup>209</sup>
5. Ehl-i dünyā gibi olma ki Behiştī ānlar  
Lehb-i dūzaḥuñ adını<sup>210</sup> zehebler qorlar

[19a-b]<sup>211</sup>

[20a]

### HĀFİZ-I KADİM-İ RŪM

{ \_ \_ + / \_ + \_ + / + \_ \_ + / \_ + \_ }

1. ' Āşıklaruz belā-zedeler mübtelālaruz  
' Ālemde bir muḥabbete qalmış gedālaruz

<sup>203</sup> BHD, s. 315-316.

<sup>204</sup> tāca ki: tācına BHD

<sup>205</sup> şehinşāh: şehişāh u BHD

<sup>206</sup> Bu beyit BHD'de 4. sıradadır.

<sup>207</sup> şāhum: yarın BHD

<sup>208</sup> Bu beyit BHD'de 2. sıradadır.

<sup>209</sup> Bu beyit BHD'de 3. sıradadır.

<sup>210</sup> adını: altına BHD

<sup>211</sup> 19. varak, "Bu sayfa kırık olduğundan çekilemedi." kütüphane kaydıyla boş bırakılmıştır.

2. Āzādeyüz kulu degilüz kimsenüñ begüm  
N'itsek olur çü başumıza pādişālaruz
3. Rūsvālīg ile şöhretümüz tutdı 'ālemi  
Bāzār-ı dehr içinde 'aceb bī-nevālaruz
4. Bezm-i cihānda dirliğimiz cām-ı meyledür  
Ĥamd-ı Ĥudā ki yir içer ehl-i şafālaruz
5. **Ĥāfız** şarāb içmede maĥbūb sevmede  
Bī-iĥtiyārdur işümüz bī-nevālaruz

### ŞUN'Ī EL-GELĪBOLIVĪ<sup>212</sup>

{ \_ \_ + / \_ + \_ + / \_ \_ + / \_ + \_ }

1. Devlet şarābınuñ k'ola keyfiyyeti ġurūr  
Anuñ ĥumārı merg degil mi neye ġurūr
2. Fāş itdi vaĥş ü ŧayra fiġān-ile zārımı<sup>213</sup>  
Ey dil didüm mi rāzuñı bülbüllere ŧuyur
3. Baĥtum mıdur benüm yā sitāreñ midür senüñ  
İşitmez āh u nāleñi ey dil o yār uyur<sup>214</sup>
4. Uş it gibi yakında seni oynadurler uş  
Sen ey raġīb-i fitne ĥabībümle ŧur otur<sup>215</sup>

<sup>212</sup> SD, s. 458.

<sup>213</sup> zārımı: ' işkuñı SD

<sup>214</sup> Bu beyit SD'de 4. sıradadır.

<sup>215</sup> Bu beyit SD'de 3. sıradadır.

5. **Şun**‘î cüdâ olalı huzûruñdan âh kim  
Oldı ğam-ı firâķ-ile ğâyetde bî-huzûr

### NEV‘Î EFENDÎ HÂCE-İ ŞEHZÂDE<sup>216</sup>

{ + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ }

1. Kimisi ğamdan ider hazzı kimi şādiden  
Zevķ alur ehl-i fenâ<sup>217</sup> her biri bir vādiden
2. Muħkem olmaķda daķı Şimdi binâ-yı<sup>218</sup> ‘ıŐķuñ  
Bir nişân ķalmadı ma‘ mûre-i Őeddād’iden
3. Zâhidâ sen n’ola nergis gibi bîdâr olsañ  
Umaruz biz de ‘ inâyet nazarın Hâdî’den
4. Şâm-ı hicrinde baña hoşdur o gül-pîrehenüñ  
Bir fenâ Őalı niķe aķlas ü Bağdâdiden
5. Nev‘iyâ ĥavf u recâ ķaydına dūŐdi zâhid  
Geçdiler ehl-i cünün<sup>219</sup> ğuşŞa ile Őādiden

[20b]

### TESDÎS-İ HÜDÂYÎ ÇELEBÎ EL-İSTANBULÎ

{ \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ + \_ }

1. Ey ruķı bâğ-ı leķâfetde gül-i ĥandânum  
Tutdı bülbül gibi dünyâ yüzini eğğânum  
Az ķalupdur ki ķıķa burc-ı bedenden cânım

<sup>216</sup> NVD, s. 430-431.

<sup>217</sup> ehl-i fenâ: ehl-i cünün NVD

<sup>218</sup> binâ-yı: binâsı NVD

<sup>219</sup> cünün: fenâ NVD

Ey lebi derd-i dile hikmet ile Loqmānum  
Şerbet-i vaşluñ-ile eyle benüm dermānum  
Düşmesün boynuña hicrũñ-ile ölürsem qanum

2. Ben senũñ pādişehüm bende-i fermānuñ olam  
Pāymāl-ı ser-i gīsũ-yı perişānuñ olam  
Qaşlaruñ yayına biñ cān-ile qurbānuñ olam  
Bir iki gün bu fenā tekyede mihmānuñ olam  
Saña lāyık midur iy hüsrev-i ‘ālī-şānum  
Baña zulm eyleyesin çarha çıqa efgānum
3. N’ola yanuñda senũñ sehv-ile itdümse günāh  
Baña bağışla güzel başuñ-içün eyle nigāh  
Qul günāh itse dem olur ki bağışlar anı şāh  
Merhamet eyler iseñ rahmet ide saña İlāh  
Yüzüme bir güle bak tā ki sevinsün cānum  
Dest-i luţfuñla yapılsun bu dil-i vīrānum
4. Niçe bir derdüñe bu dīde-i terler niçe bir  
Niçe bir zāyi‘ ola bunca güherler niçe bir  
Āh idem hasret-ile şām u seherler niçe bir  
Niçe bir yana bu hasretle cigerler niçe bir  
Tutdı āfākı meded dūd-i dil-i sūzānum  
Ġarazuñ cevri ü cefā ise yiter sultānum
5. Varayın ‘aşkıñ-ile ‘āleme destān olayın  
Düşeyin tğlara Mecnūn gibi ‘uryān olayın  
Sāye-veş mihrũñ-ile hāk-ile yeksān olayın  
Künc-i miñnetde **Hüdāyī** gibi vīrān olayın

Bâġ-ı ħüsn içre şalıñ serv gibi ey ħānum  
Şulasun yollaruñı dīde-i ħūn-efşānum

### ƘIṬ‘ A

{ ++ \_ \_ / + \_ + \_ / + + \_ }

1. Āh kim dehr içinde ‘uşşāķuñ  
Ĥāli bir nesneden mükedderdür
2. Dilberinüñ boyınca zer yığsa  
Ġayra meyli yine muķarrerdür

[21a]

### TESDİS-İ MEYLİ

{ \_ + \_ \_ / + \_ \_ / + \_ \_ / + \_ }

1. Ĥalk-ı ‘ālem düşmen olup zemm iderse dem-be-dem  
Boynına alur benüm cürmüm ider luṭf u kerem  
Medḥ iderse kendüsinüñ eylügidür lā-cerem  
İy disünler kem disünler çekmezem kaç‘ ā elem  
*Dost medḥinden ne aşşı zemm-i düşmenden ne ġam*  
*Fāriġ u āzādeyem birdür yanumda medḥ ü zem*
2. Ĥurrem olmam ġuşşa çekmem olsa ger medḥ u hecā  
‘Āķil olan kimse anı kayd idinmez dā’imā  
İy vü kem her kişi kendü lāyıkın eyler edā  
Hiç cefā ‘add eyleme sen kendüñe anı dilā  
*Dost medḥinden ne aşşı zemm-i düşmenden ne ġam*  
*Fāriġ u āzādeyem birdür yanumda medḥ ü zem*
3. Ṭa‘ n idüp saña dil uzatsa eger bir bed-zebān  
Dāniş u ‘irfānuña noķşān irişmek bī-gümān



Taş atar mı mīvesiz eşcāra hīç halk-ı cihān  
Söyleyenler söylesün sen ‘ālemüñde ol hemān  
*Dost medhinden ne aşşı zemm-i düşmenden ne ğam*  
*Fāriĝ u āzādeyem birdür yanumda medh ü zem*

4. Fā’ide ne dostlar dāyim beni vaşf itse ger  
Zemm-i düşmenden daĝı vallāhi yokdur hīç zarar  
Hāşılı her güft ü gūdan kalbe irişmez keder  
Bir kulaĝımdan girer ol bir kulaĝımdan çıkar  
*Dost medhinden ne aşşı zemm-i düşmenden ne ğam*  
*Fāriĝ u āzādeyem birdür yanumda medh ü zem*

5. Her boyı serve kul olmaĝdan ferāgat eyledüm  
Kendüme āzādelik semtini ‘ādet eyledüm  
Baña dirseñ ‘ālemüñ zevķini kat kat eyledüm  
Hoş münāsib bulmuş oldum ben bu beyti söyledüm  
*Dost medhinden ne aşşı zemm-i düşmenden ne ğam*  
*Fāriĝ u āzādeyem birdür yanumda medh ü zem*

6. **Meyliyā** yā iy dimiş yā kem benümçün hāşş u ‘ām  
Hasb-i hāli herkesüñ ma’lūm durur beyne’l-enām  
Halka dünyā-yı denī ecliyçün itmey iltiyām  
Haĝ Te’ālā ħazretinden ĝayriya yokdur recām  
*Dost medhinden ne aşşı zemm-i düşmenden ne ğam*  
*Fāriĝ u āzādeyem birdür yanumda medh ü zem*

[21b]

## ĶURBĪ

{ \_+ \_ \_/\_+ \_ \_/\_+ \_ \_/\_+ \_ }

1. Cānumuz āteş-i mihr-i ruĝ-ı cānāne yaĝar  
Şem’ -i tābānı bilürsin niç pervāne yaĝar

2. Külbe-i zühdümüzi âb-ı harâbât yıkar  
Hâne-i ' aqlımızı âteş-i meyhâne yaçar
3. Emsem itmezse lebinden o tabîb-i dil u cân  
Âh-ı pür-süz-ile şehrin dil-i dîvâne yaçar
4. Vaqt-i gülde niçe ben terk-i mey idem zâhid  
Lâle gibi cigerüm bî-mey ü peymâne yaçar
5. Tek şeb-i vaşluña irgürseñ eyâ şem' -i cemâl  
**Ḳurbî** ol demde dil u cânını şükrâne yaçar

### ŞEM' İ<sup>220</sup>

{+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ }

1. Niçün iy gönülümüñ rüşen çerâğı  
Urursın ğayre merhem bize dâğı
2. Yanarken sînede kandîl-i ' ışkuñ  
Fetîli dil yürek yağıydı yağı
3. Muhabbet meclisinde mest olanlar  
Bir el öñdin götürmişler ayâğı
4. Ayağıñ toprağından yüz çevirme<sup>221</sup>  
Kim olur<sup>222</sup> hâke mâyil gül budâğı

---

<sup>220</sup> ŞMD, s. 231.

<sup>221</sup> toprağından yüz çevirme: tozına ser-keşlik itme ŞMD

<sup>222</sup> Kim olur: Olur çün ŞMD

5. Bugün Şem‘î maḥabbet meclisinde  
Yaḳarsın sūz-ı Hüsrev’den çerâğı

### ḲİT‘ A-İ ḲURBĪ

{ \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ + \_ }

1. Mest olup şoḥbetde dilber gögsini  
Açdı ‘ uşşâḳını nālân eyledi
2. Teşnelikden cān viren üftādeye  
Şundı la‘ lîn āb-ı ḥayvān eyledi
3. Gül gül oldu tāb-ı mülden ‘ arızı  
Bezmi ol ḡonçe gülistān eyledi
4. Tōlular yāḡdurdı lā‘ lîn cām-ile  
‘ Aḳl ekinin ḥāke yeksān eyledi
5. Şoñra tırup gidicegiz nāgehān  
Bize ‘ işretḡāhı zindān eyledi
6. Çarḡ-ı ḡaddāruñ işi budur hemān  
Kimi güldürdiyse giryān eyledi

[22a]

### ĠAZEL-İ SULTĀN SÜLEYMĀN ḤĀN {‘ ALEYHĪ’R-RAḤMETĪ VE’L-ĠUFRĀN} <sup>223</sup>

{ \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ }

1. Gül yüzünde zāhir oldu ḡünkü ḥaṭṭuñ <sup>224</sup> mūr-veş  
Çarḡ elinden inler isem ṭañ mıdur ṭanbūr-veş

<sup>223</sup> MD, s. 402.

<sup>224</sup> zāhir oldu ḡünkü ḥaṭṭuñ : ḡünkü ḥaṭṭuñ zāhir oldu MD

2. Giceler hüsnuñ bahârın fikr idüb âh eylesem  
Çın seher<sup>225</sup> bu gözlerüm yaşın döker yağmür-veş<sup>226</sup>
3. La<sup>ç</sup> l-i şîrînüñi cānā almadın ben ağzuma  
Ġamzeñ oğın sîneme urduñ benüm zünbür-veş<sup>227</sup>
4. Çeşm-i hün-rîzüñ içer her lahza <sup>ç</sup> aşık kanını  
Anuñ için ġamze-i mestüñ olur maħmür-veş
5. Kaddüñi çeng eyledüñ kânûna âheng eyleyüp<sup>228</sup>  
Buralı ġuşuñ **Muħibbî** bu felek<sup>229</sup> tanbür-veş

### TEVĀNĪ

{ ++ \_ /+ + \_ /+ + \_ /+ + \_ }

1. Kaddümüz tîr-i ġamuñla niçe bir yâ kıılıruz  
Yâ niçe âteş-i hicrûñle yanup yaqılıruz
2. Râh-ı <sup>ç</sup> ışkuñda yine bâşdan ayağdan geçüben  
Hüsrevâ kendümüzi bî-ser u bî-pâ kıılıruz
3. Kîl u kâl eyleyeni Leylî saçuña tolaşup  
Bu cihân ġalkına Mecnûn gibi rüsvâ kıılıruz
4. Biz şu <sup>ç</sup> aşıklaruz iy dil ki ciger hünından  
Yâre mektüb-ı maħabbet yazup inşâ kıılıruz

<sup>225</sup> Çın seher: Çin-i seher MD

<sup>226</sup> Bu beyit MD'de 3. sıradadır.

<sup>227</sup> Bu beyit MD'de 2. sıradadır.

<sup>228</sup> Kaddüñi çeng eyledüñ kânûna âheng eyleyüp: Kaddümi çeng eyleyüp kânûna âheng eyledüñ MD

<sup>229</sup> ġuşuñ Muħibbî bu felek: ġuşum Muħibbî dest-i ġam MD

5. İşigünde bizi ullua abül eyler ise

Ey **Tevānī** yirimüz  arş-ı mu allā ıluruz

### URBĪ

{ \_+ \_ \_/++ \_ \_/++ \_ \_/++ \_ }

1. Sāye şaldı ruuñ'iy serv-i sehī-ad kākül

Fi'l-meşel oldu bugün ebr-i Muammed kākül

2. Zülf-i kāfir yerin od itdi mualled oldu

Nitekim āh-ı külāh ire mü'ebbed kākül

3. Geri dil almada server geinür zülf-i nigār

Līk ullāb-ı maabbetde ser-āmed kākül

4. urtulurdum bu cihān ire perīşānlıdan

Benüm avālūme ger olsa muayyed ākül

5. Nie rüsvā ola **urbī** dili ayd eyle didüm

 Ömri o ola sözüm eylemedi red kākül

[22b]

### NECĀTĪ BEG EL-MERŪM<sup>230</sup>

{ ++ \_ \_/++ \_ \_/++ \_ \_/++ \_ }

1. Mest olur mur-ı emen dil yaalar āk eyler

 Ārif-i vadet olanlar bunu idrāk eyler

2. Kimi kim bād-ı fenādan şaına pīr-i muān

Bir iki cür a ile hākini nemnāk eyler

<sup>230</sup> NCD, s. 231.

3. Tutamaz şūfī melāmet oқına sīne siper  
Yine bu şīveleri ‘āşık-ı bī-bāk eyler<sup>231</sup>
4. Hele cārūb-ı müjem қomadı қapuñda ğubār  
Ki miyān-beste olanlar yolını pāk eyler<sup>232</sup>
5. Yā Rab ol hoşқа-i la‘līn ne müferrihdür kim  
Her nefes niçe **Necātī**’yi feraḥ-nāk eyler<sup>233</sup>

### Velehu<sup>234</sup>

{ \_+ \_ \_ / \_+ \_ \_ / \_+ \_ }

1. Haṭṭ-ı reyḥān-ile ol zībā ‘izār  
Şanasın muşḥafdur āyet ber-kenār
2. Yoқ ḥisābındadur aғzuñla bilūñ<sup>235</sup>  
Anları öpmekde қocmaқda ne var<sup>236</sup>
3. Aғıza gelmiş şulu şeftālūdūr<sup>237</sup>  
Bāğ-ı ḥüsñüñ çāğıdur iy gül- ‘izār<sup>238</sup>
4. Çeşm-i āhū dāğ-ı ḥasret görünür<sup>239</sup>  
Leylī olmayınca Mecnūn’a şikār<sup>240</sup>

<sup>231</sup> Bu beyit NCD'de 5. sıradadır.

<sup>232</sup> Bu beyit NCD'de 6. sıradadır.

<sup>233</sup> Bu beyit NCD'de 7. sıradadır.

<sup>234</sup> NCD, s. 194-195.

<sup>235</sup> bilūñ: belīñ NCD

<sup>236</sup> Bu beyit NCD'de 6. sıradadır.

<sup>237</sup> şeftālūdūr: şeftalūlar NCD

<sup>238</sup> Bu beyit NCD'de 4. sıradadır.

<sup>239</sup> görünür: gibidir NCD

<sup>240</sup> Bu beyit NCD'de 5. sıradadır.

5. Bir gün öñdin olıgör<sup>241</sup> hāk-i kadem  
Minnet itmedin **Necātī** rüzigār<sup>242</sup>

### ZĀTĪ-İ EDİRNEVĪ<sup>243</sup>

{ + \_ \_ \_ / + \_ \_ \_ / + \_ \_ }

1. Nice germ olmasun billāhi hāmmām  
Seni koyına koyar iy gül-endām
2. Beni māt eyledi<sup>244</sup> iller içinde  
‘ Aceb mansūbe geçdi<sup>245</sup> iy dil-ārām
3. Eger sen şem‘ i ben pervāne görsem  
İderdüm yana yana hālüm i‘ lām
4. Aña nisbet düğüne varmaludur<sup>246</sup>  
Baña söyle olur<sup>247</sup> sensiz [bu] bayrām
5. Nigāruñ çeşmin añ şi‘ ründe **Zātī**  
Be-gāyet hūb olur helvāda bādām

[23a]

### [TAHMĪS-İ HAYĀLĪ-İ ĞAZEL-İ ZĀTĪ]<sup>248</sup>

{ \_ + \_ \_ / + \_ \_ / + \_ \_ / + \_ }

1. Gül güler gülşende saña ağlamak olmuş naşīb  
Ağlayup feryād idersin her nefes iy ‘ andelīb  
Derde mi düşdüñ ki dermān idemez hergiz<sup>249</sup> tabīb

<sup>241</sup> gün öñdin olıgör: ıl öñdin olagör NCD

<sup>242</sup> Bu beyit NCD'de 7. sıradadır.

<sup>243</sup> ZD, s. 414.

<sup>244</sup> eyledi: eyledün ZD

<sup>245</sup> geçdi: geçdüñ ZD

<sup>246</sup> varmaludur: varmalu yās ZD

<sup>247</sup> olur: oldı kim ZD

<sup>248</sup> Bu tahmisin ilk iki bendini de içeren varak ya da varaklar eksik olmalıdır. HYD, s.82.

Ġonçeñe yoħsa raķīb-i ħār mı oldu ķarīb  
Ġār-ile hem-sāye olmış vird-i ħandānuñ mı var<sup>250</sup>

2. Mürde ihyā kılduğıyçün yāre ben ʿİsā didüm  
Yoķdur iy Ġıẓr u Sikender saña ben hem-tā didüm<sup>251</sup>  
Yoluma cān virmek<sup>252</sup> itmezsın didi ħāşā didüm  
Yoluña cānum revān<sup>253</sup> itsem gerek cānā didüm  
Yüzüme yüz ħışm-ile baķdı didi<sup>254</sup> cānuñ mı var<sup>255</sup>

3. İy Ġayālī ʿışķa ķul olalı sulţānsın yine  
Yaʿ ni bir ħūrī-veşuñ ħüsnine ħayrānsın yine  
Bir melek şüretlünüñ derdiyle nālānsın yine  
Zülf-i dilber gibi iy Zātī perişānsın yine  
Cevri bī-ħad yoħsa bir yār-i perişāniñ mı var

### TAĦMİS-İ RAĦMİ-İ ĠAZEL-İ NECĀTİ<sup>256</sup>

{ \_+ \_/\_+ \_/\_+ \_/\_+ \_ }

1. Vaķt-i gülzār irdi bülbül oldu güyā bir yaña  
Şalınup raʿ nālanur<sup>257</sup> her serv-i bālā bir yaña  
Ehl-i diller kıldılar gül-geşt-i şahrā bir yaña  
Ġalk-ı ʿālem bir yaña bī-çāre tenhā bir yaña  
Cennet-i kūyuñ ķomazam olsa dünyā bir yaña

<sup>249</sup> hergiz: ona HYD

<sup>250</sup> Bu bent HYD'de 3. sırada olup bu bendin mısra dizilimi farklıdır.

<sup>251</sup> Ġıẓr u Sikender sana ben hemtā didüm: Ġıẓr-ı Sikender-leb sana hemtā dedim HYD

<sup>252</sup> virmek: terkin HYD

<sup>253</sup> cānum revān: cānun revā HYD

<sup>254</sup> Yüzüme yüz ħışm-ile baķdı didi: Ġışm ile baķtı yüzüme dedi kim HYD

<sup>255</sup> Bu bend HYD'de 4. sıradadır.

<sup>256</sup> RD, s. 286-287.

<sup>257</sup> Şālınub raʿ nālanur: Şālnur raʿ nālanup RD



2. Boynuma zencîr-i zülfin ideli ol yâr bend  
Halka halka dūd-i āhum çarha şâlmışdur kemend  
Fâ'ide itmez ne lâzım bu dil-i<sup>258</sup> şeydâya pend  
‘Işka mâni’ olımaz zâhid kelâm-ı hūş-mend  
Kimse karşı turımaz ger aḳsa<sup>259</sup> deryâ bir yaña<sup>260</sup>
3. Ehl-i dünyānuñ dilâ gūş itme kıl ü kâlini  
Gel kalender ol bulup bir Rūmili abdâlını  
Kâr u bârı<sup>261</sup> terk idüp bürün melâmet şâlını  
Mâl-i dünyâ-yile şerh eyler tecerrüd hâlini  
Yirde Ḳârūn bir yaña gökde Mesîhâ bir yaña<sup>262</sup>

[23b]

4. Gülşene ‘arz eyleyelden dil-berâ dîdaruñı  
Lâle hacletden kızardı göricek ruhsârıñı  
Ġonçeler dem-beste kaldı gūş idüp<sup>263</sup> güftârıñı  
Bulımadılar arayup şîve-i reftârıñı  
Gıtdi Ṭübâ bir yaña serv-i dil-ârâ bir yana<sup>264</sup>
5. Āh-ı **Rahmî**’den n’ola gerdūn olursa bî-ḳarâr  
Gerd-i miḥnet eyledi mir’ât-ı ṭab’ın<sup>265</sup> pür-ġubâr  
‘Ārızında zâhir olalı<sup>266</sup> bu ḥaṭṭ-ı müşk-bâr  
Cânına oldı **Necâti**’nün havâle ‘ışḳ-ı yâr  
Ey ecel sen de gelüp itme teḳâzâ bir yaña

<sup>258</sup> bu dil-i: ‘âşık-ı RD

<sup>259</sup> Kimse karşı turımaz ger aḳsa: Kimsene karşı durımaz aḳsa RD

<sup>260</sup> Bu bend RD’de 3. sıradadır.

<sup>261</sup> Kâr u bârı: Kar-bârı RD

<sup>262</sup> Bu bend RD’de 4. sıradadır.

<sup>263</sup> gūş idüp: işüdüp RD

<sup>264</sup> Bu bend RD’de 2. sıradadır.

<sup>265</sup> ṭab’ın: ḳalbin RD

<sup>266</sup> ‘Ārızında zâhir olalı: ‘Ārızından zâhir olaldan RD

## TAHMİS-İ ŞADIK EL-BELGRADI-İ GAZEL-İ BAKI

{ \_+ \_/\_ + \_/\_ + \_/\_+ \_ }

1. Yād olan bir mäh-rūdan āşināyı n'eylesün  
Seyr-i şahrāyı vü gül-geşt-i fezāyı n'eylesün  
Yārsız hātır dem-i zevk ü şafāyı n'eylesün  
Dil giriftār-ı belā dil-ber hevāyī n'eylesün  
Dāma düşmez yerlere ҡonmaz hümāyı n'eylesün
2. Dil niçe zevk itmesün cām-ı sürūr-encāmdan  
Nūş iden bir ҡatresin olur beri ālāmdan  
Görinür ' aks-i ruḥ-ı sākī mey-i gül-fāmdan  
Kāyinātuñ seyr iden naḫşın şafā-yı cāmdan  
Şafḥā-i āyīne-i ' ālem-nümāyı n'eylesün
3. Dil veren bir yār-ı fettāna olur meftūn-ı ' ışk  
' Aḫlını bāşından alur ' āḫıbet efsūn-ı [ ' ışk]  
Tā ezel bezm-i maḥabbetde budur ҡānūn-ı ' ışk  
Göñlün egler nāle-i zencīr-ile mecnūn-ı ' ışk  
Naḡme-i ' ūd ü şadā-yı çeng ü nāyı n'eylesün
4. Saña ҡul olan şehā bulsa ' aceb mi i' tibār  
Yüz süren ayāḡuña olur cihānda ҡām-kār  
İstemez çāre olan tīg-ı ḡamuñla Zūlfıḡār  
Mübtelā-yı ' ışkıñuñ dermāndan istiḡnāsı var  
Derdüñe mu' tād olan diller devāyı n'eylesün

[24a]

5. Bir cevānuñ fikr-i ebrūsı beni itdi hilāl  
Nāla döndüm nāleden **Şadık** olup ḡamla ḡayāl

Derd-i hicrinden cihân oldu ser-â-ser bî-mecâl  
Halk-ı ‘ âlem Bâkıyâ ‘ ışığında yâruñ haste-ğâl  
Bir tabīb andan bu deñlü mübtelâyı n’eyesün

### ĞAZEL-İ NEV‘İ<sup>267</sup> TAĦMİS-İ FEVRİ<sup>268</sup>

{ + \_ + \_ / + + \_ \_ / + \_ + \_ / + + \_ }

1. Dilâ ne hicr-ile maĥzûn ne vaşla mağrûr ol  
Ne bâde-i ġam-ile mest olup ne maĥmûr ol  
Ne ħurb-i yâre heves eyle vü ne ĥod dûr ol  
Ne vuşlat eyle taleb yârdan ne mehcûr ol  
Ne bâr-ı ħahr-ile ġam çek ne luţfa mesrûr ol<sup>269</sup>
2. Yoğ-ise ħudret eger sende dâne vü kâha  
Ħarîş olma göñül ħıl tevekkül Allâh’a  
Tenezzül eyleme dünyâda degme bir şâha  
Ħanâ‘ at eyle ħama‘ ħılma şevket ü câha<sup>270</sup>  
Ne mîr-i mesend-i ‘ izzet ne ‘ abd-i me’mûr ol
3. Bu bezme teşne gelen mest olup ħanar âĥir  
Eline sâķî ecel cāmını şunar [âĥir]  
Ħarâr umma felek ‘ aksine döner âĥir  
Geçinme kelle ki ser kellesi<sup>271</sup> şınar âĥir  
Cihân içinde gerek Cem gerekse Fağfûr ol
4. Ayâġı tozını kuĥl eyle çeşm-i giryâna  
Dehâmı sırrını hem-râz ħıl dil u câna

<sup>267</sup> NVD, s. 399-400.

<sup>268</sup> Metinde “Tav‘î” olarak geçmektedir.

<sup>269</sup> Bu beytin mısraları NVD’de yer deġiştirmiştir.

<sup>270</sup> şevket ü câha: şevket-i câha NVD

<sup>271</sup> kelle ki ser kellesi: kelleñe ser kâsesi NVD

Hevâ-yı zülfini fâş itme degme bir şâna  
Niķâb-ı sûret-i esrârı açma nâdâna  
Libâs-ı ʿiffet-ile Kaʿbe gibi mestûr ol

5. Çü halka **Fevrî** cefâdur bu ʿâlemüñ tavʿı  
Harâb olsa gerek ʿâķibet anuñ kevʿi  
Tarîķ-ı haķķa girüb gel beķâyâ kıl sevʿi  
Çü yok bu fânî cihânuñ beķâsı<sup>272</sup> ey Nevʿî  
Ne nâr-ı dehr-ile ğam çek ne luţfa<sup>273</sup> mesrûr ol

[24b]

## MÜSEBBAʿ-İ MAĶÂLÎ-İ DER- MİDĦAT-I ĦAZRET-İ SULTÂN SELİM BİN

### MURÂD ĦÂN

{ \_+ \_/\_+ \_/\_+ \_/\_+ \_/\_ }

1. Ey saʿâdet tahtınuñ şâh-ı hümâyun-maķdemi  
Vʿey selâţin-i zeviʿl-ķadrüñ eʿazz ü ekremi  
Gerçi kim gördi niçe Efrâsiyâb ü Rüstemʿi  
Görmedi çeşm-i felek sen deñlü şâh-ı aʿzamı  
Ħüsrev-i mülk-iʿAcem bir çâkerüñdür aʿcemî  
Saña şunuldı Süleymân-ı nebînüñ Ħâtemi  
Tañ mı râm olsa saña hep vaĦş ü tayr ü âdemî
2. Devlet-ile Şeh Murâd ibni Selîm Ħânsın bugün  
Câ-nişîn-i Ħazret-i Sultân Süleymânsın [bugün]  
Sâye şalmış ʿâleme bir zıll-ı Yezdânsın bugün  
Taʿne-i Selçûķiyân ü âl-i Sâsânsın bugün  
İftihâr-ı düdmân-ı Âl-i ʿOşmânsın bugün  
Yaʿni sultân ibni sultân ibni sultânsın [bugün]

<sup>272</sup> bu fânî cihânuñ beķâsı: baķası bu fânî cihânuñ NVD

<sup>273</sup> nâr-ı dehr-ile ğam çek ne luţfa: derd-i hecr ile ğam çek ne vaşla NVD

Pādişāh-ı heft kişverdür uluñuñ eñ kemi

3. Zü'l-feķār-āsā çeküp tīg-ı zafer Hāydar gibi  
al' asın yıķ başına düşmenlerüñ Hāyber gibi  
Niçe yirden uşanup ğayret uşağın er gibi  
Pertevüñ şāl 'āleme mihr-i ziyā-güster gibi  
Zerreden artuķ uluñ var Hüsrev-i hāver gibi  
Çıķ yedi iķlīmi seyrān eyle İskender gibi  
'Āleme kişver-be-kişver hükūm ıl gör 'ālemi
4. Şehriyār-ı rub' -ı meskūn pādişāh-ı baħr ü ber  
Zīr-i fermān-ı hümāyūnuñdadur hep hüşķ ü ter  
aç başı var saña arşu tura şāh-ı sürh-ser  
Aña bir aç beglerüñle Muştafā Pāşā yiter  
'Azm-i meydān eyleseñ abraş-süvār ey pür-hüner  
Virmez illā atl-i a' dādan virür tīrūñ haber  
Urmaz illā hūn-ı düşmeden urur tīguñ demi
5. Çün teveccüh şimdi ol aşr-ı felek-fersādudur  
aşr-ı adrüñ nerdübānında felek bir pāyedür  
Sāye-i asruñla hürşīd-i felek hem-sāyedür  
Salţanat bir tıfl aña bānū-yı 'adlūñ dāyedür  
Nev-'arūs<sup>274</sup>

[25a]

{ + + \_ \_ / + \_ + \_ / + + \_ }

1. Kullanur zevrak-ı meyi sākī  
Çekdürür rüzigāra atlanmaz

<sup>274</sup> Manzumenin devamı yoktur; eksik varak/varaklar olmalıdır.

2. Tevbe āsān idi velī ʿāşık  
Bāde-i hoş-güvāra atlanmaz
3. lür **Emrī** lebūnde yāre grp  
Kimsene zam-ı hra atlanmaz

### NAZİRE-İ BAKİ<sup>275</sup>

{ + + \_ \_ / + \_ + \_ / + + \_ }

1. Dil reh-i amda cāna atlanmaz  
Cān ten-i nā-tvāna atlanmaz
2. Alı koyup cnn yolın ttdum  
Yol bilen kārbanā atlanmaz<sup>276</sup>
3. Bā-ı kyun hevāsın aduka  
Gnl eş-i revāna atlanmaz
4. Kākln mddet-i medīd ister  
mr ise ol zamāna atlanmaz
5. Belki dil sabr iderdi amma mr  
Vade-i vasl-ı yāra atlanmaz<sup>277</sup>
6. Bir akım kav olur gamuda gnl  
Tutışur bir şerāra atlanmaz<sup>278</sup>

<sup>275</sup> Eksik varak nedeniyle başını gremediğimiz Emri Gazeli ve Baki naziresinin beyitleri musannife karıştırılmıştır.

<sup>276</sup> Gazel bitmediği halde “tetimme” ibaresi vardır.

<sup>277</sup> Bu beyit BD'de 6. sıradadır.

<sup>278</sup> Bu beyit BD'de 7. sıradadır.

5. Neye dirlerse atlanur **Bı**  
Minet-i intizara atlanmaz<sup>279</sup>

### ABL<sup>280</sup>

{ \_ \_ +/\_ + \_ /\_ \_ +/\_ + \_ \_ }

1. İtmez md-i Őıhat cn-ı hzn  hste  
Ten py-ml-i minet cn<sup>281</sup> hste ser Şikeste
2. Dil mnkesirdr itmen fikr-i  ilc u dermn  
 det budur kim olmaz<sup>282</sup> cm-ı Şikeste beste
3. Kesb-i  alqa itse Hk ile n'ola ervh  
HrŐid-i evc-i rif' at nzr degl mi peste
4. Bmr-ı hste-hle bir kŐe-i selmet<sup>283</sup>  
Şadr-ı Őaf v  iŐret rindn-ı mey-pereste
5. ftdedr **abl** dŐdkce dest-gr ol  
İy kevkeb-i sa' det iy tl' -i huceste

[25b]

### NEV' İZDE  AY<sup>284</sup>

{ \_ \_ +/+ \_ \_ +/+ \_ \_ +/+ \_ \_ }

1. Gnderdi hber bga lebn gnce-i terle  
Şebnem nola pr itse dehnn gherle

<sup>279</sup> Bu beyit BD'de 9. sıradadır.

<sup>280</sup> KD, s. 697.

<sup>281</sup> cn: dil KD

<sup>282</sup> det budur kim olmaz: Olmaz budur  illet KD

<sup>283</sup> bir kŐe-i selmet: bes gŐe-i fergat KD

<sup>284</sup> NAD, s.629.

2. Esrār-ı ھاٲuñ fikr-i lebũñ dilde dem-ā-dem  
Beñzer Şu ğubāra k'ola<sup>285</sup> ālũde Şekerle
3. Māh-ı nev-ile mihr degil  arġ-ı sitem-kār  
Üstũme yũrũr Őām u seġer tĩġ u teberle
4. Ey ġaste ğoñũl ister isen derdũne  are  
Germ-ābe-i   iŐkuñda o yarũñ daġı terle
5. Bir sĩm-beden Őehr-i melāġatde   **A āyĩ**  
 artılmadı ol Yũsuf-i pākĩze gũherle

## YÜMNİ

{ ++ \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ \_ / ++ \_ }

1.  asret-i la  l-i lebũñ baġrımı pũr-ġũn eyler  
Őevġ-i Şeb-dĩz-i ھاٲuñ yaşımı ġũl-ġũn eyler
2. Őanemā Őaġn-ı  emen ādemi Őād eyler-iken  
Ne   aceb ھا ı-ı   izāruñ beni maġzũn eyler
3. Kĩmyādur ser-i kũyuñ ھا ı ġāk-i  ademũñ  
Yũz sũren iŐini ey sĩm-ten altun eyler
4.  ılca eksilmedi ol mũy-ı miyānuñ hevesi  
Gerçi ġunden ġüne cevr ü sitem efzũn eyler
5.   IŐġı terk itmege  aŐd eyledũgince **Yũmni**  
ġozi pũr-fitne gũzeller yine maġbũn eyler

---

<sup>285</sup> k'ola: ola NAD



## Velehu

{ \_ \_ +/\_+ \_ \_ /\_ \_ +/\_+ \_ \_ }

1. El virse yāre vuşlat cānumı rāḥat itsem  
Ol serv-ḳad cevāna ḥālüm ḥikāyet itsem
2. La<sup>ʿ</sup>l-i nigāra beñzer bu ağzı-yıla ğonce  
Ol bī-mezāḳı yā Rab bilmem ne ḥālet itsem
3. Ṭab<sup>ʿ</sup>-ı hevā-perestüm yiler hevā-yı <sup>ʿ</sup>ışḳa  
İtse ḳarār bāri bir istirāḥat itsem
4. Gird-āb-ı <sup>ʿ</sup>ışḳa geçsem seccāde şālsam ey dil  
İzhār idüp velāyet bir hark-ı <sup>ʿ</sup>ādet itsem
5. <sup>ʿ</sup>İsā-şifat şanemler cāy itse sīnemüzde  
Bir pāre deyr-i cāmı **Yümmī** <sup>ʿ</sup>imāret itsem

[26a]

## SU<sup>ʿ</sup> ŪDĪ

{ \_ \_ +/\_+ \_ +/\_+ \_ \_ +/\_+ \_ }

1. Ḥüsnüñ cihāna ey şeh-i <sup>ʿ</sup>ālī-cenāb bes  
Dünyâyı rüşen itmege bir āfitāb bes
2. Her şubḥ ü şām ḥaṭṭuñ-ile eglenür gönül  
Ehl-i kemāl olanlara mūnis kitāb bes
3. Ey dīde baḳma küḥl-i Şıfāḥān'a aç gözün  
Ḥāk-i der-i cenāb-ı şeh-i kām-yāb bes
4. Benden dirīĝ iderse <sup>ʿ</sup>adū luṭfını ne ğam  
Dergāh-ı pādişāhdan olan fetḥ-i bāb bes

5. Bir pādişāh-ı dehre ul oldu **Su'ūdī** kim  
Devlet cihānda ışigine intisāb bes

### ÜMİDİ<sup>286</sup>

{ \_ \_ +/\_+ \_ +/+ \_ \_ +/\_+ \_ }

1. Cānlar fedā ılır saña 'āşık seri degil  
Da' vāy-ı 'ışık ehl-i dile serserī degil
2. Bār-ı riyāyı meclise 'arz itme zāhidā  
Zīrā anı kimesne götürmez yeri degil
3. Seyr-i cemāl-i yār ideli merdüm-i çeşim  
Hūrī görünmez oldu gözine anuñ<sup>287</sup> perī degil
4. Kimse gedā-yı dergeh-i 'āli-cenābuña  
Sulţān-ı Mışr'ı beñzedemez ayşer'i degil
5. Ser-'asker itdi şāh-ı maħabbet **Ümīdī**'yi  
Kimdür ki aña diye begüm 'askerī degil

### FERİDİ ÇELEBİ

{ + \_ + \_/+ + \_ \_/+ + \_ \_/+ + \_ }

1. Baña vişāline va' d itdi cevır idüp ğayra  
Henüz açdı daħı yār ağzını ğayra
2. Ğarīb seyri çıkar yine ğayl-i 'uşşākuñ  
Çıķarsa ğayr-ile ol māh-rū eger seyre

<sup>286</sup> ÜD, s.304.

<sup>287</sup> gözine anuñ: gözine ÜD

3. Degil güsiste ne sırdur gönülde rişte-i meyl  
Muķīm-i şavma' a vü rind-i mey-keş-i deyre
4. Meger nesīm Süleymān-ı taht-ı gülşendür  
Hezār başladı zīrā ki mantıķu't-ıayre
5. O deñlü nuţķ-ı **Ferīdī**'ye sūz-baħş ol kim  
İlāhī ola sebeb tā du' ā-yı bi'l-ıayre

[26b]

### FERİDİ ÇELEBİ EL-MERĖUM

{ ++ \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ \_ / ++ \_ }

1. Ey sitemger dil-i sengīnūñe inşāf inşāf  
Ėānūmān-sūz olan āyīnūñe inşāf inşāf
2. Bī-netīce kılınan va' delere şad sābāş  
Ėurmayup ' ahdde telvīnūñe inşāf inşāf
3. Cüz'ī küstāhlıĖa cezb-i mükāfāt olup  
Dil-i saħtuñda olan kīnūñe inşāf inşāf
4. Zerrece Ėāţıra-i rüz-ı cezā kılmazsın  
Ėab' uña meşrebūñe dīnūñe inşāf inşāf
5. Bu ķadar cevr görüp yine taħammüller ider  
Ey **Ferīdī** dil-i miskīnūñe inşāf inşāf

## IT  A-İ  ALİ BERĀY-I İSTİ  ARE-İ KİTĀB

{ ++ \_ \_ / ++ \_ \_ / ++ \_ }

1. Őuĥ-ı nev-ĥaĥ gibidür baña kitāb  
Aña hicrānı revā görmeyeler
2. Viremem illere maĥbūbımı ben  
Her ne dirlerse benimçün diyeler
3. Buña ĥāyil mi olur   aĥil olan  
Dilberin örseleyüp elleyeler
4. Lekelerler lekeler ĥorĥum odur  
Dāmen-i pākini kir eyleyeler
5. Bir daĥı virmeyeler baĥre keder  
Nazm-ı dūr-bārımı ezberleyeler

## IT  A-İ ĞARRĀ Lİ-İBNİ KEMĀL PĀŐĀ<sup>288</sup>

{ +\_+\_ / +\_+\_ / +\_+\_ / +\_+\_ }

1. Yatup ĥuzūr idecek kūŐe idi ĥabrūn iĥi  
KiŐiye itdūĥi cūrmūn   azābın itmeseler
2. Őırāt u maĥŐer u mīzān ne ĥoŐ mesīre idi  
Çeküp çevirmeseler kec ĥisābın itmeseler
3. Őalup firāĥa ĥiyāmet su  alın eyleyürek  
Nic  oldı ĥāmet-i servūn cevābın itmeseler

---

<sup>288</sup> Bu kıt   a KPD'de yoktur.

4. İderdi anlu yaşum bezm-i haşri meykede-vār  
Niun řarāb-ıla geldūñ  itābın itmeseler
5. ılinsa hep vara-ı seyyi'ātumuz ber-bād  
Furū-nihāde  ameller isābın itmeseler

[27a]

### SEYYİD HĀŞİMİ<sup>289</sup>

{ + \_ \_ \_ / + \_ \_ \_ / + \_ \_ }

1. Dile cevr eylemek ayāra mařūř  
Müselmāna cefā küffāra mařūř
2. N'ola ol řāh iderse lufin efzūn  
Olur bī-ad  aā ünkāra mařūř
3. şeb-i am iricek bī-mihr olur arı  
Bu řıve řanma ancak yāra mařūř
4. ılur eřmūñ gōñül mülkini tālān  
Aın yamā olur Tātār'a mařūř
5. abībūm řerbet-i vařluñ sezādur  
Olursa **Hāřimī** bīmāra mařūř

### Velehu<sup>290</sup>

{ + \_ + \_ / + + \_ \_ / + \_ + \_ / + + \_ }

1. Buūr-ı nazma yarařur ü āřinā elfāz  
Biri birine muvāfı gerek<sup>291</sup> edā elfāz

---

<sup>289</sup> HşD, s. 30.

<sup>290</sup> HşD, s. 32.

<sup>291</sup> gerek: ger HşD

2. Kelām-ı pāküm<sup>292</sup> olup nazm-ı pāk<sup>293</sup>-i dendānuñ  
Anuñla olsa n'ola dürr-i bī-bahā elfāz
3. Kılup nihāl-i qaddüñ vaşfını bülend edā<sup>294</sup>  
Olur Mesīh-i<sup>295</sup> lebüñ zikri cān-fezā elfāz
4. Sözümde olsa haṭā kul haṭāsız olmaz bil  
Meger kelām-ı Hudā ola bī-haṭā elfāz
5. Suḡanda milk-i me'ānī açıldı Hāşimiyā  
Saña musaḡḡar olaldan<sup>296</sup> bu pür-şafā elfāz

‘ĀLĪ EFENDĪ<sup>297</sup>

{ \_ \_ + /+ \_ \_ \_ / \_ \_ + /+ \_ \_ \_ }

1. Herkes mey-i ‘ışkuñla mestāne midür cānā  
Başdan başa bunlar hep dīvāne<sup>298</sup> midür cānā
2. Her bir şanemüñ baqsan taşviri derūnumda  
Yoḡsa bu benüm sīnem büthāne midür cānā
3. Aldı şu kadar ‘aqlum zencīr-i ser-i zülfüñ  
Mecnün da baña nisbet dīvāne midür cānā
4. Peymānesi gerdūnuñ kanıyla ṭolar<sup>299</sup> her dem  
Bilmem bu benüm baḡrum meyḡāne midür cānā

<sup>292</sup> pāküm: bā kim HŞD

<sup>293</sup> pāk: vaşf HŞD

<sup>294</sup> edā: ārā HŞD

<sup>295</sup> Mesīh-i: Mesīh HŞD

<sup>296</sup> musaḡḡar olaldan: musaḡḡar-ı evvelden HŞD

<sup>297</sup> GAD, s. 211.

<sup>298</sup> bunlar hep dīvāne: bu ‘ālem vīrāne GAD

<sup>299</sup> kanıyla ṭolar: kanuñla ṭolu GAD

5. Lezzât-ı visâlünden bi'llâh beyân eyle  
‘Âlî gibi her âdem<sup>300</sup> bîgâne midür cânâ

[27b]

### VEYSÎ EFENDÎ

{ \_ \_ +/+ \_ \_ +/+ \_ \_ +/+ \_ \_ }

1. ‘Âlem kırılır hañçer-i bürrânuñ ucından  
Âdemler ölür kâkül-i fettânuñ ucından
2. Dâğlar yaqayın kelle-i bî-devlete cânâ  
Başuñdağı destâr-ı perîşânuñ ucından
3. Âhîr başum alur giderin kûy-i fenâya  
Ey şûh senüñ nîze-i hicrânuñ ucından
4. Ser-rişte-i zülfüñ hevesi gitse gönülden  
Bağrum delinür sūzen-i müjgânuñ ucından
5. **Veysî** gice meclisde ‘aceb yandı yağıldı  
Pervâne-veş ol şem‘ -i şebistânuñ ucından

### ḲABŪLÎ<sup>301</sup>

{ + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ }

1. Âh alursın güzelüm ‘aşîka cevri eyleme çok  
Girü dönmez şaşın iy kaşı kemân atılan oğ
2. Var-iken hâk-i reh-i yâr baña iy keḫḫâl  
Nideyin<sup>302</sup> kuḫl-ı Şıfâhân’ı var al gözüne şoğ

<sup>300</sup>âdem: âlem GAD

<sup>301</sup>KD, s. 621-622.

3. Mest olup gönçe yatur meykede-i gülşende  
Baña ey hâce inanmazsañ eger ağzını çok
4. Bile seyr itmege ma‘ hūd idi beytü’l-ḥaremün<sup>303</sup>  
Uymadı zāhid-i ḥar-ṭab‘ bize anı koduk
5. Söylenür geldi diyü nāme-i ḥaṭṭı yārūñ  
Ey **Ḳabūlī** biz anı dil-bere çokdan okuduk<sup>304</sup>

### ḲABŪLĪ<sup>305</sup>

{ + \_ \_ \_ / + \_ \_ \_ / + \_ \_ }

1. Maḥabbet cāna kār itdi be-ḡayet  
‘ İnāyet eyle suṭānum ‘ ināyet
2. Kimi gül dir yüzüne kimi lāle  
Efendi muḥtelif ancak rivāyet
3. Gerekdür bendeñe sulṭanum iḥsān  
Ra‘ iyyet olana lāzım ri‘ āyet
4. Ser-i kūyuñda öldür ehl-i ‘ ıṣḳı  
Biraz aḥbāb bulsun istirāḥat
5. **Ḳabūlī** ‘ arz-ı ḥāl eyle o yāre  
Ne ḳorḳarsın helāk ide nihāyet

[28a]

---

<sup>302</sup> Nideyin: Nidelüm KD

<sup>303</sup> Bile seyr itmege ma‘ hūd idi beytü’l-ḥaremün: Bizüm ile bile gitse gerek idi seyre KD

<sup>304</sup> Bu beyit KD’de 7. sıradadır.

<sup>305</sup> KD, s. 542.



## ḲABŪLĪ<sup>306</sup>

{ \_ \_ + /+ \_ \_ +/+ \_ \_ +/+ \_ \_ }

1. Tīḡuñ ne revādür k'idesin cāna havāle  
Şanur mısın itdüklerüñi yanuña qala
2. Mestāne baqışlarla beni eyledi meftūn  
Kim dirdi senüñ ala<sup>307</sup> gözün göñlümi<sup>308</sup> ala
3. Sāqī ne turursın ele al cām-ı şabūhı  
Ṭolsun seherī jāle ile nite ki lāle
4. Tīḡuñ beni aḡlatmaḡ ile yanuña geçdi  
El üzre ṭutulsa n'ola sa'y eyledi māla
5. Terk eylesün a' dāy-ile da' vāyı **ḲabŪlī**  
Bize cānib-i ḡaşmı idelüm ḡaşma<sup>309</sup> havāle

## ḲABŪLĪ<sup>310</sup>

{ + + \_ \_ /+ + \_ \_ /+ + \_ \_ /+ + \_ }

1. Beni gördükçe müjeñ ey qaşı yā tīr çeker  
Ḥışm idüp ḡamzelerün üstüme şemşīr çeker<sup>311</sup>
2. Ḥāşīye yazdı ḡaṭuñ metn-i kitāb-ı c' ışqa<sup>312</sup>  
Ḳıl qalemle saçuñ eṭrāfına taḥrīr çeker

---

<sup>306</sup> KD, s. 708.

<sup>307</sup> ala: qara KD

<sup>308</sup> göñlümi: c' aqlumuz KD

<sup>309</sup> ḡaşma: Ḥaqqā KD

<sup>310</sup> KD, s. 581.

<sup>311</sup> Bu gazel mükerrerdir.

<sup>312c</sup> ışqa: ḡüsne KD

3. Dil-i dīvāne esīrūndür esirge şāhum  
Niçe yıldur ğam-ı gīsūñ ile zencīr çeker
4. Cāy-gīr olmasa dilde n'ola hıttı<sup>313</sup>-ı tedbīr  
Dest-i taq̄dīr aña çün<sup>314</sup> hāme-i tağyīr çeker
5. Dīde ağardı bükāyile **Ḳabūlī** dil şād  
Dedeler zevk<sup>315</sup> ider ammā elemin pīr çeker<sup>316</sup>

### ḲABŪLĪ<sup>317</sup>

{ \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ + \_ }

1. Cism-i pākin görmek isterseñ soyup hāmmāma koy  
Olmaz ol sīmīn-beden gibi efendi pāk-şoy<sup>318</sup>
2. Ol tezerv-i hoş-hırāmuñ şimdi ey şeh-bāz-ı dil  
Şaydınūñ eyyāmıdur zīrā raḳībi daḫi toy
3. Tañ mı pest olsa nazarda serv-i bālā-yı çemen  
Ḳadd-i yāre uymadı başka başına çekdi boy
4. Āb-ı istiğfār ile çirk-i günāh-ı cismi yu  
Şirk-i ğayrı<sup>319</sup> levḫ-i dilden tīğ-ı ' irfān ile yoy
5. Ḥazret-i ' İsā da olsañ yaramazsın düşmene  
Ey Ḳabūlī süzen-i zerle gerekse gözin oy

<sup>313</sup> hıttı-ı: ḫarf-i KD

<sup>314</sup> aña çün: aña KD

<sup>315</sup> dedeler zevk: Zevki dervīş KD

<sup>316</sup> Bu beyit KD'de 7. sıradadır.

<sup>317</sup> KD, s. 738.

<sup>318</sup> Bu gazel mükerrerdir.

<sup>319</sup> Şirk-i ğayrı: Naḳş-ı ğayrı KD

[28b]

ḲĀFZADE FĀYİZĪ ÇELEBĪ<sup>320</sup>

{ ++ \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ }

1. Mest olan sāğar-ı ' ışkuñ mey-i rahşānından  
Şormaz erbāb-ı gamuñ çāk-i girībānından
2. Şorma āvāreligüm ' ışk-ile mānend-i gūbār  
Bil hemān hūblaruñ cünbiş-i dāmānından
3. Dime ber-bād ideyin kahr-ile hākisterini  
Şağın erbāb-ı dilüñ āteş-i pinhānından
4. Rehzen-i derd u belā gör nice şoymuş Ḳays'ı  
Rāh-ı ' ışkuñ hāzer it deşt-i beyābānından
5. Çarḥ-ı bed-mihre niçün baş egerüz Fāyiziyyā  
Yoḥsa şermende miyüz itdügi iḥsānından

RŪḤĪ-İ BAĞDĀDĪ<sup>321</sup>

{ ++ \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ }

1. Māyilüz duḥter-i rez şoḥbetine girmez ele  
Geliñüz hū diyelüm<sup>322</sup> şāyed ayağıyla gele
2. N'ola rez duḥterine māyil olursa dil u cān  
Meyl ider cān u gönülden kim olursa güzele
3. Gerçi var deşt-i maḥabbette niçe vaḥşī<sup>323</sup> gāzāl  
Sensin ammā güzelüm lāyıḳ olan bu gāzele<sup>324</sup>

<sup>320</sup> Bu gazel FZD'de yoktur.

<sup>321</sup> BRD, s. 969.

<sup>322</sup> Geliñüz hū diyelüm: Sākiyā hū çekelüm BRD

<sup>323</sup> vaḥşī: çeşmi BRD

4. Reh-i miḥnetde eger sāye-şıfat pā-mālüz  
Senün üftādeñüz ey serv-i ser-efrāz hele<sup>325</sup>
5. Baķışından sañadur kaşdı hemān ey **Rūhī**  
Yine almış kılıcın ğamze-i kattālī<sup>326</sup> ele<sup>327</sup>

### Velehu<sup>328</sup>

{ + + \_ \_ / + \_ + \_ / + + \_ }

1. Yārdan şanmañuz cefāmuz var  
‘Ayn-ı vuşlatdayuz şafamuz var
2. Begi pāşāsı var ise ğayruñ<sup>329</sup>  
Fuķarāyuz bizüm Ĥudāmuz var<sup>330</sup>
3. Ĥāh zevķ u şafā vü ĥāh ‘anā  
Her ne Ĥaķ’dan gelür rızāmuz var<sup>331</sup>
4. Dergeh-i Ĥaķķ’adur teveccühümüz<sup>332</sup>  
Ġayrıya şanmañ<sup>333</sup> ricāmuz var<sup>334</sup>
5. Bizi egler cihānda ey **Rūhī**  
Mey-i gül-reng-ile şafāmuz var<sup>335</sup>

[29a-b]<sup>336</sup>

---

<sup>324</sup> Bu beyit BRD’de 4. beyittir.

<sup>325</sup> Bu beyit BRD’de 5. beyittir.

<sup>326</sup> kattālī: ĥūn-rīzi BRD

<sup>327</sup> Bu beyit BRD’de 7. beyittir.

<sup>328</sup> BRD, s. 436-437.

<sup>329</sup> ğayruñ: ĥalkuñ BRD

<sup>330</sup> Bu beyit BRD’da 4. sıradadır.

<sup>331</sup> Bu beyit BRD’da 2. sıradadır.

<sup>332</sup> Dergehi Ĥaķķadur teveccühümüz: Dā’imā Ĥaķķadur tevekkülümüz BRD

<sup>333</sup> Ġayrıya şanmañ: Ġayrıdan şanmañuz BRD

<sup>334</sup> Bu beyit BRD’da 5. sıradadır.

<sup>335</sup> Bu beyit BRD’da 8. sıradadır.

[30a]

RŪĦĪ<sup>337</sup>

{ ++ \_ \_ / ++ \_ \_ / ++ \_ \_ / ++ \_ }

1. [Vuş]latuñ<sup>338</sup> teşneleri āb nedür bilmezler  
Devr-i la<sup>ç</sup> lüñde mey-i nāb nedür bilmezler
2. Günlerin şevk-ı ruĥuñla giçüre şādıklar  
Şubĥ olunca gice mehtāb nedür bilmezler
3. Ħāb-ı ġaflet[de kıyās] itme bizi ey şūfī  
<sup>ç</sup>İşĥ bīdārları ĥāb nedür bilmezler
4. Ey dil o şūĥa muĥibdür<sup>339</sup> diyü çok yaklaşma  
Ħūblar ĥātır-ı aĥbāb nedür bilmezler
5. Āh kim ġarĥ-ı yem-i ġaflet olup ĥalk-ı cihān  
Felegüñ ħurduġı dolāb nedür bilmezler
6. Gün gibi zāhir iken evc-i felekde meh-i nev  
<sup>ç</sup>Āleme urduġı ħullāb nedür bilmezler
7. **Rūĥiyā** gevher-i nā-yābdur eş<sup>ç</sup>āruñ līk  
Cūhelā gevher-i nā-yāb nedür bilmezler

---

<sup>336</sup> Bu sayfa, “Bu sayfa kırık olduğundan çekilemedi.” kütüphane kaydıyla boş bırakılmıştır.

<sup>337</sup> BRD, s. 428-429.

<sup>338</sup> Vuşlatuñ: Vaşluñuñ BRD

<sup>339</sup> muĥibdür: muĥibbüz BRD

## RŪHĪ<sup>340</sup>

{ ++\_/\_/++\_/\_/++\_/\_/++\_ }

1. Geşt idüp ‘ālemi cennet diyü geldük<sup>341</sup> Şām’a  
Āh kim murğ-ı dil-i zārı düşürdük dāma
2. Gülüp açılmada her küşede biñ gönçe-i ter  
Her ser-i rāhda bir<sup>342</sup> serv-i tavilü’l-ķāme
3. [Dil] taleb-kār-ı şafā giyse tehī korķum odur  
Ki ne destār ķala başda ne tende cāme<sup>343</sup>
4. Baħt yār olmayıcaķ ma‘ rifet işşı itmez  
Tıtalum kim ola ‘aşrında ķişi ‘allāme
5. Terk idüp ‘uzleti ķıldı taleb-i ‘izzet ü cāh  
Dil-i nā-puħte bizi şaldı ħayāl-i ħāma
6. Düşmesün ħayret-i aķrān-ile tül-i emele  
Degmez ol tül-i emel çekdügümüz ālāma<sup>344</sup>
7. Yāre aħvālümüzü bu ħazel i‘lām eyler<sup>345</sup>  
Ĥalimüz gerķi ki muħtāc degil i‘lāma<sup>346</sup>
8. **Rūħiyā** ‘ālem-i fānīde odur ‘ārif kim  
Vire destārı külāha çuķayı iħrāma<sup>347</sup>

---

<sup>340</sup> BRD, s. 930-931.

<sup>341</sup> geldük: düşdün BRD

<sup>342</sup> bir: biñ BRD

<sup>343</sup> Gazel bitmediği halde “tetimme” ibaresi vardır.

<sup>344</sup> Bu beyit BRD’de 6. sıradadır.

<sup>345</sup> Yāre aħvālümüzü bu ħazel i‘lām eyler: Umarız bu ħazel i‘lām ide aħvālümüzü BRD

<sup>346</sup> Bu beyit BRD’de 12. sıradadır.

[30b]

**RŪḤĪ<sup>348</sup>**

{ \_+ \_/\_+ \_/\_+ \_/\_+ \_ }

1. Zülfüñe bend eyledüñ evvel dil-i meyyālümü  
Eyledüñ zülfüñ gibi āhir perīṣān ḥālümü
2. Ḳatlüme ol ğamze-i ğammāzı ta‘yīn eyledüñ  
Yoluña cān virmede bildüñ meger iḥmālümü
3. Ruḥlaruñdan eyleyüp ḥaṭṭ-ı siyeh-kāruñ tırāṣ  
Jengden pāk eyledüñ āyīne-i iḳbālümü
4. Zülfüñüñ sırrın beyān itdüm perīṣān göñlüme  
Tekye-i ‘ışkuñda irṣād eyledüm abdālümü
5. **Rūḥiyā** ṣādam ki erbāb-ı tefāḥurdan baña  
Kimse yaklaşmaz görüp egnümde ednā ṣālümü<sup>349</sup>

**Velehu<sup>350</sup>**

{ ++ \_/\_+ \_/\_+ ++ }

1. Sīnesin ‘arz ider ki ḳudreti gör  
Bizi öldürmek ister āfeti gör
2. Mest olup ‘āşıḳa çeker ḥançer  
Kāfirüñ itdüğü zārāfeti gör

---

<sup>347</sup> Bu beyit BRD’de 8. sıradadır.

<sup>348</sup> BRD, s.1034.

<sup>349</sup> Bu beyit BRD’de 7. sıradadır.

<sup>350</sup> BRD, s. 427.

3. Bize itdikleri cefā yitmez  
Ġayra itdikleri maḥabbeti gör
4. Zevk-ı esrār ile gelüp ŧevka  
Vā<sup>c</sup> izūñ itdūgi ŧeḧāreti gör
5. Ġarazuñ ḥālet ise ey ŧūfi  
Bir kadeḧ bāde iç de ḥāleti gör
6. Niçe meyl itmeyem ruḥ-ı yāra  
Behey inŧāfsuz melāḥati gör
7. Dime içdükçe<sup>351</sup> eylemez ḥiddet  
Hele gelsün gözine ḥiddeti gör
8. Ey kılan **Rūḥī** ile baḥḧ-i suḥan  
Cehli қо kuvvet-i ḥabī<sup>c</sup> ati gör<sup>352</sup>

### RŪḤĪ<sup>353</sup>

{ ++ \_ \_ / ++ \_ \_ / ++ \_ \_ / ++ \_ }

1. Nedür eksüklüğimiz bunca cefā vü cevre  
Ki getürdüñ bizi Yārab bu muḥālif devre
2. Yere mi geçdi mürüvvet ki sitem-dīdelerüñ  
Yitdi dūd-ı dili āfāka yeter yoқ ğadre<sup>354</sup>

[31a]<sup>355</sup>

---

<sup>351</sup> içdükçe: içdükde BRD

<sup>352</sup> Bu beyit BRD'de 9. sıradadır.

<sup>353</sup> BRD, s. 977-978.

<sup>354</sup> ğadre: ğavre BRD

<sup>355</sup> Gazel bitmediği halde "tetimme" ibaresi vardır.



3. Hurdeler geçdi şüreyyāya felekde āhum  
Kānlar ağlatdı yaşum taht-ı şerāda şevre
4. Nevr ü nūr<sup>356</sup>-ile firākuñda pür olsa yer ü gök  
Ne gözüm nūra baqar gökde ne yirde nevre
5. Āhīr-kār çü tefrīka<sup>357</sup> düşer terkībūñ  
Sāqiyā turma getür cām-ı şarābı devre<sup>358</sup>
6. Rāstī<sup>359</sup> ol gün olur ehle ‘ azāb-ı düzaḥ<sup>360</sup>  
Ola bir yirde ki nā-ehl<sup>361</sup> otura çepçevre<sup>362</sup>
7. Sālik olduñ yine bir tarz-ı neve<sup>363</sup> ey **Rūhī**  
Āferīn aña ki pey-revlük ide bu tavra

### RŪHĪ<sup>364</sup>

{ \_+ + \_/\_+ + \_/\_+ }

1. Keşret-i ğamdan niçe bir izdihām  
Gelse bahār olsa gönül şād-kām
2. Geçse ḥamel burcına şāh-ı nücūm  
Alsa felekden dil-i zār intikām
3. Bād-ı bahār esdi dem-i ‘ iṣdūr  
İşte sen ey qalb-ı ḥazīn işte cām

<sup>356</sup> Nevr ü nūr: Nūr u nevr BRD

<sup>357</sup> Āhīr-kār çü tefrīka: Āhīr-ı kārda tefrīde BRD

<sup>358</sup> cām-ı şarābı devre: cām-ı şarāb-ı devre . Bu beyit BRD'de 6. sıradadır.

<sup>359</sup> Rāstī: Rāsıtı BRD

<sup>360</sup> ehle ‘ azāb-ı düzaḥ: ehl-i ‘ azāba düzeḥ BRD

<sup>361</sup> nā-ehl: nādān BRD

<sup>362</sup> Bu beyit BRD'de 5. sıradadır.

<sup>363</sup> tarz-ı neve: tavr-ı neve BRD

<sup>364</sup> BRD, s. 836-837.

4. Şalmaya ğam tā ki ayağdan beni<sup>365</sup>  
Elde gerek cām-ı mey-i lā' l-fām<sup>366</sup>

5. Yok sözimüz üstine söz **Rūhiyā**  
*Eş-şu'arāü ümerāi'l-keḷām*<sup>367</sup>

### RŪHĪ<sup>368</sup>

{ ++ \_ \_ / + \_ + \_ / + + \_ }

1. Nūş idüp cām-ı ' ıŝkı yatduķ biz  
' Ālemi bir ḫuzūra ŝatduķ biz

2. Aralıķdan getürdük aĝyāri<sup>369</sup>  
Oķımız himmet-ile atduķ biz

3. Bulmaduķ bir ḫaķıķat ehli güzel  
' Ālemi birbirine ŝatduķ biz

4. Kākülün gördük itdi ser-keşlik  
Biraz anuñ ipin uzatduķ biz

5. N'ola girsek ' abāya ey **Rūhī**  
Atlas-ı çarḫı hıçe ŝatduķ biz

---

<sup>365</sup> beni: seni BRD

<sup>366</sup> mey-i lā' l-fām: mey-i lāle-fām BRD

<sup>367</sup> “Şairler, söz (ülkesinin) beyleridir.” Bu beyit BRD'de 8. sıradadır.

<sup>368</sup> BRD, s. 599.

<sup>369</sup> aĝyāri: a' dāyı BRD

[31b]

**RŪḤĪ<sup>370</sup>**

{ \_ + + \_ / \_ + + \_ / \_ + \_ }

1. Hū deyüp olsağ demidür sīne-çāk  
Hāy meded ğam bizi kıldı helāk
2. Taht nedür baht-ı müsā' id nedür  
Āḥir olur menzilümüz<sup>371</sup> zīr-i ḥāk
3. Pāk gelür pāk gider gül gibi  
Kime virilse ezeli ' ışk-ı pāk<sup>372</sup>
4. Bāk ide şānma beni öldürmeden  
Vāy size<sup>373</sup> n'eyler o ḥūnīde bāk<sup>374</sup>
5. Rūḥi'yi öldürmege kaşd itmeden  
Ger ğarazuñ rūḥ-ise rūḥi fidāk<sup>375</sup>

**Velehu<sup>376</sup>**

{ + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ }

1. Bezmimüz kūşe-i ğam hem-demimüz derd ü melāl  
Bāde-i miḥnet-ile sāğarumuz mālāmāl
2. Öldürürdi beni<sup>377</sup> ğam kūşe-i miḥnetde eger  
Dil-i ğam-dīdeyi şād itmese ümmid-i vişāl

<sup>370</sup> BRD, s. 758-759.

<sup>371</sup> menzilümüz: çün yerimüz BRD

<sup>372</sup> Bu beyit BRD'de 4. sıradadır.

<sup>373</sup> size: sizi BRD

<sup>374</sup> Bu beyit BRD'de 6. sıradadır.

<sup>375</sup> "Ruhum sana feda olsun" Bu beyit BRD'de 7. sıradadır.

<sup>376</sup> BRD, s. 787.

<sup>377</sup> beni: bizi BRD

3. Dün didüñ bezmüme dâhil niçün olmaz ‘uşşâk  
Nedür ey şüh-ı cefâ-cü yine bu emr-i muhâl
4. Niçe derd ü eleme<sup>378</sup> ‘ arz ideyin hıdmetüne  
‘ Arz-ı hâle şanemâ<sup>379</sup> olmayıcağ bende mecâl
5. **Rûhiyâ** derd ü gam-ı dehr zebûn itdi beni<sup>380</sup>  
Vây eger olmaz<sup>381</sup> ise luğf-ı Hudâ-yı müte‘âl

### Velehu<sup>382</sup>

{ \_ \_ + / \_ + \_ \_ / \_ \_ + / \_ + \_ \_ }

1. Alduğ<sup>383</sup> vefâ haberlerin ey dil habîbden  
Ölmezseñ intikâm alursın rağîbden
2. Ey feyz-i ‘ ışka râgıb olan şahn-ı bâğa gel  
Kıl kesb-i hâk zemzeme-i ‘ andelîbden
3. Haml itme küfre câmi‘ e mestâne geldigüm  
Esrâr-ı ‘ ışkı şormağa geldüm hağîbden
4. Geh eşk-i âl u geh ruğ-ı zerdüñden ağlama  
Bîmâr-ı ‘ ışka çâre yok el çek tabîbden
5. Biz **Rûhiyâ** garîb-i diyâr-ı mağabbetüz  
Bir yirdeyüz ki nefret iderler garîbden<sup>384</sup>

<sup>378</sup> derd ü eleme: hâl-i dilümi BRD

<sup>379</sup> şanemâ: güzelüm BRD

<sup>380</sup> beni: bizi BRD

<sup>381</sup> olmaz: irmez BRD

<sup>382</sup> BRD, s. 870.

<sup>383</sup> Alduğ: Alduñ BRD

[32a]

**Velehu<sup>385</sup>**

{ \_+ + \_/\_+ + \_/\_ + \_ }

1. Ğayr idemez nükte bize şâ<sup>ç</sup> irüz  
Nükte-serâlıkda <sup>ç</sup> aceb mâhirüz
2. Kaşd idicek sihr iderüz sözde biz  
Kâdirüz işbâta disek sâhirüz
3. Ğayr gibi ağlamazuz hicrden  
Cevrüne ey çarḥ-ı denî şâbirüz<sup>386</sup>
4. Baḥt-ı siyehkâriledür cengimüz  
Yoḥsa biz ol muğbeçeden şâkirüz<sup>387</sup>
5. Bâḫnımız nūr-ı ma<sup>ç</sup> ârifle pür  
Gün gibi ehl-i nazara zâhirüz<sup>388</sup>
6. Şi're karışdı cühelâ **Rûhiyâ**  
<sup>ç</sup> Âr ider olduḡ dimege şâ'irüz<sup>389</sup>

**Velehu<sup>390</sup>**

{ \_ \_ +/\_ + \_ +/\_ + \_ }

1. Kıldı serîr-i hüsne o Yûsuf-likâ cülüs  
<sup>ç</sup> Uşşâḡ muntazır k'ola fermân-ı ḥâk-bûs
2. Ağyâr sürmek ister imiş pâyunâ yüzün  
Ḥaḡḡâ bu luḡfa yaraşur ol çehre-i <sup>ç</sup> abûs

---

<sup>384</sup> Bu beyit BRD'de 6. sıradadır.

<sup>385</sup> BRD, s.597-598.

<sup>386</sup> Bu beyit BRD'de 5. sıradadır.

<sup>387</sup> Bu beyit BRD'de 6. sıradadır.

<sup>388</sup> Bu beyit BRD'de 4. sıradadır. Gazel bitmediği halde "tetimme" ibaresi vardır.

<sup>389</sup> Bu beyit BRD'de 7. sıradadır.

<sup>390</sup> BRD, s. 662-663.

3. İcrā-yı ʿ ādet it ser-i aġyārı ʿaṭ idüp  
Şāh-ı nev olucaġ yeñilenmek gerek rü ʿūs
4. Beñzer ʿaṣuñla ġamzelerüñ iki ġaṇçere  
Kim dest-i şun ʿ ʿabzaların kılmıř ābnūs
5. Gel bezme kim şafāmuza reşk eylesün felek  
Şevġuñla ay u ġün gibi devr eylesün kü ʿūs
6. Göġsin döġüp çekilmede mülk-i beġāya ġalġ  
Sen mest-i ġāb u<sup>391</sup> ʿ ālemi ʿutımıř şadā-yı kūs
7. Rūġı şaġın zamāne sana virmesün firīb  
Kendiñ bu köhne niçelere şatdı nev-ʿ arūs

### Velehu<sup>392</sup>

{ + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ }

1. Kimi ġam-nāk bu ġalġuñ kimi ʿ ayyāş nedür  
Kiminüñ bālīni<sup>393</sup> aġlas kiminüñ ʿaş nedür
  2. Biricik derd ü belā şofrasına miġmān ol  
Sen de gör ehl-i maġabbet yidüġi aş nedür<sup>394</sup>
- [32b]<sup>395</sup>
3. Öldürenen ne eşer zāġir olandan ne nişān<sup>396</sup>  
Ser-i kūyında<sup>397</sup> pey-ā-pey kesilen baş nedür<sup>398</sup>

<sup>391</sup> ġāb u: ġāb-ı BRD

<sup>392</sup> BRD, s. 558-559.

<sup>393</sup> bālīni: bālīşi BRD

<sup>394</sup> Bu beyit BRD'de 4. sıradadır.

<sup>395</sup> Ġazel bitmediġi halde "tetimme" ibaresi vardır.

<sup>396</sup> nişān: vücūd BRD

<sup>397</sup> Ser-i kūyında: Reh-i ʿ aşġuñda BRD

4. Cümleñ meñşe' i birken ' acabâ sırr-ı Hudâ  
Kimine gizlü bu halkuñ kimine fâş nedür<sup>399</sup>
5. Taleb-i ni' met-i vaşl eyler iken Leylâ'dan  
Kâse-i kelle-i Mecnûn'ı<sup>400</sup> şıyan taş nedür<sup>401</sup>
6. Bağrumı nâvek-i bî-dâd ile kim deldi dime  
**Rûhiyâ** ol süzilen göz çatulan kaç nedür<sup>402</sup>

#### Velehu<sup>403</sup>

{ ++ \_ \_ / ++ \_ \_ / ++ \_ \_ / ++ \_ }

Kim kaçır yoluña cân virmeden ey rûh-ı revân  
Tek hemân **Rûhî**-i dil-ğasteye fermân olsun

#### ' ĀLĪ<sup>404</sup>

{ \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ }

1. ' Āşıkuñ kâdrin bilen maḥbûba mâyildür gönül  
Ḥüsn-i ḥod-râya ne mâyildür ne kâyildür gönül
2. Yâra istignâ şatup hicrâna iḳdâm eyleme  
Yârdan ayrılmaḳ âsân şanma müşkildür gönül

<sup>398</sup> Bu beyit BRD'de 5. sıradadır.

<sup>399</sup> Bu beyit BRD'de 6. sıradadır.

<sup>400</sup> Kâse-i kelle-i Mecnûn'ı: Kâse-i Çays-ı dil-fikârı BRD

<sup>401</sup> Bu beyit BRD'de 3. sıradadır.

<sup>402</sup> Bu beyit BRD'de 7. sıradadır.

<sup>403</sup> BRD, s. 880.

<sup>404</sup> GAD, s. 363.

3. Germ iken bāzār<sup>405</sup>-ı ışık olsun miyāncı der-kenār  
Sen-miyān<sup>406</sup> fikrin gider cān cāna vāşıldur göñül
4. Niçe gündür görmedüm ol āfitābuñ rüyını  
Saña bir ay oldı ammā baña bir yıldur göñül
5. Dürr-i vuşlat dem-be-dem keffümde<sup>407</sup> ey ʿĀLİ benüm  
ışık bir deryāya beñzer anda bir dildür göñül<sup>408</sup>

ʿĀLİ<sup>409</sup>

{ \_ \_ + / \_ + \_ + / + \_ \_ + / \_ + \_ }

1. Bu reng ü<sup>410</sup> rüy sende nedür gül misin nesin  
Söz yok kelām-ı paküñe bülbül misin nesin
2. Düşdüm kemend-i zülfüñe āzāde-hāl iken  
Bilmem kimüñ efendisisin kul mısın nesin<sup>411</sup>
3. Alduñ qarārımı beni dīvāne eyledüñ  
Ey kara bahtımuñ yeri kākül misin nesin<sup>412</sup>
4. Her kim görürse mest olur ayağıña düşer  
Bir sāğar oldı hüsn aña sen mül misin nesin<sup>413</sup>
5. ʿĀLİ görince kanlu kefen zann<sup>414</sup> ider seni  
Ey cismi pāre pāre qaranfül misin nesin

<sup>405</sup> bāzār-ı: deryā-yı GAD

<sup>406</sup> Sen-miyān: Mū-miyān GAD

<sup>407</sup> keffümde: keyfümdür GAD

<sup>408</sup> Bu beyit GAD'de 6. sıradadır.

<sup>409</sup> GAD, s. 409.

<sup>410</sup> reng ü: reng-i GAD

<sup>411</sup> Bu beyit GAD'de 4. sıradadır.

<sup>412</sup> Bu beyit GAD'de 2. sıradadır.

<sup>413</sup> Bu beyit GAD'de 3. sıradadır.

<sup>414</sup> kefen zann: tenin ta' n GAD



[33a]

NEV'Ī EFENDĪ<sup>415</sup>

{ + \_ \_/+ \_ \_/+ \_ \_/+ \_ }

1. Güzel göz güzel el güzellik maḥal  
Naẓrūñ bulunmaz güzelsin güzel
2. Benüm serv-i nāzum efendüm meded  
Cefā-yile nāzı dırāz itme gel
3. Şeh-i kām-rānsın güzeller kuluñ  
Güzellükde saña bulunmaz bedel
4. Kime kim elüñ öpmek oldı naşīb  
Sa' adetle devlet aña virdi el
5. Seni māyil itmiş gibi ol ğazāl  
Neden düşdi Nev'ī bu gūne ğazel

NEV-GÜFTE-İ CEVRĪ ÇELEBĪ<sup>416</sup>

{ ++ \_ \_/+ \_ \_/+ ++ \_ }

1. Hūn-i dil māye-i ma' aşumdur  
Ġam mühim-sāz-ı inti' aşumdur
2. Bende-i himmetim ne kaydum var  
Dil-i āzāde ḥāce taşumdur
3. Ḥāce-i āteşin-metā' -ı dilem  
Şu' le kālā-yı ḥoş-ķumāşumdur

---

<sup>415</sup> NVD, s.400.

<sup>416</sup> CD, s. 196.

4. Zīnet-efzā-yı mesned-i ʿışkum  
Perniyān-ı felek firāşumdur
5. ʿTurfe dīvāneyem ki Eflāṭūn  
Sırr-ı maʿnāda rāzdāşumdur
6. Āb-ı rūy-ı ḥıred<sup>417</sup> cünūnumdur  
Tāb-i zūlf-i sükūn telāşumdur
7. Ğamze-i dil-rübāya nāz ideli  
Dil-i **Cevrī** niyāz-pāşumdur

#### ḲİṬʿ A-İ LAṬİF

{ \_ \_ +/\_ + \_ +/+ \_ \_ +/\_ + \_ }

1. Ḳasdum budur ki ḥükm-i ḳazāya rızā virüp  
Ğam irdügünce ğuşşā çeküp olmıyam melūl
2. Olsun ḥavādiş oğlarına sīnemüz siper  
Gökden ne yağdı kim anı yir itmedi ḳabūl

#### YAḤYĀ BEG EL-MERḤŪM

{ + + \_ \_ /+ \_ + /+ + \_ }

Cürmine iʿtirāf iden miskīn

Yegdür andan kim ola ṭāʿ at-bīn

[33b]

#### ĞAZELLİYĀT-I FUZŪLĪ EL-BAĠDĀDĪ<sup>418</sup>

{ \_ \_ +/\_ + \_ +/+ \_ \_ +/\_ + \_ }

1. Yā men aḥāṭa ʿilmüke'l-eşyāe küllehā  
Ne ibtidā saña mutaşavver ne intihā

<sup>417</sup> Āb-ı rūy-ı ḥıred: Āb-rūy-ı ḥıred CD

<sup>418</sup> FD, s. 131.

2. Kim virse cān yoluñda bulur ḥāk olup maḳām<sup>419</sup>  
Gūyā ki ḥāk-i rāhīñadır naḳd-i cān behā
3. Sensin kılan mezāhir-i ümmīd [ü] bīm edüp  
Mūsā'yı genc-i 'ilm ü<sup>420</sup> 'aşāsını ejdehā
4. Senden bulupdur Aḥmed-i Mürsel maḳām-ı ḳurb  
Taḥsīn-i Yā vü Sin-ile teṣrīf-i Ṭā vü Hā<sup>421</sup>
5. Yā' ḳūb'a oldı neşve<sup>422</sup>-i şevḳūñ ğam ü elem  
Yūsuf'da neşve naḳdı durur<sup>423</sup> behcet ü behā<sup>424</sup>
6. Bulmazdı ḳahrın açmasa hān-i siyāsetin  
Hel min-mezīd loḳmasına düzaḥ iştiḥā<sup>425</sup>
7. Yā Rab belā-yı ḳayda **Fuzūlī** esīrdir  
Ol bī-dili bu dām-i küdüretten et rehā

### Velehu<sup>426</sup>

{ \_ \_ +/\_ + \_ +/+ \_ \_ +/\_ + \_ }

1. Yā Rab hemīşe lūtfuñu ḳıl reh-nümā bana  
Gösterme ol ṭarīḳi ki gitmez<sup>427</sup> saña baña

<sup>419</sup> ḥāk olup maḳām: ḥāk-i maḳdemīn FD

<sup>420</sup> Mūsā'yı genc-i 'ilm ü: Mūsā'nın 'ilm genci FD

<sup>421</sup> Bu beyit FD'de 6. sıradadır.

<sup>422</sup> neşve-i: nişāne-i FD

<sup>423</sup> neşve naḳdı durur: neş'e-i nazarūñ FD

<sup>424</sup> Bu beyit FD'de 4. sıradadır.

<sup>425</sup> Bu beyit FD'de 5. sıradadır.

<sup>426</sup> FD, s. 131-132.

<sup>427</sup> gitmez: yetmez FD

2. Kat<sup>ç</sup> eyle aşinâlığım andan ki ğayrdır  
Ancak öz âşinâlarıñ it âşinâ baña
3. Bu yolda<sup>428</sup> sâbit it kadem-i i<sup>ç</sup> tibârımı  
Kim reh-ber-i şeri<sup>ç</sup> at ola muḳtedâ baña
4. Yok bende bir <sup>ç</sup> amel saña şâyeste âh eger  
A<sup>ç</sup> mâlûme göre vire <sup>ç</sup> adlin cezâ baña
5. Ḥavf ü ḥaṭâda muḫtaribem var ümîd kim  
Lüṭfuñ vire beşâret-i <sup>ç</sup> afv ü <sup>ç</sup> aṭâ<sup>429</sup> baña
6. Ben bilmezem baña gereğın sen hakîmsin  
Men<sup>ç</sup> eyle virme her ne gerekmez saña<sup>430</sup> baña
7. Oldur baña murâd ki oldur saña murâd  
Ḥaşâ ki senden özge ola müdde<sup>ç</sup> â baña<sup>431</sup>
8. Ḥabs-i hevâda koyma **Fuzûlî**-şıfat esîr  
Yâ Rab hidâyet eyle tarîḳ-i fenâ baña

[34a-b]<sup>432</sup>

[35a]

### FUZÛLÎ<sup>433</sup>

{ \_ \_ +/\_ + \_ +/+ \_ \_ +/\_ + \_ }

1. Vaşluñ baña ḥayat verir firḳatin memât  
*Subḥâne ḥâlîḳi ḥalaḳa 'l-mevti ve 'l-ḥayât*

<sup>428</sup> Bu yolda: bir yerde FD

<sup>429</sup> <sup>ç</sup> afv ü <sup>ç</sup> aṭâ: <sup>ç</sup> afv-i ḥaṭâ FD

<sup>430</sup> saña: baña FD

<sup>431</sup> Bu beyit FD'de yoktur.

<sup>432</sup> Bu sayfa, “Bu sayfa kırık olduğundan çekilemedi.” kütüphane kaydıyla boş bırakılmıştır.

<sup>433</sup> FD, s. 149-150.

2. Hicrānuña taḥammül eden vaşluñı bulur  
*Tübā li men yusā' idühü'n-nasri ve's-şebāt*<sup>434</sup>
3. Mihrüñdir iktinaḥ-i meḳāşid vesīlesi  
*Māşā'e men erāde bihi'l-fevzi ve'n-necāt*
4. Dökmüş riyāz-i tab'uma bārān-i şevḳuñı  
*Men enzele'l-miyāhi ve ahyā bihi'n-nebāt*
5. Haḳ āferinişe sebep etti vücuduñu  
*Evcebte bi'z-zuhūri zuhūri'l-mükevvenāt*
6. İzid serīr-i ḥüsne seni kıldı pādīşāh  
*Ve a'lā kemāli zātike fi-aḥseni's-şifāt*
7. Kıldın eda-yi na't **Fuzuli** tamām kıl  
*Kemmilhü bi's-şelāmi ve temmimhü bi's-şalāt*

### Velehu<sup>435</sup>

{ + \_ \_ / \_ + + \_ / \_ + \_ \_ }

1. Cihān içre her ne fiten k'ola<sup>436</sup> hādīş  
Aña serv-i ḳaddüñ olur<sup>437</sup> elbette bā' iş
2. Medārisde taḫḳīḳ-i müy-i miyāñuñ  
Deḳāyıkdan ortaya şalmış mebāḥiş

<sup>434</sup> yusā' ide hunnesri ve's-şebāt: erāde bihi'l-fevzi ve'n-necāt FD

<sup>435</sup> FD, s. 153-154.

<sup>436</sup> ne fiten k'ola: fitne kim olsa FD

<sup>437</sup> ḳaddüñ olur: ḳaddiñdir FD

3. Muvaḥḥidlere kılma inkâr zâhid  
Mey-i vaḥdeti şanma ümmü'l-ḥabâ'is<sup>438</sup>
4. İki dîdesiz ' âleme hem çün Yūsuf<sup>439</sup>  
Size yok cihân içre imkân-ı şâliş
5. Baña cem' olur kıanda kim ola<sup>440</sup> bir ğam  
Benem mülk-i ğam<sup>441</sup> içre Mecnûn'a vâriş
6. Döküp eşk kûyuñda vaşluñ diler dil  
Şaçar nef' için dâne toprağa ḥâriş
7. ' İzâr u lebüñ vaşfın ider<sup>442</sup> **FUZÛLİ**  
Aña hem müfessir durur hem muḥaddis

### FUZÛLİ<sup>443</sup>

{ \_ \_ + / + \_ \_ + / + \_ \_ + / + \_ \_ }

Luṭf eyle **Fuzûlî** benüm aḥvâlimi ' arz it  
Ol serve ki söyletmege kıoymadı mecâlüm

[35b]

### ḤUŞÛ' İ BİĞ EL-CELEB

{ \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ + \_ }

1. Şâne-veş biz zülf-i ' anber-fâma girmiş çıkmışuz  
Murğ-ı vaḥşîyüz ki gūyâ dâma girmiş çıkmışuz

<sup>438</sup> Ğazel bitmediği halde "tetimme" ibaresi vardır.

<sup>439</sup> hem çün Yūsuf: Yūsuf ü sen FD

<sup>440</sup> kıanda kim ola: kıanda kim var FD

<sup>441</sup> ğam: ' aşk FD

<sup>442</sup> ider: eyler FD

<sup>443</sup> FD, s. 229.

2. Derlesek tañ mı görüp ruhsâr-ı âteşnâķını  
Sîm-ber bir yâr-ile hâmmâma girmiş çıķmıřuz
3. Câm-ı gül-fâm içre görseñ ‘ aksimiz tañ mı müdâm  
Câmî-i devrüz ki milk-i câma girmiş çıķmıřuz
4. Kâm-yâb olmaķ naşîb olmadı ĥod dîvânene  
Niçe kez aĥvâlümüz i‘ lâma girmiş çıķmıřuz
5. Ey **Huşû‘î** bilmezüz ĥâk-i derinden özge cây  
Biz sarây-ı şâh-ı zü‘l-ikrâma girmiş çıķmıřuz

#### Velehu

{ \_+ \_/\_+ \_/\_+ \_/\_+ \_ }

1. Kâkûl-i ĥoř-bûña rûzî olmadı bir kerre lems  
Geçdi bu sevdâda sultânüm niçe imrüz u ems
2. Yevm-i ‘ âşûrâda ĥinnâ yâķma girme ķanıma  
İtme ‘ ömrüm ĥâřılı destüñ dem-i mazlûma ĥams
3. Tâbiř-i ĥurřide dâyirdür vücûdı zerrenüñ  
Vecd-i Mevlânâ’ya bādî nitekim irşad-ı şems
4. Beş daĥi didüm metâ‘ -ı vaşla naķd-i cân-ile  
Daĥi ibn-i âdeme farz olmadın evķât-ı ĥams
5. şâd-mân olmaz **Huşû‘î** görmeyince tal‘ atüñ  
Gül açılmaz aña te’şîr itmeyince tâb-ı řems

## Velehu

{+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ \_ }

1. Seḫā vü cūd esāsında ne ğam almazsa muḫ[k]emlik  
Ki zīrā yo mūrūvvetsiz benī-ādemde ādemlik
2. Beni soduñ zebānuñ tīĝi birle zaḫmnāk itdūñ  
Güzel başuñ için bir buse iḫsān eyle merhemlik
3. Cüvānuñ cennet-i ruḫsārın añmazsın be hey şūfī  
Nedür bā<sup>ç</sup> iş dem-ā-dem zıkr ü fikriñde cehennemlik
4. Dirāḫt-ı bīd-veş ten-perver olma serv-i bālā ol  
Begüm erbāb-ı <sup>ç</sup> işka <sup>ç</sup> ayb-ı fāḫşdür mücessemlik
5. Zamānumda eger bir baḫr-ı cūd u yem-nevāl olsa  
İderdi sīm u zerden bād-pāy-ı ḫab<sup>ç</sup> uma yemlik
6. **Ḥuṣū<sup>ç</sup>ī** nazmumuñ evrāı destān oldı āfāa  
Bu vādīde idersem ḫāñ mıdur da<sup>ç</sup> vā-yı Rüstemlik

[36a]

## ṬAV<sup>ç</sup>Ī-Ī<sup>ç</sup> ACEM

{ \_ \_ + /+ \_ \_ + /+ \_ \_ + /+ \_ \_ }

1. Gencīne-i nazm için ki bir nādire-sencem  
Şarrāf-ı nuḫūd-ı güher ü mālīk-i gencem
2. Ālām-ı zamāne beni ılmaz mütelkeddir  
Cārūb-keş-i ğam-kede-i miḫnet ü rencem



3. Sulţâmı ğam-âlûde [vü] âzâde gedâsı<sup>444</sup>  
Ħayrân u serâsime-i bu deyr-i sipencem
4. Men NûĦ-şifat pîr-i köhen-sâlim ü ammâ  
Der bü'l-hevesî bu dil-i meyyâl-ile gencem
5. Şorma benüm aĦvâlümü ey **ṬAV'İ** dem-â-dem  
Men büt-şiken-i berhemen-i deyr-i Firencem

### ṬAV'İ

{ \_+ \_ \_/++ \_ \_/++ \_ \_/++ \_ }

1. Kûh-ı âlâm-ı 'anâdur görinen baş degil  
Ser-nüviştümdür efendi qararan kaç degil
2. Cân-ı şîrînini bir zen yolına itdi telef  
Gider a kûh-keni 'ârif-i қallâş degil
3. Açma' âķıl deyu zülfi ğamını Leylânuñ  
Қays-ı dîvâne o vādîlere sırdaş degil
4. 'İşmet-âbâduñı her bü'l-hevese görme maĦal  
Ħarem-i Ka'be belî menzil-i evbaş degil
5. Serverâ sîm-berâ kec-küleĦâ pâdişehâ  
**Ṭav' iye** bunca cefâ lâyıķ u pâ-dâş degil

---

<sup>444</sup> âzâde gedâsı: gedâsı âzâde M

## SİYAHİ EL-KÂTİB

{ \_+ \_/\_+ \_/\_+ \_/\_+ \_ }

1. Mihr-i hüsnin kim o mäh-ı ‘alem-ārā gösterür  
Kâmetin ‘arz eylese a‘lâdan a‘lâ gösterür
2. Zâhidâ her şey’de hâzırdur Hudâ-yı lem yezel  
‘Ayn-ı ‘ibretle nazâr kılsañ hüveydâ gösterür
3. Serve beñzer sebz-püş olsa nihâl-i kâmeti  
Al giyse gül gibi gâyetde ra‘nâ gösterür
4. Rûzigâruñ şiddetinden korçarum kim ‘âleme  
Âteş-ı âh-ı derûnum bir temâşâ gösterür
5. Ey **Siyâhî** iki yüzlüdür meger mir’ât-ı çarh  
‘Âşıkı geh şâd ider geh zâr u şeydâ gösterür

[36b]

## FEYZİ

{ \_+ \_/\_+ \_/\_+ \_/\_+ \_ }

1. Biñ dîl-i zâr eylemişdür her ser-i müyında câ  
Kimsenüñ gönlüñ perîşân itme ey bād-ı şabâ
2. Şevk-i la‘l u ‘arız-ı rengînüñ itdi tab‘ımı  
Bülbül-i nâzük-ma‘ânî tûfî-i şîrîn-edâ
3. Güş-i câna irdi nâkûs-ı maḥabbet nağmesi  
Eş-şalâ ey sâkinân-ı deyr-i miḥnet eş-şalâ
4. Ğam degil sen hemdem-i dîrînesin derd ehline  
Merḥabâ ey yâr-ı şâdık ey muḥibb-i bî-riyâ

5. Zerre-i nā-çizler mihr-i dıraşşān olsalar  
Gelse bir ‘ālī-nazar bezm-i cihāna **Feyziyā**

### ĀGEHĪ

{+ \_\_\_/ + \_\_\_/ + \_\_\_/ + \_\_\_ }

1. Nigārā gitdi hicrānuñ velī āh u fiğān gitmez  
Bu rüşendür ki āteş maḥv olur ammā duḥān [gitmez]
2. Yazup sīnemde nām-ı yāri yaḫdum niçe dāğ-ı ğam  
Bi-ḫamdillāh ölürsem ğam degil nām u nişān gitmez
3. Yine bir nağme zāhir oldı āhum erġanūnından  
Bu deyrüñ nüh kıbābından şadāsı bir zamān gitmez
4. Tarīķ-ı ‘ışķ birer āh-ı ḫaṭarnāk ancaḫ ey sālīk  
Aña her rāh-rev ‘azm eylemez her kārban gitmez
5. Gözi cellādı ol ḫün-ḫār-ı ḫün-rīzüñ ne ḫünīdür  
Yanından dem-be-dem ey **Āgehī** tīr ü kemān gitmez

### ‘ĀŞIḶ

{+ \_\_\_/ + \_\_\_/ + \_\_\_/ + \_\_\_ }

1. Dilümde dāğ-ı ğam dāğumda sūzımdan duḥān gitmez  
Ki er başında buñ vü dāğ başından hīç ṭuman [gitmez]
2. Ḥayālūñ gitdi dilden dāğ-ı ḫasret līk bākīdür  
Ki āteş yansa bir yirde niçe müddet nişān gitmez

3. Kulağum çınlamaz baş oldu peykândan Dimeşki taş  
Felek her sille urdıkca şadâsı bir zamân gitmez
4. Açaldan çin-i zülfün müşg dükkânını Rûm içre  
Hoşen yolları bağlandı Hıfâ'ya kârbân gitmez
5. Değiş dünyânı naqd-i vaşl-ı yâre öl diril 'Âşık  
Metâ'-ı cân hele bārī giderse râygân gitmez

[37a]

### NAZİRE-İ 'İZÂRİ

{+ \_\_\_/ + \_\_\_/ + \_\_\_/ + \_\_\_ }

1. Baña ta'n itseler 'âşık diyü dilden figân gitmez  
Tokındıkça ceresden nâle zîrâ bir zamân gitmez
2. Komışdur Bîsütün'da bir eşer feryadı Ferhâd'uñ  
Eger ki haşre dek söyletseñ ey Şîrîn-dehân gitmez
3. Belâdur başa boynuñdan yüki ır diyicek nâşih  
Didi Kays anlara baş gitmeyince âşiyân gitmez
4. Şu deñlü ni' metin yimiş seg-ı kûyı ten-i zârûñ  
Zebânında olup tesbîh zikr-i üstüñân gitmez
5. Eli altında oldu sille-i âhum yiyüp gerdün  
'İzârî gökleri yir yiryüzinden her zamân gitmez

### NAZİRE-İ DÂNIŞİ

{+ \_\_\_/ + \_\_\_/ + \_\_\_/ + \_\_\_ }

1. Nişân olmayıcağ tîr-i belâ-yı yâre cân gitmez  
Ne vâr nâ-çîz ise 'âşık cihândan bî- nişân gitmez

2. H̄us̄uf irmiş degil öykündigiyçün r̄yũña āhum  
Mehe bir sille urur kim arası bir zamān gitmez
3. Tenümdede yollar açaldan elifler ğam metā<sup> </sup> ıyla  
Gün olmaz kim geçüp Őehr-i dile bir kār-bān gitmez
4. Keser olında na<sup> </sup> l-ile elif ol dilber-i h̄un-r̄iz  
Elinden Şol dil-āverdür ki t̄ir-ile kemān gitmez
5. H̄ayāl-i z̄ülf-i dil-ber cāy idüpdür vār-ise anda  
Anuñçün **DāniŐi** eŐm-i <sup> </sup> al̄l̄ümden duman gitmez

### NAZĪRE-İ RIZĀYĪ

{+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ \_ }

1. Beni oyup Şeb-i firatde böyle nā-t̄üvān gitmez  
H̄ayālũn ey meh anuñçün gözümden her zamān gitmez
2. Ne eski Őehr olur bu köhne <sup> </sup> ālem k'anda dem yodur  
Hezārān kār-bān gelmez hezārān kār-bān gitmez
3. Urupdur t̄ir-i āhum ey aŐı yā ara o yāre  
Degil encüm niŐānı her birinũn bir zamān gitmez
4. Siyāsetgāh-ı <sup> </sup> ālemde <sup> </sup> aceb cellād imiş gerdün  
Yanından keh-keŐān mānendi t̄iĝ-ı h̄un-feŐān gitmez
5. Ne ğam mesr̄ur olmayup giderseñ <sup> </sup> iŐ-ı yār-ile  
Cihāndur bu gelen bunda **RizāyĪ** Őād-mān gitmez

[37b]

‘ULVĪ EL-MERḤŪM<sup>445</sup>

{+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ \_ }

1. Felekler güm güm ötse yiridür āh u fiġānumdan<sup>446</sup>  
Zemīni ġarḳ-ı hūn itsem n’ola eşk-i revānumdan  
‘Alevler zāhir olsa sīnede<sup>447</sup> sūz-ı nihānumdan  
Ciger-hūn oldu aḳdı geldi<sup>448</sup> çeşm-i hūn-feşānumdan  
Devāsız derde uğradum uşāndum tatlū<sup>449</sup> cānumdan  
‘Aceb mi ḳalmasa hergiz eşer nām u nişānumdan  
*Diyār-ı ġurbete ġitdüm cüdā oldum mekānumdan<sup>450</sup>*  
*Ġarīb illerde ḳaldum ayru düşdüm nev-civānumdan*
2. Yiridür serserī gezssem ne yār u<sup>451</sup> ne diyārum var  
Ne gönülüm gibi derdüm dimege<sup>452</sup> bir ġam-güsārum var  
Ne künc-i ġamda ḫālüm yanmaġa<sup>453</sup> bir yār-ı ġārum var  
Ne dilde tākāt u şabr u ne elde ihtiyārum var  
Ne bir yirde hevā-yı zülf-i yār-ile<sup>454</sup> ḳarārüm var  
Şafā-yı ḫātırüm yoḳ ġāyet-ile<sup>455</sup> inkisārüm [var]  
*Diyār-ı ġurbete ġitdüm cüdā oldum mekānumdan<sup>456</sup>*  
*Ġarīb illerde ḳaldum ayru düşdüm nev-civānumdan*

<sup>445</sup> UD, s.150-151.

<sup>446</sup> fiġānumdan: zārumdan UD

<sup>447</sup> sīnede: sīne-i UD

<sup>448</sup> hūn oldu aḳdı geldi: ḳan oldu geldi UD

<sup>449</sup> tatlū: kendü UD

<sup>450</sup> oldum mekānumdan: düşdüm niġārumdan UD

<sup>451</sup> Yiridür serserī gezssem ne yār u: Ġarīb ü bī-kesüm gerçi ne yārum UD

<sup>452</sup> Ne gönülüm gibi derdüm dimege: Gönül dirler bu illerde hele UD

<sup>453</sup> yanmaġa: anmaġa UD

<sup>454</sup> zülf-i yār-ile: bŷy-ı zülfŷnle UD

<sup>455</sup> yoḳ ġāyet-ile: yoḳdur be-ġāyet UD

<sup>456</sup> oldum mekānumdan: düşdüm niġārumdan UD

3. Yine ol mū-miyānuñ derd-i ʿışkıyla ḥayāl oldum  
Teb-i tāb-ı maḥabbetden şarardum bir nihāl oldum  
Reh-i ğamda düşüp kaldum zaʿīf u bī-mecāl oldum  
Kaṭı düşkünlüğüm var ʿāşık-ı şūrīde-ḥāl oldum  
Belā vādīlerinde sālīk-i rāh-i zalāl oldum  
Beyābān-ı maḥabbetde gezüp Mecnūn-mişāl [oldum]  
*Diyār-ı ğurbete gıtdüm cüdā oldum mekānumdan*<sup>457</sup>  
*Ġarīb illerde kaldum ayru düşdüm nev-civānumdan*<sup>458</sup>
4. Firāka çekme ğam her-dem vişāl-i dil-rübā olmaz  
Ḥayātuñ mevti vardur dehr-i fānīde beḳā olmaz  
Benüm ölmekden özge çekdügüm derde devā olmaz  
Isız iller durur bunda gönül dārü’ş-şifā<sup>459</sup> olmaz  
Ġarībüm ben ğarībe ölse kimse<sup>460</sup> āşinā olmaz  
Cihānda ayrılık gibi hele müşkil belā olmaz  
*Diyār-ı ğurbete gıtdüm cüdā oldum mekānumdan*<sup>461</sup>  
*Ġarīb illerde kaldum ayru düşdüm nev-civānumdan*

---

<sup>457</sup> oldum mekānumdan: düşdüm nigārumdan UD

<sup>458</sup> Bu bendin mısra dizilimi UD’de farklıdır.

<sup>459</sup> dārü’ş-şifā: dār-ı şifā UD

<sup>460</sup> ölse kimse: kimse hergiz UD

<sup>461</sup> oldum mekānumdan: düşdüm nigārumdan UD

[38a]

5. Beni terk eyledi ol Yūsuf-ı gül pīrehen şimdi  
Göñül Ya‘ kûbına oldu cihân beytü’l-ḥazen [şimdi]  
Gözümde uçar oldu ḥâlet-i zevk-ı vaṭan şimdi  
Baña zindân olupdur ‘Ulviyâ şahn-ı çemen şimdi  
Kimiñle şalınur ol kâmet-i serv-i semen şimdi  
‘ Aceb kimlerle seyrân eyler ol ḥulq-ı ḥasen<sup>462</sup> şimdi  
*Diyâr-ı ğurbete ğıtdüm cüdâ oldum mekânımdan*<sup>463</sup>  
*Ġaîb illerde kıaldum ayru düşdüm nev-civânımdan*

### TESDİS-İ SÂ‘İ

{ \_\_ +/+ \_\_ +/+ \_\_ +/+ \_\_ }

1. Ḥübân-ile gülşende gehî dest-be-destüz  
Sâgar gibi gâhî kadem-i ḥumda şikestüz  
Geh vâleh ü ḥayrân u gehî bâde-perestüz  
Şanmañ bizi kim şadr-ı edânî gibi pestüz  
*Biz ğüşe-nişînân-ı ḥârabât-ı elestüz*  
*Ṭurduķca cihân bûy-ı mey-i ‘ışķ-ıla mestüz*
2. Şanmañ bizi cûşa getürür bâde-i engür  
Meclisde ṭarab-sâz ola âvâze-i ṭanbûr  
Yâ şadr-ı şafâda olavuz câh-ile maġrûr  
Olmaz dil ü cân ‘ izzet-i dünyâ-ile mesrûr  
*Biz ğüşe-nişînân-ı ḥârabât-ı elestüz*  
*Ṭurduķca cihân bûy-ı mey-i ‘ışķ-ıla mestüz*
3. Rindân-ı ḥârabât-ıla biz ğüşe-nişînü  
Erbâb-ı şafâ hem-demiyüz luṭfa kıarînü

<sup>462</sup> ḥasen: ḥüsn UD

<sup>463</sup> oldum mekânımdan: düşdüm niġârımdan UD



Geh derd-ile dem-beste gehī zār u hazīnüz  
Dür añlama Hāḡ'dan bizi sen ehl-i yaḡīnüz  
*Biz kūşe-niṣṡnān-1 ḡārabāt-1 elestüz*  
*Ṭurduḡca cihān bŷy-1 mey-i 'ıṣḡ-ıla mestüz*

4. Çün köhne sıfāl-ile mey-i aḡmeri gördük  
Cām-1 Cem'i āyine-i İskender'i gördük  
Sāḡarda meger ' aks-i leb-i dilberi gördük  
Ālām-1 ḡumārı niçe derd-i seri gördük  
*Biz kūşe-niṣṡnān-1 ḡārabāt-1 elestüz*  
*Ṭurduḡca cihān bŷy-1 mey-i 'ıṣḡ-ıla mestüz*

5. Şad renc ü nedāmet çekerüz naṡ' -1 belāda  
Kec-rev yürürüz ferz gibi mest ü piyāde  
Ṭutmazsa ' aceb mi ' ases ile bizi bāde  
Yüz ḡamd ki Sā'ī der-i meyḡāne küṣāde  
*Biz kūşe-niṣṡnān-1 ḡārabāt-1 elestüz*  
*Ṭurduḡca cihān bŷy-1 mey-i 'ıṣḡ-ıla mestüz*

[38b]

### MİŞĀLİ ÇELEBİ

{ \_+ \_/\_+ \_/\_+ \_/\_+ \_/\_ }

1. Sākiyā meclis müheyyā ḡazır u āmāde mey  
Gel yetiş sensiz ḡarām oldı dil-i nā-şāda mey
2. Gel ḡabāb-1 bādeden fehm it fenāsın ' ālemüñ  
ḡaşr-1 ' işretḡāh-1 Cem'dür kim virüpdür bāda mey
3. Ayaḡ üzre ṡurımam bir dem ḡabāb-1 bāde-veş  
Sākiyā ayak başaldan bu ḡarābābāda mey

4. Halka el virmekden istignā idüp ayak çeke  
Görse la' lüñ şevkine her şāhib-i seccāde mey
5. Ey **Misālī** saña çıkdı şöhet el viridi murād  
Dest-i sākī elde dil-ber der-kenār ortada mey

### NAZİRE-İ ŞĀDİK

{ \_+ \_/\_+ \_/\_+ \_/\_+ \_ }

1. La' liñe sākī geçerken ' aşık-ı üftāde mey  
Hāke düşdi cür' a-veş oldı ' aceb dil-dāde mey
2. Gördi devr içre irişdi pāye-i ' āliye cām  
Sākīyā ayağına geldi mübārek bāde mey
3. Lāle şanma görinen bir Hüsrev-i Şirīn-dehen  
Bīsütün' da la' l cām-ile şunar Ferhād'a mey
4. Her seher ' uşşāk-ı nā-şaduñ humārın bozmağa  
Görinen şanmañ şafağ devrān ider āmāde mey
5. ' Ālemi āyine-i ' ālem-nümā-veş gösterür  
Her kaçan pür olsa **Şādık** sāğar-ı mīnāda mey

### NAZİRE-İ SĀ' İ

{ \_+ \_/\_+ \_/\_+ \_/\_+ \_ }

1. Yār teklif itse sākī-āşināya bāde mey  
Hırmen-i şabrın virür erbāb-ı ' ışkuñ bāda mey
2. Gösterüp rind-i harābāta velāyet şeyh-i cām  
Berg-i gülden şaldı āb üzre yine seccāde mey

3. Bir gül-i beyzâ-yı pür-şebnem durur hürmet-nümâ  
‘Aks-i la‘ liyle nigāruñ sâgar-ı mīnâda mey
4. Yiridür gelse hayâl-i la‘ l-i yâr-ile müdâm  
Def‘ -i ğam kıлмаğa қаsr-ı hâtır-ı nâ-şâda mey
5. Bülbül olsa n’ola Sâ‘î ğonce-femler şevkine  
Meclis-i gülşen müheyâ gül gibi âmâde mey

[39a]

### SEYYİD NESİMİ<sup>464</sup>

{ ++ \_ \_ / ++ \_ \_ / ++ \_ }

1. Kim aydur kim yüzüñ gül-nâra beñzer  
Ki yüzüñ nûra vü gül<sup>465</sup> nâra beñzer
2. Yüzüñ Allâh ü rahmân sûretidür<sup>466</sup>  
Kimi<sup>467</sup> aydur ki ol<sup>468</sup> ruhsâra beñzer<sup>469</sup>
3. Yanağñ cennetüñ handân gülüdür  
Velî anuñ firâkı hâra beñzer<sup>470</sup>
4. Süzölmüş gözleriñ sağ u selâmet  
Velîkin bahışı bīmâra beñzer
5. Şaçñ esrârını zâhid ne bilsün  
Ki tesbîhi anuñ zünnâra beñzer<sup>471</sup>

<sup>464</sup> SND, s. 272-273.

<sup>465</sup> gül: hem SND

<sup>466</sup> Yüzüñ Allâh ü rahmân sûretidür: Yüzüñdür sûret-i Allâh ü rahmân SND

<sup>467</sup> Kimi: Kim SND

<sup>468</sup> ki ol: kim anı SND

<sup>469</sup> Bu beyit SND'de 3. sıradadır.

<sup>470</sup> Bu beyit SND'de 2. sıradadır

6. Size nisbet<sup>472</sup> cihānda kimse yoǵdur  
Meger hūrī kim ol bir pāre beñzer<sup>473</sup>
7. Maḥabbet muḥkem işdür ğāfil olma  
Bu kārī şanma kim her kāra beñzer<sup>474</sup>
8. Egerçi qaşlarıñdur fitne başı  
Ḥarāmī gözlerün ‘ ayyāra beñzer
9. Fakīh ādemden özge<sup>475</sup> secde qılmaz  
Faḳīrün<sup>476</sup> ḥilḳati emmāre beñzer<sup>477</sup>
10. Gel ey Mūsī<sup>478</sup> vü terk eyle bu siḥri  
Ki Mūsā’niñ ‘ aşāsı māra beñzer<sup>479</sup>
11. Şafāsız şūfī dāyim ḳayǵulıdır  
Bu ma<sup>c</sup> nīden ki bu tīmāra beñzer<sup>480</sup>
12. Güneş beñzer didüm ol māha<sup>481</sup> heyhāt  
Göbegi nāfe-i Tātār’e<sup>482</sup> beñzer

---

<sup>471</sup> Bu beyit SND’de 9. sıradadır.

<sup>472</sup> Size nisbet: Saña beñzer SND

<sup>473</sup> Bu beyit SND’de 7. sıradadır.

<sup>474</sup> Bu beyit SND’de 13. sıradadır.

<sup>475</sup> özge: ürker SND

<sup>476</sup> Faḳīrün: Bu dīvin SND

<sup>477</sup> Bu beyit SND’de 10. sıradadır.

<sup>478</sup> Mūsī: sūfī SND

<sup>479</sup> Bu beyit SND’de 11. sıradadır.

<sup>480</sup> Bu beyit SND’de 14. sıradadır.

<sup>481</sup> ol māha: şol aya SND

<sup>482</sup> Göbegi nāfe-i Tātār’e: Kaçan ol bedre her seyyāre SND

13. Ne gündür yâ Rab ey dil-ber cemâliñ

Kim anuñ aḥşamı<sup>483</sup> envâra beñzer<sup>484</sup>

14. Nesîmî küntü kenziñ gevheridür<sup>485</sup>

Ḥadîsi lü 'lü ' -i şeh-vâra beñzer<sup>486</sup>

### Velehu

{ \_+ \_/\_+ \_/\_+ \_/\_+ \_ }

Öldi ' ışkuñdan Nesîmî işte dünyâdan gider

Sen murâd üzre cihânda ḳal yaşa yâ ney-şeker

[39b]

### NESÎMÎ<sup>487</sup>

{ \_+ \_/\_+ \_/\_+ \_/\_+ \_ }

1. Her kişinüñ şorma aşlın ' izzetinden bellüdür  
Şoḥbet-i ' irfân görenler ḥidmetinden bellüdür
2. Ḥaḳ te' âla ' ilm içinde çünki *sîmâhüm* didi  
Her kişinüñ yüzine baḳ şûretinden bellüdür
3. Dervîşün pîrîni şormaḳ didiler ' irfân degil  
' Ârifâne bir nazar ḳıl kisvetinden bellüdür
4. Her zerün ḳalbı mehekde bilinür bellü ' ayân  
Nitekim bîmârı ' ışkuñ ' illetinden bellüdür
5. Ey Nesîmî naḳdüñi nâdân eline virme kim  
Cevheri şarrâf bilür ḳıymetinden bellüdür

<sup>483</sup> Kim anuñ aḥşamı: Ki akşamı anuñ SND

<sup>484</sup> Bu beyit SND'de 6. sıradadır

<sup>485</sup> gevheridür: ma' denidür SND

<sup>486</sup> Bu beyit SND'de 15. sıradadır

<sup>487</sup> Bu gazel SND'de yoktur.

## NESİMİ<sup>488</sup>

{+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ }

1. Yüzüñde şüret-i îmân[1]<sup>489</sup> gördüm  
    Çaşıñda kâf ve'l-Çur'ân[1] gördüm
2. Cemâlün cenneti<sup>490</sup> ayrılığında  
    Çan ağlar ravza-i Rızvân[1] gördüm<sup>491</sup>
3. Lebün kim Mısr-ı cāmî<sup>c</sup> dür içinde  
    Şifâ vü<sup>492</sup> çeşme-i hayvân[1] gördüm<sup>493</sup>
4. Müsel sel zülfünün derhemlerinden  
    Perişân sünbül ü reyhân[1] gördüm<sup>494</sup>
5. Koparur kâmetün devri<sup>495</sup> kıyâmet  
    Günâhımı çeken mizân[1] gördüm<sup>496</sup>
6. Hemân maşşudumuz didâruñ oldı<sup>497</sup>  
    Okudım defter ü dīvân[1] gördüm<sup>498</sup>
7. Helâldur gözlerün sihriñe mu<sup>c</sup> ciz  
    Ne cādüdür ki şol<sup>499</sup> fettân[1] gördüm<sup>500</sup>

---

<sup>488</sup> SND, s. 510-511.

<sup>489</sup> şüret-i îmân[1]: şüret-i rahmânı SND

<sup>490</sup> cenneti: hüsnüni SND

<sup>491</sup> Bu beyit SND'de 5. sıradadır.

<sup>492</sup> Şifâ vü: Sakâdır SND

<sup>493</sup> Bu beyit SND'de 7. sıradadır.

<sup>494</sup> Bu beyit SND'de 8. sıradadır.

<sup>495</sup> Çoparur kâmetün devri: Çopardı kâmetün gördi SND

<sup>496</sup> Bu beyit SND'de 9. sıradadır.

<sup>497</sup> Hemân maşşudumuz didâruñ oldı: Bizim maşşudumuz didâruñızdır SND

<sup>498</sup> Bu beyit SND'de 4. sıradadır.

<sup>499</sup> Ne cādüdür ki şol: Neçe dīv ile ol SND

8. Yanagũñ şem<sup>ç</sup> ine pervâne olmuş  
Yanar dün gün meh-i tâbân[1] gördüm<sup>501</sup>
9. Göñül gözünü ırmazam<sup>502</sup> yüzüñden  
Ki ma<sup>ç</sup> nî şüretinde cân[1] gördüm<sup>503</sup>
10. Getürdi <sup>ç</sup> ışkuña ĩmân şehâdet<sup>504</sup>  
Nesîmî<sup>505</sup>’den ben ol<sup>505</sup> ĩmân[1] gördüm<sup>506</sup>

[40a]

### NESÎMÎ<sup>507</sup>

{+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ }

1. Baña sensiz cihân ey cân gerekmez  
Vişâlũñ var iken hicrân gerekmez
2. Leb-i la<sup>ç</sup> lũñ zũlâl-âbından ayru  
Ĥayât<sup>508</sup>-ı çeşme-i hayvân gerekmez
3. Ėamuñdur göñlümüñ tahtında sultân  
Bir iqlime iki sultân gerekmez
4. Gülistânũñ gülü sensiz dikendür  
Baña cân sensiz iy cânân<sup>509</sup> gerekmez<sup>510</sup>

---

<sup>500</sup> Bu beyit SND’de 10. sıradadır.

<sup>501</sup> Bu beyit SND’de 11. sıradadır.

<sup>502</sup> gözünü ırmazam: gözün ayırmazam SND

<sup>503</sup> Bu beyit SND’de 12. sıradadır.

<sup>504</sup> şehâdet: Nesîmî SND

<sup>505</sup> Nesîmî’den ben ol: Yüzünde nür ile SND

<sup>506</sup> Bu beyit SND’de 15. sıradadır.

<sup>507</sup> SND, s. 394.

<sup>508</sup> Ĥayât: Şarâb SND

<sup>509</sup> cân sensiz iy cânân: sensiz gül ü bustân SND

5. Ezelden tutmuşam ‘ ışkuñla peymān<sup>511</sup>  
Bütün peymān<sup>512</sup> şınıķ peymān gerekmez<sup>513</sup>
6. Gel ey ‘ aşıkaların Rızvān’ı hüsñüñ  
Ki sensiz ‘ aşıkā Rızvān gerekmez
7. İki ‘ ālemde dīdāruñdan özge  
Baña ey şüret-i Raḥmān gerekmez
8. Vişālüñ şerbetin içen muḥibbe  
Firāķuñ aġusı çendān gerekmez
9. Baña şabr eylemek sensiz nigārā  
Gerek müşkil gerek<sup>514</sup> āsān gerekmez<sup>515</sup>
10. Yiter derdüñ devā müştāķa niçün  
Ki derdüñ bilene dermān gerekmez<sup>516</sup>
11. Kesilmez gerçi vaşluñdan<sup>517</sup> **Nesīmī**  
Gözüñden olduġı<sup>518</sup> pinhān gerekmez<sup>519</sup>

---

<sup>510</sup> Bu beyit SND'de 5. sıradadır.

<sup>511</sup> tutmuşam ‘ ışkuñla peymān: kılmışım peymān seninle SND

<sup>512</sup> peymān: ‘ ahda SND

<sup>513</sup> Bu beyit SND'de 10. sıradadır.

<sup>514</sup> Gerek müşkil gerek: Eger müşkil ve ger SND

<sup>515</sup> Bu beyit SND'de 11. sıradadır.

<sup>516</sup> Bu beyit SND'de 4. sıradadır.

<sup>517</sup> vaşluñdan: kim vaşluñdan MC

<sup>518</sup> olduġı: olduğun SND

<sup>519</sup> Bu beyit SND'de 12. sıradadır.



## ‘AŞKĪ

{ \_ \_ + / \_ + \_ + / + \_ \_ + / \_ + \_ }

1. Kūyuñ gedāsı cennet-i me’vāyı neylesün  
Kaddüñ esiri sāye-i Tübā’yı neylesün
2. Gören yüzüñi ğayri temāşāyı neylesün  
Sensiz efendi ‘Aşkī bu dünyāyı neylesün

## KİT‘ A-İ LAṬİF

{ \_ \_ + / \_ + \_ + / + \_ \_ + / \_ + \_ }

1. Kiblem kapuñı Ka‘be-i ‘ulyāya virmez  
Kūyuñ riyāz-ı cennet-i me’vāya virmez
2. Reftār-ı naḥl-i kaddüñi Tübā’ya virmez  
Bir kez yüzüñe bakmağı dünyāya virmez

[40b]

## MAḶĀLĪ

{ \_ \_ + / \_ + \_ + / + \_ \_ + / \_ + \_ }

1. Dil ḥānesin ğam-ı ruḥ-ı cānān açar kpar  
Ḥalvet-sarāy-ı ḥāşşımı sultān açar kpar
2. Ser itdürür iki dizi lü’lü’-i şāh-vār  
La‘l-i lebüñ ki ḥoḳḳa-i mercān açar kpar
3. Ben ‘andelībini görüp ol ğonçe nāz-ıla  
Destinde bir kitāb-ı *Gūlistān* açar kpar
4. Şeh-perlerini nāz-ile şāhīn-i zūlf-i yār  
Cān murġınuñ şikārına her ān açar kpar

5. Derbānuñ olmuş ey şanem aġyār-1 bed-liķā  
Hayfā ki bāb-1 cenneti şeytān açar qapar
6. Nazmuñ **Maķālī** qomadı kıymet cevāhire  
Şarrāf-1 dehr bir qurı dükkān açar qapar

### QABŪLĪ<sup>520</sup>

{ \_ \_ +/+ \_ \_ +/+ \_ \_ +/+ \_ \_ }

1. Gel naṭ'-1 maḥabbatde şehā bir sen ü bir ben  
Şaṭranc oyunın oynayalum māt ola düşmen
2. Ferzin gibi keç-revlik iden Şāh'a muqarin  
Toġru yürüyen Rūḥ gibi baqar ırakdan
3. Bir lu<sup>ç</sup> b-ile Rūḥuñ alup<sup>521</sup> açmaz qodı ol Şāh  
Daḥı ne oyunlar geçe ey dil saña qatlan
4. At esb-i murāduñ ruḥ-1 cānāneye qarşu  
<sup>ç</sup> Ālemde piyāde yürime merd iseñ atlan
5. Leclāc ise de lec iderüz naṭ<sup>ç</sup> -1 felekde<sup>522</sup>  
Nādāna **QabŪlī** yeñilür şanma bizi sen

### MEDHĪ

{ \_ \_ +/+ \_ \_ +/+ \_ \_ +/+ \_ \_ }

1. İzŭñ tozına tuḥfe içün dīde-i terden  
Her ne ki gelür iki gözüm sürme nazardan

<sup>520</sup> KD, s. 681.

<sup>521</sup> Bir lu<sup>ç</sup> b-ile rūḥuñ alup: Lu<sup>ç</sup> b ile reḥun aluban KD

<sup>522</sup> naṭ<sup>ç</sup> -1 felekde: naṭ<sup>ç</sup> -1 cihānda KD

2. Her gice ruḥuñ güllerinüñ yādına ey meh  
Güş eyle benüm nālelerüm murğ-1 seḥerden
3. Ḥāk-i rehüñi ḳurtarımam bād-1 şabādan  
İki göz arasında siler kuḥli başardan
4. Ğarḳ itse n'ola ḳana beni seyl-i sirişküm  
Bir āb-1 revāndur ki gelür dāğ-1 cigerden
5. **Medḥī** Ḥarem-i Ka'be-i vaşla iremezsin  
Yolında eger geḳer iseñ cān-ile serden

[41a]<sup>523</sup>

### BEHİŞTİ<sup>524</sup>

{+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ }

Maḥabbet ḳaşırınüñ zerrīn ḥiştī

Za'īf u zerd ya'ni **Behiştī**

### MAḲĀLĪ

Belā vādīsinüñ āşüfte-ḥālī

Ser-i ehl-i vefā a' nī **Maḳālī**

### VEYSİ

Belā vādīsinüñ āşüfte Ḳays'ı

Şaçı Leylālar'üñ Mecnūn'ı **Veysi**

<sup>523</sup> Bu yapraktaki bütün beyitler {+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ } vezninde yazılmıştır.

<sup>524</sup> Bu beyte BHD'de rastlanmadı.

## SÜLŪKĪ

Belā iqliminuñ fahrü'l-mülûki  
Reh-i ğam sâliki a' nî **Sülûki**

## BAĦŞĪ

Süren meydân-ı ' ışka şimdi rahşı  
Güzeller mübtelâsı a' nî **Bahşı**

## 'AQLĪ

Ṭutar esrâr-ı ' ışkı dilde şaklı  
Belâ-keş mübtelâ bî-çâre ' **Aqlı**

## ĠUBĀRĪ

Reh-i kûy-ı vefânuñ ħâk-sârı  
Ayağlar toprağı ya' nî **Ġubârı**

## ŞEBĀTĪ

Belâġat Mışrı'nuñ kıand u nebâtı  
Feşâhat tûṭısi ya' nî **Şebâtı**

## TEVĀYĪ

Vefâ bustânınuñ destân-serâyı  
Melâmet bülbüli ya' ni **Tevâyı**

## DİGER

Fenâ gülzârınuñ pejmürde-ĥâli  
Kemîne bende-i kemter **Hilâlî**

## NİZĀRĪ

Belā bezminūñ olmış ḥār u zārı

Gözi yaşlu olan ya‘ ni **Nizārī**

## ĀNĪ

Yağupdur ‘ ışk odına cism u cānı

Ki ya‘ ni ‘ aşık-ı āşufte **Ānī**

## ĀHĪ

Belālu dillerūñ dūd-ı siyāhı

Firāk odına yanmış ya‘ ni **Āhī**

## HEVĀYĪ

İden ‘ aşıklar içre āh u vāyı

Hevāyī’dür Hevāyī’dür **Hevāyī**

## ĠAZĀLĪ

Gözi āhūlaruñ āşufte-ḥāli

Hevā şūrīdesi miskīn **Ġazālī**

[41b]

## MUḤAMMES BERĀY-I BEND-KON-I QAḤVE-ḤĀNE

{ \_+ \_/\_/+ + \_/\_/+ + \_/\_/+ + \_ }

1. Ḥūzn-ile döndi bu dem şehrūñ içi zindāna  
Çekmez oldu ğam-ıla ḥātırımız seyrāne  
Bunu dir her kişi ḥod yalvaruban Sübhān’a  
Feth-i bāb ola mı yā Rab yine qaḥve-ḥāne  
Sebeb olurdu gehī encümen-i yārāna

2. N'ola hünkâr ider-ise bu zamân 'adl-ile dâd  
Çün eyü nâm durur dünye vü 'uqbâda murâd  
Şâd olup dostları düşmeni ola ber-bâd  
İde Hağ 'izzet-ile devlet ü 'ömrini ziyâd  
Dâyimâ sâye şala 'adli ile insâna
3. Çahvenüñ olmış-iken halk-ı cihân meftûnı  
Men' olunca kâmusı oldu anuñ mağzûnı  
Kimse bir hâbbeye almaz götüri ma'cûnı  
Berş-ile bengilig-ile nidelüm afyûnı  
Çahve cân gibi gelüp girmeyicek fincâna
4. Ehl-i keyfûñ götürüldi bu cihândan hevesi  
Çahveden ğayrı bulunmaz bularuñ dest-resi  
Çâdir olmaz birisi süre yüzinden megesi  
Uyuşup cism-i muharrâ açılmaz nefesi  
Sözünü 'aşra degin söyleyüben yabana
5. Çağırup billâhi dir çahveci 'Arab ne revâ  
Hem ola bâb-ı muğaffel hem ocağ pâre parâ  
Sâbıkâ şu'linâ biz şöyle çalupdur avara  
Diñlemez dâdumızı kimse bizüm çanda vara  
Bir zamân mesken idi çahve hele mihmâna
6. Temelinden yıkılıp çahve evi oldu çarâb  
Şimdi faşl idemez erbâb-ı def u nây u rebâb  
Bes durur bunda tamâm olsa **Halîlî** bu cevâb  
Arnavûdlar çağırup dir *peyeğâ fertu* kebâb  
Buldı şöhret bu zamân cevr-ile boza-ğâne

[42a-b]<sup>525</sup>

[43a]

ḲASĪDE-İ NEF<sup>c</sup> İ BERĀY-I MERḤŪM ḤĀFĪZ PĀŞĀ<sup>526</sup>

{ \_+ + \_/\_+ + \_/\_+ \_ }

1. Baña gerekmez kerem-i rûzgâr  
Olmasa tek dilde ğam-ı rûzgâr
2. Def<sup>c</sup> -i ğama çâre mi var olsa ger  
Elde kadeḥ cām-ı Cem-i rûzgâr
3. Derd bu kim ḳor mı kadeḥ tutmaĝa  
Keşmekeş-i dem-be-dem-i rûzgâr
4. Bõyle çeker mi bu ğamı ehl-i dil  
Niçeye dek bu sitem-i rûzgâr
5. Ehl-i dile ḳulm ü sitem gibi yok  
Hiç bir emr-i ehem-i rûzgâr
6. Ehl-i dilũn ṭali'i yok olsa ger  
Pādişeh-i muḥterem-i rûzgâr
7. Dilde şafā olmayıcak <sup>c</sup>ârife  
Bī-mezedir hep ni<sup>c</sup> am-ı rûzgâr
8. Gördi mi bir <sup>c</sup>âri fi bir kimse hiç  
Devlet ile muĝtenem-i rûzgâr

<sup>525</sup> Bu sayfa, "Bu sayfa kırık olduğundan çekilemedi." kütüphane kaydıyla boş bırakılmıştır.

<sup>526</sup> ND, s. 188-190.s

9. Bir ħar-i dü-pāda görünür hemān  
Devlet-i şābit-ķadem-i rūzgār
10. Ħar diyemem belki sitemdür ħara  
Fazla-i ħaşv-i şikem-i rūzgār
11. Çāre ne çün devr ideli böyledür  
Ķā‘ide-i mültezem-i rūzgār
12. Bāri yıķılsa yere geçse felek  
Berķaraf olsa elem-i rūzgār
13. Ķalmasa tā fırķa-i erbāb-ı dil  
Sīne-figār u dijem-i rūzgār
14. Baña ne ben rind-i cihān-dīdeyim  
İtmez eşer baña ğam-ı rūzgār
15. Belki ħuķūr eylemez aşlā dile  
Yād-ı vücūd u ‘adem-i rūzgār
- [43b]<sup>527</sup>
16. Ğam mı çeker devlet-i dünyā için  
Rind-i Felāṭun-hikem-i rūzgār
17. Az çok ehl olana virmez keder  
Ķayd-ı ğam-ı bīş ü kem-i rūzgār
18. Ola ħuşūşā ki mürebbī aña  
Himmet-i şāhib-kerem-i rūzgār

---

<sup>527</sup> Kaside bitmediği halde “tetimme” ibaresi vardır.



19. Ol ki olur himmeti yanında bir  
Bahşış-i naqd u selem-i rüzgâr<sup>528</sup>
20. Ol ki aña maşraf-ı yek-rūzedir  
Mā-ḥaşal-i kân u yem-i rüzgâr
21. Ol ki serā-perde-i iclālidür  
Şukka-i zerrīn-alem-i rüzgâr
22. Ol ki fūrūğ-ı güher-i tığıdır  
Şa‘ şa‘ a-i subḥ-dem-i rüzgâr
23. Āşaf-ı Cem-mesned-i devr-i zamān  
Şaf-der-i ‘ālī-himem-i rüzgâr
24. Şaf-şiken-i memleket-i şark u ğarb  
Rüstem-i Dārā-ḥaşem-i rüzgâr
25. Dāver-i pür-şevket ü pür-iḥtişām  
Muḥterem ü muḥteşem-i rüzgâr
26. Ma‘ reke-perdāz-ı pesendīde-re’y  
Ḥayder-i Yūsuf-şiyem-i rüzgâr
27. Ḥāfız-ı dīn ḥazret-i Şadr-ı cihān  
Mehdī-i Aḥmed ‘alem-i rüzgâr

---

<sup>528</sup> Bu beyit atlanmıştır.

28. Şadr-ı mu‘azzam ki der-i ‘adlidür  
Kıble-i şeyhü’l-ḥarem-i rûzgâr

29. Bârgahi mahkeme-i adl ü dād  
Dergehi kehfü’l-ümem-i rûzgâr

30. Desti yem-i luṭf u dili kân-ı cūd  
Kendi veliyyü’n-ni‘am-i rûzgâr

31. Reşḥa-i kilk-i kef-i iḥsânıdur  
Merhem-i zaḥm-ı elem-i rûzgâr

[44a]<sup>529</sup>

32. Mu‘ciz-i güftâr ile dersem n’ola  
‘İsî-i ferḥunde-dem-i rûzgâr

33. Bânū-yı Meryem-meniş-i fikridir  
Encümen-ārâ şanem-i rûzgâr

34. Aña nazîr ola mı ‘âlemde hîç  
Zühre gibi mütthem-i rûzgâr

35. Ḥamlesine tâb getirmez ‘adū  
Olsa eger Güsthem-i rûzgâr

36. ‘Ömrü olunca yazamaz vaşfını<sup>530</sup>  
Münşî-i çâpük-ḳalem-i rûzgâr

37. Dādgerā nāmverā dāverā  
Ey ḥalef-i muḥterem-i rûzgâr<sup>531</sup>

<sup>529</sup> Kaside bitmediği halde “tetimme” ibaresi vardır.

<sup>530</sup> vaşfını: medḥini ND

38. Böyle mi eylerdüm edā medhūñi  
Olmasa muḥkem şamem-i rûzgār
39. Belki<sup>532</sup> iderdüm güher-i vaşfiñi  
Zīver-i gūş-i ni' am-i rûzgār
40. Başla du' ā itmeğe **Nef'ī** yiter  
Şekve-i zūlm ü sitem-i rûzgār
41. Tā ki felek devr ide bozulmaya  
Silsile-i muntaẓam-ı rûzgār
42. Eyleyeler tā ḥukemā-yı zamān  
Bahş-ı hudūş ü ḳadem-i rûzgār
43. Ola müsā' id o ḳadar baḥtına  
Gerdiş-i pür-pīç ü ḥam-ı rûzgār
44. Naḳş ide nāmın zer-i ḥurşīde tā  
Sikke-tırāz-ı direm-i rûzgār
45. Ḳadri bülend ola o miḳdār kim  
Nāmına ola ḳasem-i rûzgār
46. Çoḳ yaşaya tā o ḳadar kim añā  
Ola nümāyān harem-i rûzgār

---

<sup>531</sup> Bu beyit ND'de bulunmamaktadır.

<sup>532</sup> Belki: Yoḳsa ND

[44b]

BU KASİDE-İ ZİBĀNUŃ MIŞRĀ' -I ŪLĀSİ HĀZRET-İ PĀDİŞĀH-I 'ĀLEM

ĀRĀNUŃDUR ŐEYHĪ KAŐİDE EYLEMİŐDŪR<sup>533</sup>

{ \_+ + \_/\_+ + \_/\_ + \_ }

1. Geçdi kılıçdan fiten-i rüzgār  
Dest-i 'Alī'den çekilüp Zü'l-fiķār
2. Maṭla' -i nūr oldu çü mıőrā' -i Őāh  
Düşdi düvvüm dāmenine sāye-vār
3. Oldı dü-peyker çü o mıőrā' -i tīz  
'Arşa açıldı yeñiden Zü'l-fiķār
4. Göstericek düşmene tīg-ı dü-ser  
Kābzasına geldi niçe tāc-dār
5. Maṭla' -i Şeh-nāme-i nuőretdür ol  
Anuñ-ile nazm olunur kār u bār
6. Oldı o mıőrā' -ile çün fetḥ-i bāb  
Bāb-ı fütūhātı açar rüzgār
7. Saṭveti [ol pādi]şeh-i kāhirüñ  
Tīg-şifat eyledi a' dāya kār
8. Nazm-ı bedfĥisi őehüñ seb' adur  
Şi' ri olur fikr-ile mu' ciz-şi' ār

<sup>533</sup> Bu kasideye ŞD'de rastlanmadı.

9. Hân Murâd ol ki murâd eylese  
Ejderi eyler ğazabı târumâr
10. Üstine at sürse sipihrüñ olur  
Sümm-i semendinde bir avuç ğubâr
11. Hâme k’ola hıřm-ile geźlik-nümâ  
Hakk olına hâşiyeden ħarf-vâr
12. Seyf u kalem dest-i ħoř-ı kâbzası  
Fazl u kerem pîş ü pesinde nişâr
13. Memlekete sedd-i Sikender o tîĝ  
Salţanata cevşeni rûyîn ħiřâr
14. Yekke-süvâr-ı dü-şaf-ı şafderân  
Germ-‘inân bâriķa-i kârzâr
- [45a]<sup>534</sup>
15. Mihr-i cihân-gîr-i sipihr-i ‘ulüvv  
Zıll-ı felek dâ’ire-i Kird-gâr
16. Nâzım-ı manzûme-i fer‘ u uşûl  
‘Âmir-i ma‘mûre-i mecd ü veķâr
17. Fezleke-i mes’ele-i salţanat  
‘İllet-i ĝâ’iyye-i taĥt u tebâr
18. Hışşe-ţalebdür ni‘mindan na‘îm  
Râtibe ħûnîn kefinden biĥâr

---

<sup>534</sup> Manzume bitmediĝi halde “tetimme” ibaresi vardır.

19. Desti zemīne ki ola nuḡre-pāş  
Yek-sere ‘ālem görünür sīnzār
20. Baḡr ise nīlūfer ile Nīl olur  
Kīsesi keştīde zer itse nişār
21. Olalı ‘adl-ile cihān mu‘tedil  
Şayf u şitā ḡill u ḡaram hep biḡār
22. ‘Ālemi bir vech-ile naẓm itdi kim  
Şāh u gedā virdi nizāma medār
23. Naẓmı ile bülbül olup naḡme-senc  
Mekteb-i ‘irfāna döner murḡzār
24. Hişşe alur nīk ü bed-i kāyināt  
Ger ide taḡsīm bu şı‘ri hezār
- Der-ḡarz-ı ḡarḡ-ı ḡazel**
25. Kārın idüp ḡamze-i ḡattāl-i yār  
Geçdi ḡılıçdan fiten-i rüzḡār
26. Zülf ü ruḡuñ seyr idicek cilvesin  
İtdi perīşān özini mūr u mār
27. Sürmeyi gözden ḡapar ol fitneler  
Sürme gibi cümleten oldu ḡubār
28. Düşdiler at boynına dizgin mişāl  
ḡamçıya ḡuvvet diyerek çün Tatār

29. Cümlesi dâr-ı ‘ ademe cem‘ olup

Her birisi eyledi terk-i diyâr

[45b]<sup>535</sup>

30. Buldı şehâ şöhretini şehri seyf

Bulsa kalem hükmi daği iştiâr

31. Baḥş-ı kazâ çıkşa beyâza çü ḥaṭ

Ḳalmasa müsveddede çün zülf-i yâr

32. Şubḥ şifat-ı şâdık iken va‘ d-i şâh

Ḳayli dırâz oldı şeb-i intizâr

33. Mevlid-i firûze olup zamm-ı ‘îd

‘Îde iriştün bu kadar rûze-dâr

34. Ṭab‘ -ı hümâyün-ı shehe yok ḥafi

Râz-ı nihânum aña hep âşikâr

35. Ḳaldur elüñ eyle du‘ â **Şeyḫiyâ**

El virür elbette du‘ â ile kâr

36. Tâ ki toḡa mevlid-i pâk-i Resûl

Her sene mânend-i meh-i tâb-dâr

37. Tâ ki aḡup seyf-i şerî‘ at çü seyl

Mürde şerâr ola gürûh-ı şirâr

---

<sup>535</sup> Manzume bitmediği halde “tetimme” ibaresi vardır.

38. Zāde-i ṭab‘ı ola mevlūd-ı sa‘d  
Re‘yi ide ‘ālemi ḥurşīdzār

39. Luṭfi idüp mevlidi nev-rūz-i zāy  
Gün başına ‘īd ide dār u diyār

40. Kaṅtara-i ḳahrına varup giçe  
Cümle ḳılıçdan fiten-i rūzgār

### ĠAZEL-İ PĀDİŞĀH-I CEM-CĀH-I ‘ĀLEM-PENĀH

#### TAḤMĪS-İ ŐEYḤŪ’L-İSLĀM-I DEVLET-ḤĀH<sup>536</sup>

{ \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ + \_ }

1. Mihr-i ‘ālem-tābdan güller çerāg efrūzdu  
Nağmesi bülbüllerüñ ol Őevḳ-ile pür-sūzdu  
Künc-i ḥalvetden bürüz eyler<sup>537</sup> bu da bir rūzdu  
*Ey gönül gül devri dūr vaḳt-i nev-i nev-rūzdu*  
*Cān bağışlar ādeme bu dem dem-i firūzdu*

[46a]<sup>538</sup>  
2. Rind-i bī-pervā riyā vü zühdi rü-pūş eylemez  
Ḳavl-i nāşih olsa dūr gūşına mengūş eylemez  
Gül gibi sāgar gire destine kim nūş eylemez  
*Vā‘ ız-ı Őehrüñ kimesne pendini gūş eylemez*  
*‘Ayş u nūşa eş-şalādu bir mübārek rūzdu*

3. Bu<sup>539</sup> maḳāmı gül-şenüñ ḥoşdu nevā-yı murğla  
Eglenür varan<sup>540</sup> nevā-yı cān-fezā-yı murğla

<sup>536</sup> ŞYD, s. 21.

<sup>537</sup> bürüz eyler: ‘urūc eyle ŐYD

<sup>538</sup> Taḥmīs bitmediği halde “tetimme” ibaresi vardır.

<sup>539</sup> Bu: Her ŞYD



Añmaz olur sâzı şavt-ı pür-şafâ-yı murğla  
Bâğ pür-âvâzedür şît<sup>541</sup> u şadâ-yı murğla  
Güyyâ her kûşede bir dürlü sâz u sūzdu<sup>542</sup>

4. ‘Âşık-ı şeydâya dilber iltifât eyler velî  
Cân mezâkına sözün kıand u<sup>543</sup> nebât eyler velî  
Şerbet-i la‘lin meded-sâz-ı necât eyler velî  
Leblerinden mürde-dil kesb-i hayât eyler velî  
N’eyleyem ammâ yine ol ğamzeler dil-dūzdu

5. ‘Işık-ı Leylî ile çekdi Kays envâ‘-ı mihen  
Ġuşşa-i Şîrîn ile telh oldu ‘İş-i Kūh-ken  
Söyleme dil virdüğüñ dildârı [Yahyâ] gizle sen<sup>544</sup>  
Bu [Murâd’uñ] milket-i gönlin alup yağmâ iden  
Bir sitemkâr-ı cefâ-cū dil-ber-i dil-sūzdu<sup>545</sup>

#### RUBÂ‘İ-İ HAZRET-İ PÂDİŞÂH-I Zİ-ŞÂN

{+\_ \_/\_+\_ \_/\_+\_ \_/\_+\_ }

Ġamdülillâh kim bahâr ile gelüp nev-rūzumuz  
Gül gibi güldi açıldı tâlî‘-i firūzumuz  
Ey Murâdî diñlerüz biz her seher bülbülleri  
Nağme-i murğân olupdu şimdi sâz u sūzumuz

<sup>540</sup> varan: devrân ŞYD

<sup>541</sup> şît: sıyt ŞYD

<sup>542</sup> sūzdu: sözdür ŞYD

<sup>543</sup> kıand u: kıand-ı ŞYD

<sup>544</sup> gizle sen: sen ŞYD

<sup>545</sup> Metinde mahlas yerleri boş bırakılmıştır.

## NAZİRE-İ ŞEYHÜ'L-İSLÂM<sup>546</sup>

{ \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ + \_ }

1. Tal' atıñdur hüsrevâ mihr-i cihân-efrûzumuz  
Kadr u bahtıñdur cihânda 'îdümüz nev-rûzumuz
2. Gül açıldı bülbül oldu şād diller şād-kām  
Hamdülillah kim müsâ' id tāli' -i firûzumuz
3. Esdi çün bād-ı bahār-ı iltifāt-ı şehriyār<sup>547</sup>  
Âteşîn gül gibi açıldı dil-i pür-sûzumuz
4. Devletinde Hâzret-i Sulţân Murād' uñ hurremüz  
Kâdrdur her gicemüz bayramdur her rûzumuz
5. Tab' -ı Yahyâ medhûne maqđurını eyler nişâr  
Hâk-i pâyuña varur mağzûnumuz meknûzumuz

[46b]

## SÂKİ-NÂME-İ HÂZRET-İ ŞEYHÜ'L-İSLÂM YAHYÂ EFENDİ

### SELLEMAHULLÂH<sup>548</sup>

{ + \_ \_ / + \_ \_ / + \_ \_ / + \_ }

1. Gel ey neşve-dâr-ı şarâb-ı elest  
Belâ küçesi<sup>549</sup> içre ezkâr-ı mest
2. Der-i meykede bâzdur kıl şitâb  
Bi-ğamdillâh erdi dem-i fetḥ-i bâb

<sup>546</sup> ŞYD, s. 94.

<sup>547</sup> bād-ı bahār-ı iltifāt-ı şehriyār: bād-ı bahār iltifāt-ı şehriyār ŞYD

<sup>548</sup> ŞYD, s. 15-20.

<sup>549</sup> güçesi: güşesi ŞYD

3. Ne zer halkasıdır hilâl-i felek  
Revâ olsa cārübı perr-i melek
4. İder ferşini pāk cārüb-ı *Lā*  
Çomaz zerrece anda gerd-i sivā<sup>550</sup>
5. Kapanmaz o meyḥāne hiçbir zamān  
Anuñ rūze vü ‘İdi birdir hemān
6. Açık dest-yārī-i Mevlā’yla  
Anuñ kufli miftāḥ-ı *İllā*’yla
7. Şu meyḥāne kim ola sākisi yār  
Anuñ virdigi meyde olmaz ḥumār
8. Pür et sākıyā cāmı rindāne şun  
Gözet<sup>551</sup> ‘ ahd ü peymānı peymāne şun
9. O meyden ki tiryāk-i ekberdir ol  
Ne tiryāk şahbā-yı kevşerdir ol
10. Ne şahbā ki mest-i müdāmı Şuheyb  
Ne mey kim ānı içmemek ola ‘ ayb
11. Konulmuş o şahbāya esrār-ı Hāk  
Niçe mest olmaya hūş-yār-ı Hāk<sup>552</sup>

---

<sup>550</sup> sivā: hevā ŞYD

<sup>551</sup> Gözet: Görüp ŞYD

<sup>552</sup> hūş-yār-ı: hūşār-ı ŞYD

12. Anuñ mestidir ğamze-i fitne-sāz<sup>553</sup>

Ānı bilmeyenler şanur mest-i nāz

13. Cem ol bāde-i nābın efgendesı

Sikender o meyhānenin bendesi

14. Şu<sup>ç</sup> ā<sup>ç</sup> ı ki her yaña raḡşān olur

Nümūdār-ı mühr-i Süleymān olur

[47a]<sup>554</sup>

15. O cāmuñ mey-i nābı mihr-i şafā

Anun bir ḡabābı sipihr-i dü-tā

16. ḡabābında pinhān anuñ nüh-ķıbāb

Zihī bārgāh-ı refi<sup>ç</sup> u'l-cenāb

17. O bir şeb-çerāĝ-ı Cem-i <sup>ç</sup> ışķdur

O bir neyyīr-i <sup>ç</sup> ālem-i <sup>ç</sup> ışķdur

18. Odur nūr-baḡş-ı zemīn<sup>555</sup> ü zamān

Odur pertev-endāz-ı kevn ü mekān

19. Odur sākıyā āteş-i āb-süz

Odur sākıyā āb-ı āteş-fürüz

20. Sipihrüñ meh-i bedri māh-ı nevi

Anuñ pertevdür añun pertevi

---

<sup>553</sup> fitne-sāz: sīne-sāz ŞYD

<sup>554</sup> Mesnevī bitmediĝi halde “tetimme” ibaresi vardır.

<sup>555</sup> nūr-baḡş-ı zemīn: süz-baḡş-ı zemīn ŞYD

21. Anuñ aşıldur ḥabb-ı ḥubb-ı Ḥudā  
Ki andan zuhūr itdi tāk-ı rızā<sup>556</sup>
22. Edüp terbiyet bāğ-ı dil ḥākini  
O ḥāk içre ğars itdiler tākini
23. Ne āyinedür bağ ol mā'ü'l-ḥayāt  
Tecellī ide anda ḥurşīd-i zāt
24. Şu'ā'ı olup mün'akis şanma mihr  
Olur şemse iḥlāk dest-i sipihr<sup>557</sup>
25. Bedīdār olan ḥumda şahbā mıdur  
Ya Ṭūr üzre nūr-ı tecellā mıdur
26. Ne deñlü içerse o ḥumdan eger  
Yedi baḥr ile ḳanmayan teşnelər<sup>558</sup>
27. Tedennī vü naḳş ırmeye ol dene  
Ḥum-ı nıl-gün çok ṭola boşana
28. Ne ḥumdur bu<sup>559</sup> ḥum yā ne müldür bu mül  
Ola mühr-dār aña ḥatm-i rüsül
29. Tehī añlayan anı gümrāhdur  
O ḥum menbā' -ı sıbğatullāhdur

---

<sup>556</sup> tāk-ı rızā: fenā ŞYD

<sup>557</sup> şemse-i iḥlāk-dest-i sipihr: şemse-i ṭāğ u sağf-ı sipihr ŞYD

<sup>558</sup> teşnelər: teşne-ger ŞYD

<sup>559</sup> bu: o ŞYD

[47b]<sup>560</sup>

30. O ħumdan olup feyz-i Ħaħħ āşikār  
Buħārı olur anuñ ebr-i bahār

31. Hevāyı edüp mu‘tedil reşħası  
Şafā-baħş olur gülşene nefħası

32. Zihī feyz kim bī-ṭabīb u ‘ilāc  
Ola raṭb her naħl-i yābīs-mizāc

33. Yine ħükmiñi virdi ol mül yine  
Yine rüy-ı yār<sup>561</sup> oldu gül gül yine

34. O meyden gülüñ sāğarı tolu mül  
Ķonulmuş aña bir avuç berg-i gül

35. O meyden eger sünbül olmasa mest  
İder miydi ṭarf-ı külāhın şikest

36. Ol olmasa lāle ħalurdı tebāh  
Derünında n’eylerdi nūr-ı siyāh

37. Anuñ nergis-i bāğ-ı mestānesi  
Şeb u rüz destinde peymānesi

38. Benefşe gibi ħāk-sār u ħarīb  
Anuñ cür‘asından degil bī-naşīb

<sup>560</sup> Mesnevī bitmediği halde “tetimme” ibaresi vardır.

<sup>561</sup> rüy-ı yār: rüy-ı bāğ ŞYD

39. anı siy ol mey-i r-ba  
Olur sik-i rha Gl-gn ra
40. Olan sik-i rh anzil gerek  
O ra-ile a<sup>6</sup> -1 menzil gerek
41. Reh-i masad olursa ad merale  
Anu cnbiiyle bir adum gele
42. Gnl bezm-i a ister oldu yine  
Kederden al ister oldu yine
43. anı akiy ol arb-1 ahr  
O feyz-i ud eme-i det-i nr
44. Ki lev-i hevdan bizi ide pk  
Ru-1 zerdmi<sup>562</sup> eyleye tb-nk
- [48a]<sup>563</sup>
45. Bu yzle alursaq eger v bize  
de ande-i hezl-i eyv bize
46. anı siy ol mey-i o-gvr  
Ki tel eyledi<sup>6</sup> ayumuz rzgr
47. Ne <sup>6</sup> ayında alet ne nında zvk  
Ne yrm yrn ne bezminde ev
48. Tvngerleri mest-i cm-1 grr  
umr-1 hevesle yatur b-u<sup>6</sup> r

---

<sup>562</sup> zerdmi: zerdimiz YD

<sup>563</sup> Mesnev bitmedii halde “tetimme” ibaresi vardır.

49. Gedâsı tehî-kîse vü teng-dest  
Şu hâletle<sup>564</sup> baqsan geçer mey-perest
50. Virür bâde-nûşa meyi reng-i 'âr  
Olur sürhî haclet-dih-i rûzgâr<sup>565</sup>
51. Şu merdâne tab' uñ ki var gayreti  
Niçün ala gül-güne-i hacleti
52. İçen bâde-i 'ışkdan tolu cām  
Bu bed-mestleden alır intikām
53. Kanı sâkiyâ ol mey-i mihr-tâb  
Ki her zerresi<sup>566</sup> ola çün âfitâb
54. Vire her biri bir cihâna ziya  
Gönül 'âlemin eyleye pür-şafâ
55. O meyle vücûdum ola<sup>567</sup> meygede  
Tolu hum ola bu dil-i gam-zede
56. İde erre-i miñnet-i 'ışk saht  
Der-i meygede gibi sînem dü-laht
57. Ser-i nâhun-i dest-i gayret-beri  
O meyhânenin ola nuql-ı deri<sup>568</sup>

---

<sup>564</sup> hâletle: hâliyle ŞYD

<sup>565</sup> rûzgâr: rûy-ı kâr ŞYD

<sup>566</sup> zerresi: kaçresi ŞYD

<sup>567</sup> ola: olup ŞYD



58. Olup köhne bu cāme-i çār-reng  
Çıkarmağ göründi anı bī-direng

59. Şıkılmağ var andan dil-i tengde  
Bunı añlamaz olmayan rengde

[48b]<sup>569</sup>

60. Getür sākīyā ol mey-i sādeyi  
Boyumca baña cāme kıl bādeyi

61. Kanı sākīyā ol dıraşşende berğ  
Ki cān ‘ālemin eyleye nūra ğarğ

62. O berğ-i cihān-sūz ola tāb-dār  
Yana hırmen-i tōhmet-i iħtiyār

63. Kanı sākīyā ol güvārende āb  
Ki āb-ı hayāt eyler andan ħicāb

64. Getür kim gönül bāğı pejmürdedir  
Ĥayāt ābına<sup>570</sup> t̄alib-i mürdedir

65. Kanı sākīyā ol cihān-ı şafā  
Bulunmaz mı bir cām-ı gītī-nümā

66. Bulunmazsa da<sup>571</sup> sāğar-ı Cem hele  
Şınık gönülümü luğf edüp al ele

---

<sup>568</sup> nuql-ı deri: kıfl-ı deri ŞYD

<sup>569</sup> Mesnevī bitmediği halde “tetimme” ibaresi vardır.

<sup>570</sup> Ĥayāt ābına: Ĥayāt-ı ebed ŞYD

<sup>571</sup> Bulunmazsa da: Bulunmaz ise ŞYD

67. anı sıy hımmet-i b-dirg  
Niym- teaflde n'eyler o tg
68. Fed edeyin saa cn u teni  
Kerem ıl oma nm-bismil beni
69. anı sıy ol ec' at-penh  
Ki l-i siph- gm ola tebh
70. ' Addan gnl mlkin ide alş  
Anı eyleye srev-i ' şka ş
71. anı sıy ol abh- fth  
Degil mi dem-i name-i *e'ş-abh*
72. Demidr urh ide glgle<sup>572</sup>  
Muann hem-vz ola blble
73. Muann net  tarab vatidr  
Srd- afanu<sup>573</sup> ' acerb vatidir
74. ade aldı si ele gl gibi  
Ser-gz- ev ile blbl gibi
- [49a]<sup>574</sup>
75. Yine murib destne ' d al  
Bu eş-neye yine vze al

<sup>572</sup> ide glgle: ıla ulule ŒYD

<sup>573</sup> Srd- afanu: Srd u afanu ŒYD

<sup>574</sup> Mesnev bitmedii halde "tetimme" ibaresi vardır.

76. Oķı Şi' r-i Yahyā'yı āvāz-ile

Ki pür-süz söz hoş gelür sāz-ile

77. Melek nağmeyi istimā<sup>575</sup> cylesün

Felek Őevķe gelsün semā<sup>c</sup> cylesün

### MİŐRĀ<sup>c</sup>-I 'ĀLĪ MUĞHAMMES-Ī 'ULVĪ<sup>576</sup>

{ \_+ \_ \_ / \_+ \_ \_ / \_+ \_ \_ / \_+ \_ \_ }

1. ĀteŐ-i ĥasretle yanup<sup>577</sup> sīne büryān olduĝum

Sāye-veş ĥaddüñ ĝamından ĥāke yeksān olduĝum

Şem<sup>c</sup> -veş her dem<sup>578</sup> ruĥuñ Őevķiyle giryān o[lduĝum]

Őubĥ olunca her gice ĥāpuñda nālān olduĝum

*Hep senüñ-ĥündür benüm yolunda ĥurbān olduĝum<sup>579</sup>*

2. Göñlümi bend-i belāya mübtelā ĥıldıķlarum

Derd-ile taş yaŐdanup ĥaddüm dü-tā ĥıldıķlarum

ĐeŐm-i bīmāruñ görüp cānum fedā ĥıldıķlarum

Őāĝ esen ol deyu her gice<sup>580</sup> du<sup>c</sup> ā ĥıldıķlarum

*Hep senüñ-ĥündür benüm yolunda ĥurbān olduĝum<sup>581</sup>*

3. Tekyegāh-ı 'ıŐķ içinde 'āŐıķ-ı āvāreler

'ĀŐıķ-ı āvārelerde<sup>582</sup> sīne-i Şad-pāreler

Sīne-i Şad-pārelerde Őerĥa Őerĥa<sup>583</sup> yāreler

<sup>575</sup> nağmeyi istimā<sup>c</sup> : nağmeni istimā<sup>c</sup> ŞYD

<sup>576</sup> UD, s. 192-193.

<sup>577</sup> yanup: yaķup UD

<sup>578</sup> Şem<sup>c</sup> -veş her dem: 'Iyd-ı azĥā-yı UD

<sup>579</sup> Bu bendin mısra dizilimi UD'de farklıdır.

<sup>580</sup> gice: laĥza UD

<sup>581</sup> Bu bendin mısra dizilimi UD'de farklıdır.

<sup>582</sup> āvārelerde: āvārelerle UD

<sup>583</sup> pārelerde Őerĥa Őerĥa: pārelerle Őerĥalarla UD

Şerha şerha yârelerde<sup>584</sup> nâle-i bîçâreler

*Hep senüñ-çündür benüm yolunda kurbân olduğum*<sup>585</sup>

4. Dest-i ğamdan toķınan seng-i belâlar<sup>586</sup> başıma

Ķavs-i miñnetden yaĝan tîr-i ħazâlar<sup>587</sup> başıma

Ṭa<sup>c</sup> ne-i aĝyâr-ile bu iftirâlar başıma

Cevr-i düşmenden gelen bunca belâlar<sup>588</sup> başıma

*Hep senüñ-çündür benüm yolunda kurbân olduğum*<sup>589</sup>

5. ‘Ulvi-i dil-ħastenüñ baĝrı tolu ħan olduĝı

‘Işķ-ile<sup>590</sup> meydân-ı ğamda başı ĝaltân olduĝı

Ĥânümândan el çeküp bî-cism ü bî-cân olduĝı

Ĥançer-i hicrin<sup>591</sup>-ile çâk-ı girîbân olduĝı

*Hep senüñ-çündür benüm yolunda kurbân olduğum*

[49b]

### HAZRET-İ MA‘RUF EFENDİ

{++ \_ \_/+ \_ +\_ /+ + \_ }

1. Ĥayr u şer her ne gelür Ĥaķ'dandur

Birleyen kendi biñleyin kendi

2. Da<sup>c</sup> vicüñ ħâzî yarıcuñ Mevlâ

Oķuyan kendi diñleyen kendi

<sup>584</sup> Şerha şerha yârelerde: Şerhalarla yârelerle UD

<sup>585</sup> Bu bend UD'de 4. sıradadır.

<sup>586</sup> toķınan seng-i belâlar: toķınup seng-i cefâlar UD

<sup>587</sup> ħazâlar: belâlar UD

<sup>588</sup> düşmenden gelen bunca belâlar: â<sup>c</sup> dâdan gelen bunca ħazâlar UD

<sup>589</sup> Bu bend UD'de 3. sıradadır ve bu bendin mısra dizilimi UD'de farklıdır.

<sup>590</sup> ‘Işķ-ile: Kûy-veş UD

<sup>591</sup> hicrin: hicrân UD

## NAZİRE-İ DERVİŞ SEMÂ'İ

{++ \_ \_/+ \_ +\_ /+ + \_ }

1. 'Işık u hüsn ara yirde şüretdür  
Sevilen kendi sevdüren kendi
2. Nakş-ı gayr arada hayâl-i muhâl  
Bilinen kendi bildüren kendi
3. Göz gönül ara yirde hayrândur  
Ağlayan kendi inleyen kendi
4. Kimsenüñ kimse diñlemez sözini  
Söyleyen kendi diñleyen kendi

## KİT' A DER-RÜY-I İ' TİZÂR

{++ \_ \_/+ \_ +\_ /+ + \_ }

1. Gâhî dür olduğum efendi şakın  
Şanma hizmetden ictinâb iderüz
2. Der-i devlet-me'âbuña şâhum  
Her gice varmağa hicâb iderüz

## KİT' A-İ VEYSİ

{ ++ \_ \_/++ \_ \_/++ \_ }

1. Vuşlatuñ câmesini sulţânun  
Kullanılmağ olursa bir çalaca
2. Hâk-pây-ı şerîfe ' arz olunur

Bir MıŖır tuhfesi laşıf alaca

### MAṬLA<sup>ç</sup> -I LEVENDİ

{++ \_ \_/++ \_ \_/++ \_ \_/++ \_ \_ }

Al cāmeyle gören dir bugün ol māh-veŖi  
Ŗafağ-ı Ŗubḥ-ı sa<sup>ç</sup> ādet kuŖadupdur güneŖi

### MAṬLA<sup>ç</sup> -I CEMĀLİ

{++ \_ \_/++ \_ \_/++ \_ \_/++ \_ \_ }

Ḗanda aḥŖamladı āyā diyü ol māh-veŖi  
Ŗehre Ŗaldum Ŗeḥerī ḥāne-be-ḥāne güneŖi

### LİḖĀ'İ

{++ \_ \_/++ \_ \_/++ \_ \_/++ \_ \_ }

Ḗocagör ol Ŗanemi cāme ile Ŗoyınca  
Ādemüñ cānı çikār cāmesini Ŗoyınca

### ŖEMS[İ] PAŖA

{\_+ \_ \_/++ \_ \_/++ \_ \_/++ \_ \_ }

1. Sīneye çekdüm idi tıfl iken ağladı nigār  
Ḗoyuna girdi <sup>ç</sup>aceb mi kuızıcağdur melese
2. **Ŗemsiyā** nūr-i Muḥammed saña olmazsa delīl  
Kūy-ı cānāna varılmaz Ḗatı yollar perese

[50a]

### ĠAZEL-İ ZİHNİ

{\_+ \_ \_/++ \_ \_/++ \_ \_/++ \_ \_ }

1. Sāde-dil Ŗāf-derün pāk güherdür kılıcuñ  
Ġālibā āyine-i fetḥ u zaferdür kılıcuñ

2. Gör ne devlet ne sa'âdet aña el virmiş kim  
Dâyimâ müy-ı miyânuñla kemerdür kılıcuñ
3. Gösterür düşmen-i ğaddâra 'adem yolını lîk  
Diyemem bunca ziyâ-yile fenerdür kılıcuñ
4. 'Âlemi kıabza-ı teşhîrine alursa n'ola  
Lem' a-i bârika-i mihr-i şeherdür kılıcuñ
5. 'Âlemi tîğ-ı zebânuñla musahhar kılduñ  
Naşş-ı kıâti' bize ey **Zihni** yiterdür kılıcuñ

### CENÂBÎ BEGÜNDÜR

{ \_ \_ +/\_ + \_ +/+ \_ \_ +/\_ + \_ }

1. Sen serv-kâmetüñ güzelim hâk-râhıyuz  
Mülk-i ğamuñ egerçi ki biz pâdişâhıyuz
2. Ey serv çekme başuñı görseñ bizi iñen  
Kim sebzezâr-ı miñnetüñüñ bir giyâhıyuz
3. Meydân-ı 'ışka at şalaruz bir dilâverüz  
Ġamzeñ oķına sîne gerer bir sipâhıyüz
4. Deryâ-yı 'ışkıdan bizi gel çekme kıaraya  
Kıaşd itme nâşihâ bize biz anda mâhıyüz
5. Şalduķ **Cenâbî** velvele-i nazmı 'âleme  
Mülk-i sühandâ şâhib-i tuğrâ-yı şâhıyüz

## EZ NEV-GÜFTE-İ YAḤYĀ EFENDİ<sup>592</sup>

{ \_ \_ +/+ \_ \_ +/+ \_ \_ +/+ \_ \_ }

1. Gösterdi yine sāḳī-i meclis yed-i beyzâ  
Zerrīnḳadeḫi aldı eline<sup>593</sup> gül-i ra' nâ
2. Gülşende seḫer gūşıma bir nağme toḳındı  
Gelmiş gibi vādīye yine bülbül-i şeydâ
3. Her bir ḫam-ı zülfi ki<sup>594</sup> bir āyīne ruḫında  
İster niçe yüzden görine ḫüsn-i dil-ārâ
4. Çāk tutmayıcaḳ dâmen-i zülfüñ dil-i mehcūr  
Bulmadı zafer devlet-i pā-būsuña cānâ
5. Ancaḳ ḡam-ı dil-dârı alur ḫavşala-i ' ışk  
**Yaḫyâ** olmaz aña mezâḫim ḡam-ı dünyâ

[50b]

## NA' T-I ŞERİF-İ ḤAZRET-İ SULTĀN-I ENBİYĀ

### MİN GÜFTĀR-I SÜLEYMĀN-I ḤOŞ-EDĀ

{ + \_ \_ \_ /+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ }

1. Ruḫuñ āyīne-i ' âlem-nümâdur  
Cebīnüñ pertev-i nūr-ı Ḥudâ'dur
2. Ḳaşuñ *Nūn* gözüñe *Ṭāhā* oḳurlar  
Şaçuñ *Ve'l-leyli* yüzüñ *Ve'z-zuḫā*'dur

<sup>592</sup> ŞYD, s. 25

<sup>593</sup> aldı eline: itdi elinde ŞYD

<sup>594</sup> bir ḫam-ı zülfi ki: ḫalka-i zülf oldu ŞYD



3. Dehānuñ gönçe-i bāğ-ı melāhat  
Zebānuñ bülbül-i efşah-edādur
4. Hadīs-i la‘luñ ey deryā-yı rahmet  
Nişār itse ‘aceb mi cā-be-cā dūr
5. Gehī menzilgehūñ beytü’l-muḳaddes  
Gehī seyrāngehūñ fevḳa’s-semādur
6. Senūñ ey nūr-ı kevneyn çeşm-i ‘arşa  
Ġubār-ı maḳdemūñ kuḫl-i cilādur
7. Ser-i ḳūyuñda ḳurbān olmaḳ ey cān  
Be-ḫaḳḳ-ı Merve vü Zemzem Şafā’dur
8. Medīne şehrine vaşluñ Hudā’dan  
‘Aceb baḫşāyiş ü luḫf-ı ‘aḫādur
9. Ġam-ı hicrūñle giryān çeşm-i Zemzem  
Cüdālıḳ senden özge mā-cerādur
10. Şadefken Ka‘be sen dürr-i yetīme  
Ġam-ı hicrūñle ḫālā mübtelādur
11. Başup seng-i siyāhı sīnesine  
Libās-ı māteme girse sezādur
12. Sarāy-ı şer‘ūñ rükn-i çehārı  
‘Ulūm-ı çār-yār-ı bā-vefādur

13. Biri Būbekr-i Şiddīk yār-ı fi 'l-gār

Maḥabbet bahri içre āşinādur

14. 'Ömer'dür yār-ı şānī fi 'l-ḥaḳīḳa

'Adālet kişverine pādişādur

[51a]

### ENVERİ

{ \_ \_ +/+ \_ \_ +/+ \_ \_ +/+ \_ \_ }

1. Teslīm-i ḳazā idene inkār yaḳışmaz

Āzādelere dağdağa-i kār yaḳışmaz

2. Rindān-ı Ḥudā ḥāşılı bī-ḳayd gerekdür

Naḥl-i heves-i ehl-i dile bār yaḳışmaz

3. Allāh'ı severseñ gider aḡyārı yanuñdan

Cennet güline ey yüzi gül ḥār yaḳışmaz

4. Her sāde-ruḥı naḳş iderem levḥ-i derūna

Ammā ruḥ-ı ālüñ gibi hem-vār yaḳışmaz

5. Lāf urmasun ey **Enverī** yanumda edānī

Her bü'l-hevesüñ aḡzına eş'ār yaḳışmaz

### 'ULVİ<sup>595</sup>

{ + + \_ /+ \_ + /+ + \_ }

1. Bezmümüz gülşen oldı sākī gül

Cām-ı mey lāle bülbüle bülbül

<sup>595</sup> Bu gazel UD'de yoktur.

2. Bir ayāğ-ile yıķmağā ħalkı  
Yine meydāna girdi gül gibi mül
3. Zülfüñe öykünüp açılmaz iñen  
Ķatı lengerlidür hele sünbül
4. Nokta-i ħāl-i yāre beñzeyeli  
Cānumuzda yir eyledi fülful
5. Yaķup eczā-yı cismümi ‘Ulvi  
Ķıldı ‘ışķ āteři vücüdümü gül

### BEHİŞTİ<sup>596</sup>

{ ++\_/\_+\_/\_++\_ }

1. Vaşluña ħānumān gerekmez mi  
Büseñe naķd-i cān gerekmez mi
2. Aķsun eşķüm ħayāl-ı ħaddüñçün  
Serve āb-ı revān gerekmez mi
3. Ķāmetüm yay olupdur āhum oķ  
Baña tır ü kemān gerekmez mi
4. Nāzır olsun ķo ħüsnüñe ‘aşıķ  
Bāğña bāğ-bān gerekmez mi
5. Sīne sīne **Behiştı** dāğ ur  
‘Işķuña bir nişān gerekmez mi

---

<sup>596</sup> Bu gazel BHD'de yoktur.

[51b]

TA' RİF-İ NÂME-İ İLYÂS PAŞA MİN GÜFTÂR-I NEF'İ<sup>597</sup>

{ +\_ \_ \_ / +\_ \_ \_ / +\_ \_ }

1. Te'âlallah zihî hırz-ı mükerrerem  
Muhabbet-nâme-i düstür-ı ekrem
2. Ne nâme vâridât-ı feyz-i aqdes  
Ki olmuş kalb-i münşisine mülhem
3. Ne nâme güft ü güy-ı Rûh-ı kudsî  
Ki kılmış 'aql-ı küll anı mütercem
4. Ne nâme hem-dem-i erbâb-ı dâniş  
Nedîm-i bî-zebân güyâ-yı ebkem
5. Denilmez hüsn-i ta' bîr-i beyânı  
Lisânü'l-ğaybdur Allâhu a' lem
6. Sevâdında fûrûğ-ı nûr-ı vaḥdet  
Ḥurûfında havâşş-ı İsm-i a' zam
7. Midâdı vesme-i hûbân-ı Keşmîr  
Sütûrı tırta-ı Türkân-ı Deylem
8. Ma'ânisinde zevk-i keyf-i bâde  
Edâsında şafâ-yı âb-ı zemzem
9. Serâpâ müjde-i mihr u maḥabbet  
Oḡunduça şafa kesb eyler âdem

---

<sup>597</sup> ND, s. 207-210.

10. Ne keyfiyet ne hâlet ne eşerdür  
Raḥîḳ-i feyz-i mazmûnında bilmem
11. Ki Būcehl oḳusa ‘ömründe bir kez  
Şafâsından behişt olur cehennem
12. Ebūcehl’e idince böyle te’şîr  
Dil-i şâhib-suḥanda ḳor mı yâ ğam
13. Ḥuşûşâ teşne-i medḥ ola ṭab‘ı  
Nice olmak gerekdür şād u ḥurrem
14. Anuñçün destime irince nâgeh  
Şafâdan oldu dil ol ğüne sersem
15. Ki bî-tâbâna fi’l-hâl oldu şadır  
Bu evşâf-ı perîşân u ferâhem
- [52a]
16. Zihî mektûb-ı ferḥunde-edâ kim  
Dili şād eyler oḳunmazdan aḳdem
17. Şafâdan nice mest olmaz o dil kim  
Anı yâd ide ol şadr-ı mükerrem
18. Vezîr-i nükte-dân düstûr-ı hoş-zât  
Kerîm-i kâm-rân Pâşâ-yı ekrem<sup>598</sup>

---

<sup>598</sup> Bu beyit ND'de bulunmamaktadır.

19. Müşîr-i salţanat   aql-ı muşavver  
Penâh-ı memleket   adl-i mücessem
20. Sütüde şadr-ı dîvân-ı   adâlet  
Yegâne şaf-der-i meydân-ı   âlem
21. Cihân-pîrâ hıdîv-i dâd-güster  
Cihân-dâver Hüdâvend-i mu  azzam
22. Cenâb-ı hâzret-i İlyâs Pâşâ  
Ki lâyıkdur olursa şadr-ı a  zam
23. Dilâver  ahramân-ı leşger-endâz  
Ki döymez hamle-i tîğına Rüstem
24. Saĥî şâhib-ķırân-ı kişver-ârâ  
Ki âh eyler elinden ma  den ü yem
25. Nice âh itmesün bî-çâreler kim  
Ne gevher ķodı itlâfı ne dür hem
26. Olurdu ĥaşre dek ĥissetle meşhûr  
Zamânında geleydi dehre Hâtem
27. Derûnı gevher-i tevĥîde maĥzen  
Zamîri perde-i taķdîre maĥrem
28. Tedârikde taşarrufda muvaffaķ  
Şecâ  atde mürüvvetde müsellem

29. Nihād-ı ıab<sup>c</sup> -ı derrrâkinde muzmer  
Şarîr-i<sup>599</sup> kilik-i çâlâkinde müdgam

30. Şerâr-ı âteş-i Mûsâ-yı<sup>c</sup> İmrân<sup>600</sup>  
Havâşş-ı mu<sup>c</sup> ciz-i<sup>c</sup> İsâ-yı Meryem

[52b]

31. Olaydı feyz-i luğı dehre şâmil  
Dil-i pür-gam olurdı sâgar-ı Cem

32. Şabâ ger bulsa bûy-ı hulķın eyler  
Buĥûr-ı dâmen-i pür-çîn-i perçem

33. Ger olsa tîr-i mîzân-ı vaķârı  
Olurđı miĥver-i çarĥ-ı felek ĥam

34. Mü'eşşir ol ķadar ĥükmi ki bâĥa  
Vezân olsa nesîm-i ĥıfzı bir dem

35. Dür-i yektâ gibi ziynet virirdi  
Külâĥ-ı kelle-i ĥûrşîde şebnem

36. Kerîmâ kâm-kârâ kâm-baĥşâ  
Eyâ düstûr-ı zî-şân-ı müfahĥam

37. Buña Allâĥ Te<sup>c</sup> âlâ şâhidimdir  
Ki mektûb-ı şerîfiñden muķaddem

---

<sup>599</sup> Şarîr-i: Ĥarîr-i ND

<sup>600</sup> <sup>c</sup> İmrân: <sup>c</sup> umrân ND

38. İşitmekle mücerred luřf-1 řab‘ uñ  
Edā-yı medħūñ olmuřdı muřammem
39. Görince şimdi böyle iltifātuñ  
Ki kıldı bendeñi maħsūd-1 ‘ ālem
40. Niçe gūyā olur gör řab‘ -1 řūħum  
Niçe inřā ider medħ-i dem-ā-dem
41. Olur mı bir nefes ħāmūř řab‘ um  
řurur mı bir zamān āsūde ħāmem
42. Tamām oldu şaşıde şurma **Nef‘i**  
Du‘ āya başla ġayrı fikri ço hem
43. Du‘ ā-yı devleti dūnyāya lāzım  
Ĥuřūřā ehl-i isti‘ dāda elzem
44. Ola tā kim cihānda āřinālıķ  
İki řāhib-vefā beyninde muħkem
45. Dōne dāyim murādı ūzre devrān  
Ola devlet nedīm ū baħt-1 hemdem
- [53a]<sup>601</sup>
46. Ola erbāb-1 dil cümle muħibbi  
řenāsın ideler evrāda munzam
47. İde her müřkili dūřdükçe āsān  
Ĥudā-yı Ĥādir ū Ĥayyūm u ahkem

<sup>601</sup> Kaside bitmediği halde “tetimme” ibaresi vardır.



## TESDİS-İ NEF<sup>c</sup> İ<sup>602</sup>

{ +\_ \_ \_ /+\_ \_ \_ /+\_ \_ \_ /+\_ \_ \_ }

1. Ne hikmetdür bu kim dil olmayınca mest-i rüsvâyî  
Ta<sup>c</sup> aḳḳul idemem <sup>c</sup> âlemde her pinhân u peydâyî<sup>603</sup>  
Ne deñlü <sup>c</sup> aḳl u fikr eylerse teklîf-i temâşâyî  
Gözüm dünyâyî görmez görmesem<sup>604</sup> câm-ı muşaffâyî  
*Getür âyîne-i <sup>c</sup> âlem-nümâ-yı câm-ı şahbâyî*  
*Benüm de sâḳiyâ görsün gözüm bir pâre dünyâyî*
2. Göñül âlüfte cân âşüfte ben hayretdeyim muḥkem  
Belâ-yı <sup>c</sup> ışḳ-ile ḳaldum<sup>605</sup> ne çâre eyleyem bilmem  
Ṭotalum <sup>c</sup> âlem olmuş şād u <sup>c</sup> âlem<sup>606</sup> ḥalḳı hep ḥurrem  
İçüp mest olmayınca baña teng olur bütün<sup>607</sup> <sup>c</sup> âlem  
*Getür âyîne-i <sup>c</sup> âlem-nümâ-yı câm-ı şahbâyî*  
*Benümde sâḳiyâ görsün gözüm bir pâre dünyâyî*
3. Kemâl-i câh<sup>608</sup> u iḳbâl-ile olsam <sup>c</sup> âlemüñ şâhı  
Çerâğ-ı cānum<sup>609</sup> olsa âsumân-ı devltün mâhı  
Baḳup mir 'ât-i cāma görmesem rüy-ı şafâ gâhî  
Cihānuñ varı yoğı hiç görünmez baña vallâhı  
*Getür âyîne-i <sup>c</sup> âlem-nümâ-yı câm-ı şahbâyî*  
*Benümde sâḳiyâ görsün gözüm bir pâre dünyâyî*

<sup>602</sup> ND, s. 259-260.

<sup>603</sup> pinhân u peydâyî: pinân u peydâyî ND

<sup>604</sup> görmesem: görmesen ND

<sup>605</sup> ḳaldum: ḳıldım ND

<sup>606</sup> şād u <sup>c</sup> âlem: şād <sup>c</sup> âlem ND

<sup>607</sup> teng olur bütün: teng ü dâr olur ND

<sup>608</sup> Kemâl-i câh: Kemâl u câh ND

<sup>609</sup> cānum: ḥānem ND

4. Nice demdür çeker âlâm-ı dehr-ile ta‘ ab gönlüm  
Taḥayyürde<sup>610</sup> nedür hiç kendü de bilmez sebep gönlüm  
Muḥaşşal def‘ -i ğam kıılmağa şimdi rüz u şeb gönlüm  
Sikender gibi seyr itmek diler dünyâyı hep gönlüm  
*Getür âyîne-i ‘âlem-nümâ-yı cām-ı şahbâyı*  
*Benümde sâķiyâ görsün gözüm bir pâre dünyâyı*
5. Bulurken bezm-i dil<sup>611</sup> tâb-ı şarâb-ı nâb-ile revnaķ  
Riyâ-yı maḥz olur anuñ şafâsın bilmemek el-ḥaķ<sup>612</sup>  
Riyâ ehline ben Nef‘î-veş oldum münkir-i muṭlaķ  
Nice bir zâhid-i ḥod-bîn olup kendüm görem ancaķ  
*Getür âyîne-i ‘âlem-nümâ-yı cām-ı şahbâyı*  
*Benümde sâķiyâ görsün gözüm bir pâre dünyâyı*

[53b]

### YAḤYĀ EFENDİ<sup>613</sup>

{ ++ \_ \_ / + \_ + \_ / ++ \_ }

1. Ey cemâlüñle Yeşrib ü Baṭhâ  
Reşk-i Firdevs ü Cennetü’l-me’vâ
2. Saña maḥşûş luṭfidur Ḥaķķ’uñ  
Tâc-ı *Levlâk* u taḥt-ı *Ev Ednâ*
3. Zülf ü ḥâl ü<sup>614</sup> cemâl-i baḥtuñdur  
Şeb-i Ḳadr-ile leyle-i İsrâ
4. Şeb-i İsrâ’da oldı serv-i ḳaddüñ  
Revnaķ-efzâ-yı ‘âlem-i bâlâ

<sup>610</sup> Taḥayyürde: Tecerrüd de ND

<sup>611</sup> bezm-i dil: bezm ol ND

<sup>612</sup> el-ḥaķķ: ancaķ ND

<sup>613</sup> ŞYD, s. 3.

<sup>614</sup> ḥâl ü: ḥâl ŞYD

5. Hâzret-i Hâkķ olınca meddâhũñ  
Nice medh eyleye seni **Yahyâ**

6. Şâh-ı ‘Oşman Hjan ki medhũñle  
‘Arz-ı ihlâş ider saña şâhâ

7. Nazar-ı luţfuñ ile kıl manzũr  
Eyleye ‘ömrini ziyâde Hjadâ

8. Himmet eyle aña hayât-ı ebed  
Tâ ebed şer‘ũñ eyleye icrâ

9. Nesl-i pâkinden olmasın münfek  
‘İzzet-i dîn ü devlet-i dünyâ

### **Velehu<sup>615</sup>**

{ +\_ \_ \_ / +\_ \_ \_ / +\_ \_ \_ / +\_ \_ \_ }

Ruĥ-ı dil-dârı rengin vaşf idersin ey dil-i şeydâ

‘Acebdür sözlerũnden reng almazsa gül-i ra‘ nâ

### **BEYÂNĪ**

{ \_ \_ + / \_ + + / +\_ \_ + / \_ + \_ }

1. Biz kim bu tab‘-ı pâk-ile Selmân-ı şânîyüz  
Meydân-ı nazm erenlerinũñ pehlivânıyuz

2. Biz bilsevüz ‘acebleme la‘ lũñ hadîşini  
Rengin laţife fehm idenũñ nũkte-dâniyuz

---

<sup>615</sup> ŞYD, s. 27.

3. Zâhid bizüm tehî mi şanursın vücûdumuz  
Şadr-ı şadef gibi tolu dürr-i ma'ânîyüz
4. Biz zübdesindenüz şu'arâ-yı zamânenüñ  
Erbâb-ı dilden ehl-i dilüñ tercemâniyüz
5. Eşhâş-ı bed-gümâna görünmezsevüz ne var  
A'yân-ı devletüñ katı çokdan **Beyânîyüz**

[54a]

### ḲABŪLÎ<sup>616</sup>

{ \_ \_ +/\_ + \_ +/\_ + \_ \_ +/\_ + \_ }

1. Bir nev-cüvâna 'aşîḳ-ı dîdâr<sup>617</sup> olam gibi  
Bir pâdişâha bende-i fermân olam gibi
2. Bir bârgâh-ı 'izzete mensûb olup yine  
Bir âsitân-ı devlete derbân olam gibi
3. Ser-geşte-i hevâ-yı ser-i zülf-i yâr olup  
Âşüfte-ḫâl ü zâr u perişân olam gibi
4. Mânend-i güy 'arşageh-i küy-ı yârda  
Çevgân-ı zülf-i yâr-ile ḡaltân olam gibi
5. Şöhret bulalı 'ışḳ-ile nâmum **Kabûliyâ**  
Sultân-ı 'âşîḳân-ı cüvânân olam gibi

### Velehu<sup>618</sup>

<sup>616</sup> KD, s. 724.

<sup>617</sup> 'aşîḳ-ı dîdâr: 'aşîḳ-ı nâlân KD

{ + + \_ \_ / + \_ + \_ / + + \_ }

1. Dağlar tende bî-şümâr oldu  
Seyr-i gülzâra gel bahâr oldu
2. Şimdi kânûn-ı sînede ey meh  
Fürkatüñ âteşi yanar oldu
3. Gönül âyînesi muşaykal iken  
Gerd-i haţtuñla pür-ğubâr oldu
4. Şarşar-ı tünd-bād-ı âhumdan  
Şabrum evrâkı târ u mâr oldu<sup>619</sup>
5. Dilde peykânı ol kaşı yanuñ  
Ey **Ķabûlî** Demürhişâr oldu<sup>620</sup>

### Velehu<sup>621</sup>

{ \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ }

1. Rişte-i nazmum bırağdı içine halkuñ igi  
Görelüm bâzâra çıksun her kişinüñ ipliği
2. Kirpüye döndürdi zağm-ı tîr-i ğamzeyle dili  
Ol kaşı yanuñ birer gizlenmiş oğdur kirpigi
3. Ellerin gördüm niğaruñ dügmelerken câmesin  
Görinür el-ğak gümüş barmağlarından iligi<sup>622</sup>

---

<sup>618</sup> KD, s. 735.

<sup>619</sup> Bu beyit KD'de 5. sıradadır.

<sup>620</sup> Bu beyit KD'de 6. sıradadır.

<sup>621</sup> KD, s. 745.

<sup>622</sup> Bu beyit KD'de 4. sıradadır.

4. Nesne tahşil eylemez ‘ âlemde kemlikden kişi  
Añduran eylikdür adı kıoma elden eyligi
5. Būse cerr itse **Ķabūlī** tañ<sup>623</sup> degil eksūklidür  
Bende-i küstāhdur çokdur anuñ eksūkligi

[54b]

### ‘ AŞĶĪ

{ ++ \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ }

1. Merĥabā itmez iseñ bir niçe eyyāma degin  
Çekeyin rūze-i hicrānuñı bayrāma degin
2. Varayın şarķ ilinüñ meykedesin devr ideyin  
Bāde-i la‘ l-i lebūñ yādı ile cāma degin
3. Nehr-i ‘ Āşī gibi seyl-āb-ı sirişküm aķıdup  
Başum alup gideyin memleket-i Şām'a degin
4. Nāmıñı zıkr ideyin hem çekeyin esmāñı  
Varayın ĥānķah-ı mürşid-i Biştām'a degin
5. ‘ Aşķiyā firķat-ı yār-ile ne dirsın şimdi  
İrişür misin ola bir güne aķşama degin

### ‘ AĶLĪ

{ \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ + \_ \_ / \_ + \_ }

1. Ey taḫībim derd-i ‘ ışķa bir devā bilmez misin  
Yoĥsa ben dil-ĥastenüñ derdin şehā bilmez misin

<sup>623</sup> cerr itse Ķabūlī tañ: isterse Ķabūlī ģam KD

2. Yârı teşhîr eyleyüp aġyârı katle vâ' izâ  
Bir mücerreb nüshâ yâhûd bir du' â bilmez misin
3. Meyl ide sūz-ı dil-i ' uşşâka şâyed kalb-i dost  
Muṭribâ râh-ı vefâdan bir havâ bilmez misin
4. ' Âlemüñ cevır ü cefâsın baña maḥşûş eyledüñ  
Ey felek bir benden özge mübtelâ bilmez misin
5. Gözlerüñden naḡd-i eşki dökicek fâş eyledüñ  
Ḥançer-i mâra urulduñ ' **Aḡliyâ** bilmez misin

### BĀĶĪ<sup>624</sup>

{ ++ \_ \_/++ \_ \_/++ \_ \_/++ \_ }

1. ' Âlemi tâze bahâr itdi ruḡ-ı zîbâsı  
Virdi afâka ziyâ ṭal' at-i meh-sîmâsı
2. Yine âyîne-i nev-rûzda peydâ oldı  
Nev-bahâruñ seḡeri ḡusn-i cihân-ârâsı<sup>625</sup>
3. İltifât ile bulur mürdeleri gerçi ḡayât  
' Āşîḡ-ı ḡasteleri<sup>626</sup> öldürür istiġnâsı<sup>627</sup>
4. ' İdden rûz-ı vişâli bilürüz aġladur  
Ḳutlu gündür o gün ammâ ḡatı çok ġavġâsı<sup>628</sup>

<sup>624</sup> BD, s. 433.

<sup>625</sup> Bu beyit BD'de 3. sıradadır.

<sup>626</sup> ' Āşîḡ-ı ḡastaları: ' Āşîḡ-ı ḡaste-dili BD

<sup>627</sup> Bu beyit BD'de 5. sıradadır.

<sup>628</sup> ġavġâsı: ferdâsı , bu beyit BD'de 6. sıradadır.

5. **Bâkiyâ** şâh-1 cevân-baht-1 cihân sağ olsun  
Gayre minnet komadı himmet-i bî-hemtâsi<sup>629</sup>

[55a-b]<sup>630</sup>

[56a]<sup>631</sup>

[56b]

[CEVRÎ]<sup>632</sup>

{+ + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ \_ / + + \_ }

1. Dâne-i eşki saçup râh-ı muhabbetde müdâm  
İderin sen gözi şeh-bâzı şikâre ikdâm  
N'ola vaḥşîliği terk eyleyüp olsañ baña râm  
Kâfes-i sînemi kılsam yeridür saña maḳâm  
*Halka-i çeşmi şayyâd-ı ezel ideli dâm*  
*Hûblarda seni tutdı gözüm ey kebk-ḥırâm*
2. Pür olup mâh-liḳâlarla ser-â-ser dünyâ  
Hüsn-ile her birisi ola eger bî-hemtâ  
Günde biñ kerre baña eyleseler ʿ arz-ı liḳâ  
Şâh-bâz-ı nazarı ğayriye şalmam aşla<sup>633</sup>  
*Halka-i çeşmi [şayyâd-ı ezel] ideli dâm*  
*Hûblarda [seni tutdı] gözüm ey kebh-ḥırâm*
3. Hışm idüp bendeñe ey dilber-i şîrîn-dehenüm  
Çâk çâk eyler iseñ tîĝ-i firâḳuñla tenüm  
Nâle kılmaz sitemüñden bu dil-i pür-ḥazenüm  
Hâşılı şaydĝeh-i ʿ işḳ u<sup>634</sup> maḥabbetde benüm

<sup>629</sup> Bu beyit BD'de 7. sıradadır.

<sup>630</sup> Bu varak boş bırakılmıştır.

<sup>631</sup> Yaprığın bu yüzü boş bırakılmıştır.

<sup>632</sup> CD, s. 364-365.

<sup>633</sup> aşla: zîrâ CD



*Halka-i [çeşmi şayyād-ı] ezel ideli dām*  
*Hūblarda [seni tutdı] gözüm [kebk]-hırām*

4. Olalı ʿālem-i ʿışk içre gönül şāhed-bāz  
Görmedi sencileyin dilber-i şūh u<sup>635</sup> mümtāz  
Evc-i aʿlāda sen itdükce hümā-veş pervāz  
Baña rām ol diyü itsem ne ʿaceb saña niyāz<sup>636</sup>  
*Halka-i [çeşmi şayyād-ı] ezel [ideli] dām*  
*Hūblarda [seni tutdı] gözüm kebk-hırām*

5. Kim ki bu hüs-n-ile bir kez göre sen dil-dārı  
Miḥnet-i ʿışk ola **Cevrī** gibi anuñ kārı  
Ġayrı maḥbūb için itmez gönül āh u zārı  
Almazın ʿaynuma her şūh-ı perī-ruḥsārı  
*Halkā-i çeşmi şayyād-ı ezel ideli dām*  
*Hūblarda seni tutdı gözüm kebk-hırām*

### [HUZŪRĪ]

{+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ \_ /+ \_ \_ \_ }

1. Saña ḥicrān belāsı hep bu çarḥ-ı bī-vefānuñdur  
Şefāʿ at merḥamet şefkat resūl-i kibriyānuñdur  
ʿAṭā vü lütf u baḥşiş ḥālīk-ı kevn ū mekānuñdur  
Dilā beyhūde zann itme bu söz bir nükte-dānuñdur  
*Erenlerden ümīdüñ kesme himmet evliyānuñdur*  
*Tevekkül kıl vişāl-i yāre çün virmek Hudā'nuñdur*

[57a]

2. Firākından şafā kesb eyle yārūñ olma bīgāne  
Derūnuñ derdini cānuñda şakla açma nādāna

<sup>634</sup> ʿışk u: deşt-i CD

<sup>635</sup> şūh u: şūh-ı CD

<sup>636</sup> saña niyāz: sūz u güdāz CD

Çerâğ-1 sîneñi yandur götür şevk-ile meydâna  
Göñül râh-1 muhabbetden eger düşdüñse hicrâna  
*Erenlerden ümîdüñ kesme himmet evliyânuñdur*  
*Tevekkül kııl vişâl-i yâre çün virmek Hudâ'nuñdur*

3. Belâ vâdîsinüñ Mecnûn'ı olma bî-ser ü bî-pâ

Recâyı kat' idüp hicrândan itme kimseye şekvâ

Olursañ cân-ıla tâlîb seni maħrûm ide hâşâ

Eger başuñda 'aqluñ var ise ey 'âşık-ı şeydâ

*Erenlerden ümîdüñ kesme himmet evliyânuñdur*

*Tevekkül kııl vişâl-i yâre çün virmek Hudâ'nuñdur*

4. Ğam-1 hicrân beni öldürdi gördüm gayra yoğ tedbîr

Varup ağladum itdüm bir 'azîze hâlimi taqrîr

Firâğ eyyâmınuñ hep ser-güzeştin söyledüm bir bir

Bu derde çâre olmaz mı didüm didi baña ol pîr

*Erenlerden ümîdüñ kesme himmet evliyânuñdur*

*Tevekkül kııl vişâl-i yâre çün virmek Hudâ'nuñdur*

5. Yüri âlûde-dâmân ol muhabbet hâk-râhında

Bekâ yoğdur bilürsin 'âkıbet devlet külâhında

**Huzûri** aldanup kalma cihânuñ 'izz ü câhında

Murâda irmek istersen bu 'âlem tekyegâhında

*Erenlerden ümîdüñ kesme himmet evliyânuñdur*

*Tevekkül kııl vişâl-i yâre çün virmek Hudâ'nuñdur*

### [LEBİBİ]

{+ \_ \_ \_ / + \_ \_ \_ / + \_ \_ \_ / + \_ \_ \_ }

1. Şitâ eyyâmı geçdi şimdi nevbet nev-bahâruñdur

Olupdur yemyeşil baħr-ile bir 'âlem kenâruñdur

Salın deryâ-yı ‘ışka çünki ol mâhî şikârûndur  
Tevekkül-ber-Hudâ eyle ‘inâyet Kirdgâr’uñdur  
*Vücûduñ zevrağın şal bağr-ı ‘ışka rûz kârûndur*  
*Hudâ’nuñdur oñarmağ şanma ey dil rûzigârûndur*

2. Bu gülzâr-ı cihânda bir sehî -kâmet ele girmez  
Bu yolda virmeyince başuñı devlet ele girmez  
Ġanîmet bil bu devri mevsim-i vuşlat ele girmez  
Gözün aç dem bu demdür biñde bir fırsat ele girmez  
*Vücûduñ zevrağın şal bağr-ı ‘ışka rûz kârûndur*  
*Hudâ’nuñdur oñarmağ şanma ey dil rûzigârûndur*

[57b]

3. Açıldı gül gibi gülzâr-ı ‘âlem sebzâr oldı  
Şalındı serv-ğadler seyr-i bâğa der-kenâr oldı  
Nevâya başlayan bûlbül çemende şad hezâr oldı  
Hevâlar i‘tidâl üzre muvâfık rûzigâr oldı  
*Vücûduñ zevrağın şal bağr-ı ‘ışka rûz kârûndur*  
*Hudâ’nuñdur oñarmağ şanma ey dil rûzigârûndur*

4. Bugün meydân ‘ışk içre hünerverlik idem dirseñ  
Koyup ortaya başuñ ya‘ni serverlik idem dirseñ  
Bu dehr-i pîre-zende sen de bir erlik idem dirseñ  
Bu deryâ-yı hağlîkatde şinâverlik idem dirseñ  
*Vücûduñ zevrağın şal bağr-ı ‘ışka rûz kârûndur*  
*Hudâ’nuñdur oñarmağ şanma ey dil rûzigârûndur*

5. **Lebîbî** küşe-i halvetde işüñ âh ü vâveylâ  
Hayâl-i kâkül-i dilberle düşdi başuña sevdâ  
Güzeller zevrağ-ı şahbâ-yıla çekdirmede tenhâ

Nice bir āh idersin geñ yaqada vālih ü şeydā  
Vücūduñ zevrağın şal bağr-ı ‘ışğa rüz kārūñdur  
Hudā’nuñdur oñarmağ şanma ey dil rūzigāruñdur

6. Bi-ğamdillāh ki bī-nām ü nişānuz adımız yoğdur  
Dil-i vīrānemüzden özge bir ābādımız yoğdur  
Ezelden mazhar-ı ‘ışğuz bizüm İcādımız yoğdur  
Elemler cümle bizdendür (...)  
Vücūduñ zevrağın şal bağr-ı ‘ışğa rüz kārūñdur  
Hudā’nuñdur oñarmağ şanma ey dil rūzigāruñdur

[57b]<sup>637</sup>

### FUZŪLİ<sup>638</sup>

{+ \_\_\_/ + \_\_\_/ + \_\_\_/ + \_\_\_}

1. Beni cāndan uşandırdı cefādan yar uşanmaz mı  
Felekler yandı āhumdan murādum şem‘i yanmaz mı
2. Qamu bīmārına cānān devā-i derd ider ihsān  
Niçün kılmaz baña dermān beni bīmār şanmaz mı
3. Ğamum pinhān tutardum ben didiler yāre kıl rūşen  
Eyitsem<sup>639</sup> bī-vefā bilmen inanur mı inanmaz mı
4. Degildüm ben saña mā’il sen itdün ‘aqlumı zā’il  
Saña ta‘n eyleyen ğāfil seni görcek<sup>640</sup> utanmaz mı<sup>641</sup>

<sup>637</sup> Eksik varak ya da varaklar olmalıdır.

<sup>638</sup> FD, s. 259-260.

<sup>639</sup> Eyitsem: Desem ol FD

<sup>640</sup> görcek: görgeç FD

<sup>641</sup> Bu beyit FD'de 6. sıradadır.

5. Fuzūlî rind-i şeydâdur hemîşe halka rüsvâdur  
Şorun kim bu ne sevdâdur bu sevdâdan uşanmaz mı<sup>642</sup>

### ĠAZEL-İ YAĦYĀ<sup>643</sup>

{ \_ \_ +/\_+ \_ +/+ \_ \_+/\_+ \_ }

1. Vuşlat sarāyı kim niçe yılda binā olur  
Bir demde nār-ı firqat-ile hep hebā<sup>644</sup> olur
2. Derd-i muḥabbet<sup>645</sup> ādemi ġāyet za‘îf ider  
Şūfi bizüm riyāzetimüz bî-riyā olur
3. Tağlar kadar cefâlar idersin benüm begim  
Şol bendeden kim zerre kadarca ḥaṭâ olur
4. Ağladuğum bu ki baña cevır<sup>646</sup> ider disem  
Her kişi ṭālî‘üm gibi andan yaña olur
5. Yaḥyâ cihânda yüze gelür gözyaşı gibi  
Deryâ-yı ‘ışk-ı yâre şu kim âşinâ olur

---

<sup>642</sup> Bu beyit FD'de 7. sıradadır.

<sup>643</sup> YBD, s. 359.

<sup>644</sup> helâk: hebâ MC

<sup>645</sup> muḥabbet: miḥnet MC

<sup>646</sup> cevır: zulm YBD

## SONUÇ

Nuruosmâniye Kütüphanesi 4960 numarada kayıtlı olan şiir mecmuası, -9'u kırık olduğu için fotoğraflanamayan- toplam 58 varaktan oluşmaktadır. Mecmuanın musannifi, müstensihi ve istinsah tarihine dair bir kayda rastlanamamıştır. Mecmuanın fotoğraflanabilen sayfaları içerisinde 98 farklı şaire ait 207 adet manzume bulunmaktadır. Bu manzumelerde 16 ayrı nazım şekli ve 18 farklı vezin kullanılmıştır. Divanlarına ulaşılarak kimliği teyit edilebilen şairlerin tamamının 16-17. yüzyıllarda yaşamış sanatkarlar olduğu görülmüştür.

Çalışmamızda mecmua metni transkripsiyon harflerine aktarılmış, şair kadrosu tespit edilerek bu şairlerin kimliklerini teyit için kütüphane araştırmaları gerçekleştirilmiş, divanlarına ulaşılabilen ve kimliği tereddütsüz tespit edilenlerin kısa biyografilerine yer verilmiştir. İnceleme bölümlerinde ayrıca, MESTAP (Mecmuaların Sistemik Tasnifi Projesi) kapsamında önerilen tabloya uygun olarak mecmua metninin içerik dökümü yapılmış; kimlikleri tespit edilebilen şairlerin divanlarında bulunmayıp mecmuada yer alan müstakil şiirleri ve beyitleri tayin edilmiştir. Buna ilaveten mecmuada yer alan ve şairinin kimliği ile divanı tespit edilen tüm şiirler, ilgili divanlarla karşılaştırılmış; kelime tercihi ve/veya söz dizimi farkları, müteradifi kelime tercihi farkları ve alt başlıklar halinde imla ve terkip farkları ayrı ayrı tablolarla kayıt altına alınmıştır.

Mecmuanın müstensihi, meslektaşlarında nadir görülen dikkat ve özene sahiptir. Mecmuada yer alan şiir seçkisi de musannifinin yüksek duyarlılığını ve ince zevkini açıkça yansıtmaktadır. Ayrıca yapılan karşılaştırmalardan görüleceği üzere, mecmuanın derlendiği ana metinlerin, oldukça sağlıklı ve muteber metinler olduğu anlaşılmaktadır.

Mecmuaların klasik Türk edebiyatı açısından önemi, mecmualar irdelendikçe daha iyi anlaşılmaktadır. Bu çalışmanın da yegane hedefi, bundan sonra yapılacak divan şiiri araştırmalarına kaynaklık edebilmesidir.

## KAYNAKÇA

- AK, Coşkun, (1987), *Muhibbî Dîvânı (İzahlı Metin- Kanûnî Sultan Süleyman)*, KTB Yay., Ankara.
- AK, Coşkun, (2001), *Bağdadlı Rûhî Dîvânı: Karşılaştırmalı Metin*, Uludağ Üniversitesi Basımevi, Bursa.
- AKKAYA, Mehmet, (1992), *Şemsi Paşa Divânı (İnceleme-Edisyon Kritikli Metin)*, İstanbul Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul.
- AKKUŞ, Metin, (1993), *Nef'î Dîvânı*, Akçağ Yay., Ankara.
- AKSOYAK, İ.Hakkı, (2003), *Gelibolulu Mustafa Âlî Tuhfetü'l-Uşşâk Metin-İnceleme*, MEB Yay., İstanbul.
- ALTUN, Kudret, (1999), *Gelibolulu Mustafa Âlî ve Dîvânı(Varidatü'l-Enika)*, Özlem Kitabevi, Niğde.
- ÂŞIKFERKÎ, Ümran, (2006), *Şem'î Divanı*, Balkan Türkoloji Araştırmaları Merkezi Yayınları: 12 Edebiyat Dizisi: 4, Ankara.
- AYAN, Hüseyin, (1981), *Cevrî (Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Divanının Tenkidli Metni)*, Atatürk Üniversitesi Yay., Erzurum.
- AYAN, Hüseyin, (1990), *Nesîmî Dîvânı*, Akçağ Yay., Ankara.
- AYDEMİR, Yaşar, (2000), *Behîştî Dîvânı*, MEB Yay., Ankara.
- BİLGİN, A. Azmi, (2007), "Nesîmî", *İslam Ansiklopedisi*, TDV, İstanbul, C. 33, s. 3-5.
- BUYRUK, İbrahim Etem, (2009), *Ümîdî Ahmed Dîvânı (İnceleme-Metin-Özel Adlar Dizini)*, Hacettepe Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- CANPOLAT, Mustafa, (1995), *Mecmû'âtü'n-Nezâir*, TDK Yay., Ankara.
- ÇAVUŞOĞLU, Mehmet, (2001), *Bâkî ve Dîvânından Örnekler*, Kitabevi Yay., İstanbul.
- ÇAVUŞOĞLU, Mehmet, (1987), *Hayâlî Bey ve Dîvânı'ndan Örnekler*, KTB Yay., Ankara.

- ÇAVUŞOĞLU, Mehmet, M. Ali Tanyeri, (1981), *Hayretî Dīvan (Tenkidli Basım)*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., İstanbul.
- ÇAVUŞOĞLU, Mehmet, M. Ali Tanyeri, (1989), *Üsküblü İshak Çelebi Divanı, (Tenkidli Basım)*, Mimar Sinan Üniversitesi Yay., İstanbul.
- ÇAVUŞOĞLU, Mehmet, (1980), *Vasfî Dīvan (Tenkidli Basım)*, İstanbul Üniversitesi Yay., İstanbul.
- ÇAVUŞOĞLU, Mehmet, (1977), *Yahyâ Bey Dīvan (Tenkidli Basım)*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., İstanbul.
- ÇETİN, İsmail, ( 1993), *Derzi-zâde Ulvî (Hayatı, Edebi Şahsiyeti ve Divanının Tenkitli Metni)*, Fırat Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ.
- DEMİREL, Mustafa, (1996), *İbn-i Kemâl Dīvan (Tenkidli Metin)*, Marmara Üniversitesi Yay., İstanbul.
- DEVELLİOĞLU, Ferit, (2007), *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Aydın Kitabevi, Ankara.
- ERDOĞAN, Mustafa, (2012), *Bursalı Rahmî Dīvānı*, KTB Yayınları, Kültür Eserleri 503.
- ERDOĞAN, Mustafa, (2008), *Kabûlî İbrahim Efendi, Hayatı, Edebi Kişiliği ve Divanı (İnceleme-Tenkitli Metin-Dizin)*, Gazi Üni., SBE, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara.
- ERGUN, Sadeddin Nüzhet, (1935), *Bâkî: Hayatı ve Şiirleri*, Sühulet Kitap Yurdu, İstanbul.
- ERTEM, Rekin, (1995), *Şeyhülislam Yahyâ Divanı*, Akçağ Yay., Ankara.
- GÖLPINARLI, Abdülbâki, (1932), *Bâkî: Edebî Şahsiyeti, Bâkî'de Tasavvuf, Münteheb Parçalar*, Türk Neşriyat Yurdu, İstanbul.
- GÖLPINARLI, Abdülbâki, (1961), *Fuzûlî Dīvānı*, İnkılap Kitabevi, İstanbul.
- İPEKTEN, Haluk,(1988), *Bâkî: Hayatı, Edebî Kişiliği ve Bazı Şiirlerinin Açıklamaları*, Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Yay., Erzurum.
- İSEN, Mustafa, Cemal Kurnaz, (1990), *Şeyhî Divanı*, Akçağ Yay., Ankara.



- KABAKLI, Ahmet, (1973), "Bağdatlı Rūhī", *Türk Edebiyatı*, TEV Yay., İstanbul, C. 2, s. 356-357.
- KABAKLI, Ahmet, (1973), "Fuzūlī", *Türk Edebiyatı*, TEV Yay., İstanbul, C. 2, s. 317-323.
- KARACA, Oktay Selim, (1995), *Hāşimī Divānı (Hayatı, Sanatı, Eserleri ve Divanı'nın Karşılaştırmalı Metni)*, Erciyes Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kayseri.
- KARAHAN, Abdülkadir, (2003), "Nev'ī" *İslam Ansiklopedisi*, TDV, Ankara, C. 9, s. 424-426;
- KARAKÖSE, Saadet, (1994), *Nev'izāde Atāyī Divānı: Kısmī Tahlil-Metin*, İnönü Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul.
- KARAVELİOĞLU, Murat A., (2014), *Şem'ī Divānı*, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları: 27, İstanbul.
- KIRKILIÇ, H. Ahmet, (1985), *Sultan III. Murad (Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Divânının Tenkidli Metni)*, Atatürk Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Erzurum.
- KÖKSAL, M.Fatih, (3 Mayıs 2011), "*Mecmua: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*" *Çalıştay*, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi.
- KURNAZ, Cemal, (1987), *Hayālī Bey Divānı Tahlili*, KTBYay., Ankara.
- KUT, Günay, (1989), "Ahmed Paşa", *İslam Ansiklopedisi*, TDV, İstanbul, C. 2, s.111-112.
- KUT, Günay, (1986), "Mecmua", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi (Devirler, İsimler, Eserler, Terimler)*, C.6, s.170-172, Dergâh Yay., İstanbul.
- KÜÇÜK, Sabahattin, (1988), *Bākī ve Divānından Seçmeler*, KTB Yay., Ankara.
- KÜRKÇÜOĞLU, Kemal Edip, (1985), *Seyyid Nesīmī Divānı'ndan Seçmeler*, KTB Yay., Ankara.
- MORKOÇ, Yasemin Ertek, (2013), "İzmir Millî Kütüphane'de Kayıtlı Bulunan (1467/14) Bir Mecmua-i Eş'âr'ın Düşündürdükleri", *Turkish Studies-*

*International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, Volume 8/1, Winter 2013, Ankara, s.268.*

OKATAN, Halil İbrahim, (1995), *Kafzāde Fā'izi Hayatı Eserleri Sanatı- Tenkitli Divan Metni*, Ege Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir.

PALA, İskender, (2004), *Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü*, Kapı Yayınları, İstanbul.

SARAÇ, M. A. Yekta, (2002), *Emrî Dīvānı*, Eren Yay., Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul.

SEFERCİOĞLU, Mustafa Nejat, (2001), *Nevî Divanının Tahlili*, Akçağ Yay., Ankara.

ŞENÖDEYİCİ, Özer, Ahmet Akdağ, (2014), *Ulu Çınarın Gölgesinde Bir Şair: Meylî ve Şiirleri*, Gece Kitaplığı Yay., Ankara.

ŞENTÜRK, Ahmet Atilla, (1999 ) "Bākî", *Osmanlı Şiiri Antolojisi*, YKY Yay., İstanbul, s.439.

ŞENTÜRK, Ahmet Atilla, (1999 ) "Fuzûlî", *Osmanlı Şiiri Antolojisi*, YKY, İstanbul, s.281

ŞENTÜRK, Ahmet Atilla, (1999 ) "Nef'î", *Osmanlı Şiiri Antolojisi*, YKY, İstanbul, s.513.

ŞENTÜRK, Ahmet Atilla, (1999 ) "Sun'î", *Osmanlı Şiiri Antolojisi*, YKY, İstanbul.

ŞENTÜRK, Ahmet Atilla, (1999 ) "Taşlıcalı Yahya", *Osmanlı Şiiri Antolojisi*, YKY, İstanbul, s.391.

ŞENTÜRK, Ahmet Atilla, (1999 ) "Zâtî", *Osmanlı Şiiri Antolojisi*, YKY, İstanbul, 1999, s.235-236.

TARLAN, Ali Nihad,( 1966), *Ahmed Paşa Divanı*, MEB Yay., İstanbul.

TARLAN, Ali Nihad, (1992), *Hayālî Bey Dīvānı*, Akçağ Yay., Ankara.

TARLAN, Ali Nihad, (1992), *Necâtî Dīvānı*, Akçağ Yay., Ankara.

TARLAN, Ali Nihad, (1998), "Necâtî", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi (Devirler, İsimler, Eserler, Terimler)*, Dergâh Yay., İstanbul, C.6, s.548-550.

- TARLAN, Ali Nihad, (1948), “*Şiir Mecmualarında XVI ve XVII. Asıl Divan Şiiri: Ubeydî, Aşkî, Şem‘î, İşretî*”, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., İstanbul, C. 2.
- TARLAN, Ali Nihad, (1967), *Zâtî Dîvânı*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., İstanbul.
- TULUM, Mertol, M. Ali Tanyeri, (1977) *Nev‘î Divan (Tenkidli Basım)*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., İstanbul.
- UZUN, Mustafa, (2003 ), “Mecmua”, *İslam Ansiklopedisi*, TDV, Ankara, C. 28, s. 268.
- YAKAR, Halil İbrahim, (2002), *Gelibolulu Sun‘î Dîvânı ve Tahlili*, İstanbul Üniversitesi SBE, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul.
- YELTEN, Muhammet, (1998), *Nev‘izâde Atâyî Sohbetü’l-Ebkâr*, İstanbul Üniversitesi Yay., İstanbul.

### **İnternet Kaynakları**

Şerife Ördek, *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*, 17.09.2015,

<http://www.turkedebiyatiisimlersozlugu.com/index.php?sayfa=detay&detay=4699>.

## **TIPKI BASIM METİN**

\* NURU  
1396  
4950  
SM

RUOSMA  
4396  
4960

کتابخانه فقهی حضرت آیت الله العظمی  
مکرم الله وجهه  
روشنابا شد

بخط نسخ  
و خط ثلث

۷۵۸

(۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۷۸، ۷۹، ۸۰، ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۰، ۹۱، ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۰۰)

الكرام  
 في كتاب  
 في بيان  
 في بيان  
 في بيان  
 في بيان  
 في بيان

396



396

4960	4960	4960	4960
4396	4396	4396	4396
N.O.			

وهو الدستور ال...  
 الدستور ال...  
 فصل...  
 مجمع...  
 ك...







حیدر باغچه یادگار روی زمین  
 کورده رضوان بندستاد به ویران  
 قوی دیبا و خط بی بی رفیق کمال  
 طرحی روز شکر در صبه زدی زین  
 یار رفیق چیلود نهاری معاون  
 نه در زده هفت زنه در سرد زین  
 دایما حشر و شاد این موعود چینی  
 طوخته در صحرای آن نوله جام زین  
 ایستاد عاقل و مستور عاقل می موعود  
 کارش در بر عاقلی بر چین چین

---

زلال زحار کمال لاله بی بر موبه کج  
 موعود فیض این ملک و نور دی بر کج  
 لاله سی حال بیایند در روی دل  
 سینه باج سنانند در روی کج  
 دامن چو می مطر آید آید سینه  
 کعبه یاسمن و سینه روی آسین  
 جفا کشند با آسین دین با زند  
 ولطافت آن کو جفا آید روی چین  
 جفا آن کو طوخته در روی عی جفا کشند  
 و بیاه و بیاه صفا کتو طوخته آیین

---

رویاه بر قصور زانند زین بر صفت کج  
 رشک آید در خامه نقاشی صورت کج  
 طرح مطبوعه زند با کج جان و کج  
 قیام مجبور مال کعبه علیای زمین  
 هندوی با در روی در چشمه حور کج  
 طریق طاق روی بر جیب آسین  
 ایچیلود کو کل تا اینه دن التنگ  
 نه در دانه غم در هر کج و کشند حور کج  
 و محمد علی عجب رضا در حیران کج  
 نوله بویستی با قیام آید در زمین

دمع یا جوج غمه نیکو در سرد کج  
 دل عاقل و عاقل کج و جفا کج  
 نند اول موعود آنگاه اول حور لطیف  
 نند اول غمته شفا قله اول شاه نشین  
 بجه شایسته سلطان جهان کج  
 بدل مقدر آید ایچا دانه اول صد کج  
 مالک محمد کج حور جعفر یا انا کج  
 کج آید ما ماکین حور کج و کج

---

حور معین و لاله جهان در کج  
 بویسه و بویسه موی  
 یابینند یادگار عالمه بر روی کج  
 حور نوا جعفر ایچا جهای بر زمین  
 بویله دستور قوی هفت و دیوان کج  
 صرف آید خیر نیته بویسه بویسه کج  
 حور آید در روی آبی و بویسه کج  
 ناله الله در حور صفا طایفه کج  
 حور قیام طایفه در دین نوله سلطان کج  
 نند ایچان خدا شاهان بویله قوی

---

قوی معقول و موعود کج  
 زلفند عاقل و ناله اول و کج  
 قله عالمی معقول لاله آیین کج  
 زلفند عاقل و ناله اول و کج  
 عدلی و خود بر شون کج کج  
 آید عویس ز روی پلنگی آیین کج  
 ماده هویله شویس ز روی کج  
 حور صفا کج بویله و کج  
 حور صفا کج بویله و کج  
 حور صفا کج بویله و کج  
 حور صفا کج بویله و کج

تسار آقا اکی در دین صفا ای خا  
همه معذرت و له مرگم اولان نصیر  
بند نظمه ده کیم قران بندوی خلا  
عسم دکل کافرو اولون ایم علان  
شم اول دیندار دین از ده خا  
کیم ایدضا سه هر اوسه ده خسته

هر ده مشکل اینی دوشه رله الله مرجان  
خدیجین علا و بیله کیمچه نه نشود  
دایا عا طفت شاه جهان دوز رله  
و له و چون و چون سید عرس مکن  
تا که معور و له و هله ساری عالم  
بود عا این که دبه هل حقیقت مین  
سودنا و اولوی قونان خجی

خطمی بو یا سنامه و عنوان ای  
خطمی بو یا سنامه و کاجنه خور  
خطمی بو یا سنامه و کاجنه خور  
خطمی بو یا سنامه و کاجنه خور  
خطمی بو یا سنامه و کاجنه خور  
خطمی بو یا سنامه و کاجنه خور  
خطمی بو یا سنامه و کاجنه خور  
خطمی بو یا سنامه و کاجنه خور

دی دی ایددی خطمه اولن میر علیان  
خطمی بو یا سنامه و کاجنه خور  
خطمی بو یا سنامه و کاجنه خور  
خطمی بو یا سنامه و کاجنه خور  
خطمی بو یا سنامه و کاجنه خور  
خطمی بو یا سنامه و کاجنه خور  
خطمی بو یا سنامه و کاجنه خور  
خطمی بو یا سنامه و کاجنه خور

وار کلک در بیان ارمقادر زک  
معلکس س دیلا اولور که یان دوی  
دل فریده ده ر سب چاکر عیسه یار  
مکرم ای کیم خجی هر قدر کما فی  
و له قنار ارمقادر ارمقادر  
کیمچه و خجی و له کیمچه و خجی  
کیمچه ارمقادر ارمقادر  
کیمچه ارمقادر ارمقادر

و خجی نایان ارمقادر ارمقادر  
همه یار دینه صوره و هم خجی  
سونا قدر راسته اتمه خجی  
مکرم ای کیم خجی هر قدر کما فی  
کیمچه ارمقادر ارمقادر  
کیمچه ارمقادر ارمقادر  
کیمچه ارمقادر ارمقادر  
کیمچه ارمقادر ارمقادر

حضرت سلطان محمد  
 در تشریح و تالیف این کتاب  
 حضرت یار و شایسته  
 کونین کونه  
 خورشید جهان دولت شاه  
 در تالیف این کتاب  
 در تالیف این کتاب  
 در تالیف این کتاب  
 در تالیف این کتاب

حضرت خان محمد  
 در تالیف این کتاب  
 در تالیف این کتاب  
 در تالیف این کتاب  
 در تالیف این کتاب  
 در تالیف این کتاب  
 در تالیف این کتاب  
 در تالیف این کتاب

حضرت سلطان محمد  
 در تالیف این کتاب  
 در تالیف این کتاب  
 در تالیف این کتاب  
 در تالیف این کتاب  
 در تالیف این کتاب  
 در تالیف این کتاب  
 در تالیف این کتاب

حضرت سلطان محمد  
 در تالیف این کتاب  
 در تالیف این کتاب  
 در تالیف این کتاب  
 در تالیف این کتاب

Bu sayfa kırık  
 olduğundan sekilemedi.

عالم آفتاب آستان عشق  
سند را با جوار حکما ه عدد د

کامکار بر کوه شاهنشاهی عالی هم  
سلفت پیر و عالم حضور سلطان

املا شهنشاه بلند قبال عالی موزه  
که بید در دگاه شاهان عالم آستان

اولیها بیان عظیم آن در کلا فخر  
آنچه جانید در روی کاره

در خرد زنده خورشید سوزن خورشید  
ولیکه مصحح خاصیه عقل مستفاد

قدسیان زوردی تقدیر پناه  
عقد دور آید بر زمین و ظل آینه

دانه کی در کوه کوشا طه ملکان  
رود کار غم ز آید روی صورت مجاد

کرمه دی استغنی بر نه در کوه  
بویله استغاده مالک زین مودم ورد

خان پند و نون آینه خندانها  
مشان آید کوه منظر حق ایقوی

خوش خورشید و آینه و عالی  
عالمه گیان زوردی قیمت آید

دوره طبع آینه که نورانی زینت  
توسه وین خود سید و زرد و مواد

و نقد درین که گاهی آید در عجب  
مخشی کعبه برین صد درون چینی مرد

بویج بند و نون زینت  
و نقد درین که گاهی آید در عجب

و نقد درین که گاهی آید در عجب  
و نقد درین که گاهی آید در عجب

بچه کدنا که طندیا شاهان کف  
و نقد درین که گاهی آید در عجب

**عقیده و قضیه**  
من نام احوال دین در ولایت و در آنجا  
باید حقا نمود سلطان بجهت  
برای این که هر چه این دین در آنجا  
ببیند از آنکه سلطان بجهت  
و غیر اینها که حسین ایوبی  
و غیر اینها که حسین ایوبی  
و غیر اینها که حسین ایوبی

ببیند از آنکه سلطان بجهت  
و غیر اینها که حسین ایوبی  
و غیر اینها که حسین ایوبی  
و غیر اینها که حسین ایوبی  
و غیر اینها که حسین ایوبی  
و غیر اینها که حسین ایوبی

و غیر اینها که حسین ایوبی  
و غیر اینها که حسین ایوبی  
و غیر اینها که حسین ایوبی  
و غیر اینها که حسین ایوبی  
و غیر اینها که حسین ایوبی  
و غیر اینها که حسین ایوبی

و غیر اینها که حسین ایوبی  
و غیر اینها که حسین ایوبی  
و غیر اینها که حسین ایوبی  
و غیر اینها که حسین ایوبی  
و غیر اینها که حسین ایوبی  
و غیر اینها که حسین ایوبی

**میل غزل نغمه**  
و غیر اینها که حسین ایوبی  
و غیر اینها که حسین ایوبی  
و غیر اینها که حسین ایوبی  
و غیر اینها که حسین ایوبی  
و غیر اینها که حسین ایوبی  
و غیر اینها که حسین ایوبی

و غیر اینها که حسین ایوبی  
و غیر اینها که حسین ایوبی  
و غیر اینها که حسین ایوبی  
و غیر اینها که حسین ایوبی  
و غیر اینها که حسین ایوبی  
و غیر اینها که حسین ایوبی

**سید بن سید**  
بینه نقاش زان نقاش زان نقاش زان  
درد زنده عشق کو کل مرغی تو یاده بودی

بی کونایان بی کجی بر او رود زیاد بودی  
سی جان کشته سوزنی زاده بودی

**کل را این یقین**  
کل را این یقین که بی سوزی بودی  
کل را این یقین که بی سوزی بودی

نوله بوکلن چو کسند المودردن بی  
دینه ده بکسبه می زده چکبه بی سوزی  
هله سنا دقنا صفا بیه سنا کورن بی  
کیم زان کای تو سینه چک بسوزی

**کیمی سوزی**

دندان تو خای که رانده ای بانه  
شکا کوکل صفا اعلی و لیبکا کار  
کون ای سن بکلی دیم کیمی فان اولدی  
کوکله نورو دیک بوداره دخاله ده

**کل را این یقین**  
کل را این یقین که بی سوزی بودی  
کل را این یقین که بی سوزی بودی

نوله اعلمه کوز کل کیمی صفا  
ریدر بیل دل لیمه عاقل صفا  
انله بزمکل کوز ساعی و مل صفا  
سعی کل قیلدی بی سنا کله بیل صفا

**کیمی سوزی**

نظر این حال سوزانی به کل  
بی غلمه دیم دیوان دین کوله را  
کون ای سن بکلی دیم کیمی فان اولدی  
کوکله نورو دیک بوداره دخاله ده

**کل را این یقین**  
کل را این یقین که بی سوزی بودی  
کل را این یقین که بی سوزی بودی

**عمر علی الدین**  
سوزسون چشمه مستل دولت بیدری کورن  
سوزسون بی زلفک بن زدی بیدری کورن  
سوزسون دوکمه لورن بر تواری کورن  
بی تو بی اهلک ناقصبت ستاری کورن

درد سوزسون  
سوزسون دوکمه لورن  
بی تو بی اهلک ناقصبت ستاری کورن

کارکنی دلا ایلی کورن  
ناتیه جانین کار کورن  
بیدرله صفتی نوزده حال کورن  
سلیمان جهان مجلسید حجت جان

**ایان در دیار**  
ایان در دیار در عشق کورن  
معنی اولدی بی زلفک کورن  
وقاللی طبع اهلنه عاقل و بوجنه  
الفراط صفا بخشکی بی سوزی کورن

**ایان**  
ایان در دیار در عشق کورن  
معنی اولدی بی زلفک کورن

**نقیض**  
یا قلمه نادان اولنه سوزون کورن  
نظایرین حال کورن  
نوزنده کلوب کورن  
نوزنده کلوب کورن

**اوله دمسار**  
اوله دمسار کورن  
کله بوجنه کورن  
کله بوجنه کورن  
کله بوجنه کورن

**نقیض**  
سونه شعری کورن  
دوره جاریه کورن  
سوزون کورن  
سوزون کورن

**خان مودرم**  
خان مودرم کورن  
کله بوجنه کورن  
کله بوجنه کورن  
کله بوجنه کورن

**ای جان**  
ای جان کورن  
کله بوجنه کورن  
کله بوجنه کورن

**قوله** هر چند در حمله نمازیده  
چون نفسی که تو کسب کرده ای که  
در همه در سخن آن خطه پیور دیده  
جانم هر روزی قانونی بقا زنده  
صالحان و صفتی کله عینت تو  
نیکای سوزین نظره نمازیده

**قوله** سوزیده خلسه دل جان  
کافی دلی ای که کیمی کسها در دلی  
حالی ز روی سینه بر طله و عینه  
دل بیچاره به کسور که دندان در خون  
حلق عالم تو ایف در پیش روی  
و او کل عیدیه کل یار سکا یار دلی

**قوله** آن مقامی ناله عشق  
که بن دا آمد از زاع و یاران  
منتهی در که چشمه تن ناز  
چو ز غم آورد دله بود زاع و یاران  
سپهر آن تن سرد زان این  
خیره کیم سدا بر ارجاع و یاران

**قوله** آری استغفار به چه آقا  
حضرت عباد ده در سلک یاران  
آری استغفار به چه آقا  
ای جوی سوزین در که کله و زین روی  
حاشی با دلی که در کمال تو کسور  
اولا در همه جوی خرمال نمده ای مبارک  
حاشی با دلی که در کمال تو کسور  
صیدان آری امید زوار قبی بی گوی

**قوله** خاشیه با روی خطمین کمان عشقه  
دین اعتدی بکام سله قوی در آن  
خاشیه با روی خطمین کمان عشقه  
دین اعتدی بکام سله قوی در آن  
خاشیه با روی خطمین کمان عشقه  
دین اعتدی بکام سله قوی در آن

**قوله** خاشیه با روی خطمین کمان عشقه  
دین اعتدی بکام سله قوی در آن  
خاشیه با روی خطمین کمان عشقه  
دین اعتدی بکام سله قوی در آن  
خاشیه با روی خطمین کمان عشقه  
دین اعتدی بکام سله قوی در آن

کوردی حسن و خلق دیوار و سینه  
محصل هیچ توده فالیدی عورت و عیان  
محمدانه کوردی چشم ده بیج و عین

**محمد شجاع** یا **محمد شجاع**  
یا **محمد شجاع** یا **محمد شجاع**

خدا ص دایینه مری خا لردن کونقل  
کول ایله بی جام یاده کلن کونقل  
چوب دل کوه فرهادنه هکله کونقل  
ایله بی عینه و بجم چوب کونقل

صلا جا و حبت بکه کلین صلا جا  
کوردی اول عبدال قاسمی اضاف دین  
لبا کسینه یالک دین بی صورت دین  
بشاه زردی عشقنه یالک لای دین

**محمد شجاع** یا **محمد شجاع**  
یا **محمد شجاع** یا **محمد شجاع**

کونقل باغ و درغک سنبل و سوندا  
یو کلر زدن حین الینک خل دنیا  
خا ل قی سرد و خوری کلین دغا  
یو عر مطایبی و دره کلین عیان

ند حاصل و هر دو ناله دره شاه و کسلا  
نه زور دره نازینک درد عیضا و درد  
خفا سی یان کلور عین بی نازان  
مرا در حاصل اولدی عقیلا حقل عطا

**محمد شجاع** یا **محمد شجاع**  
یا **محمد شجاع** یا **محمد شجاع**

**قطعه مرعوبی**  
چون ای سرو قامته بوبله  
تلغه سایه کچی یالک  
کویه اعلی کوردین ایا کیم  
بیشیم مایل از آن کیم

مع دنا داران اولین کور مین زیدار درد  
ای صید بیگه خالک دانه سکان بغلی  
به جیند و لوبو ایجا نه سکان بغلی  
تسل کلون زله بیما نه سکان بغلی

**عربی**  
حسنی کوردی حسن و عین  
بینه بخی طوی بونه سکان بغلی

دزبالی بودا بونه قتل اوله بلا  
بوق اولوب صنایله بجا نه سکان بغلی  
عربی کوردی کور بجه چون ای کیم  
تسلک عینه کلین سانه سکان بغلی

سوز کوردی حین بینه ناکه لاله بی  
اند جانین ح کور و سانه سکان بغلی  
هاله ایجا ماه نو بیما نه سکان بغلی  
شوق دورفک سیکه سکان بغلی

**عربی**  
دیوید روی باغ آمدن کارین  
شعوه و یا شعوه برونه سکان بغلی

شعوه کوردی بجان خا ناسل کل  
و مدد و بخی روی و بونه سکان بغلی  
عربی کوردی کوردی کوردی کوردی  
هر بیت زخار دین کلن نفس ای کیم

مع جام ای کوردی شاهین کوردی  
دور زین زلف و خالک دانه سکان بغلی  
قالبه حواش کوردی بیما نه سکان بغلی  
قالبه کله کوردی بیما نه سکان بغلی

**عربی**  
بیر کوردی عشق نازینک قوس سیکه  
نفس صنایله دل بیجا نه سکان بغلی

**عربی**  
بیر کوردی کوردی کوردی کوردی  
بیر کوردی کوردی کوردی کوردی



**بخاری قوی**

هزار خون جزایر و آن توکل قابل بود  
میدم خسته ز دردی مرموز و حاصل بود  
دین خوش و کسالت من قامت قدیله و عطا  
بچون با یانه سرین و بوسه شش قابل کردی

**بخاریک**

کودمک نوری کو کومک سروری عزم  
بسیله دست و آن منل عدوت با یاری  
بیا کوی ای زده کان تحت و کفا ای  
تفا عی ای سلطان نه و آن با یاری  
دینی دهان که جانک کجا خسته بودی  
من آنکه جانک عرض این من یاری  
بویین آه بدید کسالت ایمن در کوم  
سویجه با غشلیه تا به نیت دست کردی

**دکمه**

در همه عالمی رستان کم دوری  
آنگاه چون هسبه با ای کیون دوری  
بیل کوی ای ششم دنی زان صورتی  
باید که از گردن رویت نماند با که رکاب  
کوکلم آکل بی نتم جو کجه و جفا خانه  
بوی عیسه و این هسبه مندم و کلم  
کوز کجه عیقه ایله شهوان و آن  
توله بی لای بودون عیسه اول بدوم

**عالی الدیزی**

دوبالون دکلمد بویله و کبان اولوم  
دهم آلدند بینه خاطریشان و آده  
عالیام ایند جوی بند کلمده سله  
کون و دیزیل کوی عیقلدن بیسمان اولوم  
عقللو آنگله یانه زبانه ایله  
هیچین و ندرتیم بولکن تو بان اولوم  
عشق جانده نیدیم جومند بود  
که کویان جلا دکه آوده دمان اولوم

**تلمی عوم کطانه**

دوولسه سینه سینی حسنه ایمان  
بدرشدنکه سینه جلیقه صیانه  
بچه سینه ایتم من ماهه بوی اولوم  
مه آکل کل کوزن و کوه سکل اولوم  
کوز الدیکه سن ای مصون و سفدانی  
بو کفان خون جیمه تقویه بلون  
شال صوفی عیانه فله عایه جکا خندا  
آو کوز سیر و روان عیقل اولوم

**تلمی یانا**

دشکر زلدر نامه ده نامکله مسون  
کیم و تو بوی عیونل اشکله مرون  
ای تلمی خدمت یزنی ای زده یان  
دوت دنیا ای دونه کمنه مرون  
سنده ایندویه کیم ایلمه عالی زلف  
با ای دوی کیم دین یز و زلف  
جو کجه ز خندق بصلتم بجه نه بین  
کوندین جویه کو کلم عیقه مظون  
کمنه و جویه قالی جیباری در نجه  
کیمی جی جیوردن سون

**معتبر علی**

بینه بر سر و بالا به قول اولم اختیار  
کردم و در ده دوشم درین گوهر تار  
طوبند در این بیضا مچانه ه و ز راه  
عدن دلمه دل دیوانه کبی یار عار

باز منم یلدم حیف از مهر یاد راه  
عجب حاله قوله یا بیایم بوی نظر راه  
اکثر از تو ایسه دل قیامت در کار راه  
کرم محشره و کرمه دو کله سار راه

باز منم یلدم حیف از مهر یاد راه  
عجب حاله قوله یا بیایم بوی نظر راه  
اکثر از تو ایسه دل قیامت در کار راه  
کرم محشره و کرمه دو کله سار راه

باز منم یلدم حیف از مهر یاد راه  
عجب حاله قوله یا بیایم بوی نظر راه  
اکثر از تو ایسه دل قیامت در کار راه  
کرم محشره و کرمه دو کله سار راه

باز منم یلدم حیف از مهر یاد راه  
عجب حاله قوله یا بیایم بوی نظر راه  
اکثر از تو ایسه دل قیامت در کار راه  
کرم محشره و کرمه دو کله سار راه

بچون سر سبک لبم دل سوگم  
نه فاند و کدرین کور می هر دم  
بچه بر خال خنجر صحرای راه  
انگیزی دلخه دست خندان کربانم

بچون سر سبک لبم دل سوگم  
نه فاند و کدرین کور می هر دم  
بچه بر خال خنجر صحرای راه  
انگیزی دلخه دست خندان کربانم

بچون سر سبک لبم دل سوگم  
نه فاند و کدرین کور می هر دم  
بچه بر خال خنجر صحرای راه  
انگیزی دلخه دست خندان کربانم

بچون سر سبک لبم دل سوگم  
نه فاند و کدرین کور می هر دم  
بچه بر خال خنجر صحرای راه  
انگیزی دلخه دست خندان کربانم

بچون سر سبک لبم دل سوگم  
نه فاند و کدرین کور می هر دم  
بچه بر خال خنجر صحرای راه  
انگیزی دلخه دست خندان کربانم

بچون سر سبک لبم دل سوگم  
نه فاند و کدرین کور می هر دم  
بچه بر خال خنجر صحرای راه  
انگیزی دلخه دست خندان کربانم

بچون سر سبک لبم دل سوگم  
نه فاند و کدرین کور می هر دم  
بچه بر خال خنجر صحرای راه  
انگیزی دلخه دست خندان کربانم

بچون سر سبک لبم دل سوگم  
نه فاند و کدرین کور می هر دم  
بچه بر خال خنجر صحرای راه  
انگیزی دلخه دست خندان کربانم

بچون سر سبک لبم دل سوگم  
نه فاند و کدرین کور می هر دم  
بچه بر خال خنجر صحرای راه  
انگیزی دلخه دست خندان کربانم

بچون سر سبک لبم دل سوگم  
نه فاند و کدرین کور می هر دم  
بچه بر خال خنجر صحرای راه  
انگیزی دلخه دست خندان کربانم

دعای کسی هر کس رعایت یون  
فولدن سوار از کوزه خون آید حد  
و غایت ایستادن دل دیوانه  
صفت سوزن حال خنجر سار جیم

دعای کسی هر کس رعایت یون  
فولدن سوار از کوزه خون آید حد  
و غایت ایستادن دل دیوانه  
صفت سوزن حال خنجر سار جیم

دعای کسی هر کس رعایت یون  
فولدن سوار از کوزه خون آید حد  
و غایت ایستادن دل دیوانه  
صفت سوزن حال خنجر سار جیم

دعای کسی هر کس رعایت یون  
فولدن سوار از کوزه خون آید حد  
و غایت ایستادن دل دیوانه  
صفت سوزن حال خنجر سار جیم

دعای کسی هر کس رعایت یون  
فولدن سوار از کوزه خون آید حد  
و غایت ایستادن دل دیوانه  
صفت سوزن حال خنجر سار جیم

دعای کسی هر کس رعایت یون  
فولدن سوار از کوزه خون آید حد  
و غایت ایستادن دل دیوانه  
صفت سوزن حال خنجر سار جیم

دعای کسی هر کس رعایت یون  
فولدن سوار از کوزه خون آید حد  
و غایت ایستادن دل دیوانه  
صفت سوزن حال خنجر سار جیم

دعای کسی هر کس رعایت یون  
فولدن سوار از کوزه خون آید حد  
و غایت ایستادن دل دیوانه  
صفت سوزن حال خنجر سار جیم

دعای کسی هر کس رعایت یون  
فولدن سوار از کوزه خون آید حد  
و غایت ایستادن دل دیوانه  
صفت سوزن حال خنجر سار جیم

دعای کسی هر کس رعایت یون  
فولدن سوار از کوزه خون آید حد  
و غایت ایستادن دل دیوانه  
صفت سوزن حال خنجر سار جیم

**علی ایضا**

کینه فینیه نازین سیم دم  
خار بار بوشالدر حینیه سار حمام  
فرد فایم زانه سیم سار  
دین فینه ده قال و ایضا کفر فغانم

کینه فینیه نازین سیم دم  
خار بار بوشالدر حینیه سار حمام  
فرد فایم زانه سیم سار  
دین فینه ده قال و ایضا کفر فغانم

کینه فینیه نازین سیم دم  
خار بار بوشالدر حینیه سار حمام  
فرد فایم زانه سیم سار  
دین فینه ده قال و ایضا کفر فغانم

کینه فینیه نازین سیم دم  
خار بار بوشالدر حینیه سار حمام  
فرد فایم زانه سیم سار  
دین فینه ده قال و ایضا کفر فغانم

کینه فینیه نازین سیم دم  
خار بار بوشالدر حینیه سار حمام  
فرد فایم زانه سیم سار  
دین فینه ده قال و ایضا کفر فغانم

**معاذ الله**  
با که زنت دیده زاهد باد و خمی زانی  
بغیر این سوزنی نمی سوزد عوفاقی

عاشق با نیند هر سیکه برود در خون  
کیم دیده من که خردم در لب و عقیق

تا ایستد روی تو کند زلف و زجهد ایوب  
فصلت تو ایلمه و درم و زوری تو

کنند جهلک علیه قیدال ایلمه من زهد تو  
کفرین ایان ایلمه درم و زوری تو

کل بود سوزیده جانان هر خمی زانی  
ز لیلیقار ایلمه و عاشق زانی

**ایتمه**  
زلف با نیند قیده و آئینه زهارای  
باشک آندا قوزناری کوب و زوری تو

مهر لبه خریقت جلا و صونه دستک آئینه  
مهر لبه آئینه سکی کلیمه زنیانی

**درد و زحمت**  
محدث استرسک تو فکلمه حوی و عوفاقی  
کوب و زنیان از بکل ای کل و عوفاقی

کوزد آج اوله کوزی آج بیه و زنیانی  
کارن رود کیمی بلیشه و عوفاقی

معنی ز کیمه باق آئینه صونا آئینه  
بجه زنیانیه نظر قیل جامه و زنیانی

بایه و عالی دیلمک خاکبای ای یو اول  
فانک ایلمه و فکلی منیب علیانی

در آیش من یارین و لذت و کدوین  
کل کون اوله دیوین و لذت و زنیانی

دیده اولدی دلیجک ز خیرین و زنیانی  
نازیکه کلیدی بیلیق و زنیانی

حیوان بیجان ده زنده منکدر سک  
بیل نظر آخالنه لطف ایلمه استغناقی

**وله**  
حیوان کیمه هن جو فکدر و عیبه ایلمه  
کوزدم من کیمه عین کوزم کیمی هن

**حالی**  
دلم عشقوکه و کل کیمی زنده و زنیانی  
نه تو کونل آغزیمه نواه دیدی

کوردی ایتمی منی منطلم حسنک هلال  
عونی ایلمه کوب یا بکل الله دیدی

استه من ریصال تو سن باق و زنیانی  
دیو دروین یو کونه و زنیانی

رو کدتم ایتمه و ایلمه و زنیانی  
کون آیدن قصه بخون نه کونا دیدی

ایتمه و ایلمه خیالین و جان فکدر و زنیانی  
کلمه ایلمه ایلمه کونه دیدی

**علوی**  
نظر دنا غیبه هیچ و زنیانی  
فاضی ایلمه ایلمه و زنیانی

رعیا بیتمین فخر ایلمه و زنیانی  
عاری اهل و زنیانی و زنیانی

یا زنیانی ایلمه و زنیانی  
کون زده خایف محالات بونه

صدر تا با اهل بری با اهل تصور ایلمه  
کونه و نوا دانه و زنیانی و زنیانی

خرم کیم سوزین و زنیانی  
طمینان الفاطله معان عبارات بوند

**علوی**  
ای در حکایت عینی ناد آئینه سوزیده  
مخون عشق ایلمه و زنیانی و زنیانی

دور که سوزن کورد زلفه و زنیانی  
هران دیو سوزی یا رانه سوزیده

بیاه ذمات ایلمه و زنیانی  
دوسف ایلمه و زنیانی و زنیانی

فیل ایلمه و زنیانی  
کونه سوزیده هر سوزی بیکانه سوزیده

شوک کیم آئینه قصه زنیانی و زنیانی  
نظم ایلمه سوزیده ایلمه سوزیده

**علوی**  
دوستانم که فصل ایستاده  
ای ساقی از روز آره ده بیانه جانانه

جود بیکه بود صوفی ای بی با که کونانی  
اشفته لکه لکه شاهانه جانانه

دنیای طلوی ماله اولدسه دخی  
بسمه عجب در این وسیع کفانه جانانه

سازین ای غالی جهان خلقه مرفوعه  
اراده هان کعبه بیخانه جانانه

علوی غزلی ایضا جانانه مودتی  
هیبتی اولدسه نوله احسانه جانانه

**علوی**  
بجان خود لایفه لایله مایه  
سنگ لایقه ای بیله آشفته نوکله

دلایه هان کورده ساعید سیمیله صال  
باردیند این ای و در بیتم نوکله

اؤز نازاره اول غالی بیخوره  
کیوی سیدانه چل این دایمه نوکله

ایله داع یارین نوکله و نه  
کعبه نه جسد سئل و یو نوکله

سوز دغف ایچی اکلیم دیوه کجه صفتی  
علویا بر نظ ایله هله صاع و نوکله

**علوی**  
حلقه کلرکین رفا ایله اول بار کما  
و کورل خصی قیدی خط و لار کما

علماک دوقی قشما یوله ای و ججه  
وصلات یاره کما در جم و دیار کما

و اعطای عشقه غریبان اولدنه صنی  
کون له فیه کله جبه و دستار کما

و یگانگی صوفی بی بی کما  
کوی دلدان کما کوشه و کلر کما

علویا بریح سعادت قیوم کوی کما  
جود بیدار کما صبح سحر کما

**دوستان**  
میلان ای قیل دیه اول کسور کما  
اندکمل ای عقلی اولدنی کما

بیوم کما کله ای حیدر و چشم کما  
بگرد اول خویبه کما را کما

حضور کما یاسه ننده شفقن ما هون  
قون خون اولد نهاده کومین کما

چشم سئل دستبه اولد کما  
دبیم قضا و حور کما وین د کما

مخت در صوفی یقه صوفی و نیک کما  
قلید شاعری اول سیکین نانه کما

**دوستان**  
وهان بیینه تیو قیوم کما  
کلرکیم فصل ایله دی کما

کانه عجب اول کما  
جام هوی بی چشم کما خانه و خارده

صوفی بو نومه کما اولد کما  
یوسورنم را ای و جیح کما

دل وصال اولد ایله ما منتقال  
مردم چشم هان فالشندد بیدده

ان عشق اولد کله صان بیجه دیو کما  
خال کما کما قیوم کما و لادده

**توقی صوفی**  
سیر بیدکن جام ایله کما  
کیم اکلر بیسه کما

عسری ایکن اولد قلم کما  
صحراده یلور کما سوسوی

بگرد اول کما مده عود کما  
اشیونال دهله و لادن کما

که کله اکلر که اغم دیو کما  
ادم ادم زاده کما اولدی

کما کما کما کما  
کما کما کما کما

**وصفی**  
بینه ای احوی و حتی بجه یار و این  
کل کی دامنکل هدر می فی جلا و این  
لبدم ای شیخه می هدمه خار و این  
خاندان امینکه کل کی دست و این  
بن بروج بر می اندازم صخره کنی  
سینه دوی و ای نادانه خار و این

**نیای**  
تو با که مهره آه که میل و این  
سوزد که آینه کو که می سخن تو که  
بغدی ددین بی بی عشق آینه در  
بوز کهدق با هم بی بی وقت و این  
بوج بدین بی بی سلا بی نامه در  
توق بیل و قال ذوقه غریبه بیله  
کون یوز و این چون اومه و بهانه در

**صدای**  
بود کلاو عید و ناز بکه بیدار  
کوز لوده وفا ای بی و این  
خطن اولایه بی و علم و این  
عجل کی بی باشه و این و بیدار  
بچسوندن ای ز لای  
خسوش آینه بیوسه آید  
نقد آکیلوددی کی ساغر طایر  
مغز ز لکته او یکدو چون  
صحن سبلا اول صدای بوی

Bu sayfa kırık  
olduğundan çekilemedi.

دردی که در دل من بود / در آن روز که در آن روز  
دردی که در دل من بود / در آن روز که در آن روز  
دردی که در دل من بود / در آن روز که در آن روز  
دردی که در دل من بود / در آن روز که در آن روز

دردی که در دل من بود / در آن روز که در آن روز  
دردی که در دل من بود / در آن روز که در آن روز  
دردی که در دل من بود / در آن روز که در آن روز  
دردی که در دل من بود / در آن روز که در آن روز

دردی که در دل من بود / در آن روز که در آن روز  
دردی که در دل من بود / در آن روز که در آن روز  
دردی که در دل من بود / در آن روز که در آن روز  
دردی که در دل من بود / در آن روز که در آن روز

**مجددی** بزم ملک باغی بنام طمانه و گلنار و گل  
کوچک باغ امان لودند در کین باغ دگر

رخساره نشسته و مقنار گلزار ملک  
بهره صبر ایلیه و کیم زورگامش دگر

کید روی طاهر بی باغی حلاوت طاک  
یا فتنی سبزه تری کورین قاش دگر

در کلوب فالین عبد باغ تبلیه  
که چو گوشه زهر با که تقداری دگر

کلمه و کلمه بر زورده **مجددی**  
باهر آریاب تا عین از باغی دگر

**آنجان** زنده در غل در آن نوران و سون  
که چنان سفر ایول بجا اسان و سون

کله ای غم ز کجه صحبت خاطر ایلم  
بر سر ایول زده همان دیر و کویان ایلم

کنی بر کورین سندن سکه اول و اول  
الودانه کلوب باشه سلطان ایلم

زومه در آینه ده تری ایام ای جان  
باری سکان قورین زده همه دهمان ایلم

این زنده در باغی ناز به زوبه بر کیم  
مسله **آنجان** کتاب زدی آنجان ایلم

**رقصه** قالمه دیار غم از استنای بود  
اسیر نسیم کویک باغ صبا بود

کجه بیت بلا ده بیان زده را تکر  
سندک بیان سون اول میلقا بود

کل بود اول بقای خندان و گلزار  
بغچه ستر هوای قوی و ایلم

اول کدر بسته خاطر مکن در لیلی  
از آن گلنار عین روی صفا بود

دم گانه در پیله در زدی مجرب کجه  
صبر ایلم روی سخن بر ایلم

**هزاره** عرفه خشمی کلون و بیایم سخی  
بیاورن ایل ایله سینه ند که عین و سون

مشاور ایمله قاری سینه و سون  
حاج بی ایلم در ما دم کون بسون سون

در محاله چو زور و همه چو  
رو در کون کوریه کل و سایی نیار

دشمنی یازند کل  
دوستی در خا میله دست اندال نه سون

**ای** زنده در کل آنچو و زده  
بورده خط کلیم ایندی خور

**نقدی راهی** کمال باغی کلون که کیدی کل خیم  
بجیدی دونه دونه قاری آنجا

بلیق اولیله باشدن هوای اصله  
در سون ایلیکل کل زیدی و را رخا

عالمکل زدی ایله چو کل خیم  
بوزده زدی حویه کورلم خانه عوج

چشم کل خفته و زدی کورلمه  
خانه جسمی زدی بیام بسلا خور

**راهی** شعور سینه عمده طاری کل  
وز او ایکن اعلی ایلم تران

**نقدی و خسی** دید به فان ایلم در و خود خلی  
سوی ایلانی صافون باغ صفا بود

سوعت ایله سینه و خون سیا و ایلم  
یاغنه دونه کورم که پند کور ایلم

بجه مقان ایلم زور کلون  
بجه زورله چو آنجا خله کل

روین ایلم زومه کورلمه کل  
بجه ایلم باغ دل جان بر سل حیات

**نقدی** دین قاری آنکه در کون بجمعه صفت  
و گمشه لیم دیکینه باله ای جان

**والتی زیاده**  
**حسن آلودگی**

فان رضا که حال او بی خط سیاه  
هیچ راهی که او بی که مله حاله مه بدیحا  
بوی شتری و در همسید خوب نمی  
درون زود چون شاه و کبری بی نای

کاف ز لوی سی نو مکه غایب زان  
او صم کور می ایمن بکه بین در لوعدن  
کله لقصینه می که در دلداری **حسن**  
باز لوز سر حمله عاد دتیر و ایر کاب

**ظنن و صبی**

روی زیباسته ز نقیله بی حکم  
بدون صایکه کس بودنه بلور بی  
خلق رعینلوا ایمنی لال کوندی قما  
دور لعل کلال سنل ایغه دوستی بی نای

فلسوفانی ایچیم مردم مال وین لوقه  
شوکه بکنه که ملا جا می ویند لجا  
شکا لایغی بدای یادنه دورتم  
از من هر کله بانه بونلا لکه کباب

فله فان اغلا ایمن دینه کاب **صبی**  
دور لعل کلال لجا خود کوا لک سران

**عالمی**

جان دق پاهنه دل طم و طم  
درد سلسله روی زبانه بری و  
سندا طادوی علی کی دقان قدا  
حق اهورای قبان بی ن کس لوقه

فان زنجیره حال و لایله یوز  
فان سکه وین بیخ ز لادان و مد  
دیند کل بی صدیان قیلای بیخ قضا  
ایله خرابان بی زبان می خوفان قدا

باق و کوب و ایچ هر قطن و پیدایه  
اولیجه بندن و امکان قدا **عالمی**

Bu sayfa kırık  
olduğundan çekilemedi.

Handwritten notes on a small piece of paper.



Handwritten text on a small, torn piece of paper, possibly a fragment or a note, located in the upper right quadrant of the page.

**طریقی**  
مدیح رقی مجموعہ جانا ہے  
وصان خطی دفتر و دیوبند

دو نہ یا تو بال و پوی  
جلسہ کچھ مع شہستانہ

محل ایڈو کہ خار ہال  
ای تو رہیوں دینا

دہ دختری صفحہ کہ  
و کمال آیدن ہلہ ستانہ

دہ سونہ کورن یاد رقی  
ن عدا نہ تفسیر

**نارنگی**  
موقوفات لکھی بان الہ آباد  
راہ کلان دوی بولدی سنو لک

نہ عبادت علما  
پور و میں زہد مجتہد

دہ غم کن سنک کہ  
آیدین ای تیرج ولاد تو لک

قد بالامہ کور شیوں  
ای صوبہ ن عرض ایتمہ

دہ ہر دہ ہر دہ ان فیدین  
چلیکہ کہ نینت ہر دہ

**عمریاتی**  
نہ بیوہ کو کل دہندی  
قائمی بروی ایچہ تی پنبہ

عجہ وصف لیڈین  
کوئی عبادت و صی سبیل

آیدین کوئی ای و کورن  
مبغایہ ہمہ آیدین

طاعا کہدہ اکندین  
نہ ن اولی بیرون تو ہر دہ

نہ سوزدیکہ زو دین  
نہ شعور کن سنک و رقی

**خان**  
 حمله ای بر آن  
 میرزا علی نقی دینی زاده  
 تو جهان را دیدی هو غایبه یای وادی  
 نصیب باد صبا ناله گسای وادی  
 فان جان وادی جهان زنده  
 فیض تقاسم خراج زوی وادی  
 یا شاهای حلی به ناز ناله عروسان چهار  
 برده دن شاهد کل جیص نامای وادی  
 ایلوین عیحه ولیه جلال کی بیان نسه  
 عند لیبان جی نغمه سوری وادی  
 بجه سوزین لک آن دیوسون نامل عیقه  
 هوس دیوروی هوس ربای وادی

**نونه**  
 خاک مستانه کی باشاری شقدون  
 بر پونه کی سلسله خای وادی  
 فیض روح القندی ایله ای نغمی زاده  
 موزیم اسات کی ناز زای وادی  
 کون کی بائی کوه زنده عیقه  
 منظر عایق خلدی وادی  
**خان مراد**  
 در وجودین جهان کافه ده فار وادی  
 در وجودین جهان کافه ده فار وادی  
**نونه**  
 لوح محفوظ بخندون دل ناز  
 طبع یاران کی دکا بجه عیان وادی

**نونه**  
 شاهار زینت لیکن نامه که کور  
 خانه دی خراب ایتمه که کور  
 کور عیوه ایلی ایسه بون کون اجل باغلی  
 نه حورینه نه شهنا نه عسکر وادی  
 یا شاه اولدو کتبه غای کدیتم شاه  
 حق حضورین ایی خصمی بون وادی  
 نفاذ کتبه نینه صفا وادی  
 بدین خشره ه شها و کله دفتر  
**نونه**  
 اهل دنیا کی اوله که  
 هب دورخان ایی دهبار وادی

Bu sayfa kırık  
 olduğundan çekilemedi.

**حافظه روز**  
عاشقان زنده در دست لاله  
علل بر حقیقت عالمش که از

از آرزوی دل کوز کینه لاله  
بند او بودی با شش پا در شالز

منوچهر ایله شهر عشق بودی غای  
باز آید هر چین عجب بیستوز

درم بجهان دور کجس جام میله در  
همه خدایه بر اهل صف اول

**واقعه**  
سوزان ایجان خوبتر سوز  
بی اختیار در اینشوی تو آرز

**صیغه تکلیف**  
دولت سوزان کاه کوه کبکی سوز  
از خار ای مرده کلایه مرود

فاش ایندی و خورشیدین تقابله زوی  
ای دل دیدی ز این بیلکلی طود

بستم میدیدیم باستان جلدند  
استغراه و فاله ای دل آیدار دور

از این ای کی یا از این سبب آیدار دور  
بیتا قیسه جیمه کور دور

**صیغه**  
جد اولی حضور کردن آید  
اولدی هم ترا قیله غایت بچورد

**نوعی**  
کیسه عنان آید خشی کجی شاد بونی  
دوق آرز اهل قافا هوری برن بونی

خجکه و القند دخی عمده نیای عشق  
ریشان فالدی معنون شد دیک

زاهد اس نوله ز کس کجی پیدار اولد  
اورز برده عنایت نظرین هار بون

تیار هم این کجا خستند و کل بر هسل  
رفقا شالی بیغه اطلس و بجدی بار

**نوعی**  
خوف و بجا قیدنه دستکی زهد  
اهل جنون عصبه ایله یاد بون

**حکایت اول**

ای تو باغ لعل خندان کل خندان  
خوبی لبیک که دریا و دریا  
از فالیدن که چینه بیج بدست تمام  
ای بی در و دره حکایت تمام  
سویکله آبله بنام  
دوستی بر سر کله هر کله اولم

بن سندان یا دهر بنسند و فرمان اولم  
یا مال سر کسوی پیشان اولم  
شکرک یاینه بیل جاینه و بیل اولم  
بر ای کون توفا کیده و مصمان اولم

توله یا کلد سندان سهره اولم  
کجا یا غشله کلد یا بکون اولم  
وینکنا آینه دهر و کله باغشله  
مهرت بر ای کلد دهرت ساکه اولم  
نورده بر کله یا تا کله اولم  
دست لفظه یا بیل بول اولم

عجبه بر در و کله بون و کله  
عجبه بر صباغ اولم و کله  
عجبه بر کله شاه و کله  
عجبه بر کله و کله  
عجبه بر کله و کله  
عجبه بر کله و کله

شکله یا تقید در کله  
کاظم ای کلد من ججه  
دین غنچه کله عاله و کله  
دین غنچه کله کله  
بام و کله کله کله  
کله کله کله کله  
کله کله کله کله  
کله کله کله کله

کله کله کله کله  
کله کله کله کله  
کله کله کله کله  
کله کله کله کله  
کله کله کله کله  
کله کله کله کله  
کله کله کله کله  
کله کله کله کله

**حکایت دوم**  
خلوت عالم دین اولم  
بینه اولم  
مخ آینه کله سندان اولم  
ای دیو کله کله  
دوست مصلحت من کله  
فارغ و کله کله

حرف اولم عصبه کله  
عاقل فلان کله  
ای کله کله کله  
ای کله کله کله  
دوست کله  
دوست کله

کله ای کله کله  
کله ای کله کله  
کله ای کله کله  
کله ای کله کله  
دوست کله  
فارغ و کله

کله ای کله کله  
کله ای کله کله  
کله ای کله کله  
کله ای کله کله  
دوست کله  
دوست کله

کله ای کله کله  
کله ای کله کله  
کله ای کله کله  
کله ای کله کله  
دوست کله  
فارغ و کله

کله ای کله کله  
کله ای کله کله  
کله ای کله کله  
کله ای کله کله  
دوست کله  
دوست کله

**مدرسه**  
خانم اشرفیه صاحب خانانه بود  
مع بابانی بیادین عهد بودانه بودی  
کلبه زهدی از خوابان بودی  
خانه عشقوی از شیخانه بودی  
اسم آنکه سیندا از طیب دل جان  
راه سوزیله شهرین دل دیوانه بودی  
قد کل شیخه بن تری بدو دهه  
لاکه کسی حکم جی و قیامه بودی

**سجده**  
چون کوه کلان درین چوئی  
آدمی غیر از محمد پیروانی  
باز کن سینه ده قیامه عشق  
قیامه دل بوند یاغی بیانی  
جست مجلسی است اولش  
بزال او کین کو قیامه یاغی  
باغک طبر عنین بود چو بوم  
کیم اولد خاکه مایل کل بدانی  
و کن **سجده** جیح مجلسین  
بسدین سوز خوردن چو ایلی

**طیبه درت**  
ست آردین عشق دل کوی کوی  
آید عشق قیامی نالان ایلی  
شبه لکنده جان برون آقا ده ده  
صیفا لکن بر حیوان ایلی  
کل کل را ای نایر مایک عاریتی  
دقی لکنه کلستان ایلی  
قول را باغند دی حایرین  
عقل کین خاکه بخان ایلی  
صنی خود بید کدی جیح  
ببین عشق کاهی دیوان ایلی  
چرخ عدالت ایلی بود دهان  
کیمی کلاد بید کریان ایلی

**عبد الرحمن**  
کل قندین طاهر ولدی بود  
عقل سلطان جانان  
بچه لرحسک هارین کوی بدیده  
جوا عی و کورم باشا دوی غوروی  
اصل بیرون خان المادین انقوشه  
عمر دین سینه دزد و نیم دیوروی  
بشم خوریند ای حله عاریتی  
چون عیمن مشک و دوزوروی  
فیک جیک ایلیک قانونه هال بود  
بدرای کوشک **عبد** بوزلک طبروی

**قاری**  
قدوز سیر تکله عیبه و یا قیامه  
بایغی از عیمر کله یا قیامه یا قیامه  
راه عشقان سینه با سناک عشق چو کون  
خسرو کدی موی بی سوبی یا قیامه  
فیل و قال ایلی لکن  
بوجان خلقنه جیح دی دیورون  
دشمنه شقار دی دیل که کوی خوند  
نان مکوی جیح یا قیامه یا قیامه  
ای **قاری** بی قیامه قول ایلی  
بمن عزت مو آدیورون

**سجده**  
سایه صالکوی رحمة ای سوبی کوی  
ان الشکل دلی بکون از عیمر کله  
زنی کافرین دزد بینه کلد را ایلی  
عنه کیمه جا کلاه عیمر موبد کله  
کیمه دل لکن سوز چو دیون کاد  
لکن قدار جیح سوز سوز کله  
قد اندم بوجان ایلی برین افغان  
عمر اخی الله کله صیفا کله  
عیمر سوز اوله قیامه قول ایلی  
عمری چو اوله سوز ایلیور د کله

بازار لخته و لعلان نه موج در کوه  
هله خایور هم و مری کل غار  
خانه من صوفی ملاوت دینه سینه پیو  
کمی کیمه یاد فاندان حایره پورغان  
ست از دوزخ سخن دل بقه لعلان  
عاریف وحله اولی و لعلی و لعلی

میت ایتم درین **بخت** رود کار  
بیشتر بود از آن حسرت کردن  
باید که درین اولی و در خانه  
باید که درین اولی و در خانه  
باید که درین اولی و در خانه

نکالت چشمن از شمع **دانی**  
کاشانست دو گونه و از مویز  
باید که درین اولی و در خانه  
باید که درین اولی و در خانه  
باید که درین اولی و در خانه

مرده اینها فله و سخن بیان بی عیسا دیم  
و قدری حضور سگداز که بی عیسا دیم  
باید که درین اولی و در خانه  
باید که درین اولی و در خانه  
باید که درین اولی و در خانه

بخت کویان توان زمانه و دست  
اهل دنیا نماند که از این بخت  
باید که درین اولی و در خانه  
باید که درین اولی و در خانه  
باید که درین اولی و در خانه

باید که درین اولی و در خانه  
باید که درین اولی و در خانه  
باید که درین اولی و در خانه  
باید که درین اولی و در خانه  
باید که درین اولی و در خانه

کشته عری ایستادن دل بو دیوردی  
بویله دیلر از بویله بویله  
کلیک طیار کا سر و دل بر افکا

عاریضین ظاهر اولدی بیضا منکیان  
جانیسه اولدی بیضا منکیان  
ای جل سن کلوب بیضا منکیان

**عقل و خرد**  
یار من خاطر دم دوق و صفای نیسون  
دل تو قار اولدی دلیز حوای نیسون  
دامه دهن برین تو میهای نیسون

دلیجه دهن ایسون جام سرور نیسون  
دین این بر نفس من اولدی بی لامون  
کویر یوز عجز کایانک بی این نفس صفای جامون

دلایون بر بار تانه اولدی عینی  
عقلی باشندن اولدی عینی  
تا از نزم خجند تو دین و آون عینی  
کوکین اکل ناله ن بختیله مجنون عینی

ساکه قول اولان شها بولسه عینی  
بوردورن ای اعاکله اولدی جان کامکان  
استی جان اولون بیع عینکله دلکان  
بستاری عشقکله درماندن سفقارون

**عقل و خرد**  
درد هر یزدن شها اولدی سرین جمال  
خون عالم ایلی عشقن باله لسته حال  
بویله دل کل از بویله بی این جمال  
ناله دهن ناله دن صداد اولدی جمال

دلایه هر چه کوزن نه درسه معرور اول  
نه ناله غیب است دلین نه کوزون  
نه قیابان هو ایله نه خود کوزون  
نه وصلت ایله طلب یاردن نه خود کوزون

زینسه کندن آکندن دانه دکاچه  
خویض رله کل کل تیل کل الله  
توقله ایله دیناده دیکه و شاهه  
قاعا ایله طمع فیکه شوکتی حاجه

بویتمه نشه کل است لوبقن اخر  
ایینه مانی اجل جانی صود  
تورار منه فلک عاکسه دهن آفر  
چینه کله که می کله صین آفر

ایلی توین کمال ایله خیم کورانه  
دها بیرونی عهد از بویله کل حاجه  
هووی زلفی فانی ایتمه دهنه و شاهه  
تغایب صورت استاری اجنه نادانه

بوی خلقه فیدی خادون عالم کل حاجه  
طاب لسته کله عاقبت انک کوی  
کوی حقنه کویون کل عاقبه قیل سو  
بویون تو فانی جهانک بقای او تو کوی

معاذ بن عفراء  
سید بن حسن بن علی  
سید بن حسن بن علی  
سید بن حسن بن علی  
سید بن حسن بن علی  
سید بن حسن بن علی  
سید بن حسن بن علی  
سید بن حسن بن علی  
سید بن حسن بن علی  
سید بن حسن بن علی

یاد شاه صفی  
یاد شاه صفی  
یاد شاه صفی  
یاد شاه صفی  
یاد شاه صفی  
یاد شاه صفی  
یاد شاه صفی  
یاد شاه صفی  
یاد شاه صفی  
یاد شاه صفی

عزیزان  
عزیزان  
عزیزان  
عزیزان  
عزیزان  
عزیزان  
عزیزان  
عزیزان  
عزیزان  
عزیزان

توبه  
توبه  
توبه  
توبه  
توبه  
توبه  
توبه  
توبه  
توبه  
توبه

کلمه  
کلمه  
کلمه  
کلمه  
کلمه  
کلمه  
کلمه  
کلمه  
کلمه  
کلمه

کسب  
کسب  
کسب  
کسب  
کسب  
کسب  
کسب  
کسب  
کسب  
کسب



**توقی زردی**

کوندی خبر باغه لیل عجمه ناله  
ششم نوله برانه دها نینی هرکه

اسو خطک منی لیل دلی دما دم  
بجو شوعیان کاره لاله بیکه

مبارق آیه مهر و کل جیح شمعان  
اوسومه قود شام و کونیه و بزمه

اوسومه قود شام و کونیه و بزمه  
کتابه عشقن او باره دلی ناله

رستم بنز مهر لادن عجمه  
طار تلمی او بایوسف نالین هرکه

**توقی**

سرت لعل لیل توقی زردی  
توقی خطک نالی کل کونیه

صناعی جز آدی شاد آری کن  
نبح خط عدله لای خرون لای

کمیاد دسر کون علی خالا  
بندردن اینی ای ستم کون لای

تیکه اسکیدی زلموی میان لای  
وجه کون که خوردهم کون لای

عشق ناله ایمکه قضا الیمجه  
کونیه و غنیه کون لایینه مقبول لای

**وله**

ال زین بیان وطن حاوی حیا  
آلد سوده جو نه عام الحکایم

تسک کمان بکوزی اینی لای  
آدی مندی یاری بزم نه حال

طغی بزم بیل هو و عشقه  
اقبه قران یاری و استوخت انیم

کونیه عشقه جسم عجاوه طغی  
ظهار آیدینه لایت و عین عادن

عس صفت صما جوی زنه سینه حده  
بیان دیو جانی بیتی عمارت نیم

**سوری**

حسد جخانه اینی عجمه  
دنیای روتن بایمکه و تارین

هر صبح مقام خطک لاله کلون  
هر کمال اولی منی کونیه

ای دیو بافته کل صفا هانیه قنده  
خالا دیو جبار شه کامیار بی

بند دوزخ بدسه عدد طغی  
دو کما و دشمنان کلان خوج بانی

بید شاه ده می قول و اینی سوری  
دولت جخانه اینی کونیه باری

**امیری**

جان فدای قلندر سگه غن سوری  
دعوی عسوه اهل کله سوری

یار داری جلیه عرض اینی رهد  
بوی اینی صحنه کونیه سوری کل

سیو جمال یار آری لای مردم چشمه  
سوری کونیه لای نینه آدی بی کل

کیمه کوی ددی عجمه  
سلمان مصوی کوی قیوی کل

سوی عسک اینی شاه جنت آیدو  
یکمده که آله دیده کام عسکری کل

**توقی**

کما فیما لاله وعدینه سوری  
هوند اجوی عجمی یار عجمی

عین سیرین جعفر سینه جانی  
چونه عینیه لاله نامه دو کونیه

دک کیمسه نه سوز کل آینه  
مقصد صومعه ویندی کونیه

مکاتیم لیمان خن کلند  
کونیه لای یو آله منطی لای

آده کلونیه سوری به کونیه  
کله سید غای بای سوری

درد وجود تو در دیده من خطا بود  
درد چه خاطر من روز جو قلمی  
چون که من در کجایه دیده افغان  
درد من که در کجایه دیده افغان  
درد من که در کجایه دیده افغان

درد من که در کجایه دیده افغان  
درد من که در کجایه دیده افغان  
درد من که در کجایه دیده افغان  
درد من که در کجایه دیده افغان  
درد من که در کجایه دیده افغان

درد من که در کجایه دیده افغان  
درد من که در کجایه دیده افغان  
درد من که در کجایه دیده افغان  
درد من که در کجایه دیده افغان  
درد من که در کجایه دیده افغان

درد من که در کجایه دیده افغان  
درد من که در کجایه دیده افغان  
درد من که در کجایه دیده افغان  
درد من که در کجایه دیده افغان  
درد من که در کجایه دیده افغان

درد من که در کجایه دیده افغان  
درد من که در کجایه دیده افغان  
درد من که در کجایه دیده افغان  
درد من که در کجایه دیده افغان  
درد من که در کجایه دیده افغان

درد من که در کجایه دیده افغان  
درد من که در کجایه دیده افغان  
درد من که در کجایه دیده افغان  
درد من که در کجایه دیده افغان  
درد من که در کجایه دیده افغان

در حق کجایه مجلس عجب نامی نامی  
 بداده دمی اول سخن سیستان  
 سر رشته زلف هوی کتبه کلاک  
 آفرینانم الهام کند دمی قیام  
 آغزایه من کله در دونه جان  
 عالم بیرون خبر و این کجایه

سوزی کجای دونه خجلی در  
 سوزی کجای دونه خجلی در  
 سوزی کجای دونه خجلی در  
 سوزی کجای دونه خجلی در  
 سوزی کجای دونه خجلی در  
 سوزی کجای دونه خجلی در

قول عجز حال ایله دیان  
 نه فونرس هلاک ایان  
 سوزی کجای دونه خجلی در  
 سوزی کجای دونه خجلی در  
 سوزی کجای دونه خجلی در  
 سوزی کجای دونه خجلی در

بیخون ایله غلظت له با  
 بیخون ایله غلظت له با  
 بیخون ایله غلظت له با  
 بیخون ایله غلظت له با  
 بیخون ایله غلظت له با  
 بیخون ایله غلظت له با

در حق کجایه مجلس عجب نامی  
 بداده دمی اول سخن سیستان  
 سر رشته زلف هوی کتبه کلاک  
 آفرینانم الهام کند دمی قیام  
 آغزایه من کله در دونه جان  
 عالم بیرون خبر و این کجایه

سوزی کجای دونه خجلی در  
 سوزی کجای دونه خجلی در  
 سوزی کجای دونه خجلی در  
 سوزی کجای دونه خجلی در  
 سوزی کجای دونه خجلی در  
 سوزی کجای دونه خجلی در

صورتها و آن که عشقها مانده عشق  
صورتها و آن که عشقها مانده عشق  
صورتها و آن که عشقها مانده عشق  
صورتها و آن که عشقها مانده عشق  
صورتها و آن که عشقها مانده عشق

باید در دختر نه مایل اولد  
باید در دختر نه مایل اولد  
باید در دختر نه مایل اولد  
باید در دختر نه مایل اولد  
باید در دختر نه مایل اولد

باید در دختر نه مایل اولد  
باید در دختر نه مایل اولد  
باید در دختر نه مایل اولد  
باید در دختر نه مایل اولد  
باید در دختر نه مایل اولد

Bu sayfa kırık  
olduğundan çekilemedi.

کوتایین تون رخکله ججه مهتاب دبد بونی  
دور حاکم ای باب دبد بونی  
نقل نشه روی دبد بونی  
ای دل اول تو خند محرابی کون خنک  
جواب دبد بونی  
جواب دبد بونی  
نقل نشه روی دبد بونی  
نقل نشه روی دبد بونی

کوتایین تون رخکله ججه مهتاب دبد بونی  
دور حاکم ای باب دبد بونی  
نقل نشه روی دبد بونی  
کوتایین تون رخکله ججه مهتاب دبد بونی  
دور حاکم ای باب دبد بونی  
نقل نشه روی دبد بونی  
کوتایین تون رخکله ججه مهتاب دبد بونی  
دور حاکم ای باب دبد بونی  
نقل نشه روی دبد بونی

کوتایین تون رخکله ججه مهتاب دبد بونی  
دور حاکم ای باب دبد بونی  
نقل نشه روی دبد بونی  
کوتایین تون رخکله ججه مهتاب دبد بونی  
دور حاکم ای باب دبد بونی  
نقل نشه روی دبد بونی  
کوتایین تون رخکله ججه مهتاب دبد بونی  
دور حاکم ای باب دبد بونی  
نقل نشه روی دبد بونی

**دوبین** در لغت معنی است که در زبان فارسی  
دوبین نامی است که در زبان فارسی  
دوبین نامی است که در زبان فارسی  
دوبین نامی است که در زبان فارسی

**دوبین** در لغت معنی است که در زبان فارسی  
دوبین نامی است که در زبان فارسی  
دوبین نامی است که در زبان فارسی  
دوبین نامی است که در زبان فارسی

**دوبین** در لغت معنی است که در زبان فارسی  
دوبین نامی است که در زبان فارسی  
دوبین نامی است که در زبان فارسی  
دوبین نامی است که در زبان فارسی

**دوبین** در لغت معنی است که در زبان فارسی  
دوبین نامی است که در زبان فارسی  
دوبین نامی است که در زبان فارسی  
دوبین نامی است که در زبان فارسی

**دوبین** در لغت معنی است که در زبان فارسی  
دوبین نامی است که در زبان فارسی  
دوبین نامی است که در زبان فارسی  
دوبین نامی است که در زبان فارسی

**دوبین** در لغت معنی است که در زبان فارسی  
دوبین نامی است که در زبان فارسی  
دوبین نامی است که در زبان فارسی  
دوبین نامی است که در زبان فارسی

**روحی** ای که در آن صفت بی اولیای دین  
بالا آمدن صفت بی اولیای دین  
بیا که در آن صفت بی اولیای دین  
بیا که در آن صفت بی اولیای دین  
بیا که در آن صفت بی اولیای دین

**روحی** در دوزخ حال صفت بی اولیای دین  
بیا که در آن صفت بی اولیای دین  
بیا که در آن صفت بی اولیای دین  
بیا که در آن صفت بی اولیای دین  
بیا که در آن صفت بی اولیای دین

**روحی** که آنکه در آن صفت بی اولیای دین  
بیا که در آن صفت بی اولیای دین  
بیا که در آن صفت بی اولیای دین  
بیا که در آن صفت بی اولیای دین  
بیا که در آن صفت بی اولیای دین

**روحی** بخت سیه کار که در آن صفت بی اولیای دین  
بیا که در آن صفت بی اولیای دین  
بیا که در آن صفت بی اولیای دین  
بیا که در آن صفت بی اولیای دین  
بیا که در آن صفت بی اولیای دین

**روحی** عیار سوسومک آنرا بی اولیای دین  
بیا که در آن صفت بی اولیای دین  
بیا که در آن صفت بی اولیای دین  
بیا که در آن صفت بی اولیای دین  
بیا که در آن صفت بی اولیای دین

**روحی** کیمی عمال و مطلق کیمی عیان دوزخ  
بیا که در آن صفت بی اولیای دین  
بیا که در آن صفت بی اولیای دین  
بیا که در آن صفت بی اولیای دین  
بیا که در آن صفت بی اولیای دین

درد در دل نه با ظاهر و درون  
درد در دل نه با ظاهر و درون  
درد در دل نه با ظاهر و درون  
درد در دل نه با ظاهر و درون  
درد در دل نه با ظاهر و درون

عاشقان قدرین با وجود کمال  
عاشقان قدرین با وجود کمال  
عاشقان قدرین با وجود کمال  
عاشقان قدرین با وجود کمال  
عاشقان قدرین با وجود کمال

درد در دل نه با ظاهر و درون  
درد در دل نه با ظاهر و درون  
درد در دل نه با ظاهر و درون  
درد در دل نه با ظاهر و درون  
درد در دل نه با ظاهر و درون

درد در دل نه با ظاهر و درون  
درد در دل نه با ظاهر و درون  
درد در دل نه با ظاهر و درون  
درد در دل نه با ظاهر و درون  
درد در دل نه با ظاهر و درون

درد در دل نه با ظاهر و درون  
درد در دل نه با ظاهر و درون  
درد در دل نه با ظاهر و درون  
درد در دل نه با ظاهر و درون  
درد در دل نه با ظاهر و درون

درد در دل نه با ظاهر و درون  
درد در دل نه با ظاهر و درون  
درد در دل نه با ظاهر و درون  
درد در دل نه با ظاهر و درون  
درد در دل نه با ظاهر و درون



یمن حال غلام الاشیاء  
 کیمه دیمه جان بولمک اولور  
 سن سن قیلن مطهر ایتیم  
 سنک بولمک ایدم شل مقام  
 یسئوبه اولقانسی سوزلنم  
 یوسفن نشا نقد بیدر  
 یوزدی قههله ایسه خون  
 هله کیم قریه لیمه سنه  
 یارب براری قیلن  
 اول یارب براری بودم  
 یارب همیشه لطفی قیل  
 کوشمه اول صوبی که  
 قطع ایله ایشالیم  
 یوزولن نایب قلم غیبان  
 کیم رهبر سریق وله مقدر  
 یوزولن برعل سکنا  
 اعالمه کون ورس عد  
 خوف خلوده مضطرب  
 لطفل وری تابد  
 بن بکنم کلا کوی  
 اولدنگام اده ولدنگام  
 خاشاکه سدن دزکه  
 جیسر هواده وینه  
 یارب هدایت ایله  
 یوزولن برعل سکنا  
 اعالمه کون ورس عد  
 خوف خلوده مضطرب  
 لطفل وری تابد  
 بن بکنم کلا کوی  
 اولدنگام اده ولدنگام  
 خاشاکه سدن دزکه  
 جیسر هواده وینه  
 یارب هدایت ایله

Bu sayfa kırık  
 olduğundan çekilemedi.

**فصول**  
 فصلک بخاک جان و در وقت نماز  
 خالف خلق لوت و  
 حشمتی که خلیل ایدین و صلی و  
 کلمه که بیاید بعد از نماز و نشان  
 منکر که اقتضای مقاصد و بیاید  
 و نشان پیران را در ریه فوز و نشان  
 در کتب ریاضی جمعه باران و نشان  
 در کتب ریاضی و احیای الزمان  
 در کتب ریاضی و احیای الزمان  
 در کتب ریاضی و احیای الزمان

از دست و حسنه و بیاید  
 و آری کمال ذاتک و نشان  
 کلمه بالصلو و نموده بالصلو  
 کلمه بالصلو و نموده بالصلو  
 کلمه بالصلو و نموده بالصلو  
 کلمه بالصلو و نموده بالصلو  
 کلمه بالصلو و نموده بالصلو  
 کلمه بالصلو و نموده بالصلو  
 کلمه بالصلو و نموده بالصلو

**فصول**  
 کلمه بالصلو و نموده بالصلو  
 کلمه بالصلو و نموده بالصلو  
 کلمه بالصلو و نموده بالصلو  
 کلمه بالصلو و نموده بالصلو  
 کلمه بالصلو و نموده بالصلو  
 کلمه بالصلو و نموده بالصلو  
 کلمه بالصلو و نموده بالصلو  
 کلمه بالصلو و نموده بالصلو

سازند و بی زلف عزیزان  
چون در این عالم  
در اسکن طغی کردی رخسار  
سحر بر بار سله  
جام کفایم  
کامیابان این نصیب  
نسخه کنی  
نسر ای شاه

طاهر خوشنود زیدی  
بختی و مودده سلطانی  
بوم عاشوراده  
فانیه  
فانیس  
وحد مولایه  
دردی  
شادمان  
کل ایسکنی

عنا وجود ساسند نه  
که زبا بود و نس  
بی سوگند زانل بقی  
کوزل با نسل  
جو نازک جنت  
نند با عباد  
دربخت پیوستن  
نمانن آفرین  
بدری بیم  
نفسان  
بهرین

حجرت  
صوفی  
الام زمانه  
بیا روی کن  
دانشگاه  
من  
دربو  
صفت  
دین

کوه الام عباد  
بروشندان  
جان  
بچه عاقل  
عصمت  
سکه  
موی

بهر حین  
قلم  
دولت  
موت  
دور کابل  
ای  
عاشق



**علوی**  
فلک کرم کرم کرم کرم کرم کرم  
زیندی عنایتون همه و الا انکرم

علو نظار لسه سینه د پوزخاندن  
جکی خون و آبی دوی کلاری جسم خون

دواس درده و خرافه و صافه خلق جانان  
عجبی فالسه خزان از نام و نشان

**دیباچه**  
بخت بیلاده و قیام از کرم کرم

سید و سر سوی کرم نه یادونه درم  
نه کوکرم کرم کرم کرم کرم کرم

نه در عمل حال مانده و باغچه  
نه دله طاق تصدق و انبیا

نه و پرده هوی زلف نارینه نور و نور  
صفا و خاطر موی غایتیه از ماه

**دیباچه**  
عربی بیلادی قیام از کرم کرم

ینه اول میمانک در دغه عقیله  
تا نان جستن صورم و حال و ماه

نه عمل دهنوی فالله صفا و عجم  
فی دهن و کرم و رعایتی سوزن حال و ماه

بلو و دین سالیار و صلال و الهم  
بیا بار جستن کرم کرم کرم کرم

**دیباچه**  
عربی بیلادی قیام از کرم کرم

فرانجه عجم خردم وصال و لیا ازین  
حانک سهری وارد و دهر فایده بقا ازین

هم از کرم کرم کرم کرم کرم کرم  
ای امردیدین و کل و الشفا ازین

عزیزین عیبی و لکه کرم کرم کرم کرم  
جهان بیلادی قیام از کرم کرم

بی زکات لیلی و بسع کل سوزن  
کول تقوی و لایحه جان بفرزون

کرم کرم کرم کرم کرم کرم  
کرم کرم کرم کرم کرم کرم

کرم کرم کرم کرم کرم کرم  
کرم کرم کرم کرم کرم کرم

**دیباچه**  
عربی بیلادی قیام از کرم کرم

کرم کرم کرم کرم کرم کرم  
کرم کرم کرم کرم کرم کرم

صفا و تقوی و کرم کرم کرم کرم  
عجل طوبیان و لایحه جان بفرزون

کرم کرم کرم کرم کرم کرم  
کرم کرم کرم کرم کرم کرم

کرم کرم کرم کرم کرم کرم  
کرم کرم کرم کرم کرم کرم

**دیباچه**  
عربی بیلادی قیام از کرم کرم

کرم کرم کرم کرم کرم کرم  
کرم کرم کرم کرم کرم کرم

چون کرم کرم کرم کرم کرم کرم  
کرم کرم کرم کرم کرم کرم

کرم کرم کرم کرم کرم کرم  
کرم کرم کرم کرم کرم کرم

کرم کرم کرم کرم کرم کرم  
کرم کرم کرم کرم کرم کرم

**دیباچه**  
عربی بیلادی قیام از کرم کرم

کرم کرم کرم کرم کرم کرم  
کرم کرم کرم کرم کرم کرم

**مثالی** ساقی اللہ دلیبر و تبار و نادر  
حلتہ آل وینکن سقا آیدہ فی حقہ  
ساقی اوتو تصالین بخرن بادہ می  
کل جباب یادہ دن قسم این فاس عاک  
ساقی مجلس مینا حاضر و مادہ می  
کلینت سسخره وادی لانا شادہ می

**تقنی صادق**  
عالمی ایستہ عالماتہ کوستند  
هرمختان ناشادہ و درین صحت  
کندہ می در ایچری بی یادہ عاک  
ساقی ایاعنه کاری مبارک و یادہ می  
لا اله صمه کو بیمن و خسر و بیرون می  
یسون احوال امیله صور و جهادہ می  
ساقی ایاعنه کاری مبارک و یادہ می

**تقنی ناع**  
بیریدد طسه خیال ایلار کرمده  
بیریدد طسه خیال ایلار کرمده  
بیریدد طسه خیال ایلار کرمده  
بیریدد طسه خیال ایلار کرمده  
بیریدد طسه خیال ایلار کرمده  
بیریدد طسه خیال ایلار کرمده

بیریدد طسه خیال ایلار کرمده  
بیریدد طسه خیال ایلار کرمده  
بیریدد طسه خیال ایلار کرمده  
بیریدد طسه خیال ایلار کرمده  
بیریدد طسه خیال ایلار کرمده  
بیریدد طسه خیال ایلار کرمده

بیریدد طسه خیال ایلار کرمده  
بیریدد طسه خیال ایلار کرمده  
بیریدد طسه خیال ایلار کرمده  
بیریدد طسه خیال ایلار کرمده  
بیریدد طسه خیال ایلار کرمده  
بیریدد طسه خیال ایلار کرمده

بیریدد طسه خیال ایلار کرمده  
بیریدد طسه خیال ایلار کرمده  
بیریدد طسه خیال ایلار کرمده  
بیریدد طسه خیال ایلار کرمده  
بیریدد طسه خیال ایلار کرمده  
بیریدد طسه خیال ایلار کرمده

هر کسینال صورده اصلان غیبتان  
صفت عرفان کورن خلدنیدن بلورن  
هر کسینال صورده اصلان غیبتان  
صفت عرفان کورن خلدنیدن بلورن  
هر کسینال صورده اصلان غیبتان  
صفت عرفان کورن خلدنیدن بلورن

هر کسینال صورده اصلان غیبتان  
صفت عرفان کورن خلدنیدن بلورن  
هر کسینال صورده اصلان غیبتان  
صفت عرفان کورن خلدنیدن بلورن  
هر کسینال صورده اصلان غیبتان  
صفت عرفان کورن خلدنیدن بلورن

هر کسینال صورده اصلان غیبتان  
صفت عرفان کورن خلدنیدن بلورن  
هر کسینال صورده اصلان غیبتان  
صفت عرفان کورن خلدنیدن بلورن  
هر کسینال صورده اصلان غیبتان  
صفت عرفان کورن خلدنیدن بلورن

هر کسینال صورده اصلان غیبتان  
صفت عرفان کورن خلدنیدن بلورن  
هر کسینال صورده اصلان غیبتان  
صفت عرفان کورن خلدنیدن بلورن  
هر کسینال صورده اصلان غیبتان  
صفت عرفان کورن خلدنیدن بلورن

**موت** دلخانه من غم رخ جانان چو  
 خورشید ای خا صر سلطان چو  
 سو یاد درد ای دیوانی چو  
 کمال کرم حقه در جهان چو  
**عذیب** کوه دیدار چو  
 کینان کستان چو  
**دشمن** دشمن و کینان چو  
 دشمن و کینان چو  
**شهر گری** شهر گری ناز نه شاهین زلفی چو  
 جان فرخند کجا به هران چو  
**در بیان** در بیان زلفی صم غار بدین  
 حفا که بای جستی سلطان چو  
**نظم** تو می خفت چو  
 صراف دهر و زلفی دکان چو

**موت** کل نظر حشمت شفا  
 درون دینا کون و دن  
**عزیز** عزیز که کج  
 کوه و دره و دریا  
**دشمن** دشمن که در راه  
 نه در راه چو  
**شهر گری** ان لب فراد ز رخ جانانه  
 عالم بیاد و دیده مریدان  
**نظم** لب لاج اید ده رخ آید  
 ناله آه **تجلی** تجلی کج  
 بجا و در صبه بیاسی

**موت** از نه تو زینه حقه کون  
 هر که کون کون  
**عزیز** هر که سخن کلان  
 کون کون  
**دشمن** خاک روی تو  
 کون کون  
**شهر گری** غم زلفه و زلفه  
 زلفی در راه کون  
**نظم** هر که کون کون  
 کون کون

**موت** بخت قصور بخت  
 ضعیف مدد یعنی  
**عزیز** بلاد یاد بخت  
 بر هر اهل وفا  
**دشمن** بخت بخت  
 بخت بخت  
**شهر گری** بلاد یاد بخت  
 بر هر اهل وفا  
**نظم** بخت بخت  
 بخت بخت

**عزیز** بخت بخت  
 بخت بخت  
**دشمن** بخت بخت  
 بخت بخت  
**شهر گری** بخت بخت  
 بخت بخت  
**نظم** بخت بخت  
 بخت بخت

**عزیز** بخت بخت  
 بخت بخت  
**دشمن** بخت بخت  
 بخت بخت  
**شهر گری** بخت بخت  
 بخت بخت  
**نظم** بخت بخت  
 بخت بخت



**هفت خوان**  
چون که روی بزدن  
خونگه دونه بودم مولا  
چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه  
چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه  
چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه

چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه  
چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه  
چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه

چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه  
چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه  
چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه

**وایا سینه خاله خاله**

**هفت خوان**  
چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه  
چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه  
چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه

چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه  
چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه  
چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه

چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه  
چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه  
چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه

**سورق عشق**

**هفت خوان**  
چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه  
چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه  
چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه

چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه  
چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه  
چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه

چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه  
چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه  
چون که اولدی عملیه خاطر فی سینه

**ولدی تیرتیر**

Bu sayfa kırık  
olduğundan çekilemedi.

بسم الله الرحمن الرحيم  
بسم الله الرحمن الرحيم  
بسم الله الرحمن الرحيم  
بسم الله الرحمن الرحيم  
بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم  
بسم الله الرحمن الرحيم  
بسم الله الرحمن الرحيم  
بسم الله الرحمن الرحيم  
بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم  
بسم الله الرحمن الرحيم  
بسم الله الرحمن الرحيم  
بسم الله الرحمن الرحيم  
بسم الله الرحمن الرحيم

اولم حضرت صاحب کرامت کاتب  
اولم حضرت صاحب کرامت کاتب  
اولم حضرت صاحب کرامت کاتب  
اولم حضرت صاحب کرامت کاتب

اولم حضرت صاحب کرامت کاتب  
اولم حضرت صاحب کرامت کاتب  
اولم حضرت صاحب کرامت کاتب  
اولم حضرت صاحب کرامت کاتب

اولم حضرت صاحب کرامت کاتب  
اولم حضرت صاحب کرامت کاتب  
اولم حضرت صاحب کرامت کاتب  
اولم حضرت صاحب کرامت کاتب

اولم حضرت صاحب کرامت کاتب  
اولم حضرت صاحب کرامت کاتب  
اولم حضرت صاحب کرامت کاتب  
اولم حضرت صاحب کرامت کاتب

اولم حضرت صاحب کرامت کاتب  
اولم حضرت صاحب کرامت کاتب  
اولم حضرت صاحب کرامت کاتب  
اولم حضرت صاحب کرامت کاتب

اولم حضرت صاحب کرامت کاتب  
اولم حضرت صاحب کرامت کاتب  
اولم حضرت صاحب کرامت کاتب  
اولم حضرت صاحب کرامت کاتب

**دوقصه** در بیان مصراع از آن  
**حصون بادشا** علم از کلاه بی حوصله  
کجی قیام درین زندگان  
دست علی بن جکیون در آن  
مطلع نزار لیلی **مصراع شاه**  
دویندی در دهنه ساربه نان  
اولی در بیگری **مصراع**  
عزته اصاریا پیکار در الفقار  
کسری بیک در سینه بیع در می  
قبضه سینه کله پیچ باجهان

مطلع شهنامه در نظر اول  
باز فوجانی **مصراع** چون فتح یاز  
سواران **مصراع** ایله اغدایه کان  
نظم بر طیبی سهل سبعة دن  
شیری در کوز خلی **مصراع** بیخ شکان  
خان **مصراع** او که میراد اینله  
از دین ایلی غضبی نامان  
غلمه که اولنه خشیله کدلان  
حلا اولنه خاشیه دن حرف واز  
سیف و فکرت چون قبضه  
فضل و کرم پیش رسیدن نشان  
ملک سید یکنده اوز  
سلطنته جی شی **مصراع** درین حصان  
یکه سوار در وصف صفندان  
کرم غمان بارقه و کار زان

**مصراع** هر چه نظیر بر سر علی  
فد لکمه مسئله **مصراع** در آن  
حظه طلب در **مصراع** در آن  
دستی در سینه که اولنه نصر ایلی  
بخت عالم کور بود سیم زد  
عربی بر وجهی که نظم بند کیم  
غالی بر وجهی که **مصراع** در آن  
نظمی ایله بلبل **مصراع** در آن  
حظه اولدینک دید کافران  
کوا این تقسیم و تقسیم **مصراع** در آن

**مصراع** در طرز سخن  
کارین ایوب غم **مصراع** در آن  
کجی **مصراع** در آن  
زلف دنگ **مصراع** در آن  
سوزمه **مصراع** در آن  
دو سبیلان **مصراع** در آن  
همه **مصراع** در آن  
جمله **مصراع** در آن  
هر و بی **مصراع** در آن

مردی شهنشاه **ع** در روز چهارم  
بخت قصا چغنه بیاضه چغنه  
قاله مسوده چون نغزبان  
صبح صفتها دقایق و عایشه  
عبدی در روز اولی شب امطران  
مردان برون ازین صفت عید  
عید ایستون و در روز دوازدهم

طعم ایوب مولوی نودوزی  
کون باشه عید ایوب نودوزی  
زاده طبعی اوله مولود معال  
مرد هشتاد و نه کون هشتاد  
هرسه مانده فایدان  
نایکه اولی سیف شریعت موسیل  
قاله اوله کون هشتاد

عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم

عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم

عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم

عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم  
عبدی پادشاه **ع** در روز چهارم

بانی نامه حضور  
در میگردان باز در قیامت  
روا اولسه جاردوبی  
بلد فوری

کلی ای تنه دار نور  
موتخانه کیم اوله ساقی  
وایت ساقی جامی  
و میدن که زیاده

نه صهیبا که مست در صهیب  
نک مسی در غمت  
جم اول بادیه  
شعاعی که همایه که نشان

بجاملای نالی سهر صفا  
جایزین پنهان انک نه قبان  
دور دور دور  
دور دور دور

سیعولک مه بدری ماه  
انک امیلدر حجت خرد  
ایددن ریمت باغ اول خاسک  
نه آینه در باق او ما و لیلیان

بیدار اولان حمدان صهیبا  
نذکلی ایچر سه و حمدان  
نقص ریمه اول دونه  
نه خمدن بوخمدانه مللدر اول

در روزی که در آن روز  
او حمدان را در آن روز  
بخوانی ز کون آنکه  
هوای او در آن روز  
صفا بخش او در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز

در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز

در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز

در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز  
در آن روز که در آن روز

کود ساقیا اولی نادیه  
بویچه بکاجامه قیل ماده  
هنر ساقیا اولی در خستد و  
که جان عالی آبله نون عرق  
دینت جها نسوز وله تا بردان  
یا نه خون من هفت آینه  
هنر ساقیا اولی کوز این  
که آینهات ایلا اذن ججان  
کودیکم کوکل باغی بر مرده دود  
همان آینه طایر مرده دود

هنر ساقیا اولی جهان صفا  
بویچه بکاجامه قیل ماده  
هنر ساقیا اولی در خستد و  
که جان عالی آبله نون عرق  
دینت جها نسوز وله تا بردان  
یا نه خون من هفت آینه  
هنر ساقیا اولی کوز این  
که آینهات ایلا اذن ججان  
کودیکم کوکل باغی بر مرده دود  
همان آینه طایر مرده دود

عدودن کوکل ملکان اید نظر  
هنر ساقیا اولی در خستد و  
که جان عالی آبله نون عرق  
دینت جها نسوز وله تا بردان  
یا نه خون من هفت آینه  
هنر ساقیا اولی کوز این  
که آینهات ایلا اذن ججان  
کودیکم کوکل باغی بر مرده دود  
همان آینه طایر مرده دود

هنر ساقیا اولی در خستد و  
که جان عالی آبله نون عرق  
دینت جها نسوز وله تا بردان  
یا نه خون من هفت آینه  
هنر ساقیا اولی کوز این  
که آینهات ایلا اذن ججان  
کودیکم کوکل باغی بر مرده دود  
همان آینه طایر مرده دود

هنر ساقیا اولی در خستد و  
که جان عالی آبله نون عرق  
دینت جها نسوز وله تا بردان  
یا نه خون من هفت آینه  
هنر ساقیا اولی کوز این  
که آینهات ایلا اذن ججان  
کودیکم کوکل باغی بر مرده دود  
همان آینه طایر مرده دود

هنر ساقیا اولی در خستد و  
که جان عالی آبله نون عرق  
دینت جها نسوز وله تا بردان  
یا نه خون من هفت آینه  
هنر ساقیا اولی کوز این  
که آینهات ایلا اذن ججان  
کودیکم کوکل باغی بر مرده دود  
همان آینه طایر مرده دود



**حصن حصون** حصن حصون حصن حصون  
حصن حصون حصن حصون حصن حصون  
حصن حصون حصن حصون حصن حصون  
حصن حصون حصن حصون حصن حصون

**قطعه درویش** قطعه درویش قطعه درویش  
قطعه درویش قطعه درویش قطعه درویش  
قطعه درویش قطعه درویش قطعه درویش  
قطعه درویش قطعه درویش قطعه درویش

**مطلع لوبک** مطلع لوبک مطلع لوبک  
مطلع لوبک مطلع لوبک مطلع لوبک  
مطلع لوبک مطلع لوبک مطلع لوبک  
مطلع لوبک مطلع لوبک مطلع لوبک

**عزل درویش** عزل درویش عزل درویش  
عزل درویش عزل درویش عزل درویش  
عزل درویش عزل درویش عزل درویش  
عزل درویش عزل درویش عزل درویش

**جوانان کجاند** جوانان کجاند جوانان کجاند  
جوانان کجاند جوانان کجاند جوانان کجاند  
جوانان کجاند جوانان کجاند جوانان کجاند  
جوانان کجاند جوانان کجاند جوانان کجاند

**دختره بی بی** دختره بی بی دختره بی بی  
دختره بی بی دختره بی بی دختره بی بی  
دختره بی بی دختره بی بی دختره بی بی  
دختره بی بی دختره بی بی دختره بی بی

حَدِيثُ لَعَلَّكَ أَوْ قَرِيبًا رَحِمَتْ  
تَارَاتُ لَيْسَ بِعَمَلٍ جَاهِلِيٍّ  
وَهَذَا كَيْفَ بَعْدَ مَلَأَتْ  
بِأَنَّكَ بِيَسْرٍ أَضْحَكَ  
فَلَمْ تَنْزِلْ كَرَاهِيَّةَ رُفُودِي  
وَاللَّيْلُ يَوْمًا وَبِأَجْرِي  
رَحِمْتَ أَيْسَهُ عَالَمًا  
جَيْسَتُكَ بَسْرَتِي وَرَحْمَتُكَ

عَلِمَ حَرْفُكُمْ كَيْفَ جَيْسَتُكُمْ  
جَدَانِي سَلَامًا دَرَكَةَ مَا جَرَدَ  
مَدِينَةَ تَهْمِينَةَ رَضِيكَ خَدَانِ  
بِحَرْفِ جَيْسَتِي لَمْ يَلْطَفْ عَمَادُ  
مَرَى شَرِّ عَمَلِكُ رَدَّ بِي جَاهِلِيٍّ  
عَمَلِي جَيْسَتِي بَارِي الْقَادِرِ  
بِحَرْفِ جَيْسَتِي بَارِي الْقَادِرِ

عَسْرُ دَرِيَّارِ بَارِي الْقَادِرِ  
عَدَانَتُكَ كَرَاهِيَّةَ بَارِي الْقَادِرِ  
بِأَمْرِي سَلَامًا دَرَكَةَ مَا جَرَدَ  
بِحَرْفِ جَيْسَتِي لَمْ يَلْطَفْ عَمَادُ  
مَرَى شَرِّ عَمَلِكُ رَدَّ بِي جَاهِلِيٍّ  
عَمَلِي جَيْسَتِي بَارِي الْقَادِرِ

لَا تَزِدْ سُونَ أَوْ قَرِيبًا رَحِمَتْ  
تَارَاتُ لَيْسَ بِعَمَلٍ جَاهِلِيٍّ  
وَهَذَا كَيْفَ بَعْدَ مَلَأَتْ  
بِأَنَّكَ بِيَسْرٍ أَضْحَكَ  
فَلَمْ تَنْزِلْ كَرَاهِيَّةَ رُفُودِي  
وَاللَّيْلُ يَوْمًا وَبِأَجْرِي  
رَحِمْتَ أَيْسَهُ عَالَمًا  
جَيْسَتُكَ بَسْرَتِي وَرَحْمَتُكَ

يَا قَرِيبًا رَحِمَتْ أَوْ قَرِيبًا رَحِمَتْ  
تَارَاتُ لَيْسَ بِعَمَلٍ جَاهِلِيٍّ  
وَهَذَا كَيْفَ بَعْدَ مَلَأَتْ  
بِأَنَّكَ بِيَسْرٍ أَضْحَكَ  
فَلَمْ تَنْزِلْ كَرَاهِيَّةَ رُفُودِي  
وَاللَّيْلُ يَوْمًا وَبِأَجْرِي  
رَحِمْتَ أَيْسَهُ عَالَمًا  
جَيْسَتُكَ بَسْرَتِي وَرَحْمَتُكَ

رَضِيكَ خَدَانِ كَرَاهِيَّةَ رُفُودِي  
بِحَرْفِ جَيْسَتِي لَمْ يَلْطَفْ عَمَادُ  
مَرَى شَرِّ عَمَلِكُ رَدَّ بِي جَاهِلِيٍّ  
عَمَلِي جَيْسَتِي بَارِي الْقَادِرِ  
بِحَرْفِ جَيْسَتِي بَارِي الْقَادِرِ

نامہ وار در آن روز و در آن  
کہ نامہ وار در آن روز و در آن  
کہ نامہ کف و کفار روح و ذری  
کہ نامہ کف و کفار روح و ذری  
کہ نامہ کف و کفار روح و ذری  
کہ نامہ کف و کفار روح و ذری  
کہ نامہ کف و کفار روح و ذری

مداوی و سبب و سبب و سبب  
سودن و فروغ و فروغ و فروغ  
سودن و فروغ و فروغ و فروغ  
سودن و فروغ و فروغ و فروغ  
سودن و فروغ و فروغ و فروغ  
سودن و فروغ و فروغ و فروغ  
سودن و فروغ و فروغ و فروغ

کہ بوجہ آنستہ از آن  
بوجہ آنستہ از آن  
بوجہ آنستہ از آن  
بوجہ آنستہ از آن  
بوجہ آنستہ از آن  
بوجہ آنستہ از آن  
بوجہ آنستہ از آن

صفادان بجهت آنستہ  
صفادان بجهت آنستہ  
صفادان بجهت آنستہ  
صفادان بجهت آنستہ  
صفادان بجهت آنستہ  
صفادان بجهت آنستہ  
صفادان بجهت آنستہ

جہان پسر احد بود و کس  
جہان پسر احد بود و کس  
جہان پسر احد بود و کس  
جہان پسر احد بود و کس  
جہان پسر احد بود و کس  
جہان پسر احد بود و کس  
جہان پسر احد بود و کس

درین کوثر احدی  
درین کوثر احدی  
درین کوثر احدی  
درین کوثر احدی  
درین کوثر احدی  
درین کوثر احدی  
درین کوثر احدی

اولیای دین و فضل کلمه درین  
صبا کی بوسه بوی خلیق  
خورد دامن بر چین و بزم  
کوهی که بر میزان وفای  
آوردی خورشید خورشید  
موتیر و لقا در جای که باغ  
وزن اولسه نسیم حیفی بر دم  
در چنگاکی زینت آوردی  
کله کله خورشید شبنم

گر یا کما مکارا کما میخ  
ناله مستوردی نشان غم  
کوهی که بر شاه مرد  
ایستگاه محرد لطف قبول  
ای ماحل اولستاری مصم  
کوهی که بر تالی بیاض  
کوهی که بر تالی بیاض  
بچه کو یا آرزو کور طبع سوخته  
بچه آتش ایدر ملاح دما دم

اولدی بر نفس خا طبع  
خوردی بر ذرا سود خا  
شاه اولدی فصل خورده  
دعا به یا شاهه غیر توئی  
دعای دوی دنیا به لایم  
خصوصا اهل استعاده لایم  
اوله تا کیم چهاره اشانی  
ایک صاحب وفا بین حکم  
دونه دایم خدی آندن دوان  
اوله دوت ندیه ریخت همدم

اوله آریاب دلجه  
تاس این کوردده مضه  
این گل کله کله  
صدای قار و زینت  
**نفع**  
نه جلدی بوسه دل ازینجه مست کور  
تسقل این سه عاقل هر بهمان وید  
نه دکا عقل و فنی ایلمه تکلیف نانا  
کوره دنیا یی کورم کورسه جام مصفا

کوهی که بر عالم نایم  
نور قیاسی سوخته  
کمال اجاه و قیاسیله اولسه عالم کتا  
سورع جان اولسه آسمان دوانک  
کوهی که بر عالم نایم  
نور قیاسی سوخته  
کوهی که بر عالم نایم  
نور قیاسی سوخته

کوهی که بر عالم نایم  
نور قیاسی سوخته  
کوهی که بر عالم نایم  
نور قیاسی سوخته  
کوهی که بر عالم نایم  
نور قیاسی سوخته  
کوهی که بر عالم نایم  
نور قیاسی سوخته

**بجی** ای سما کلمه بیتریب و بجان  
دشک فودوس و جستاناوی  
مکه مخصوصه لطیفه و حقیق  
لولاک و بخارا دین  
دلف و حال و جمل بنخلاند  
بت قدریله لینه و اسرا  
بسراده اولدی سرفقلا  
اقزای عالمه باله  
حضور حق بیخه مداح  
اوون  
بجی مداح ایلیه بیخی **عربی**

**وله** رخ دلده ریختین صفاییدن اول شکر  
عجده سوزور کدن رنگ المومنه کل رعنا  
نظر لطیفه قیل مطور  
ایله عیسمه زیا ده خدر  
هت ایله اکا حیات آید  
تا آید شعل ایلیه جو  
نسل یا کندن المون منفک  
عزیز دین دولت دینا

**بجی** تو کیم بوضع یا کله سلمان یوز  
میدن نظم از لرینک چهل یوز  
نولسه ندیغنه لعلک حلا ش  
زکین لطیفه فهم یازن کله یوز  
زاهدینم طهری صانوزین  
صدیقینم کیم طو در معانیوز  
بزرین سداون شعری زمانه تک  
اریاب و لدن اهل دکن رحمانیوز  
انخاص بدکانه کونزنده بندوز  
آعیان دولت کیم چون بیانیوز

**قوله** برن جوانه عاشق دیدر و تم  
بر یاد کاه عزته مسویا دیوتنه  
برستان دولته دربان اولم کیم  
درد و یونان و کیم  
ماتنه کوی عزمه که کوی یازده  
اشفته حال در زلف یار یاره غلام  
جو کان زلف یار یاره غلام  
شعبه ولای عشقنه نام **بجی**  
سلطان عاشقان جو نام و کیم

**وله** داغارتان بشمار اولد  
سیرکاران کل چهار اولدی  
شمی کافوز سینه ده و مه  
فوقک آتشی یسار اولدی  
کوکل ایلیه مصطل ایکن  
کود خط کلمه رغبت زار اولدی  
صصیر نید یاد احمدان  
صبرم آرزای نامار اولدی  
دلن ییکانی اولد قیصه ناند  
دوس حصار اولدی

**وله** دشته و نظم برود ایچنه خلقل  
کون لم یازن ایچسون هر کیشیک  
کویوبه دور دلدرد زخم نیوعوله دی  
ارولا قیسی ناند برن کوشش او در کوی  
الدین کوز دم کارلا دکمه لرنک جامه  
کویونو کوشش بقولدن ایلا  
ننه تحصیل آیز عالم کله کدن  
آکدن آلاکدر اوی قومه آدن آیلای  
دلن ییکانی اولد قیصه ناند  
دوس حصار اولدی

**عقل**  
موجبات آنرا باید بیخه ای نامه دین  
چگونه روزی عرش را بی برمه دین

و این شرف المیزان میگذرد  
تا ده لعل لذای دنی که جامه دین

هنر عاصی کی سیر این سحر  
بازم آید کین عملی شامه دین

نامی که در این عالم چگون آسمانی  
و این خائنه مرشد بسطامه دین

عشقاً فوقاً یا ریله نه دین عذبی  
بر مشور مبین اوله و کون اختامه دین

**عقل**  
ای طیبیم درد عشقه ردو ای طیبین  
بوخسین دلخسته نک دروین سها کوز

باری تخیرا ایوب انبیا ری قله و خطا  
بر محبت نصه نای خود بر دعا ای طیبین

میل این سوز دل عشاقه شایه قله و موت  
مطرب راه وفادان بر هوا ای طیبین

عالم جور و حقان یا که محض اولد  
فلک بریدن از که مبتلا ای طیبین

کوز کون نقد اشکی ده کجیل ناز ای طیب  
چرخساران اولدک **عقل** ای طیبین

**ناله**  
عالمی ناز خار ایندی رخ زین  
دودی نامه ضیفا طلعت مه سیم

بنه نایسته دور زده پید اولد  
توهار زان محسری حسن چها آرای

النات ایله بولور مرده لوی کجه سیم  
عاش خسته لوی اولدنه سیم

عید دن دور وصالی بولورن علاون  
توتلو کوندر آکون اما حق بیون خورعا

ماشا نه جوینت جهان صاخ اولون  
عینیت قوه دی هت عیبت ای طیب



دانه اشکی صابون راه چفته مدام  
ایدین سن کوزی شمبازی شکاره تمام  
نوله و شیکلی ترک ایلیوب اولیک کاکام  
قفس سیننه می قفسیم بر پیرس که تمام

عطفه شیخی سنیا از اولی ایدام  
خوبه زده می طوطی کوزم کاکام

به اولوب ماه تقارله سراسر دنیا  
حسنه هر برسی اوله اگر بی همت  
کونده بیکه کوه بکا ایلب ارض لقا  
شاهیار نظری غریب کوه صالم صلا

ختم ایدوب بنده کای دیم شین دهنم  
چاک چاک ایدر ایلیک شین زانجه تمام  
خاله قلمر ستمکنان بودل بر حسرتم  
صسا مسید که عشق و چفته بنم

خوبه زده کوزم خرام  
خوبه زده کوزم خرام

حلقه چیسسی  
اولی عالم عشق اچره کولک شایان  
کوردی سخلین دلبر شوخ و خوشباز  
خوبه زده کوزم خرام

غیرای محبوب ایچون اینتر کولک آه و زاری  
المزین غینه هم سر شوخ پر کار خاری  
توکل قل وصال یاره چون  
ویرکه خیرکده

عطفه شیخی سنیا و اولی ایدام  
خوبه زده می طوطی کوزم کاکام

سکاجان بلای موب بوج منیونانکده  
شقاقت و حمت شفقت رسول کیم یانکده  
خطا و لطف و بخشش کون و ناکانکده  
دلایه موده ظن اینتم بوسوزنکده دانکده

فراقندن صفکب ایدیرک اولوبه بیکانه  
درونک در دینی جانکده صقله چینه نادانم  
بهر جغای سیننه کی یاندر کوز شوخه سیدانه  
کولک راه چفته تن اگزوشکده بجرانه

از مردن ایدرک کس حمت اولیکانکده  
توکل قل وصال یاره چون برکنده خیرکده

بلا و ایدرک کس حمت اولیکانکده  
بغای نطق ایدوب بجرانین اینه کیم یانکده  
توکل قل وصال یاره چون ویرکه خیرکده  
اودلورک جانکده طالب سنی خردم ایدوبه صفا  
اگر باشکده عطفه و ایدوبه صفا ایدوبه صفا

غم غمچران بی اولدردی کوزدم غم یون بوز  
واروب غلام ایندم بر بوزنه صلی اولدر  
فراق ایانکده هب سر کزشتن سوبیلیم بوز  
بودرده چاره اولمزنی دیم دیدرک کاکام

از مردن ایدرک کس حمت اولیکانکده  
توکل قل وصال یاره چون ویرکه خیرکده

تقلا و قریب سورا سن عاقبت دولت کاکانکده  
توکل قل وصال یاره چون ویرکه خیرکده  
حضور ایالدانوب قلمه جهانکده و چینه  
ماده ایدرک کس حمت اولیکانکده

صالحن در میای عشقه چونکه اول می کار کدر  
توکل بر خدا ایدوبه صفا کدر کار کدر دل روز کار کدر  
خدا کند را کوزین صمنده ای  
وجود کوزین صمنده ای دل اولیکانکده

وجود کوزین صمنده ای دل اولیکانکده  
خدا کند را کوزین صمنده ای

بوکلر جهانه هر سنی قات الیکر فر  
بو یوله دیر بر سینه کیم یانکده  
غیمت بل بوددری کوزم و صلت الیکر  
کوزک کوزم بوددره بیکه ده بر زفت الیکر  
وجود کوزین صمنده ای



آپدی کل کی کلزار عالم سبز زار اولدی  
صالحی کاسر و قدر سیر باغ ذرک اولدی

نویه باشلین بیجینه صدمه زار اولدی  
هوالا غزال او زره توانن اوز کار اولدی

بجو دک زور قن حال چرخه زار اولدی  
خدا کند که کون صحنای دل روزگار کرد

کون یندان عشق اچونم و یک یوم بزرک

فیروب او یار با شک یونسی دیکیم  
بو در بای حقیقه شناور یک یوم بزرک

بسی کوشه غلظه ایکنه دو اولدی  
خیال کاکل دلبره دوشدی باشک سودا  
کوزلار ورق صهیلا چکرده ده تن  
بخر آه ای رسن گلک بقاده والکوشیدا

بجو دک زور قن حال چرخه زار اولدی  
خدا کند که کون صحنای دل روزگار کرد

بجو دک که بی نام و نشان آدم ز یوفور  
دل ویرانه زدن او که بر باد ز یوفور

الدرن نظر شفق زرم ایجا دم ز یوفور  
الملک رسیده بر زدن

پوزی صلی

بخوانند ز او صندردی بغدادی یار اولدی  
قلکری یازدی آهون مرادم شمع بگری

قویما رینجه جانان دو بود در ایلیه احسان  
بچون قلم بجا در میان بی بیار صبری

بچو حال طوریم بن دیدیلر یار قلدرون  
ایلیه وفایلیر انا نوری انا نوری

دکلم بن سکامانیس ایلد اعجاز اولدی  
سکا طعن ایلیس عاقبتی کویون کویون

فصولر ندیند در هیله نطقه زوادر  
صورت کیم بونم سودا در بوسودا

عزلی بیجا  
وصلت سبای کیم بجز یار بنا اولدی  
جود من ناز و فتنه هبلار اولدی

در دعوت ادی عیلت ضعیفا ایدر  
صوت بونم ریاضت تری ریبا اولدی

ظفر قدر جفال ایدر سن نیم نیم  
نول بندک دنا کفر قدرجه خطا اولدی

اعلاد و عجم تو که بکا جود ایدر دیم  
هر کشتی طالع کیم اندر تکا اولدی

عجایب کانه یوزده کلور کوزنی کیم  
در بای عشق یار سونم آشنا اولدی